

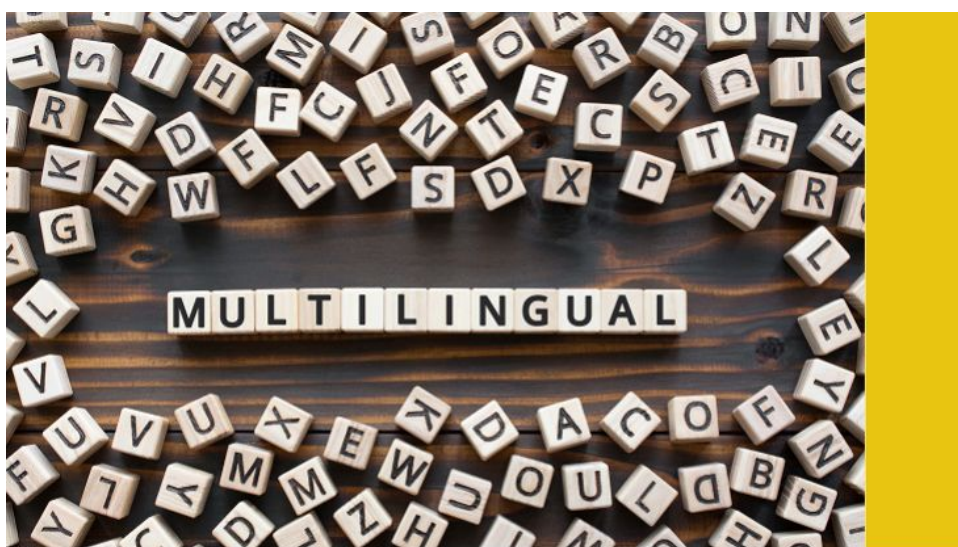
TANULMÁNY

A CULT bizottság kérésére

Európai Parlament

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Kultúra és oktatás

Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya

Belső Politikák Főigazgatósága

PE 699.648–2022. szeptember

Ez a dokumentum a többnyelvűségről az Európai Unió saját kommunikációs politikájában csak angol nyelven készült [az EU honlapján található pdf fájlban](#). Az eredeti dokumentum egynyelvűsége megakadályozta, hogy az európai lakosság többsége tudomást szerezzen a benne foglalt információkról. Ez megakadályozta őket abban, hogy részt vegyenek azokban a vitákban, amelyek az Európai Unió jobb irányításához vezetnének, ellentétben az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával (különösen a 2. és 21. cikkel), valamint a Lisszaboni Szerződéssel (nevezetesen a 2. és 8. cikkel).

Ennek az „ideiglenes” dokumentumnak, amelyet gépi fordítással és emberi szerkesztéssel állítanak elő, az a célja, hogy az EU-ban minél több ember megismerhesse az EU által készített (és az adóból finanszírozott) dokumentumokat.

Kívánatos, hogy az uniós közigazgatás átvegye a fontos dokumentumok fordítását. A fontos dokumentumok nemcsak törvények és rendeletek, hanem fontos információk is ahhoz, hogy megalapozott döntéseket hozhassanak.

Közös jövőnk közös megvitatása és a megbízható fordítás lehetővé tétele érdekében a nemzetközi eszperantó nyelv egyszerűsége, szabályszerűsége és pontossága miatt nagyon hasznos lenne.

Vegye fel velünk a kapcsolatot: <http://www.europokune.eu> <https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

=====

Néhány érdekes pont ebből a dokumentumból:

– 8. táblázat és 7. fejezet: amikor az EU kizárólag az angol nyelvet használja kommunikációjában, az EU-27-ben élő felnőtteknek csak 13–45%-a érti meg a közzétett dokumentumok tartalmát. Más szóval, **az európai lakosság többsége ki van zárva a vitákból és a döntéshozatalból.**

– 4. fejezet: Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvpolitikája gyakran homályos és rosszul meghatározott; különösen az Európai Bizottság eljárási szabályzata nem határozza meg hivatalosan a nyelvi rendszerét. „Az uniós kommunikáció átláthatósága javítható lenne, ha a weboldalakon használt nyelvekre vonatkozó politikát kifejezetten az európai ombudsman iránymutatásával összhangban határoznák meg, és ha az intézmények, szervek és ügynökségek belső nyelvi rendszerei világosabbak lennének a honlapjukon közzétett belső munkadokumentumokra alkalmazandó szabályok tekintetében.”

KUTATÁS A KULTUSZBIZOTTSÁG SZÁMÁRA

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Absztrakt

Ez a tanulmány a többnyelvűség uniós megközelítését értékeli kommunikációs politikájában. A többnyelvűségi kötelezettségeknek, valamint az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszereinek és gyakorlatainak való megfelelés vizsgálatára innovatív, vegyes módszereken alapuló megközelítést alkalmaznak, különösen az uniós weboldalakon. A 27 tagú EU-tagok nyelvi készségeinek megfelelőségét is vizsgálják. Szakpolitikai ajánlásokat fogalmaznak meg az uniós kommunikációs politika átláthatóságának és hozzáférhetőségének javítása érdekében, figyelembe véve a megvalósíthatósági korlátokat.

Ezt a dokumentumot az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottsága kérte.

SZERZŐK

Projektvezető: Dr. Carlos MENDEZ (Európai Politikai Kutatóközpont) (EPRC Delft és Glasgow, University of Strathclyde)

Projekt csapat: Dr. Michele GAZZOLA, Prof. Laure CLEMENT-WILZ, Dr. Vasiliki TRIGA, Dr. Fernando MENDEZ, Dr. Costas DJOUVAS, Antonis CHARAMBOULOS, Prof. John BACHTLER

Szakértői értékelők:

Université catholique de Louvain (UCLouvain): Dr. Louise-Amélie COUGNON Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE): Prof. Dr. SOMSSICH Réka

Kutatási adminisztrátorok: Pierre HERIARD (*25.06.1977 | †11.05.2022), MELLAR Balazs, Kristiina MILT

Projekt, közzétételi és kommunikációs segítségnyújtás: Anna Dembek, SKA Kinga, Stéphanie DUPONT, Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya, Európai Parlament

NYELVI VÁLTOZATOK

Forrás: Fordítás: HU

A KIADÓRÓL

Ha kapcsolatba kíván lépni a Tematikus Főosztállyal, vagy feliratkozhat a CULT bizottságnak végzett munkánkkal kapcsolatos újdonságokra, kérjük, írjon a következő címre: Poldepcohesion@ep.europa.eu

A kézirat lezárva: 2022. szeptember © Európai Unió, 2022

Ez a dokumentum összefoglalva elérhető az interneten, a teljes szöveg letöltésének lehetőségével a következő címen: <https://bit.ly/3TpqJ8e>

Ez a dokumentum az alábbi internetcímen érhető el: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2022\)699648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2022)699648)

A tematikus főosztály által a CULT bizottság számára végzett kutatással kapcsolatos további információk a következő címen érhetők el: <https://research4committees.blog/cult/>

Kövessen minket a Twitteren: @PolicyCULT

Kérjük, használja a következő hivatkozást erre a tanulmányra:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, Djouvas, C, Charamboulos, A és Bachtler, J. 2022, Kutatás a CULT bizottság számára – Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában, Európai Parlament, Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya, Brüsszel

Kérjük, használja a következő hivatkozást a szöveges hivatkozásokhoz:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, et al. (2022)

JOGI NYILATKOZAT

Az ebben a dokumentumban kifejtett vélemények kizárólag a szerzők felelősségi körébe tartoznak, és nem feltétlenül képviselik az Európai Parlament hivatalos álláspontját.

A nem kereskedelmi célú sokszorosítás és fordítás engedélyezett, feltéve, hogy a forrást feltüntetik, és a kiadót előzetesen értesítik és másolatot küldenek. © Az Adobe Stock licenc alatt használt borítókép

Tartalomjegyzék

RÖVIDÍTÉSEKLISTÁJA.....	9
DOBOZOKLISTÁJA.....	10
SZÁMOK LISTÁJA.....	10
TÁBLÁZATOKLISTÁJA.....	11
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	12
Főbb megállapítások.....	12
Ajánlások.....	13
1 BEVEZETÉS.....	15
2 KUTATÁSI MÓDSZERTAN.....	17
3 A JOGI KERET.....	18
3.1 Bevezetés.....	18
3.2 Módszertan.....	18
3.3 Elsődleges jog.....	19
3.4 Másodlagos törvény.....	22
3.5 Az EUB ítélkezési gyakorlata.....	27
3.6 Következtetés.....	32
AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEK, SZERVEK ÉS ÜGYNÖKSÉGEK ⁴ NYELVI RENDSZERE ÉS HONLAPNYELV-POLITIKÁJA.....	33
4.1 Bevezetés.....	33
4.2 Módszertan.....	33
4.3 Nyelvi rendszerek az uniós intézményekben, szervezetekben és ügynökségekben.....	34
4.4 A nyelvek használata az uniós intézmények, szervezetek és ügynökségek weboldalain.....	41
4.5 Következtetés.....	43
5 A TÖBBNYELVŰ SZÜKSÉGLETTIPOLÓGIÁJA.....	45
5.1 Bevezetés.....	45
5.2 Módszertan.....	46
5.3 Weboldal kommunikációs és közzétételi rendszer.....	46
5.4 Weboldal kommunikáció és az 1. sz. előírás nyelvi rendszere.....	49
5.5 A szürke terület körülhatárolása: Lényegi megközelítés.....	52
5.6 Következtetés.....	57
6. A TÖBBNYELVŰSÉG FELTÉRKÉPEZÉSE AZ UNIÓS WEBOLDALAKON.....	58
6.1 Bevezetés.....	58
6.2 Módszertan.....	59

6.3 Többnyelvű index az uniós weboldalakon.....	62
6.4 Az uniós intézmények.....	63
6.5 Az EU szervei és ügynökségei.....	71
6.6 Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek összehasonlítása.....	75
6.7 Következtetés.....	76
7. AZ EURÓPAIAK NYELVI KÉSZSÉGEI.....	78
7.1 Bevezetés.....	78
7.2 Módszertan.....	78
7.3 Eredmények.....	79
7.4 Az uniós weboldalak látogatóinak nyelvi profilja.....	86
7.5 A gépi fordítás szerepe.....	87
7.6 A többnyelvűség előmozdítása az oktatási rendszerben.....	88
7.7 Következtetés.....	90
8. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK.....	91
REFERENCIÁK.....	97
1. MELLÉKLET: AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEK, SZERVEK ÉS ÜGYNÖKSÉGEK WEBOLDAL- NYELVI POLITIKÁJA, VALAMINT AZ ÜGYNÖKSÉGEK NYELVI RENDSZERE.....	102
A1.1 Az uniós intézmények.....	102
A1.2 Uniós szervek.....	104
A1.3 Az uniós szervek teljes körű nyelvpolitikája.....	105
A1.4 Az uniós ügynökségek nyelvi rendszere és weboldala.....	111
2. MELLÉKLET: A WEBOLDALAK ELEMZÉSÉNEK MÓDSZERTANA.....	134
A2.1 Az adatgyűjtés és -elemzés módszertana.....	134
A2.2 A weboldalakra vagy weboldalakra vonatkozó kiválasztási kritériumok.....	138
A2.3 Többnyelvűségi Index.....	139
A2.4 Ellenőrzött uniós ügynökségek weboldalai (2021. július).....	142
3. MELLÉKLET: INTERJÚ ELEMZÉS.....	145
A3.1 Bevezetés.....	145
A3.2 Fordítással és tolmácsolással kapcsolatos döntéshozatal.....	145
A3.3 Fő trendek az elmúlt 5 évben.....	148
A3.4 A digitális technológiák szerepe.....	151
A3.5 Átláthatóság és elszámoltathatóság.....	153
4. MELLÉKLET: AZ EURÓPAI LAKOSOK NYELVI KÉSZSÉGEI.....	154
5. MELLÉKLET: GÉPI FORDÍTÁS.....	160
A5.1 Mi a gépi fordítás?.....	160
A5.2 Gépi fordítási szolgáltatók.....	161

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

A gépi fordítás használata az uniós intézményekben..... 162

RÖVIDÍTÉSEKLISTÁJA

ACER	European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AES	Adult Education Survey (Eurostat, 2016)
Cedefop	European Centre for the Development of Vocational Training
CEPOL	European Union Agency for Law Enforcement Training
Charter	Charter of Fundamental Rights of the European Union
CJEU	Court of Justice of the European Union
CoR	European Committee of the Regions
CULT Committee	European Parliament's Committee on Culture and Education
DGT	Directorate-General for Translation
EBA	European Banking Authority
ECA	European Court of Auditors
ECB	European Central Bank
ECHA	European Chemicals Agency
ECR	European Court Reports
EDA	European Defence Agency
EEA	European Environment Agency
EESC	European Economic and Social Committee
EFSA	European Food Safety Authority
EIB	European Investment Bank
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
ELRC	European Language Resource Coordination
EMA	European Medicines Agency
ENISA	European Union Agency for Cybersecurity
EP	European Parliament
EUIPO	European Union Intellectual Property Office
eu-LISA	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems
EU-OSHA	European Agency for Safety and Health at Work
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Eurojust	European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
Europol	European Union Agency for Law Enforcement Cooperation
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights
MT	Machine Translation
NMT	Neural Machine Translation
OJ	Official Journal of the European Union
Regulation No 1	Council Regulation No 1 of 15 April 1958 determining the languages to be used by the
SRB	Single Resolution Board
Staff Regulations	Staff Regulations of Officials of the European Union
TEU	Treaty on European Union
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union

DOBOZOK LISTÁJA

1. 1: A többnyelvűségre vonatkozó jogi rendelkezések az uniós szerződésben (EUSZ és EUMSZ).....	20
2 A többnyelvűségre vonatkozó rendelkezések az Európai Unió Alapjogi Chartájában.....	21
3: 1. sz. rendelet (2013. évi egységes szerkezetbe foglalt változat).....	23
4: Bíróság, nagytanács, Bizottság kontra Olaszország.....	31
5: 5: Négy logikus lépés a többnyelvű igények tipológiája felé.....	53
6: A többnyelvűség igénye tipológia.....	54
7. 7: A2.3: A többnyelvűség mérőszáma.....	139

SZÁMOK LISTÁJA

1. 1: A tartalom osztályozására vonatkozó többnyelvű index az uniós weboldalakon.....	62
2. 2: Csoportosított többnyelvű index az uniós weboldalakon belüli tartalomosztályozáshoz.....	63
3. 3: Az Európai Parlament többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	64
4. 4: Az Európai Parlament többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	64
5. 5: Az Európai Bizottság többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	65
6. 6: Az Európai Bizottság többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	66
7. 7: Tanácsi többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	67
8. 8: Tanácsi többnyelvű index igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	67
9. 9: Az EKB többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	68
10. 10: Az EKB többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	68
11. 11: Az EUB többnyelvű indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	69
12. 12: Az EUB többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	69
13. 13: Az Európai Számvevőszék többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	70
14. 14: A Számvevőszék többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	70
15. 15: Az uniós intézmények „Tartalmi” és „szükséges” pontszámainak összehasonlítása.....	70
16. 16: Az európai ombudsman többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	71
17. 17: Az RB többnyelvű indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	72
18. 18: Az EGSZB több nyelven beszélő indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	72
19. 19: EU-OSHA többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	73

20. 20: Az EFSA többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	73
21. 21: FRA többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint.....	74
22. 22: Az ECHA többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel).....	74
23. 23: Az uniós jogalany átlagos (csoportosítatlan és csoportosított) többnyelvű pontszámainak összehasonlítása.....	75

TÁBLÁZATOK LISTÁJA

1. táblázat: Az 1. rendelet cikkeinek értékelése.....	24
2. táblázat: A személyzeti szabályzat nyelvekkel kapcsolatos főbb jogi rendelkezései.....	26
3. táblázat: A Hivatalos Lap sorozatának és alsorozatának áttekintése.....	46
4. táblázat: Belső és külső kommunikáció az 1. sz. előírásban.....	50
5. táblázat: A honlap tartalma és a többnyelvű igények közötti levelezés.....	60
6. táblázat: Az egységenként csökkenő sorrendben elemzett weboldalak volumene.....	61
7. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok nyelvi készségei, nyelv szerint.....	80
8. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa és a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése szerint.....	82
A3.1. táblázat: Interjúk listája.....	145
A4.1. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és ország szerint.....	154
A4.2. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és korcsoport szerint.....	156
A4.3. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa szerint, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és a sikeresen teljesített végzettség szintje.....	157
A4.4. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és foglalkozás szerint.....	158
A5.1. táblázat: A különböző gépi fordítási megközelítések erősségei és gyengeségei.....	161

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Ez a tanulmány a többnyelvűség uniós megközelítését értékeli kommunikációs politikájában. Vegyes módszereken alapuló megközelítést alkalmaznak, beleértve a szakirodalom áttekintését, a jogi és szakpolitikai elemzést, az uniós honlapok mennyiségi elemzését, az uniós szakértőkkel készített interjúkat és a felmérési adatok elemzését.

Főbb megállapítások

Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek hivatalosan eleget tesznek az EU többnyelvűségi kötelezettségeinek. Ezt megkönnyíti a szabályozási kötelezettségek rugalmassága és egy olyan átfogó keret hiánya, amely – különösen az uniós honlapok tekintetében – biztosítja a digitális korszaknak megfelelő közös szabványokat.

Az 1. rendelet az EU többnyelvűségi kötelezettségeinek jogi sarokköve. Meghatározza az uniós intézmények, szervek és ügynökségek által használandó nyelveket meghatározó szabályokat, és rugalmasságot biztosít az uniós szervek számára annak eldöntéséhez, hogy milyen nyelveket kell használni konkrét esetekben, például munkadokumentumokban vagy szakértőkkel tartott belső üléseken. Az 1. rendelet vagy az Európai Unió Bírósága (EUB) eddigi ítélkezési gyakorlata nem foglalkozik a többnyelvű digitális kommunikációval. Következésképpen az interneten közzétett tartalmak nagy részét nem fordítják le, mert a belső kommunikáció melléktermékének tekintik. Ez azt jelenti, hogy a polgárokat, a vállalkozásokat és a tagállamokat esetlegesen érintő közzétett dokumentumok nem mindig érhetők el a saját nyelvükön.

Ez a tanulmány – jogi érvelés alapján – azzal érvel, **hogy a többnyelvűségi kötelezettségeket a weboldal-tartalmak bizonyos típusaira kell alkalmazni.** E célból a Bizottság a többnyelvű igények tipológiáját javasolja annak tisztázására, hogy milyen típusú tartalmakat kell előnyben részesíteni a fordításban. Ez a következők rangsorolásán alapul: a) a jogszabályban előírt alapvető dokumentumok, amelyek az EU valamennyi nyelvén elérhetők vagy benyújthatók; B) olyan elsődleges dokumentumok, amelyeknek az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre kell állniuk a lényegi tartalmuk, valamint a polgárok, a vállalkozások és a hatóságok jogaira és kötelezettségeire gyakorolt lehetséges hatásuk miatt, pl. állami támogatási iránymutatás, uniós finanszírozási programok vagy ajánlati felhívások; és c) másodlagos dokumentumok, amelyek a többnyelvű igények és a hozzáférhetőség szempontjából alacsonyabb sorrendű prioritást jelentenek, és amelyek esetében a gépi fordítás felhasználható, ha az erőforrások nem állnak rendelkezésre az emberi fordításhoz.

A tanulmány jelentős eltéréseket tár fel a többnyelvű tartalmak elérhetőségében, amelyeknek minden hivatalos nyelven elérhetőnek kell lenniük. Ez a többnyelvűségi pontszámok értékelésének eredménye, amely a többnyelvű szükségletek tipológiájának az uniós intézmények weboldalain történő alkalmazásán alapul. Az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank honlapjai nem teljesítenek jól a „többnyire alapvető” és „főként elsődleges” tartalmú szakaszok közzétételében, amelyeknek az EU valamennyi nyelvén elérhetőnek kell lenniük. Ezzel szemben az Európai Tanács/az Európai Unió Tanácsa, az Európai Unió Bírósága és az Európai Számvevőszék weboldalainak teljesítménye nagyon jó. Az Európai Parlament is viszonylag magas pontszámmal rendelkezik.

Egy másik fontos következtetés az, **hogy az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszerei nem kellően átláthatóak és formalizáltak.** A rendszerek néha nincsenek meghatározva, vagy gyakran nem világosak. Hasonlóképpen, a legtöbb uniós intézmény és szerv közzétette a honlap nyelvpolitikáját, de a legtöbb ügynökség ezt nem tette meg. Ez nem egyeztethető össze az európai ombudsman ajánlásaival, amelyek a hivatalos uniós nyelvek használatára vonatkozó politika egyértelmű meghatározására és közzétételére szólítanak fel.

Az EU nem ellenőrzi és nem vizsgálja felül a nyelvi rendszerek, gyakorlatok és honlapok nyelvi politikáinak széles körét. Ez káros az átláthatóság és az elszámoltathatóság szempontjából, valamint akadályozza a közös normákon alapuló többnyelvű kommunikáció formalizáltabb megközelítését.

Az uniós weboldalakon és azokon belül a többnyelvű tartalmak nyújtásának változékonysága azt jelenti, hogy ez a kommunikációs csatorna nem mindig felel meg az összes célközönség igényeinek. A 13 többnyelvű tartalommal rendelkező uniós honlap elemzése azt mutatta, hogy egyesek jól teljesítettek egy többnyelvű index tekintetében, amely figyelembe veszi a honlap különböző tartalmi részeit, míg mások rosszul teljesítettek. A legmagasabb többnyelvűségi szint hat olyan webhely esetében volt, ahol a pontszám jóval meghaladta a 13 weboldal átlagát (az Európai Unió Bírósága, az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács (megosztott honlap), az Európai Számvevőszék, az Európai Parlament, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség és az európai ombudsman). A weboldalak második csoportja középkategóriás teljesítményt nyújt, és magában foglalja az Európai Bizottságot (az uniós honlapok átlagához legközelebb esőt), valamint az Európai Vegyianyag-ügynökséget és a Régiók Európai Bizottságát (mindkettő alacsonyabb pontszámmal rendelkezik). Az utolsó klaszter négy olyan honlapot foglal magában, amelyek rosszul teljesítenek és kevés többnyelvű tartalom áll rendelkezésre (Európai Központi Bank, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, Európai Unió Alapjogi Ügynöksége). Ezenkívül az uniós ügynökségek legtöbb weboldala (amelyeket a fentiekén kívül minőségi szempontból is értékelték) nem tesz közzé tartalmat minden hivatalos nyelven, és gyakorlatilag egynyelvű angol nyelven.

Egy alternatív többnyelvű index, amely csak a weboldalak teljes mennyiségét vizsgálja, a tartalomkategóriák közötti különbségek figyelembevétele nélkül, kis mértékben növeli a két honlap (az Európai Parlament és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége) teljesítményét, ugyanakkor csökkenti a honlapok többségének teljesítményét, néhány esetben nagyon drámaian, mint például az európai ombudsman.

Ahol csak az angol nyelvet használják, az EU által közzétett tartalmakhoz való hozzáférés alacsony. Az Eurostat felnőttoktatási felmérésének (2016) elemzése azt mutatja, hogy a 25–64 éves uniós lakosok mintegy egyharmada csak anyanyelvét beszéli. Az EU-ban nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége nagyon jó szinten (azaz anyanyelvként vagy jártas szinten idegen nyelvként) beszélne. Az EU felnőtt lakosságának mintegy 20%-a nagyon jó szinten tud németül kommunikálni, ezt követi a francia (körülbelül 16%), az olasz (14%) és az angol (13%). Ha egy dokumentumot csak angolul tesznek közzé, az EU felnőtt lakosságának 13–45%-a képes megérteni azt (a nyelvi jártasság mérésére használt mutatótól függően). Ez az arány 43–65%-ra nő a háromnyelvű kommunikációs politikában (angol, francia és német nyelven). A teljes mértékben többnyelvű kommunikációs politika az EU felnőtt lakosainak 97–99%-a számára biztosítja a tartalomhoz való hozzáférést.

A többnyelvűség kommunikációs politikán belüli jelentőségére való figyelem hiánya elősegítheti annak megítélését, hogy az EU távol van a polgároktól és távol van a polgároktól, tekintettel a nyelvi készségek jelenlegi megoszlására a lakosság körében. Az uniós nyelvi rendszerek a különböző érdekek, köztük az erőforrások jelentős korlátai közötti egyensúly megteremtésének eredményei. Ez szakpolitikai és operatív kihívást jelent az uniós intézmények számára. Bár nem mentes a forrásszerzés szempontjából, a többnyelvű rendszer a leghatékonyabb és hozzáférhetőbb kommunikációs politika, figyelembe véve az uniós lakosok nyelvi készségeinek jelenlegi megoszlását.

Ajánlások

A tanulmány megállapításai alapján a következő ajánlásokat javasoljuk.

- **1. ajánlás: Közös és átlátható keret és szabványok kidolgozása a többnyelvű kommunikáció számára, többek között a digitális szférában is.** Ha nincs politikai szándék az 1. rendelet reformjára, az Európai Parlament intézményközi megállapodás révén előmozdíthatja egy formális közös keret és normák létrehozását. Az interneten keresztül történő uniós kommunikációt többnyelvűségi kötelezettségeknek kell alávetni, nemcsak az e tanulmányban „alapvetőként” meghatározott tartalom tekintetében, hanem az „elsődleges” tartalmak tekintetében is.
- **2. ajánlás: Intézményesítse a jogszabályok betartásának rendszeres nyomon követését, az adminisztratív átláthatóságot és az erőforrások felhasználását annak érdekében, hogy időszakos jelentés révén biztosítsa a többnyelvű kommunikációt.**
- **3. ajánlás: A többnyelvűségért felelős tisztviselő létrehozása a gyakorlatok, a nyelvi rendszerek és a weboldal nyelvi politikáinak felülvizsgálatára.** A tisztviselőnek felelősnek kell lennie az időszakos nyomonkövetési jelentésért, és elszámoltathatónak kell lennie az Európai Parlament felé.
- **4. ajánlás: Mozdítsák elő a hivatalos nyelvek használatát a digitális kommunikációban a polgárok hozzáférhetőségének és közelségének javítása érdekében.**
- **5. ajánlás: Növelje a többnyelvűségre szánt uniós költségvetési előirányzatokat.** Ez segít ellensúlyozni az elmúlt években a fordítási és tolmácsolási szolgáltatások terén tapasztalt megszorításokat.

1 BEVEZETÉS

Az Európai Unió (EU) elkötelezett a nyelvi sokszínűség és a többnyelvűség előmozdítása mellett. Az uniós kommunikációs politika döntő fontosságú, mivel közvetlenül érinti az uniós intézmények, a tagállamok és a polgárok közötti kapcsolatokat. A többnyelvűség azáltal segít közelebb hozni az EU-t a polgárokhoz, hogy megkönnyíti az uniós intézmények megértését, tiszteletben tartja a kulturális sokszínűséget, valamint hozzájárul az átláthatósághoz és az elszámoltathatósághoz. Előmozdítja az európai közszférát, és elősegíti az uniós integrációból fakadó lehetőségek tudatosítását és hozzáférhetőségét.

E tanulmány fő célja, hogy **kommunikációs politikájában értékelje az EU többnyelvűséggel kapcsolatos megközelítését, és ajánlásokat tegyen.** A konkrét célkitűzések a következők:

1. Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek **nyelvi rendszereinek, valamint weboldaluk nyelvpolitikájának jogi megfelelésének és átláthatóságának** értékelése.
2. A **hivatalos uniós nyelvek uniós kommunikációs csatornákon belüli használatának feltérképezése**, különös tekintettel a weboldalakra.
3. **Szakpolitikai tanulságok és ajánlások** levonása az uniós politikai döntéshozók számára.

A tanulmány négy kutatási kérdéssel foglalkozik:

1. **Megfelelés:** Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek megfelelnek-e az 1. rendeletnek és általában az uniós nyelvjognak, és milyen következményekkel járnak kommunikációs politikájukra nézve?
2. **Nyelvi rendszerek:** Melyek a gyakorlatban elfogadott és követett nyelvi rendszerek jellemzői? Átláthatóak és formalizáltak-e ezek a rendszerek?
3. **Nyelvi gyakorlat:** A honlap nyelvpolitikájának nyelvi gyakorlata megfelel-e a célközönség igényeinek? Hogyan tudnak ezek a szervezetek a legjobban alkalmazkodni a jelenlegi nyelvi környezethez?
4. **Politikai következmények:** Milyen ajánlásokat lehet megfogalmazni az uniós politikai döntéshozók számára?

Vegyes módszereken alapuló megközelítést alkalmaznak, beleértve a szakirodalom áttekintését, a jogi és szakpolitikai elemzést, az élvonalbeli adatbányászatot és az uniós honlapok többnyelvű jellemzőinek elemzésére szolgáló kvantitatív technikákat, a fordítással és tolmácsolással foglalkozó uniós szakpolitikai szakértőkkel készített interjúkat, valamint az uniós lakosok nyelvi készségeinek felmérésére vonatkozó adatelemzést.

Ez a tanulmány a következőképpen épül fel.

- A 2. fejezet ismerteti a kutatási módszertant (a technikai részletekért lásd a mellékleteket).
- A 3. fejezet áttekinti a többnyelvű kommunikáció uniós jogi keretét, és foglalkozik a jogi megfelelés kérdésével.
- A 4. fejezet elemzi az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszereit és honlapnyelvi politikáit, és értékeli azok átláthatóságát.
- Az 5. fejezet áttekinti a weboldalakon keresztül történő többnyelvű kommunikáció jogi „szürke területét”, és kidolgozza a többnyelvű szükségletek tipológiáját.
- A 6. fejezet a többnyelvűség szintjét térképezi fel az uniós weboldalakon a többnyelvűségi indexek számításával a nyelvi sokszínűségi minták összehasonlítása érdekében.

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

- A 7. fejezet az uniós lakosok nyelvi készségeinek megoszlását vizsgálja a felmérési adatok felhasználásával annak értékelésére, hogy az uniós kommunikációs politika hozzáférhető-e.
- A 8. fejezet következtetéseket és ajánlásokat tartalmaz.

2 KUTATÁSI MÓDSZERTAN

Ez a tanulmány vegyes módszereket alkalmazott a kutatási célok elérésére, beleértve a kvalitatív és kvantitatív módszerek innovatív kombinációját is.

Először is **szakirodalom-felülvizsgálatra, jogi és szakpolitikai elemzésre** került sor a többnyelvű szabályozási keret (3. fejezet), a nyelvi rendszerek és a weboldal nyelvi politikái (4. fejezet) felülvizsgálata céljából, beleértve a tudományos és szakpolitikai tanulmányokat, valamint a tanulmányhoz kapcsolódó egyéb eredményeket, például az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi normáit/szabályait. Ez a feladat a „multilingvális igények tipológiájának” (5. fejezet) kidolgozásához, valamint a gépi fordítás és az uniós oktatási rendszerben a többnyelvűség javítására irányuló javaslatok felülvizsgálatához is hozzájárult (7. fejezet).

Másodszor, a **kvantitatív adatgyűjtés és -elemzés magában foglalta** az adatbányászat és a kvantitatív technikák használatát az uniós honlapok többnyelvű attribútumainak elemzésére. A csoport 13 uniós webhelyen több mint 1,5 millió weboldalból álló nagy adatkészletet állított össze. A weboldalak feltérképezésének elemzéséhez (6. fejezet) a többnyelvű attribútumokat egy „többnyelvű index” kiszámításával értékelték, amelyet az uniós weboldalak/weboldalak tartalmára és az 5. fejezetben kidolgozott többnyelvű igény tipológiára alkalmaztak.

Harmadszor, **felmérési adatok elemzésére** került sor annak értékelésére, hogy az uniós nyelvi rendszer milyen mértékben érhető el az uniós polgárok számára azáltal, hogy az Eurostat felnőttoktatási felmérése (7. fejezet) alapján kiszámítja a lakosság azon hányadát, amely képes megérteni az uniós kommunikációs politikai rendszerekben használt nyelvek különböző kombinációira vonatkozó uniós dokumentumokat.

Végül **interjúkra** került sor 12 uniós tisztviselővel, akik részt vettek az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi és kommunikációs politikájában. A hangsúly a fordítási/tolmácsolási kapacitással, a toborzással, a kommunikációval, a digitális eszközök használatával és az átláthatósággal kapcsolatos többnyelvű kommunikációs témákra összpontosított. Az interjúk beépültek a nyelvi rendszerek és gyakorlatok elemzésébe (4. fejezet). A meghallgatások összefoglalását a 3. melléklet tartalmazza.

A módszerekre vonatkozó további információk az egyes fejezetekben találhatóak, a technikai részleteket pedig a mellékletek tartalmazzák az uniós honlapokon (2. melléklet), valamint az uniós lakosok nyelvi készségeiről (4. melléklet).

3 A JOGI KERET

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- A jogi szövegek, az EUB ítélkezési gyakorlata és a vonatkozó szakirodalom felülvizsgálata kérdéseket vet fel a többnyelvűségi szabályokhoz kapcsolódó elvek jelenlegi alkalmazásával, a „különleges esetek doktrínájának” meghatározásával, az átláthatósággal, a tisztviselők és szerződéses alkalmazottak felvételével, valamint a (hivatalos) közzététel fogalmával kapcsolatban.
- Az 1. sz. rendelet az uniós intézmények nyelvi egyenlőségének és korlátozott nyelvhasználati szabályainak sarokköve. Meghatározza az intézmények és a polgárok közötti közvetlen kommunikációra vonatkozó többnyelvűségi kötelezettségeket, a kiadványokat és az általános hatályú jogi szabályokat, valamint meghatározza az intézményi nyelvi autonómia feltételét.
- Az 1. sz. rendelet általános nyelvi rendszert hoz létre, amely a szervekre és ügynökségekre alkalmazandó, kivéve, ha az alapító rendelet kifejezetten másként rendelkezik.
- Az 1. sz. rendelet szöveges és teleologikus értelmezése azt mutatja, hogy fő célja a többnyelvűségen keresztüli megértés elősegítése, és ezáltal a közönség nyelvi befogadása, míg a kivétel az, hogy a nyelvek közül melyiket kell csak „egyedi esetekben” használni.
- A honlapok kommunikációjával és a többnyelvűséggel mindaddig nem foglalkozott pozitív jogszabály és az Európai Unió Bírósága. Az EUB azonban kiigazította az alkalmazandó uniós jogot a honlapok közötti kommunikáció új valóságához, amikor a bírósághoz való jogot védeni kell.

3.1 Bevezetés

Ez a fejezet áttekinti **az EU többnyelvű kommunikációjának és konkrétan a honlapok kommunikációjának jogi keretét**. Különbséget teszünk a következők között: elsődleges jog, amely magában foglalja a Szerződéseket és az Alapjogi Chartát; a másodlagos jog pedig „az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló 1. rendelet”, az EUB alapokmánya, a Bíróság eljárási szabályzata és a Törvényszék eljárási szabályzata, valamint az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) tekintetében. Míg az uniós intézmények, szervek és ügynökségek kommunikációs politikájára alkalmazandó uniós többnyelvűségi jog fő forrása az 1. rendelet és annak a Bíróság általi értelmezése, az EUB mindaddig nem foglalkozott a weboldallal kapcsolatos kommunikációval.

3.2 Módszertan

Ez a fejezet jogi forrásokra (elsődleges és másodlagos jog, az EUB ítélkezési gyakorlata) és szakirodalomra támaszkodik annak érdekében, hogy strukturált áttekintést nyújtson a többnyelvű kommunikáció jogi keretéről, és jobban megértse annak internetes kommunikációra való alkalmazását. A jelenlegi pozitív jogon alapuló jogértelmezés is biztosított, különösen akkor, ha a jogi háttér nem stabil vagy nem egyértelmű, vagy ha hiányosságok vannak.

3.3 Elsődleges jog

Az elsődleges jog kiterjed mind a Szerződésekre – az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), mind az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta).

• Az Unió céljai

Az EUSZ 3. cikk: „[Az Unió] tiszteletben tartja gazdag kulturális és nyelvi sokszínűségét, és biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és gyarapítását.”

Az EUMSZ 165. cikkének (1) bekezdése: „Az Unió a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzájárul a minőségi oktatás fejlesztéséhez, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak az oktatás tartalmára és az oktatási rendszerek szervezésére, valamint kulturális és nyelvi sokszínűségére vonatkozó felelősségét.”

Az EUMSZ 165. cikkének (2) bekezdése: „Az uniós fellépés célja [...] az oktatás európai dimenziójának fejlesztése, különösen a tagállamok nyelveinek oktatása és terjesztése révén.”

• A szövegek azonos hitelessége és a Szerződés nyelveinek jegyzéke

Az EUSZ 55. cikkének (1) bekezdése: „Ezt a szerződést, amely egyetlen eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven készült, az Olasz Köztársaság kormányának irattárában helyezik letétbe, amely hiteles másolatot küld a többi aláíró állam kormányának.”

Az EUMSZ 358. cikk: „E szerződésre az [EUSZ] 55. cikkének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

Az EUSZ 55. cikkének (2) bekezdése: „E Szerződés a tagállamok által meghatározott bármely más nyelvre is lefordítható azon nyelvek közül, amelyek alkotmányos rendjüknek megfelelően területük egészén vagy egy részén hivatalos státusszal rendelkeznek. A fordítások hiteles másolatát az érintett tagállamoknak a Tanács irattárában letétbe kell helyezniük.”

16. nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikkének (2) bekezdéséről: „A konferencia úgy véli, hogy a Szerződéseknek az 55. cikk (2) bekezdésében említett nyelveken történő fordításának lehetősége hozzájárul az Unió kulturális és nyelvi sokszínűségének a 3. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésében meghatározott tiszteletben tartására irányuló célkitűzés megvalósításához. Ezzel összefüggésben a konferencia megerősíti, hogy az Unió ragaszkodik Európa kulturális sokszínűségéhez, és hogy továbbra is különös figyelmet fog fordítani ezekre és más nyelvekre.

A konferencia azt ajánlja, hogy azok a tagállamok, amelyek élni kívánnak az 55. cikk (2) bekezdésében elismert lehetőséggel, a Lisszaboni Szerződés aláírásától számított hat hónapon belül közöljék a Tanáccsal a Szerződések fordításának nyelvét vagy nyelveit.”

• Az uniós polgárok jogai

Az EUMSZ 20. cikke (2) bekezdésének d) pontja: „[Az uniós polgárok] jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz fordulni, az Unió intézményeihez és tanácsadó szerveihez fordulhatnak a Szerződés bármely nyelvén, és ugyanazon a nyelven kaphatnak választ.”

Az EUMSZ 24. cikk: „Minden uniós polgár az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikkének (1) bekezdésében említett nyelvek valamelyikén írhat az e cikkben vagy az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkében említett intézményekhez vagy szervekhez, és ugyanazon a nyelven kaphat választ.”

• Nyelvi szabályok a másodlagos jogban

Az EUMSZ 342. cikk: „Az Unió intézményeinek nyelvére vonatkozó szabályokat – az Európai Unió Bírósága alapokmányában foglalt rendelkezések sérelme nélkül – a Tanács határozza meg, egyhangúlag, rendeletekben.”

Az EUMSZ 118. cikk: „A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében rendeletek útján megállapítja az európai szellemi tulajdonjogokra vonatkozó nyelvhasználati szabályokat. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.”

Az EUMSZ 207. cikkének (4) bekezdése: „A Tanács egyhangúlag határoz a megállapodások megtárgyalása és megkötése tekintetében is: a) a kulturális és audiovizuális szolgáltatások kereskedelme terén, ahol ezek a megállapodások veszélyeztethetik az Unió kulturális és nyelvi sokszínűségét.”

Forrás: saját fejlesztés

1. 1: A többnyelvűségre vonatkozó jogi rendelkezések az uniós szerződésekben (EUSZ és EUMSZ)

A többnyelvűségekre vonatkozó elsődleges jogi rendelkezések igen eltérőek. Az EUSZ 55. cikkének (1) bekezdése 24 olyan nyelvet sorol fel, amelyen az EUSZ-t kidolgozták, és azok hitelesek. Az 55. cikk (2) bekezdése és a 16. nyilatkozat lehetővé teszi a Szerződés további nyelvekre történő lefordítását. Az EUMSZ 358. cikke értelmében az EUMSZ ugyanazon a nyelveken hiteles, mint az EUSZ, ugyanolyan következményekkel. A 165. cikk (2) bekezdése rámutat a tagállamok nyelveinek oktatásának és terjesztésének fontosságára. Az EUMSZ 342. cikke jogalapot biztosít a Tanács számára az uniós intézményi nyelvi rendszer elfogadására. Az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezések feltétel nélküli jogokat biztosítanak az uniós polgárok számára, például azt a jogot, hogy petíciót nyújtsanak be az Európai Parlamenthez, és kérelmezzék az európai ombudsmant a Szerződés bármely nyelvén. Ami a polgároknak az EU-val való kommunikációhoz való jogát illeti, az EUMSZ 24. cikke (és hasonlóképpen a Charta 41. cikkének (4) bekezdése) kimondja, hogy csak az uniós intézményeknek, az ombudsmannak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának „írhatnak”. Az EUMSZ 20. cikkének hatálya szélesebb, mint az EUMSZ 24. cikk: a polgárok „címezhetnek”, ami mind írásbeli, mind szóbeli kommunikációt jelent, bármely intézmény és tanácsadó testület, beleértve az ügynökségeket is.

Az EU gazdag kulturális és nyelvi sokszínűségének tiszteletben tartására irányuló célkitűzést (az EUSZ 3. cikke) a Charta 22. cikke megismétli. **A nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása – amennyiben arra másodlagos jogi aktus hivatkozik – azt jelenti, hogy az EU valamely szakpolitika végrehajtása során nem sértheti a meglévő nyelvi sokszínűséget, és a többnyelvűség előmozdítása az EU egyik szakpolitikája** (az EUMSZ 167. cikkének (1) bekezdése). Mint ilyen, ez a cikk nem keletkeztet semmilyen jogi kötelezettséget, de a Szerződések bármely célkitűzéséhez hasonlóan ez a cikk is segíthet más rendelkezések céljának értelmezésében.

A **nyelven alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét** (vagy a nyelvi egyenlőség elvét) a Charta 21. cikke is védi, amely csak akkor alkalmazandó, ha az uniós jog alkalmazandó. A Charta hatálya az uniós jog alkalmazási köre (EUB, Åklagaren, 2013., 21. pont)¹. Ez azt jelenti, hogy az uniós intézmények és szervek a Szerződések által ráruházott hatáskörök gyakorlása során nem sérthetik ezt a cikket. A **megfelelő ügyintézéshez való jog** értelmében „mindenki a Szerződések egyik nyelvén írhat az Unió intézményeihez, és ugyanazon a nyelven kell választ kapnia” (a Charta 41. cikkének (4) bekezdése).

- Megkülönböztetésmentesség

21. cikk (1) bekezdés: „Tilos minden olyan megkülönböztetés, amely bármilyen okból, például [...] nyelv alapján történik.”

- Kulturális, vallási és nyelvi sokszínűség

22. cikk: Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokszínűséget.

- A megfelelő ügyintézéshez való jog

41. cikk (4) bekezdés: „Mindenki a Szerződések egyik nyelvén írhat az Unió intézményeihez, és ugyanazon a nyelven kell választ kapnia.”

Forrás: saját fejlesztés

2 A többnyelvűségekre vonatkozó rendelkezések az Európai Unió Alapjogi Chartájában

¹ ABíróóság Åklagaren ítélete, C 617/10 [2013]. Elérhető a következő címen:
<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?sessionid=9E6804D1FA607C57315C3FC586503F57?text=&docid=134202&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7116443>

3.4 Másodlagos törvény

A másodlagos jogban a Tanács „az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló 1. rendeletben” szabályozta az uniós intézmények nyelvi rendszerét, és eltérést írt elő az EUB tekintetében. Az uniós intézmények és szervek nyelvi rendszere az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, valamint egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekről szóló rendeletről (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) is függ².

3.4.1 Az 1. számú előírás

Az 1958³-ban az EKSz. korábbi 217. cikkén (jelenleg EUMSZ 342. cikk) alapuló 1. rendelet az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés hatálybalépését követően 1952. július 24-én elfogadott kormányközi határozat megismétlése volt. Az 1. rendeletet az 1972-es, 1979-es, 1985-ös, 1994-es, 2003-as, 2005-ös és 2013-as csatlakozásokkal összefüggésben módosították. A 920/2005/EK rendelet módosította azt is⁴, hogy az ír nyelv ugyanolyan státusszal rendelkezzen (eltéréssel), mint a többi tagállam hivatalos nyelvei.

Az 1. sz. rendelet az egyes uniós intézmények nyelvi egyenlőségének és korlátozott nyelvhasználati szabályainak sarokköve, amely az EU többnyelvűségi alkotmányának nevezhető. Formálisan olyan jogi aktusról van szó, amelyet a Tanács egyhangúlag módosíthat. Ez egy tömör rendelet, amely mindössze nyolc cikket tartalmaz (3. háttérmagyarázat). A rendelet nem tartalmazza a szöveg célkitűzéseinek és jelentésének előzetes ismertetését. A globális felülvizsgálat/reform soha nem képezte a polgárok kontextusának és szükségleteinek alakulását.

---

2 Az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekről szóló 31. EGK és 11. Euratom rendelet (HL L 45., 1962.6.14., 1385. o.). Az egységes szerkezetbe foglalt szöveg a következő címen érhető el: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20220101>

3 Az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló 1. rendelet (HL P 17., 1958.10.6., 385. o.). Az egységes szerkezetbe foglalt szöveg a következő címen érhető el: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01958R0001-20130701>

4 A Tanács 2005. június 13-i 920/2005/EK rendelete (HL L 156., 2005.6.18., 3. o.). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005R0920>

**Rendelet az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról
AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉG TANÁCSA,**

Tekintettel a Szerződés 217. cikkére, amely előírja, hogy a Közösség intézményeinek nyelveire vonatkozó szabályokat – a Bíróság eljárási szabályzatában foglalt rendelkezések sérelme nélkül – a Tanács egyhangúlag állapítja meg;

Mivel mind a négy nyelvet, amelyen a Szerződést megfogalmazzák, a Közösség egy vagy több tagállamában hivatalos nyelvként ismerik el;

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk: Az Unió intézményeinek hivatalos nyelvei és munkanyelvei a bolgár, a cseh, a dán, az észt, a finn, a francia, a görög, a holland, az ír, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, az olasz, a portugál, a román, a spanyol, a svéd, a szlovák és a szlovén.

2. cikk: Az a dokumentum, amelyet egy tagállam vagy egy tagállam joghatósága alá tartozó személy a Közösség intézményeinek küld, a feladó által kiválasztott bármely hivatalos nyelven elkészíthető. A választ ugyanazon a nyelven kell megfogalmazni.

3. cikk: A Közösség valamely intézménye által valamely tagállamnak vagy valamely tagállam joghatósága alá tartozó személynek küldött dokumentumokat az adott állam nyelvén kell elkészíteni.

4. cikk: A rendeleteket és az általános hatályú egyéb dokumentumokat a hivatalos nyelveken kell megfogalmazni.

5. cikk: Az Európai Unió Hivatalos Lapját a hivatalos nyelveken ki kell hirdetni.

6. cikk: A Közösség intézményei eljárási szabályzatukban meghatározhatják, hogy a konkrét esetekben mely nyelveket kell használni.

7. cikk: A Bíróság eljárása során használt nyelveket a Bíróság eljárási szabályzatában kell meghatározni.

8. cikk: Ha egy tagállam egynél több hivatalos nyelvvel rendelkezik, az adott állam kérésére az alkalmazandó nyelvre joga általános szabályai az irányadók.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Forrás: 1. sz. előírás

3: 1. sz. rendelet (2013. évi egységes szerkezetbe foglalt változat)

Az 1. táblázat bemutatja az egyes cikkekben foglalt legfontosabb szabályokat, a jelentős jogi kérdéseket, és kereszthivatkozásokat tartalmaz e tanulmány vonatkozó fejezeteire és a további elemzéseket tartalmazó szakaszaira.

1. táblázat: Az 1. rendelet cikkeinek értékelése

Cikkek	Kulcsszabály	Első értékelés	Kereszthivatkozás
1. cikk	Az Unió 24 hivatalos nyilatkozatánakhivatalos egyenlő státusza Hivatkozás a „munkanyelvekre” és a „hivatalos nyelvekre”	<ul style="list-style-type: none"> • A 24 hivatalos nyelv megegyezik az EUSZ 55. cikkének (1) bekezdésében szereplő 24 hivatalos nyelvvel (van der Jeught, 2021) • Megkülönböztetés „nem túl hasznos” (van der Jeught, 2021); A hivatalos nyelv és a munkanyelv meghatározásának hiánya 	Vita e megkülönböztetésről és a munkanyelvről az 5. fejezetben
2. és 3. cikk	Közvetlen kommunikáció a tagállamokkal és polgáraikkal hivatalos nyelvükön	<ul style="list-style-type: none"> • Az EUMSZ 24. cikkének (4) bekezdése szerinti állampolgári jogok • Nincs „az uniós jog azon általános elve, amely minden polgár számára jogot biztosít arra, hogy minden olyan változattal rendelkezzen, amely az érdekeit bármilyen körülmények között a saját nyelvén érintheti” (EUB, C-361/01 P, C-361/01 P, 82. pont⁵) • A kérelmezőnek kell fordítást kérnie, ha nem érti a Bizottság által a panaszára adott választ (C-741/18 P – OPS Újpest kontra Bizottság ítélet, 16. pont)⁶ 	3.4 Az esetjog Vita az 5. fejezetben
4. cikk	A rendeleteket és az általános hatályú egyéb dokumentumokat valamennyi hivatalos nyelven meg kell fogalmazni.	<ul style="list-style-type: none"> • Az ír eltérés 2022. január 1-jén megszűnt.⁷ • A máltai eltérés 2007. május 1-jén megszűnt.⁸ • Az egyedi határozatot nem feltétlenül kell valamennyi hivatalos nyelven 	3.4 Az esetjog Vita az 5. fejezetben

5 ABíróság C-361/01 P. sz. Kik kontra OHIM ügyben hozott ítéletének [2003] 82. pontja. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=48555&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1562893>

6 Az EUB OPS Újpest kontra Bizottság végzése, C-741/18 [2019]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

7 A Tanács (EU, Euratom) 2015/2264 rendelete az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. rendelettől és az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. rendelettől való, a 920/2005/EK rendelettel bevezetett ideiglenes eltérések meghosszabbításáról és fokozatos megszüntetéséről (HL L 322., 2015.12.8., 1. o.). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015R2264>

8 A Tanács 930/2004/EK rendelete (2004. május 1.) az Európai Unió intézményei jogi aktusainak máltai nyelven történő megszövegezésével kapcsolatos átmeneti eltérésekről (HL L 169., 2004.5.1., 1. o.). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0930>

		megfogalmazni, még akkor sem, ha az érinthesi a címzettől eltérő uniós polgár jogait, például egy versengő gazdasági szereplőt (EUB, C-361/01 P, C-361/01 P [2003] 85. pont)	
5. cikk	A Hivatalos Lap közzététele a hivatalos nyelveken	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi ír és máltai eltérések: lásd a fenti 4. cikket. • A puha jog és az L. és C. rész közötti különbségtétel nem egyértelmű státusza • A hivatalos lapban való közzétételnek megfelelő weboldalon történő közzététel (EUB, PPG, C-625/11 P [2013] 32. pont) 	3.4 Az esetjog Vita az 5. fejezetben
6. cikk	Az uniós intézmények azon lehetősége, hogy az eljárási szabályzatukban meghatározott konkrét esetekben meghatározzák, melyik nyelvet kell használni	<ul style="list-style-type: none"> • A korlátozott nyelvekre vonatkozó jogszerű rendszerek • Úgynevezett „speciális esetek doktrínája” (van der Jeught, 2021) • Az uniós intézmények nyelvi autonómiájának jogalapja • Kérdés az autonómia korlátairól 	3.4 Az esetjog Vita az 5. fejezetben
7. cikk	Az Európai Unió Bíróságára vonatkozó eltérési szabályok	<ul style="list-style-type: none"> • Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya • A Bíróság eljárási szabályzata • A Törvényszék eljárási szabályzata 	Az alábbi 4. háttérmagyarázat
8. cikk	A tagállamok intézményi autonómiája a hivatalos nyelv megválasztásában A rendelet kötelező és közvetlen alkalmazhatósága		

Úgy tűnik, hogy a 6. cikk az 1–5. cikk ellenpontja. Úgy tekinthető, hogy a többnyelvűségi kötelezettségek tiszteletben tartása a szabály és annak lehetősége, hogy egy vagy néhány nyelvet kivételként alkalmazzanak (Clément-Wilz, 2022b). Ezenkívül az EUSZ 3. cikkében meghatározott uniós célokra alapuló funkcionális (vagy teleologikus) értelmezésre is sor kerülhet annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni a nyelvi sokszínűséget és a polgárok igényeit. Az 1. rendelet hatálya formálisan az uniós intézményekre korlátozódik. Az 1. rendelet alkotmányos jelentősége és a decentralizált ügynökségek létrehozása előtti elfogadása miatt azonban az uniós szervekre és ügynökségekre valamennyi elvet alkalmazni kell, amint azt az ítélezési gyakorlat és a leghitelesebb jogi szakirodalom is kimondja. A Törvényszék megállapította, hogy a 6. cikkben biztosított hatáskör az uniós szervekre vonatkozik (EUB, GC., Italia kontra EGSZB, 2011., 42. pont).⁹ Az 1. rendelet ugyanis általános nyelvhasználati rendszert hoz létre, és csak akkor nem alkalmazandó, ha a szervet vagy ügynökséget létrehozó rendelet az 1. rendelet szabályaitól kifejezetten eltérő külön nyelvi rendszert ír elő (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021). Más szóval, „pontosan a rendelet konzisztenciája erősíti és kiterjeszti annak általános hatályát” (Gozzi, 2004).

⁹ Az Európai Unió Bírósága, a Törvényszék ítélete, Olaszország kontra EGSZB, T-117/08. sz. ügy [2011]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=81894&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=Andamp;occ=firstAndamp;part=1&cid=1270101>

Mindenesetre a Szerződésnek a polgárokkal folytatott kommunikáció során történő nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezései az EU és az európai ombudsman tanácsadó szerveire is vonatkoznak (lásd fent a 3.3. alfejezetet).

3.4.2 Az Európai Unió Bírósága előtti eljárások nyelvi szabályai¹⁰

Az előzetes nyilatkozatokban és az 1. rendelet 7. cikkében foglaltak szerint a Bíróság (amely a Bíróságból és a Törvényszékből áll) eltérést élvez. A 4. fejezetben kifejtettek szerint az ügy nyelvét az EUB előtti minden egyes kereset esetében meg kell határozni. Az eljárás nyelve a 24 hivatalos nyelv egyike. Az előzetes döntéshozatali eljárásban mindig az a nyelv, amelyet az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztő nemzeti bíróság használ. A közvetlen keresetek esetében a kérelmezők választhatják az eljárás nyelvét. Nem köti őket sem saját állampolgárságuk, sem ügyvédjük állampolgársága. Ha azonban az alperes tagállam, az eljárás nyelve az adott állam nyelve vagy nyelve. Az eljárás nyelvének meghatározását követően azt az eljárás egésze során alkalmazni kell, mind az írásbeli, mind a szóbeli szakaszban. Az alkalmazandó nyelv megválasztása nemcsak a felekre, hanem minden olyan harmadik félre nézve is kötelező, aki számára engedélyezhető a beavatkozás, kivéve azokat a tagállamokat, amelyek a 38. cikk (4) bekezdése értelmében saját nyelvüket használhatják (lásd az alábbi 4. fejezet 4.3.4. szakaszát).

3.4.3 Az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzata

A személyzeti szabályzat többnyelvűségi rendelkezéseket is tartalmaz a megkülönböztetésmentességre, a nyelvi készségekre és a betöltendő álláshelyek különleges jellegére tekintettel a felvételi felhívásokban megkövetelt nyelvismeretre vonatkozó szabályok tekintetében. A 2. táblázat felvázolja az egyes vonatkozó cikkek fő rendelkezéseit, és keresztshivatkozásokat tartalmaz más rendelkezésekre és ítélkezési gyakorlatra.

2. táblázat: A személyzeti szabályzat nyelvekkel kapcsolatos főbb jogi rendelkezései¹¹

Cikkek	A legfontosabb rendelkezések	Megjegyzések és keresztshivatkozások
1. cikk d) pont, (1) bekezdés	„Tilos minden megkülönböztetés, például nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.”	Lásd a 3.4.2. pontban található ítélkezési gyakorlatot.
1. cikk d) pont, (6) bekezdés	„A hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett alkalmazásuk korlátozását objektív és ésszerű indokok alapján kell indokolni, és a személyzeti politika keretében	Lásd a 3.4.2. pontban található ítélkezési gyakorlatot.

10 Az EUBalapokmánya, HL C 202., 2016.6.7., 210–229. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>; A Bíróság eljárási szabályzata, HL L 265., 2012.9.29., 1–42. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>; A Törvényszék eljárási szabályzata, HL L 105., 2015.4.23., 1–66. o. Elérhető a következő címen: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

11 Az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekről szóló 31. EGK és 11. Euratom rendelet (HL L 45., 1962.6.14., 1385. o.). Az egységes szerkezetbe foglalt szöveg a következő címen érhető el: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>

	közérdekű jogszerű célokra kell irányulni. [...]”	
28. cikk f) pont	„A tisztviselő csak azzal a feltétellel nevezhető ki, ha [...] bizonyítja az Unió egyik nyelvének alapos ismeretét és az Unió egy másik nyelvének kielégítő ismeretét a feladatai ellátásához szükséges mértékben.”	Ugyanezek a rendelkezések az ideiglenes alkalmazottakra (12. cikk (2) bekezdés e) pont) és a szerződéses alkalmazottakra (82. cikk (2) bekezdés e) pont)
III. melléklet (Versenyek), 1. cikk (1) bekezdés f) pont	„A versenyvizsgákról szóló értesítésnek [...] tartalmaznia kell a következőket: [...] adott esetben a betöltendő álláshelyek különleges jellege miatt szükséges nyelvismeret.”	Lásd a 3.4.2. pontban szereplő ítélkezési gyakorlatot.
Forrás: Saját fejlesztés		

3.5 Az EUB ítélkezési gyakorlata

Az EUB ítélkezési gyakorlatával kapcsolatban számos jogi kérdés merülhet fel az uniós intézmények kommunikációs politikáival kapcsolatban, beleértve a többnyelvűséghez kapcsolódó elvek alkalmazását, a „különleges esetek doktrínájának” meghatározását, az átláthatóságot, valamint a tisztviselők és szerződéses alkalmazottak felvételét.

3.5.1 Az uniós jog és a többnyelvűség alapelvei

Az EUB egy irányadó ügyben megállapította, hogy „a **jogbiztonság** elve megköveteli, hogy a közösségi szabályozás lehetővé tegye az érdekeltek számára, hogy megismerjék az általa rájuk rótt kötelezettségek pontos terjedelmét, ami csak akkor garantálható, ha e szabályozást a hatálya alá tartozók hivatalos nyelvén megfelelően közzéteszik” (CJEC, Skoma-Lux, C-161/06, 2007, 38. pont¹²). Bebizonyosodott, hogy a többnyelvűség az uniós jog egyéb elveinek következménye, mint például az uniós jog **közvetlen hatálya, elsőbbsége és hatékonysága** (Ziller, 2018).

Az uniós jog egységes alkalmazása a többnyelvűségen is alapul, mivel valamely uniós jogi aktus valamennyi nyelvi változatát főszabály szerint azonos értékűnek kell elismerni (a Bíróság 1982. évi ítélete, Belgium kontra Bizottság ítélet, Srl CILFIT és Lanificio di Gavardo SpA, Belgium kontra Bizottság, 2018).¹³

A Számvevőszék azt is hangsúlyozta, hogy: „kiemelten fontos az Európai Unió fellépésének **átláthatósága és demokratikus legitimitása** [...], amely feltételezi, hogy a parlamenti vita és szavazás olyan szövegen alapuljon, amelyet a képviselők kellő időben hozzáférhetővé tettek, és amelyet az EU valamennyi hivatalos nyelvére lefordítottak” (az EUB Franciaország kontra EP ítélete, 2018, 57. pont).¹⁴ Ezért a politikai folyamat átláthatósága szorosan kapcsolódik a többnyelvűség kérdéséhez. Összhangban van az EUSZ 1. cikkével is, amely kimondja, hogy „az

12 A C-161/06. sz. Skoma-Lux ügyben hozott ítélet [2007]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

13 ABíróság Srl CILFIT és Lanificio di Gavardo Sp1, C-283/81. sz. ítélete [1982]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61981CJ0283> ; A Bíróság C-16/16 P. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben hozott ítélete [2018]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62016CJ0016>

14 EUB, Franciaország kontra Európai Parlament, C-73/17. sz. ügy [2018]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-73/17>

európai népek közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatában [...] a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső módon hozzák meg”.

A többnyelvűségnek az uniós jog bizonyossága és hatékonysága szempontjából betöltött fontossága ellenére a Bíróság **elutasította a közösségi/uniós jog olyan általános elvének fennállását, amely minden polgár számára jogot biztosít arra, hogy minden olyan változattal rendelkezzen, amely az érdekeit minden körülmények között a saját nyelvére nézve érintheti (a Bíróság Kik kontra OHIM ügyben 2003. szeptember 21-én hozott ítéletének 82. pontja).**¹⁵

Végül az EUB bizonyos körülmények között úgy véli, hogy a hivatalos weboldalakon történő közzététel egyenértékű a Hivatalos Lapban való közzététellel. Például a távközlési rendszer összekapcsolásáról szóló 97/33 irányelvet illetően a Bíróság megállapítja, hogy ez a szöveg „nem ad iránymutatást a meghatározott információk közzétételének módjára vonatkozóan [...]. Ilyen körülmények között a modern távközlési ágazatban az interneten történő közzététel megfelelőnek tekinthető [...]” (a Bíróság 2002. évi Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítéletének 44. pontja).¹⁶

Ezenkívül, amennyiben a közzététel időpontja az ellene indított eljárás megindítására előírt határidő kezdőnapja, a Bíróság megállapította, hogy az a szabály, amely kimondja, hogy az intézmény által elfogadott jogi aktussal szembeni keresetindításra nyitva álló **határidő „az aktusnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való közzétételétől” kezdődik, utalhat valamely jogi aktus megtámadására és általában a jogi aktusok közzétételére. Az EUB szerint „az Európai Unió Hivatalos Lapjára való hivatkozás tehát azzal magyarázható, hogy az eljárási szabályzat elfogadásakor a Hivatalos Lapban való közzététel volt az egyetlen előrelátható formája**”. Következésképpen „nem zárható ki, hogy [ez a határidő] olyan intézkedésre vonatkozik, amelyet csak az interneten tesznek közzé, mint amilyen a megtámadott határozat” (a Bíróság PPG és SNF kontra ECHA ügyben 2013. évi ítéletének 31. pontja).¹⁷ A Bilbaína de Alquitranes és o. kontra ECHA ügyben a Törvényszék megállapította, hogy az ECHA bizonyos anyagok azonosítására vonatkozó határozatai olyan határozatok, amelyek az általános és elvont módon szemlélt személyek egy csoportjára nézve joghatásokat váltanak ki. Ezeket a határozatokat soha nem teszik közzé a Hivatalos Lapban, hanem az ECHA honlapján (GC Bilbaína de Alquitranes és o. kontra ECHA ítélet, 2013., 31. pont).¹⁸ Ennek megfelelően **az EUB az alkalmazandó uniós jogot hozzáigazítja a honlapok közötti kommunikáció új valóságához, amikor a bírósághoz való jogot védeni kell.**

3.5.2 A nyelvi rendszerről és a konkrét esetekről szóló ítélkezési gyakorlat

A Bíróság a Kik ügyben úgy ítélte meg, hogy „a [Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz] hasonló szerv nyelvi rendszere egy olyan nehéz folyamat eredménye, amely a gazdasági szereplők érdekei és az eljárás költségeihez fűződő közérdek, valamint a közösségi védjegy bejelentőinek és más gazdasági szereplőknek a jogokat keletkeztető dokumentumok fordításához vagy egynél több gazdasági szereplőt érintő eljárásokhoz való hozzáféréshez fűződő érdekei közötti egyensúly megteremtésére irányul” (a Bíróság Kik kontra OHIM ítélete, 2003., 92. pont).¹⁹ Más szóval, ez az ítélkezési gyakorlat azt mutatja, hogy egy uniós intézmény vagy szerv nyelvi rendszere az

15 CJ Kik ítélet, idézi.

16 ABíróság Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélete [2002]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62001CJ0221&from=fr>

17 ABíróság PPG és SNF kontra ECHA ügyben hozott ítélete, C-625/11 P., C-625/11 P. <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

18 ABíróság PPG és SNF kontra ECHA ügyben hozott ítélete, C-625/11 P., C-625/11 P. <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

19 CJ Kik ítélet, idézi.

összeütköző érdekek közötti kényes egyensúlyi aktus eredménye, amely a gyakorlati nehézségek nyelvileg megfelelő megoldását követeli meg (lásd még a Bíróság Spanyolország kontra Tanács ügyben 2005. évi ítéletét).²⁰ Ez az úgynevezett „különleges esetek doktrínája”, amely az 1. rendelet 6. cikkéből ered, amely szerint minden intézmény, szerv vagy ügynökség „eljárási szabályzatában meghatározhatja, hogy mely nyelveket kell használni meghatározott esetekben”.

A kérdés ismét felmerült, amikor az EUMSZ 118. cikke alapján az egységes szabadalmi szabályozás esetében korlátozták a nyelvi rendszert. A nyelvi rendszer korlátozó jellege nagyon hasonló volt, mint a Kik esetében, vagy még korlátozottabb, mivel az egységes szabadalmi rendelet szerint csak három nyelvet (azaz angolt, franciát és németet) kellett használni. Spanyolország (C-147/13. sz., Spanyolország kontra Tanács ügy) megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a nyelvhasználati szabályokról szóló rendelettel szemben, azt állítva, hogy a nyelvi rendszer egyenlőtlenséget teremt egyrészt az uniós polgárok és azon vállalkozások között, amelyek bizonyos szintű szakértelemmel képesek megérteni az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO) három hivatalos nyelvén készült dokumentumokat, másrészt pedig azok között, akiknek saját költségükre kell fordítást készíteniük. A Spanyolország által benyújtott valamennyi érv a nyelvi rendszernek a polgárokra és a vállalkozásokra gyakorolt káros hatásaira összpontosított.

A Bíróság – emlékeztetve a Kik ítélezési gyakorlatára – megállapította, hogy az EU hivatalos nyelvei közötti különbséget tevő, választott nyelvi rendszer jogszerű célt követ, és nem lépi túl a szükséges mértéket. Először is rámutatott arra, hogy a valamennyi tagállam területére kiterjedő európai szabadalmak akadályozzák a szabadalmi oltalmat az EU-n belül, következésképpen elengedhetetlen, hogy a rendelet fordítási szabályai bizonyíthatóan költséghatékonyak legyenek. Másodszor, a Bíróság hangsúlyozta, hogy a rendelet számos olyan mechanizmust vezetett be, amelyek célja az egységes szabadalom bejelentőinek és más gazdasági szereplőknek a fordításokhoz való hozzáféréshez fűződő érdekei közötti szükséges egyensúly biztosítása, mint például a fordítási költségek ellentételezése, az átmeneti időszak alatti különleges fordítási szabályok és peres eljárásokra vonatkozó fordítási követelmények (lásd Somssich, 2016).

Egy másik fontos ügyben, Spanyolország kontra Európai Parlamentben a Bíróság emlékeztette az Európai Parlamentet a nyelvi rendszer alkalmazására vonatkozó belső eljárás szabályok elfogadásának fontosságára. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy „amennyiben az Európai Parlament az 1. rendelet 6. cikke alapján nem fogadta el a nyelvi rendszerének alkalmazására vonatkozó belső eljárás szabályzatot, nem állapítható meg, hogy a felvett személyek által ténylegesen ellátandó feladatoktól függetlenül [az angol, a francia és a német] szükségszerűen a leghasznosabb nyelv ezen intézmény valamennyi feladatához” (EUB, Spanyolország kontra Európai Parlament, 2019., C-377/2016., 73. pont).²¹

3.5.3 A munkaerő-felvételről szóló ítélezési gyakorlat

A felvételi versenyvizsgák nyelvét meg kell különböztetni a pályázók nyelvismereti követelményeitől. A Bíróság nagytanácsa 2019-ben két ítéletet hozott e tekintetben.

Ami a versenyvizsga nyelvét illeti, a Bíróság az 1. rendelet hatálya alá felvette az intézmények és a külső versenyvizsga pályázói közötti kapcsolatot (a Bíróság Olasz Köztársaság kontra Európai Bizottság ügyben 2012. évi ítéletének 68. pontja), amely „a kiválasztási eljárások során a többnyelvűség szigorú tiszteletben tartását”²² írja elő (van der Jeught, 2015., 139. o.). A Bíróság úgy ítélte meg, hogy „a versenyvizsga-felhívások nem tekinthetők eljárás szabályzatnak” az 1.

20 Az EUB ítélete, Spanyolország kontra Tanács, C-147/13. sz. ügy [2015]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0147>

21 ABíróság C-377/2016. sz., Spanyolország kontra Európai Parlament ügyben hozott ítélete [2019]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

22 A Bíróság C-566/10. sz., Olaszország kontra Európai Bizottság ügyben hozott ítélete [2012]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=130402&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4896079>

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

rendelet 6. cikke értelmében (67. bekezdés), és hogy „a vitatott versenyvizsga-felhívásokat valamennyi hivatalos nyelven teljes egészében közzé kellett volna tenni” (71. pont).

Háttérmagyarázat: Bíróság, Nagytanács, Bizottság kontra Olaszország, 2019²³ ²⁴

A Bizottság fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz a Törvényszék azon ítéletének megsemmisítése iránt, amelyben a Törvényszék az Olaszország által benyújtott keresetek alapján megsemmisítette az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO) két nyílt versenyvizsga-kiírását azzal az indokkal, hogy jogellenes a versenyvizsga „2. nyelvének” kiválasztását az angol, a francia és a német nyelvre korlátozni, és e három nyelvre korlátozni a pályázók és az EPSO közötti kommunikáció nyelvét.

Míg a versenyvizsga-felhívásokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában teljes egészében közzé kell tenni az EU valamennyi hivatalos nyelvén, az EPSO nem köteles a versenyvizsga keretében az általa szabadon választott nyelven kommunikálni a pályázóval.

Az EPSO-val folytatott kommunikáció nyelve azonban néhány nyelvre korlátozható: a Bíróság elismerte, hogy „a személyzeti szabályzat 1d. cikkének (6) bekezdése értelmében engedélyezhetők a versenyvizsgák nyelvi szabályaival kapcsolatos eltérő bánásmódok, ha azok objektíven és észszerűen igazolhatók a személyzeti politika keretében közérdeken alapuló jogszerű célkitűzéssel”.

Ebben az esetben az EPSO nem nyújtott be ilyen indokolást.

Forrás: Saját fejlesztés

4: Bíróság, nagytanács, Bizottság kontra Olaszország

Ha a versenyvizsga nem minden polgár előtt nyitva áll, hanem **belső**, akkor azt nem kell valamennyi hivatalos nyelven közzétenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Ebben az esetben csak bizonyos nyelveken lehet közzétenni (a Bíróság ítélete, JM Barata kontra Európai Parlament, 2018., 122. pont).²⁵

A nyelvi készségeket illetően a Bíróság pontosította, hogy a személyzeti szabályzat mindenfajta hátrányos megkülönböztetést tilt, beleértve a nyelvi alapon történő hátrányos megkülönböztetést is, azzal a feltétellel, hogy a nyelvi alapon történő eltérő bánásmód akkor engedélyezhető, ha azt jogszerű közérdekű cél igazolja, mint például a szolgálati érdek, vagy akár a felvett személyek feladataihoz kapcsolódó tényleges szükségletek (a Bíróság Küster ítélete, 1975, 22. pont)²⁶. Egy másik irányadó ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kiválasztási eljárás során az intézmények széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a figyelembe veendő pályázók képzettségének és érdemeinek értékelése során. Ugyanakkor nemcsak azt kell biztosítaniuk, hogy a nyelvhasználaton alapuló eltérő bánásmód megfeleljen a szolgálati érdekeknek, és azzal arányos legyen, hanem az ilyen eltérést olyan egyértelmű, objektív és előre látható kritériumokkal is igazolniuk kell, amelyek lehetővé teszik a pályázók számára ezen eltérő bánásmód okainak megértését, valamint az uniós bíróság számára, hogy felülvizsgálják annak jogszerűségét (EUB, Spanyolország kontra Európai Parlament, 2019²⁷).

23 23 A Bíróság C-621/16 P. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben hozott ítélete [2019]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-621/16>

24 A Törvényszék T-353/14. és T-17/15. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélete [2016]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014TJ0353>

25 Az EUB T-723/18. sz., JM Barata kontra Európai Parlament ügyben hozott ítélete [2021]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-723/18&language=EN>

26 ABíróság C-79/74. sz., Küster kontra Európai Parlament ügyben hozott ítélete [1975]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61974CJ0079&from=nl>

27 ABíróság C-377/16. sz., Spanyolország kontra Európai Parlament ügyben hozott ítélete [2019]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

3.6 Következtetés

Ez a fejezet áttekintette az EU többnyelvű kommunikációjának jogi keretét, és konkrétan az uniós intézmények, szervek és ügynökségek internetes kommunikációját. A jogi keret, amely magában foglalja az elsődleges jogot, a másodlagos jogot és az EUB ítélkezési gyakorlatát, konkrét kötelezettségeket határoz meg a polgároknak az uniós intézményekkel való közvetlen kommunikációhoz való jogával kapcsolatban. Az uniós polgárok bármely intézményhez és tanácsadó szervhez fordulhatnak, beleértve az ügynökségeket is, az általuk választott nyelven. Élhetnek továbbá azzal a jogukkal, hogy petíciót nyújtsanak be az Európai Parlamenthez, kérelmezzék az európai ombudsmant, és az EU bármely nyelvén nyilvántartásba vegyék a polgári kezdeményezést²⁸. Ezenkívül az általános hatályú valamennyi jogi szöveget közzé kell tenni a Hivatalos Lapban a 24 hivatalos nyelven.

Az 1. rendelet „multilingualista alkotmányt” határoz meg, és általános jogi keretet biztosít az intézmények nyelvi rendszeréhez (az EUB kivételével), valamint – amint azt e fejezet mutatja – az EU szervei és ügynökségei számára. Az intézmények, szervek és ügynökségek mind a 24 hivatalos nyelven dolgozhatnak, amelyek egyenrangúak. Mindazonáltal minden intézmény, szerv vagy ügynökség „eljárási szabályzatában meghatározhatja, hogy az egyes esetekben mely nyelveket kell használni” (az 1. sz. rendelet 6. cikke). Ezt az úgynevezett „különleges esetek doktrínáját” megszorítóan kell értelmezni, mivel a többnyelvűségtől való eltérést biztosít, annak ellenére, hogy az EUB elismeri, hogy egy uniós intézmény, szerv vagy ügynökség nyelvi rendszere az összeütköző érdekek közötti kényes egyensúlyi aktus eredménye, amely a gyakorlati nehézségek nyelvileg megfelelő megoldását követeli meg. Az EUB főként megismétli a munkaerő-felvétellel kapcsolatos többnyelvűségi kötelezettségeit, és e kötelezettségek akkor teljesülnek, ha az intézmények, szervek vagy ügynökségek egyértelműen meghatározzák nyelvi rendszerüket. Az EUB emellett emlékezteti az intézményeket a nyelvi készségekre vonatkozó követelmények értékelésének átláthatóságával kapcsolatos kötelezettségükre. Végül, a jogi aktus közzétételére vonatkozó ítélkezési gyakorlatban az EUB egyes esetekben úgy ítélte meg, hogy az ilyen kötelezettség akkor teljesül, ha a közzététel online, még akkor is, ha az eredeti jogi szöveg a Hivatalos Lapban való közzétételre hivatkozik.

---

28 Az Európai Parlament és a Tanács(EU) 2019/788 rendelete (2019. április 17.) az európai polgári kezdeményezésről (HL L 130., 2019.5.17., 55. o.). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R0788>

AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEK, SZERVEK ÉS ÜGYNÖKSÉGEK⁴ NYELVI RENDSZERE ÉS HONLAPNYELV-POLITIKÁJA

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Az 1. rendelet 6. cikke lehetővé teszi az uniós intézmények számára, hogy meghatározott esetekben mely nyelveket használják. Ennek eredményeként számos nyelvi rendszer létezik.
- Az Európai Parlament, az Európai Unió Bírósága, az Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Központi Bank, valamint az Európai Számvevőszék hivatalosan meghatározták nyelvi rendszereiket, míg az Európai Bizottság ezt nem tette meg.
- Az 1. rendeletben meghatározott valamennyi alapelvet alkalmazni kell az uniós szervekre és ügynökségekre, kivéve, ha a szervet vagy ügynökséget létrehozó rendelet kifejezetten másként rendelkezik.
- Egyes szervek vagy ügynökségek alapító okirata nyelvi rendszert ír elő, vagy kifejezetten utal az 1. rendeletre, vagy olyan rendelkezésekre, amelyek ilyen rendszert hoznak létre, vagy engedélyezik a belső nyelvhasználatra vonatkozó szabályok létrehozását. Egyes szervek vagy ügynökségek nem írnak elő semmilyen nyelvi rendszert.
- A szervek és ügynökségek nyelvi rendszere gyakran nem világos, nem követi hasonló struktúrát, és legtöbbször implicit szabályokra és gyakorlatokra támaszkodik.
- Az európai ombudsman 2019-ben ajánlásokat fogalmazott meg az EU 24 hivatalos nyelvének a nyilvánossággal való kommunikáció során történő használatára vonatkozóan. Elemzésünk azt mutatja, hogy van még mit javítani ezen ajánlások végrehajtásán, különösen a szervek és ügynökségek részéről. A legtöbb intézmény és szerv rendelkezik honlapnyelv-politikával, míg a legtöbb ügynökség nem.
- A belső munkanyelvek kiválasztása befolyásolja az ügynökségek honlapján közzétett dokumentumok elérhetőségét és kommunikációs politikájukat.

4.1 Bevezetés

Ez a fejezet az uniós intézmények, szervek és ügynökségek belső nyelvi szabályait és a honlap nyelvpolitikáját mutatja be. A honlap nyelvpolitikájának megvitatása azért fontos, mert számos belső munkadokumentumot, jelentéstervezetet és rögzített szóbeli közleményt lehet online közzétenni (azaz nyilvánosságra hozni). Úgy tűnik, hogy a belső célokból előállított, majd az interneten közzétett dokumentumok a gyakorlatban a belső kommunikáció melléktermékének minősülnek, és ezért az 1. rendelet 6. cikkének hatálya alá tartoznak (lásd a „speciális esetek doktrínáját”, 3. fejezet). Következésképpen ezekre a dokumentumokra gyakran nem vonatkoznak az uniós jog bizonyos értelmezése szerinti fordítási követelmények, még akkor sem, ha a gyakorlatban nem különböztethetők meg a hivatalos kiadványoktól. Ezt a nézetet az 5. fejezet kritikusan értékeli.

4.2 Módszertan

Ez a fejezet az uniós intézmények, szervek és ügynökségek belső eljárási szabályzatának vagy szabályzatának elemzésére, honlapjuk vonatkozó részeire, valamint az uniós nyelvpolitikával kapcsolatos tudományos és szakpolitikai szakirodalomra támaszkodik²⁹. Bemutatja és megvitatja továbbá az intézmények, szervek és ügynökségek által elfogadott, a honlapjukon használt nyelvek

²⁹ A tanulmány szerzői szeretnék köszönetet mondani Petros Katsoulasnak (Párizs II. Egyetem Panthéon-Assas) és Dr. Marco Civico-nak (Genfi Egyetem) az e fejezet előkészítésében nyújtott értékes segítségükért.

használatára vonatkozó politikát (ha van ilyen), (a „weboldal nyelvpolitikája” kifejezést használjuk). Azonban számos különböző megközelítés és formátum létezik. A weboldalak tartalmazhatnak egyes tartalmakat, például a belső szabályokról és ugyanakkor a weboldal kommunikációjáról szóló információkat. Ezért ebben a fejezetben a „weboldal nyelvpolitikája” kifejezést használjuk arra, hogy az intézmények, szervek és ügynökségek által a weboldalukon használt nyelvekkel kapcsolatban tett nyilatkozatokat tartalmazzuk (pl. milyen dokumentumok érhetőek el az adott nyelveken), és általánosabban a nyilvánosság körében használt nyelvekről. Egy olyan weboldal, amely egyszerűen az intézmény eljárási szabályzatában foglalt belső nyelvi szabályozásról számol be, nem tekinthető a weboldal megfelelő nyelvpolitikájának.

4.3 Nyelvi rendszerek az uniós intézményekben, szervezetekben és ügynökségekben

Az EU-ban számos nyelvi rendszer létezik. Ez a fejezet azt mutatja, hogy egyes esetekben a nyelvi rendszerek formálisan korlátozott számú munkanyelvet tartalmaznak, míg a legtöbb esetben néhány vagy egy munkanyelv használata az operatív gyakorlatok eredménye.

4.3.1 Európai Parlament

A többnyelvű kommunikáció elengedhetetlen a különböző nyelveken beszélő polgárokat képviselő választott intézmény sikeres működéséhez. Az EP eljárási szabályzatában (Európai Parlament, 2021) előírja, hogy minden dokumentumot a hivatalos nyelveken kell elkészíteni, és hogy minden európai parlamenti képviselőnek joga van ahhoz, hogy kifejezze magát, és valamennyi hivatalos nyelven, illetve kisebb üléseken a résztvevők által kért hivatalos nyelveken szólaljon fel.³⁰ Az eljárási szabályzat 167. cikke különösen a következőket írja elő:

1. A Parlament valamennyi dokumentumát a hivatalos nyelveken kell elkészíteni.
2. Minden képviselőnek joga van arra, hogy a Parlamentben az általa választott hivatalos nyelven szólaljon fel [...]
3. A bizottsági és küldöttségi üléseken tolmácsolást kell biztosítani az adott bizottság vagy küldöttség tagjai és pótagjai által használt és kért hivatalos nyelvekről és nyelvekre.
4. A szokásos munkahelyszíntől távol tartott bizottsági és küldöttségi üléseken tolmácsolást kell biztosítani azon tagok nyelvéről és nyelveire, akik megerősítették, hogy részt fognak venni az ülésen. Ezeket az intézkedéseket kivételesen rugalmasabbá lehet tenni. Az Elnökség elfogadja a szükséges rendelkezéseket.
5. A szavazás eredményének kihirdetését követően az elnök határoz a különböző nyelvi változatok közötti állítólagos eltérésekre vonatkozó kérelmekről.”

Az EP írásos dokumentumainak forrásnyelve általában angol. Van der Jeught (2021) arról számolt be, hogy 2015 és 2019 között (az eredeti forrásban az egységre kerekített adatok) az angol volt a végül lefordított dokumentumok 72%-ának forrásnyelve, ezt követte a francia (13%), az olasz (4%), a német (3%), a spanyol (3%) és a 6% az összes többi nyelven.

A szóbeli kommunikáció hivatalos ülések keretében többnyelvű, de az egyes felszólalók többnyire saját országuk hivatalos nyelvét (vagy valamelyik hivatalos nyelvét) használják a tolmácsolási szolgáltatás igénybevételével. A nyelvtudás lehetővé teszi az EP-képviselők számára, hogy egy érvben a magasabb alapokra helyezkedjenek, és konszenzus vagy megállapodás kialakítása megköveteli a felektől, hogy világosan fogalmazzák meg álláspontjukat. Ennek ellenére megfigyelték, hogy a felszólalók néha inkább az angol nyelvre váltanak, hogy a vita során

30 További részletekért lásd még a többnyelvűségről szóló magatartási kódexet (Európai Parlament, 2019). Elérhető a következő címen: https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf

közvetlenül foglalkozzanak néhány beszélgetőpartnerükkel, ezáltal megkerülve a nyelvi közvetítési rendszereket. A kutatások azt mutatják, hogy az EP-n belül egy vagy néhány széles körben beszélt nyelven folytatott kommunikáció életképesnek tekinthető, mivel az európai parlamenti képviselők tudják, hogy szükség esetén vissza tudnak térni az anyanyelvükön történő megbízható tolmácsolásra és fordításra (Ringe, 2022). Más szóval, a többnyelvűség olyan biztonsági háló, amely politikailag lehetővé teszi egy vagy néhány munkanyelv használatát egyes üléseken. Annak lehetővé tétele, hogy az uniós szereplők anyanyelvükre támaszkodhassanak, fontos tényező, amely enyhíti az egy vagy néhány lingua francas használatából eredő egyenlőtlenségeket és nyelvi bizonytalanságot (Ringe, 2022).

4.3.2 Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa

Az Európai Tanács megosztja honlapját az Európai Unió Tanácsával, és ezért ezeket itt közösen kezeljük. A tagállamok érdekeit képviselve ebből az következik, hogy a többnyelvűség Tanács általi támogatása a tagállamok és képviselőik közötti egyenlőség, valamint a megértés pontossága szempontjából fontos, nem utolsósorban azért, mert a különböző nyelvi változatokban egyformán hiteles és kötelező erejű jogszabályokat kell jóváhagyni. A két intézmény belső nyelvi rendszeréről a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2009. december 1-jei 2009/937/EU tanácsi határozat rendelkezik³¹. A 14. cikk a következőképpen rendelkezik:

1. Kivéve, ha a Tanács sürgősségi alapon egyhangúlag másként nem határoz, a Tanács csak a nyelvekre vonatkozó hatályos szabályokban meghatározott nyelveken készített dokumentumok és tervezetek alapján tárgyal és hoz határozatokat.
2. A Tanács bármely tagja ellenezheti a vitát, ha a javasolt módosítások szövegét nem az (1) bekezdésben említett nyelveken dolgozzák ki, az általa megjelölt nyelven.”

A „nyelvekre vonatkozó hatályos szabályok” az 1. sz. előírás. Hanzl és Beaven (2017) arról számoltak be, hogy a Tanács fordítószolgálat 24 egységre oszlik (hivatalos nyelvenként egy), és a forrásdokumentumok nyelve túlnyomórészt angol. Van der Jeught (2021) jelentést tett a Tanácsban a lefordított dokumentumok forrásnyelv szerinti elosztásáról. 2019-ben a lefordított dokumentumok 90,5%-át eredetileg angolul, 4,4%-át franciául és 0,6%-át német nyelven foglalták meg. Ez növekedést jelent az angol nyelvhez képest 2017-hez képest, amikor a számadatok 86,4%-os, 6,1%-os és 1%-os volt.

4.3.3 Európai Bizottság

Az Európai Bizottság belső eljárási szabályzata hivatalosan nem határozza meg nyelvi rendszerét. A Bizottság eljárási szabályzatának [C(2000) 3614]³² egységes szerkezetbe foglalt változata 17. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az 1–3. bekezdés, a Bizottság által [ülés, írásbeli eljárás, felhatalmazási eljárás, hatáskör-átruházási eljárás vagy továbbadott felhatalmazás útján] elfogadott bármely jogi aktust hiteles nyelven vagy nyelveken úgy kell csatolni, hogy azokat ne lehessen elkülöníteni azon ülés végén készített összefoglaló feljegyzéshez, amelyen azokat elfogadták.

A jegyzőkönyveket az elnök és a főtitkár aláírásával hitelesítik az összefoglaló feljegyzés utolsó oldalán.

A (4) bekezdés (...) „eszköze” az EUMSZ 288. cikkében említett bármely jogi eszköz.

Az (5) bekezdés [...] »hiteles nyelv vagy nyelvek«: általános hatályú jogi aktusok esetében az Európai Unió hivatalos nyelve [...], más esetekben pedig a címzettek nyelve vagy nyelvei.”

31 HL L 325., 2009.12.11., 35–35. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0937>

32 HL L 308., 2000.12.8., 26–34. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000Q3614-20111116&from=EN#page=13>

Mivel „a Bizottság nem alkalmazta a rendeletek 6. cikkében szereplő kivételi záradékot, úgy tűnik, hogy a rendeletekben lefektetett elvet fordította meg, ahelyett, hogy megjelölné azokat a konkrét eseteket, amelyekben kivételt tesznek az összes hivatalos nyelv egyenlőségének általános elve alól, általános szabályként három munkanyelvet használ, kivéve azokat a különleges eseteket, amelyekben más nyelvek hitelesek, és ezért használatuk szükséges” (van der Jeught, 2015: 132).

A három hagyományos (vagy eljárási) nyelv az angol, a francia és a német, de a gyakorlatban az angol lett a fő munkanyelv, amely a 2004-es bővítés után gyorsult fel (Leal, 2021). Lequesne (2021) szerint 2007-ben az Európai Bizottság által készített dokumentumok 73,5%-a angol, 12,3%-a francia és 2,4%-a német volt. 2019-ben az angol forrásnyelvű dokumentumok aránya 85,5%-ra nőtt, míg a franciák 3,7%-ra csökkentek (lásd még: van der Jeught 2021).

Ez nem jelenti azt, hogy a munkadokumentumok nyelvekre történő fordítása ne lenne elérhető a belső üléseken. A Bizottság iránymutatást adott ki arról, hogy milyen típusú dokumentumokat kell lefordítani, hány nyelvre és várható időkeretre (Európai Bizottság, 2016).³³ Egyes dokumentumoknak angol, francia és német nyelven kell rendelkezésre állniuk (pl. a napirend, valamint a testület üléseinek jegyzőkönyvei), míg más dokumentumoknak végső soron valamennyi hivatalos nyelven rendelkezésre kell állniuk (pl. zöld könyv/fehér könyv). Van némi mérlegelési jogkör a fordítási politika végrehajtása során. Például az ajánlati felhívásokat, a pályázati felhívásokat és az Európa weboldal weboldalait „szükség szerint” kell lefordítani (Európai Bizottság, 2016., 1. melléklet). A tanulmányhoz készített interjúk azt is mutatják, hogy 1972 óta vannak olyan belső iránymutatások a tolmácsolásra vonatkozóan, amelyek szerint a tolmácsolási szolgáltatások nyújtásának „valódi igényeken” kell alapulnia.

4.3.4 Az Európai Unió Bírósága

Az EUMSZ elismeri az Európai Unió Bíróságának a nyelvpolitika tekintetében fennálló különleges jogállását: „Az Unió intézményeinek nyelvhasználatára vonatkozó szabályokat, az Európai Unió Bíróságának alapokmányában foglalt rendelkezések sérelme nélkül, a Tanács határozza meg, egyhangúlag, rendeletekben” (EUMSZ: 342. cikk; kiemelés tőlem) és az 1. sz. rendelet 7. cikke: „A Bíróság eljárása során használt nyelveket a Bíróság eljárási szabályzatában kell meghatározni.” Az EUB nyelvi rendszerét az EUB alapokmányának 64. cikke, a Bíróság eljárási szabályzatának³⁴ 36–42. cikke³⁵ és a Törvényszék eljárási szabályzatának 44–49. cikke határozza meg.³⁶ Az EUB alapokmányának 64. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az Európai Unió Bíróságán alkalmazandó nyelvhasználati szabályokra vonatkozó szabályokat a Tanács egyhangúlag elfogadott rendelete állapítja meg. Ezt a rendeletet a Bíróság kérésére és a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslata alapján, valamint a Bírósággal és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően kell elfogadni.

E szabályok elfogadásáig a Bíróság eljárási szabályzatának és a Törvényszék eljárási szabályzatának a nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 253. és 254. cikkétől eltérve, ezek a rendelkezések csak a Tanács egyhangú egyetértésével módosíthatók vagy helyezhetők hatályon kívül.”

33 Elérhető a következő címen: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000&lang=hu](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000&lang=hu)

34 HL C 202., 2016.6.7., 21. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>

35 HL L 265., 2012.9.29., 1–42. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>

36 HL L 105., 2015.4.23., 1–66. o. Elérhető a következő címen: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

A Bíróság eljárási szabályzatának 36–42. cikke az ügyek nyelveinek használatát és a közzététel során használt nyelveket vizsgálja. A 36. cikk („Az ügy nyelve”) előírja, hogy „az eljárás nyelve bolgár, horvát, cseh, dán, holland, angol, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, szlovák, szlovén, spanyol vagy svéd”. A 40. cikk („A Bíróság kiadványainak nyelve”) előírja, hogy „a Bíróság kiadványait az 1. tanácsi rendelet 1. cikkében említett nyelveken kell kiadni”. 2004 óta számos ítéletet teljes egészében közzétesznek az ECR-ben (Európai Bírósági Jelentések) a közzététel valamennyi nyelven, egyes ítéleteket kivonatokban tesznek közzé valamennyi nyelven, a „nem közzétett” ítéletekre pedig csak a közzététel valamennyi nyelven hivatkoznak az ECR-ben (Wright, 2018).

Végül a Törvényszék eljárási szabályzatának 44–49. cikke megegyezik a Bíróság eljárási szabályzatának 36–42. cikkével, a Törvényszék hatáskörének kiigazításával. Az EUB nyelvi rendelkezéseinek végrehajtása teszi az EUB-t a legtöbbnyelvűbb uniós intézményré az Európai Parlamenttel együtt (Clément-Wilz, 2022a). A Clément-Wilzben (2022a) bemutatott Curia honlapján végzett kutatások azt mutatják, hogy a 2014–2021-es időszakban a határozatok 29,5%-a angolt használt az ügy nyelveként, 18,5%-a német, 17,6%-a francia, 7,7%-a olasz, 6,7%-a spanyol és 3,6% holland. Az angol mint eljárási nyelv elterjedtsége a Közzétételi Törvényszékhez ezen a nyelven benyújtott közvetlen keresetek nagy számával magyarázható. Ha azonban kizárólag a Bíróságra összpontosítunk, a százalékos arányok megváltoznak: A határozatok 22,4%-a német, 16,1% angol, 10,4% francia, 9,2% olasz, 8,1% spanyol, 6,7% holland és 4,4% lengyel, 25% német, 10,6% olasz, 9,1% holland, 8,6% francia, 7,8% spanyol, 5,6% angol és 4,4% lengyel (Clément-Wilz, 2022a).

Minden vonatkozó dokumentumot lefordítanak franciára. A tanácskozások franciául (bár néha angolul) és tolmácsolás nélkül is zajlanak (Ringe, 2022). Mind az előzetes, mind a végleges ítéleteket francia nyelven fogalmazták meg, és az utóbbiakat ezt követően lefordítják az eljárás eredeti nyelvére, valamint az EU többi hivatalos nyelvére (McAuliffe, 2016; Pingel, 2018). A francia mint az EUB munkanyelvi gyakorlata ellentétben áll a többi uniós intézménnyel, ahol az angol az uralkodó munkanyelv. Ennek a sajátosságnak az oka az 1950-es évekre vezethető vissza (Horspool, 2006), amikor az angol nem volt az Unió hivatalos nyelve, és a francia volt az a nyelv, amelyet az európai jogászok gyakran használnak.

4.3.5 Európai Központi Bank

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta intézményként az Európai Központi Bankra (EKB) az 1. rendeletben előírt szabályok vonatkoznak. A rendeletről való kifejezett eltérést az EKB eljárási szabályzata (2004/257/EK) elismeri, 17.³⁷ cikke:

2. rész. Az EKB-iránymutatásokat a Kormányzótanács fogadja el, majd azt követően az Európai Közösségek egyik hivatalos nyelvének közli, és a Kormányzótanács nevében az elnök írja alá. Meg kell adniuk az indokokat, amelyekre alapulnak. A nemzeti központi bankok értesítése faxon, elektronikus levélben vagy telexen vagy papíron történhet. A hivatalosan közzéteendő EKB-iránymutatásokat le kell fordítani az Európai Közösségek hivatalos nyelveire [kiemelés tőlem].

6. bekezdés. Az EKB utasításait az Igazgatóság fogadja el, majd azt követően az Európai Közösségek hivatalos nyelveinek egyikén értesíti, és az Igazgatóság nevében az elnök vagy az Igazgatóság bármely két tagja aláírja. A nemzeti központi bankok értesítése faxon, elektronikus levélben vagy telexen vagy papíron történhet. Az EKB hivatalosan közzéteendő utasításait le kell fordítani az Európai Közösségek hivatalos nyelveire.

8. bekezdés. Az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelv meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. tanácsi rendelet [1] elveit kell alkalmazni az alapokmány 34. cikkében

37 HL L 80., 2004.3.18., 33–41. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004D0002>

meghatározott jogi aktusokra [azaz az általa kibocsátott rendeletekre, határozatokra, ajánlásokra és véleményekre].”

Athanassiou (2006) megjegyzi, hogy az 1. sz. rendelet általános szabályainak betartása mellett (vö. Hanf et al. 2010) az EKB rugalmas nyelvi rendszerrel dolgozik, amely a kommunikáció típusától függ. A belső munkanyelv az angol. Ez azt a tényt tükrözi, hogy a közgazdaságtan és a pénzügyi piacok kutatásának domináns nyelve az angol. A belső tolmácsolási szolgáltatások nagyon korlátozottak és ad hocak, ha erre szükség van. Nincsenek házon belüli tolmácsok, és a legfontosabb sajtókonferenciák során a tolmácsolás németre és franciára korlátozódik, és azt kiszervezett szolgálat biztosítja.

Más nemzeti szervekkel folytatott kommunikációra az EU többi nyelvén is sor kerülhet. 2004 novemberében az EKB közvetlen felügyeleti feladatokat vállalt az euróövezet legnagyobb bankjai felett, és a kisebb bankok felügyeletét a nemzeti szervekre bízta (Buell, 2014a). Ebből a célból az EKB tervezetet tett közzé a különböző nemzeti intézmények felügyeleti szervként végzett tevékenységének jogalapjáról. E dokumentum első változatát aggodalommal tekintette az EU néhány legnagyobb bankja, amelyek többek között amiatt panaszkodtak, hogy milyen nyelven kommunikálhatnak, mivel az EKB azt kérte, hogy a kommunikáció kizárólag angol nyelven történjen (Lawton, 2014). A panaszokat követően az EKB beleegyezett abba, hogy döntsön kommunikációs nyelvről, és a nemzeti nyelv mellett döntött. Sok bank úgy döntött, hogy biztosítsa a technikai fogalmak és fogalmak helyes használatát (Buell, 2014b). Jelenleg hat nyelvet használnak a legnagyobb bankokkal folytatott kommunikációhoz: Angol, német, finn, francia, olasz és spanyol.

4.3.6 Európai Számvevőszék

Az Európai Számvevőszék nyelvi rendszerét eljárási szabályzata határozza meg.³⁸ A 28. cikk a következőképpen rendelkezik:

1. A jelentéseket, véleményeket, észrevételeket, megbízhatósági nyilatkozatokat és egyéb dokumentumokat, amennyiben közzétételre kerülnek, valamennyi hivatalos nyelven el kell készíteni.
2. Az iratokat az elnök aláírásával hitelesítik valamennyi nyelvi változatban.”

A Számvevőszék belső kommunikációja az angol és a francia nyelvre épülő „korlátozott többnyelvűség” politikáján alapul.³⁹ Bár mindkét nyelvet használják néhány belső formális kommunikációban, a gyakorlatban az angol lett a lingua franca az elmúlt években, a 2004-es bővítés miatt, amely korábban a francia domináns volt. Nagyon kevés szükség van a belső dokumentumok fordítására – főként akkor, ha a tagállamoktól érkeznek közlemények (pl. az ellenőrzési jelentésekre adott válaszok), amelyeket belső használatra angol nyelvre fordítanak. Interjúink megerősítik, hogy a külső kommunikáció elsősorban az ellenőrzési jelentések és vélemények valamennyi uniós nyelven történő közzétételére összpontosít.

4.3.7 Az uniós szervek és ügynökségek nyelvi rendszere

Az uniós szervekre és ügynökségekre az uniós intézményeken belüli kommunikációra vonatkozó szabályoktól eltérő szabályok vonatkozhatnak. Amint azt a 3. fejezet megállapítja, az 1. rendeletben megállapított valamennyi alapelvet alkalmazni kell az uniós szervekre és ügynökségekre. Ha azonban a szervet vagy ügynökséget létrehozó rendelet külön nyelvi rendszert

38 HL L 103., 2010.4.23., 1–6. o. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010Q0423%2801%29>

39 Lásd a Számvevőszék kommunikációs politikáit és szabványait. Elérhető a következő címen: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

ír elő, amely kifejezetten eltér az 1. rendelet szabályaitól, ez utóbbi nem alkalmazandó (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021, lásd a 3. fejezetet). **Az uniós nyelvi jognak való megfelelés tekintetében az ügynökségeknek és szervezeteknek meg kell felelniük az 1. rendeletnek, kivéve, ha a szervezet vagy ügynökséget létrehozó rendelet kifejezetten másként rendelkezik.**

Ez a szakasz az uniós szervek és ügynökségek nyelvi rendszereit mutatja be. A 42 ügynökség eljárási szabályzatának és belső szabályzatának hivatkozásait az 1.4. melléklet tartalmazza. Ez a szakasz azt mutatja, hogy egyes szervek vagy ügynökségek alapító okirata nyelvi rendszert ír elő, vagy kifejezetten utal az 1. rendeletre, vagy olyan rendelkezésekre, amelyek ilyen rendszert hoznak létre, vagy engedélyezik belső nyelvhasználati szabályok létrehozását. Egyes szervek vagy ügynökségek nem írnak elő semmilyen nyelvi rendszert. Általánosságban elmondható, hogy a szervek és ügynökségek nyelvi rendszere gyakran nem egyértelmű, nem követi az összehasonlítható struktúrát, és legtöbbször implicit szabályokra és gyakorlatokra támaszkodik.

Az EU szervei

Az **Európai Külügyi Szolgálat** számára nem áll rendelkezésre kifejezett nyelvi rendszer.⁴⁰ Az **Európai Gazdasági és Szociális Bizottság** (EGSZB) eljárási szabályzatában nem foglalkozik a nyelvi rendszerrel. A 64. cikk (3) bekezdése egyszerűen előírja, hogy az uniós polgárok hivatalos nyelven írhatnak az EGSZB-nek, és ugyanazon a nyelven kaphatnak választ (az EUMSZ 24. cikkével összhangban).⁴¹ A **Régiók Európai Bizottsága** (RB) eljárási szabályzata tartalmaz egy, a tolmácsolásra vonatkozó szabályt (80. cikk), amely szerint „a tolmácsolással kapcsolatban lehetőség szerint a következő elveket kell betartani: ⁴²

a) Az EGSZB vitái a hivatalos nyelveken hozzáférhetők, kivéve, ha az Elnökség másként határoz.

B) Minden tagnak joga van arra, hogy a plenáris ülésen bármely hivatalos nyelven szólaljon fel. Az egyik hivatalos nyelven tett nyilatkozatokat a többi hivatalos nyelvre és az Elnökség által szükségesnek ítélt bármely más nyelvre kell tolmácsolni. Ez azokra a nyelvekre is vonatkozik, amelyek esetében a bizottság és a különböző tagállamok között létrejött igazgatási megállapodások rendelkeznek erről a lehetőségről.

C) Az elnökségi, szakbizottsági és munkacsoportos üléseken tolmácsolás áll rendelkezésre azon tagok által használt nyelvekről és nyelvekre, amelyek megerősítették, hogy részt fognak venni az ülésen.”

Az **Európai Beruházási Bank** eljárási szabályzata (9. cikk) úgy rendelkezik, hogy „A Kormányzótanács minden tagja jogosult az Unió hivatalos nyelveinek egyikét igénybe venni. Megkövetelheti, hogy a Testület által megvitatandó dokumentumokat az általa választott nyelven készítsék el.”⁴³ Az **európai ombudsmann** nyelvi rendszerét az európai ombudsman végrehajtási rendelkezések elfogadásáról szóló határozata határozza meg⁴⁴:

„3.1. Az ombudsman hatáskörébe tartozó bármely kérdésben bármely személy a Szerződés bármely nyelvén írásban fordulhat az ombudsmanhoz. Az ombudsman a választ a Szerződés ezen a nyelven fogalmazza meg.

40 ATanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30–40. o.). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010D0427>

41 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság eljárási szabályzatának egységes szerkezetbe foglalt változata. HL L 324., 9.12.2010., 52. o. Elérhető a következő címen: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209(01))

42 Lásd: HL L 472., 2021.12.30., 1. o. Elérhető a következő címen: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230(01))

43 Az Európai Beruházási Bank eljárási szabályzata. Elérhető a következő címen: <https://www.eib.org/en/publications/rules-of-procedure>

44 Az európai ombudsman: Az európai ombudsman határozata végrehajtási rendelkezések elfogadásáról (2016/C 321/01). Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016D0901%2801%29>

13.2. A panasz az ombudsmanhoz a Szerződés bármely nyelvén nyújtható be. Az ombudsman ezen a nyelven kommunikál a panaszossal.

13.3. Kivételes körülmények között az ombudsman felkérheti az intézményeket, hogy a panasz nyelvén nyújtsák be a vonatkozó dokumentumok másolatát. Az ilyen kérelem benyújtásakor az ombudsman a panaszos szükségleteivel arányosan és az intézmények forrásai tekintetében ésszerűen jár el.”

Az **európai adatvédelmi biztos eljárési szabályzata** a következő:⁴⁵

„16.2. cikk: Az európai adatvédelmi biztos írásban – többek között elektronikus formában – az Unió bármely hivatalos nyelvén benyújtott panaszokat kezeli, amelyek a panasz megértéséhez szükséges adatokat tartalmazzák.

31. cikk:

1. Az európai adatvédelmi biztos elkötelezett a többnyelvűség elve mellett, mivel a kulturális és nyelvi sokszínűség az Európai Unió egyik sarokköve és értéke. Az európai adatvédelmi biztos arra törekszik, hogy egyensúlyt teremtsen a többnyelvűség elve és az Európai Unió költségvetése számára a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a megtakarítások biztosítására vonatkozó kötelezettség között, ezáltal pragmatikus módon felhasználva korlátozott erőforrásait.

2. Az európai adatvédelmi biztos az Európai Unió egyik hivatalos nyelvén válaszol minden olyan személynek, aki a hatáskörébe tartozó ügyben fordul hozzá, ugyanazon a nyelven, amelyet az Európai Unió kezelésére használnak. Minden panaszt, információkérést és egyéb megkeresést az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén meg lehet küldeni az európai adatvédelmi biztosnak, és ugyanazon a nyelven kell megválaszolni.

3. Az európai adatvédelmi biztos honlapja angol, francia és német nyelven érhető el. Az európai adatvédelmi biztos stratégiai dokumentumait, például az európai adatvédelmi biztos megbízatására vonatkozó stratégiát angol, francia és német nyelven kell közzétenni.”

Az **Európai Adatvédelmi Testület** eljárési szabályzata kifejezetten előírja, hogy „a Testület munkanyelve az angol. A Testület rendes plenáris ülésein élő tolmácsolást kell biztosítani az EU valamennyi hivatalos nyelvén” (23. cikk).⁴⁶

Uniós ügynökségek

Az uniós ügynökségek nyelvi rendszerekkel kapcsolatos jogi rendelkezéseinek vagy egyéb forrásainak elemzése azt mutatja, hogy a 42 ügynökségből 24 ügynökség alapító rendelete⁴⁷ kifejezetten kimondja, hogy az 1. sz. rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni (1.4. melléklet). E rendeletek közül nyolc azt is előírja, hogy az igazgatótanács dönthet vagy dönt a belső működés során használandó nyelvekről, illetve a belső nyelvi rendelkezésekről vagy a munkanyelvről. A 3. fejezetben kifejtettek szerint ez nem jelenti azt, hogy a többi ügynökségre elvben ne vonatkozna az 1. rendelet. Akár az Ügynökség igazgatótanácsa kifejezetten kimondja, akár gyakorlatként mutatja be a honlapján, 15 ügynökség kifejezetten kijelenti, hogy a belső munkanyelv az angol. Más ügynökségek több belső munkanyelvet fogadtak el (lásd: 1.4. melléklet). Az Európai Képzési

45 Lásd: HL L 204., 26.6.2020., „Az európai adatvédelmi biztos 2020. május 15-i határozata az európai adatvédelmi biztos eljárési szabályzatának elfogadásáról”. Elérhető a következő címen: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.204.01.0049.01.ENG

46 Elérhető a következő címen: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/rules-procedure/current-rules-procedure_en

47 Ez 40 decentralizált szervezetet (ügynökséget) foglal magában, beleértve a közös kül- és biztonságpolitikához kapcsolódó szervezeteket, valamint a két Euratom-ügynökséget és szervet. A végrehajtó ügynökségek nem kerültek felvételre, mivel az Európai Bizottság igazgatási struktúrájának részét képezik.

Alapítvány igazgatótanácsának határozata kimondja, hogy „az angol, a francia, a német, az olasz és a spanyol munkanyelvek” az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának munkanyelvei. Különleges eset az EU Szerveinek Fordítóközpontja. Sajátossága miatt többnyelvű. A Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata, amely a Központ létrehozásáról szóló rendeletet kíséri, kimondja, hogy „a Fordítóközpont létrehozása alkalmával a Tanács és a Bizottság megerősíti, hogy a Központot úgy kell megszervezni, hogy az Európai Közösségek hivatalos nyelvei egyenlő bánásmódban részesüljenek, a Központ által működtetett különböző szervek nyelvhasználatára vonatkozó különös rendelkezések sérelme nélkül.”

4.4 A nyelvek használata az uniós intézmények, szervek és ügynökségek weboldalain

Az európai ombudsman (2019) ajánlásokat fogalmazott meg annak érdekében, hogy iránymutatással szolgáljon az uniós közigazgatás számára a 24 hivatalos uniós nyelvnek a nyilvánossággal való kommunikáció során történő használatáról.⁴⁸ Az ajánlások iránymutatást adnak arra vonatkozóan, hogy milyen nyelveken és mikor kell kommunikálni, és milyen általános gyakorlati lépéseket kell tenni. Az ajánlások szerint minden uniós intézménynek, szervnek, hivatalnak és ügynökségnek:

1. Egyértelmű politika kialakítása az EU hivatalos nyelveinek használatára vonatkozóan, meghatározva, hogy milyen típusú helyzetekben (például nyilvános konzultációk, adminisztratív eljárások, sajtókapcsolatok vagy a közösségi média használata során) milyen nyelveket használjanak.
2. Ezt a szabályzatot a honlapján minden hivatalos nyelven, könnyen hozzáférhető formátumban tegye közzé.
3. Gondoskodjon arról, hogy a szabályzatot a szervezet egészében következetesen betartsák és alkalmazzák, például azáltal, hogy ezt a feladatot egy egységre vagy csapatra bízzák, kijelölt „nyelvi tisztviselőt” hoznak létre, vagy az éves jelentés külön szakaszán keresztül.
4. Annak biztosítása, hogy a hivatalos nyelvek használatára vonatkozó korlátozások objektívek, arányosak és átláthatóak legyenek. A nyelvi korlátozásokat nem szabad kizárólag költség- vagy időproblémák miatt bevezetni, hanem elsősorban az egyes érdekcsoportokra és a nyilvánosságra vonatkozó információk hatásának és relevanciájának értékelését követően.
5. Nyelvi korlátozások alkalmazása esetén az összes vagy a lehető legtöbb hivatalos nyelven közzéteszi a kulcsfontosságú kérdések összefoglalását.
6. Minden hivatalos nyelven elérhetővé teszi weboldalainak azokat a részeit, amelyek különösen fontosak a nyilvánosság számára. Ennek magában kell foglalnia legalább a honlapot és a szerepére és elérhetőségére vonatkozó információkat tartalmazó oldalakat.
7. Annak biztosítása, hogy azok a polgárok, akik a választásuk szerinti hivatalos nyelven írnak az uniós közigazgatásnak, ésszerű időn belül ugyanazon a nyelven kapjanak választ.
8. Célja, hogy a konzultációs folyamat kezdetén valamennyi hivatalos nyelven elérhetővé tegye a nyilvános konzultációkat. Amennyiben nem lehetséges valamennyi konzultációs dokumentumot valamennyi hivatalos nyelven közzétenni, egyértelművé kell tenni, hogy a hozzászólásokat valamennyi hivatalos nyelven elfogadják.
9. Amennyiben lehetséges, egyesítse a fordítási erőforrásokat a költségek csökkentése és annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok több nyelven kapjanak több információt.

48 Elérhető a következő címen: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/129519>

10. Az összes rendelkezésre álló fordítási eszköz és technológia maximális kihasználása.”

Ami az uniós ügynökségeket illeti, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság decentralizált ügynökségekről szóló, 2012-ben közzétett általános együttes nyilatkozata és közös megközelítése⁴⁹ hangsúlyozza az átláthatóság fontosságát az érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatokban, és javasolja, hogy „az ügynökségek weboldalait a lehető legtöbbször legjobbnak tegyék annak érdekében, hogy megkönnyítsék az összes tagállam polgáraival folytatott konzultációjukat. Az ügynökségeknek weboldalaikon keresztül biztosítaniuk kell az átláthatóság biztosításához szükséges információkat, beleértve a pénzügyi átláthatóságot is.”

Az ombudsman ajánlásai ezért nem teljesíthetők egyszerűen az intézmények, szervek vagy ügynökségek belső tevékenységeiben használt nyelvekre vonatkozó eljárási szabályzat online közzétételével. Azt javasolják, hogy továbbmenjenek, és tegyék közzé az egyes intézmények, szervek és ügynökségek honlapján az arra vonatkozó információkat, hogy milyen típusú helyzetekben használják a nyelveket, beleértve a közönségnek, például a sajtónak vagy a nyilvánosságnak szóló kommunikációt, függetlenül attól, hogy a közzétett dokumentumok rendelkezésre állnak-e a Hivatalos Lapban. Ez magában foglalja azt is, hogy a honlapon mely nyelveket használják, és milyen célra vagy dokumentumtípusra. A „weboldal nyelvpolitikája” önálló leírásnak tekinthető arról, hogy egy intézmény, szerv vagy ügynökség hogyan kezeli a dokumentumok és oldalak közzétételét a honlapján, és általánosabban kommunikációs megközelítését.

Elemzésünk azt mutatja, hogy **van még mit javítani ezen ajánlások végrehajtásán, különösen a szervek és ügynökségek részéről.** Úgy találtuk, hogy a legtöbb intézmény és szerv rendelkezik honlapnyelvi politikával, míg a legtöbb ügynökség nem. Az intézmények, szervek és ügynökségek honlapnyelvi politikájának teljes átirata az 1.1., 1.2., 1.3. és 1.4. mellékletben található. A főbb megállapítások a következőképpen foglalhatók össze.

- **Uniós intézmények:** Az Európai Parlament nem rendelkezik honlapnyelvi politikával, de van egy olyan weboldala, amely általánosságban összefoglalja az EU nyelvpolitikáját.⁵⁰ Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa honlapjukon ismerteti, hogyan használják a nyelveket.⁵¹ Az Európai Bizottság honlapjának nyelvpolitikája a „Languages on our website” című weboldalon található.⁵² Az EUB honlapja nem tartalmaz a többnyelvűség kezeléséről szóló részt a külső kommunikációban, hanem egyszerűen egy olyan weboldalt, amely összefoglalja a fent tárgyalt eljárási szabályzatban foglalt nyelvi szabályokat⁵³. Az EKB pontosítja weboldalának nyelvpolitikáját, lásd „A weboldal nyelvpolitikája” című weboldalt⁵⁴. A Számvevőszék nyelvpolitikáját a „Kommunikációs politikák és szabványok” és a „Kommunikációs politika⁵⁵ és elvek” című dokumentum ismerteti⁵⁶. Az első dokumentum egyszerűen összefoglalja a Számvevőszék hivatalos nyelvi rendszerét, és nem az internetes kommunikációra vonatkozik. A második dokumentum a Számvevőszék digitális kommunikációval kapcsolatos megközelítésének leírását tartalmazza.
- **Uniós szervek:** Hét uniós szerv közül négy közzétette a honlap nyelvpolitikáját: Az Európai Külügyi Szolgálat,⁵⁷ A Régiók Európai Bizottsága, az⁵⁸ Európai Beruházási Bank⁵⁹ és az

49 Elérhető a következő címen: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11450-2012-INIT/en/pdf>

50 Elérhető a következő címen: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

51 Elérhető a következő címen: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/>

52 Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

53 Elérhető a következő címen: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_10739/en/

54 Elérhető a következő címen: <https://www.ecb.europa.eu/services/languagepolicy/html/index.en.html>

55 Elérhető a következő címen: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

56 Elérhető a következő címen: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

európai ombudsman; ez utóbbi⁶⁰ a legátfogóbb nyelvpolitika az uniós szervek között. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület honlapjai nem tartalmazzak információt e szervek nyelvhasználatáról.

- Uniós ügynökségek: 42 ügynökségből csak 11 mutatja be nyelvpolitikáját a honlapján. Az ügynökségek külső kommunikációs politikája, amennyiben az szerepel a honlapon, az 1.4. mellékletben található, nyelvi rendszerük leírásával együtt, mivel az előbbi segít tisztázni az utóbbit. A 11 ügynökség a következő: Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség; Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ; Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség; Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság; Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért; Az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség; A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja; Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége; A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség; Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala; és az Európai Védelmi Ügynökség.

A másik kulcsfontosságú megállapítás, hogy **egyes weboldalak részletes és átfogó tájékoztatást nyújtanak az intézmény, szerv vagy ügynökség többnyelvű kommunikációs megközelítéséről, míg másokban a tartalom minimális.** Az ügynökségek esetében a használandó nyelvekkel kapcsolatos döntéseket nagyon gyakran befolyásolja a közönség típusa, általános előnyben részesítve az angol nyelvű egynyelvű kommunikációt, amikor a kommunikáció „szakértők” vagy „média” felé irányul. Néhány kivételtől eltekintve a honlapjukon kevés bizonyíték áll rendelkezésre az ilyen szereplők nyelvi készségeiről és preferenciáiról.

Harmadszor, **a belső munkanyelvek kiválasztása befolyásolja az ügynökségek honlapján közzétett dokumentumok elérhetőségét és kommunikációs politikájukat.** Az Európai Védelmi Ügynökség és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségének példái (lásd az 1.4. mellékletet) rávilágítanak a belső kommunikációs gyakorlatok és a külső kommunikációs politika közötti kapcsolatokra, mivel az egynyelvű munkakörnyezet nagyobb valószínűséggel indokolja és elősegíti az egynyelvű külső kommunikációt.

4.5 Következtetés

Az 1. rendelet 6. cikke értelmében az uniós intézmények önállóan nyelvi rendszereket fogadhatnak el, ami a gyakorlatok különbözőségéhez vezet. A hat uniós intézmény nyelvi rendszerét hivatalosan (Európai Parlament, Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa, az Európai Unió Bírósága, Európai Központi Bank, Európai Számvevőszék) határozzák meg, míg az Európai Bizottság belső eljárási szabályzata hivatalosan nem határozza meg nyelvi rendszerét.

A szervek és ügynökségek nyelvi rendszere néha nincs meghatározva, gyakran nem egyértelmű, nem követi az összehasonlítható struktúrát, és a legtöbb esetben implicit szabályokra és gyakorlatokra támaszkodik. Az 1. rendeletben meghatározott valamennyi elvet azonban alkalmazni kell az uniós szervekre és ügynökségekre, kivéve, ha a szervet vagy ügynökséget létrehozó rendelet kifejezetten másként rendelkezik. Ezenkívül – amint azt az ombudsman javasolja – a helyes ügyintézési gyakorlat keretében célszerű lenne kifejezetten meghatározni egy nyelvi

57 Elérhető a következő címen: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

58 Elérhető a következő címen: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

59 Elérhető a következő címen: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

60 Elérhető a következő címen: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

rendszer. Ha egyes szervek és ügynökségek jobban meghatároznák a belső nyelvi rendszereket, könnyebb lenne ellenőrizni végrehajtásukat és az 1. rendeletnek való megfelelésüket.

Az uniós kommunikáció átláthatósága javítható lenne, ha a weboldalakon használt nyelvekre vonatkozó politikát az európai ombudsman iránymutatásával összhangban pontosabban határoznák meg, és ha az intézmények, szervek és ügynökségek belső nyelvi rendszerei világosabbak lennének a honlapjukon közzétett belső munkadokumentumokra alkalmazandó szabályok tekintetében.

5 A TÖBBNYELVŰ SZÜKSÉGLET TIPOLOGIÁJA

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Az uniós weboldalakon folytatott többnyelvű kommunikáció jogi szürke területen működik, mivel nincsenek formális szabályozási kötelezettségek, annak ellenére, hogy az uniós honlapok alapvető és egyre növekvő jelentőséggel bírnak az információterjesztésben.
- A weboldal-kommunikáció nem illeszkedik könnyen az 1. rendelet által előírt formális jogi kategóriákba, például a belső és a külső kommunikáció közötti különbségtételbe vagy a „különleges esetek doktrínájába”.
- A jogilag kötelező erejű jogi aktus – vagy jogokat és kötelezettségeket keletkeztető aktus – és a jogilag nem kötelező erejű jogi aktus közötti hagyományos különbségtétel a weboldal tartalmához és különösen a „puha jogi” tartalmakhoz igazítható.
- A polgárok jogaira és/vagy kötelezettségeire (puha jog), az uniós vállalkozások és nemzeti hatóságok jogaira és/vagy kötelezettségeire, illetve az uniós intézmények által közvetlenül finanszírozott programokra vagy egyedi felhívásokra érdemi hatást gyakorló tartalmak közzététele egyedi tartalom. Ezért ezeket úgy lehet kategorizálni, mint amit „elsődleges dokumentumoknak” nevezünk.
- Az elsődleges dokumentumok a többnyelvű szükséglet tipológiájának sarokkövét képezik, mivel azon az elképzelésen alapulnak, hogy a többnyelvűségi kötelezettségek védelmező jogi keretébe kell tartozniuk.

5.1 Bevezetés

Az uniós weboldalakon megjelenő többnyelvű kommunikáció jogilag nem szabályozott, annak ellenére, hogy az uniós intézmények, szervek és ügynökségek alapvető fontosságúak és egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az információk terjesztése szempontjából. Nincsenek kifejezetten az uniós intézmények, szervek és ügynökségek honlapokon keresztül történő kommunikációjára vonatkozó rendeletek vagy hivatalos szabályok. Az Európai Unió Bíróságának a honlapok közzétételére vonatkozó ítélezési gyakorlata elsősorban az Ügynökségnek a Hivatalos Lapban, hanem annak honlapján közzétett határozatai elleni eljárások megindítására meghatározott időszak kezdő időpontjának kérdésével foglalkozik. Hasonlóképpen, a többnyelvű internetes kommunikáció szerepét az uniós intézmények nyelvi rendszerében a formalitás hiánya és az egyértelmű kritériumok hiánya jellemzi. Következésképpen a weboldal-kommunikáció jogi szürke területen működik. Ez a fejezet azt mutatja, hogy közös keretre és szabványokra van szükség az uniós weboldalakon keresztül történő többnyelvű kommunikációhoz, amelyet e szürke terület nagyobb formalitásával és körülhatárolásával lehetne előmozdítani.

A fejezet és az érv a következőképpen jár el. A honlapok közötti kommunikáció veszélyeztetheti az 1. sz. rendelet szerinti többnyelvű közzétételi kötelezettségeket (5.3. szakasz), még akkor is, ha a weboldal-közlemény nem tartozik a rendelet által előírt formális jogi kategóriákba (5.4. szakasz). Az interneten keresztül terjesztett információk szabályozása érdekében azzal érvelnek, hogy a jogilag kötelező erejű jogi aktus – vagy jogokat és kötelezettségeket keletkeztető aktus – és a nem jogilag kötelező erejű jogi aktus közötti hagyományos különbségtétel a weboldal tartalmához, és különösen a nem kötelező erejű jogi rendelkezésekhez és a polgárok jogaira hatást gyakorló tartalmakhoz igazítható. Végül, hogy ezt a szürke területet a többnyelvű kommunikációban tovább pontosítsák és körülhatárolják, a tipológiát egy úgynevezett „lényeges megközelítés” alapján dolgozzák ki, amely megkülönbözteti a többnyelvű igények variációit a jogi formai érvek és a nyelvpolitikai döntések lényegi hatásaival kapcsolatos érvelés alapján (5.5. szakasz).

5.2 Módszertan

Ez a fejezet jogi forrásokra (elsődleges és másodlagos jog, az EUB ítélkezési gyakorlata), valamint a jogi szakirodalomra támaszkodik a Hivatalos Lap (24 nyelven történő közzététel jogi kötelezettsége) és a weboldal-közlemény (az 1. rendelet szerinti formális kötelezettség) közötti kapcsolat elemzéséhez, valamint annak megértéséhez, hogy a honlapokkal folytatott kommunikáció hol áll az 1. rendeletben. A jelenlegi pozitív jogra épülő jogértelmezést kínálnak, különösen akkor, ha a jogi környezet nem stabil vagy nem egyértelmű, vagy ha vannak hiányosságok. E jogi megközelítésre és az EU által közzétett dokumentumok tartalmának elemzésére egyaránt támaszkodva ez a feltáró kutatás új többnyelvű szükséglet tipológiát biztosít.

5.3 Weboldal kommunikációs és közzétételi rendszer

5.3.1 Kiadvány és 1. sz. előírás

Az EUMSZ 297. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jogalkotási aktusokat ki kell hirdetni a Hivatalos Lapban, a 297. cikk (2) bekezdését pedig, hogy a nem jogalkotási aktusok között „a valamennyi tagállamnak címzett rendeleteket és irányelveket, valamint a címzettjüket nem meghatározó határozatokat ki kell hirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában”. Az EUMSZ 297. cikkén kívül az EUMSZ 249. cikk (1) bekezdése előírja a Bizottság eljárási szabályzatának közzétételét. Emellett más dokumentumokat is közzé kell tenni (a Hivatalos Lapban vagy anélkül), például a Bizottság által az Unió tevékenységeiről készített általános jelentést (az EUMSZ 249. cikkének (2) bekezdése) vagy a Számvevőszék egyes dokumentumait (azaz az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló nyilatkozat, valamint az egyes pénzügyi évek lezárását követő éves jelentés), amelyeket a Hivatalos Lapban közzé kell tenni (az EUMSZ 287. cikke). Az EUMSZ 232. cikke értelmében „az Európai Parlament eljárását a Szerződésben és eljárási szabályzatában megállapított módon kell közzétenni”. Az EUMSZ 132. cikke úgy rendelkezik, hogy az Európai Központi Bank határozhat úgy, hogy a HL-re való hivatkozás nélkül közzéteszi határozatait, ajánlásait és véleményeit.

Az 1. rendelet 5. cikke értelmében a többnyelvűségi kötelezettségek a Hivatalos Lapban való közzétételre vonatkoznak, a Hivatalos Lapot pedig a 24 hivatalos nyelven kell közzétenni. A Hivatalos Lap 2013. július 1-je után közzétett elektronikus változatai hitelesek, azaz jogerővel bírnak (lásd a 216/2013/EU rendeletet). Az Eur-Lex weboldala szerint a Hivatalos Lapban két sorozat szerepel: L sorozat (jogszabályok); és C sorozat (tájékoztatás és értesítések). A Kiadóhivatal azonban három sorozatból áll: L sorozat (jogszabályok); C sorozat (tájékoztatás és értesítések); és S sorozat (Kiegészítés az Európai Unió Hivatalos Lapjához). Ez utóbbi elérhető az interneten (TED adatbázis).

3. táblázat: A Hivatalos Lap sorozatának és alsorozatának áttekintése

Sorozat	A létrehozás dátuma	Tartalom	Hozzászólás
L	1952	1. kategória: Jogalkotási aktusok ⁶¹	Lásd az EUMSZ 297. cikkét:

61 Az EUMSZ 289. cikke szerint a jogalkotási aktusok rendes vagy különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott határozatok. A Szerződésben meghatározott egyes konkrét esetekben a jogalkotási aktusok magukban foglalhatják az alábbi jogi aktusokat: uniós országok egy csoportja vagy az Európai Parlament kezdeményezésére; az Európai Központi Bank ajánlása alapján; vagy a Bíróság vagy az European Investment Bank kérésére.

		<p>2. kategória: Nem jogalkotási aktusok: kötelező erejű, nem jogalkotási aktusok, mint például nemzetközi megállapodások, rendeletek, irányelvek, határozatok⁶²</p> <p>nem kötelező erejű jogi aktusok, például ajánlások és iránymutatások, valamint eljárási szabályzat, nemzetközi megállapodások és intézményközi megállapodások által létrehozott szervek által elfogadott jogi aktusok.</p>	<p>„A jogalkotási aktusokat ki kell hirdetni a [HL]-ben” (az EUMSZ 297. cikkének (1) bekezdése)</p> <p>A nem jogalkotási aktusok közül „az összes tagállamnak címzett rendeleteket és irányelveket, valamint azokat a határozatokat, amelyek nem határozzák meg, hogy kikhez tartoznak, közzé kell tenni a [HL]-ben” (az EUMSZ 297. cikkének (2) bekezdése).</p> <p>A jogi aktusok Hivatalos Lapban való közzététele a jogi aktusok végrehajthatóságának előfeltétele (a <i>Bíróság 1979. évi Racke ítélete és a Bíróság Skoma-Lux ítélete, 2007, C-161/06</i>).⁶³</p> <p>Egyes általános hatályú jogi aktusokat nem a Hivatalos Lapban, hanem az érintett ügynökség honlapján tesznek közzé (a Bíróság PPG és SNF kontra ECHA ügyben hozott ítélete, 2013., lásd fent, 3. fejezet, 3.4.4. pont).</p>
C	1968	<p>I. rész: Állásfoglalások, ajánlások és vélemények,</p> <p>II. rész: Olyan információk, mint az intézményközi megállapodások, együttes nyilatkozatok, az Európai Unió intézményeitől, szerveitől, hivatalaitól és ügynökségeitől származó információk,</p> <p>III. rész: Az intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek által elfogadott előkészítő aktusok, IV. rész: Az Európai Unió intézményeitől, szerveitől, hivatalaitól és ügynökségeitől származó közlemények, a tagállamok értesítései és az Európai Gazdasági Térség V. részéről szóló közlemények, amelyek a) Közigazgatási eljárások b) bírósági eljárások c) a közös kereskedelempolitika végrehajtásával kapcsolatos eljárások d) a versenypolitika végrehajtására vonatkozó eljárások (e) Egyéb jogi aktusok.</p>	<p>A CA alsorozat (pl. C019A) ugyanazzal a számmal, mint az ugyanazon a napon közzétett C sorozat, pályázati felhívásokat, álláshirdetéseket tartalmaz: A CA-kiadások egy, több vagy valamennyi hivatalos nyelven jelenhetnek meg.</p>
S	1978	Európai közbeszerzések	„A közbeszerzési dokumentumokra vonatkozó információkat az EU 24

62 A rendeletek az EUMSZ 288. cikkében meghatározott jogi aktusok. Általános hatályúak, teljes egészében kötelezőek és közvetlenül alkalmazandók az Európai Unió valamennyi tagállamában. Az irányelv az uniós intézmények által az uniós tagállamoknak címzett jogi aktus, amely az elérendő célokat illetően kötelező. A határozat olyan kötelező erejű jogi aktus, amely vagy általános hatályú, vagy konkrét címzettje lehet.

63 ABíróság 98/78. sz. Racke ítélete [1979]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0098>; A C-161/06. sz. Skoma-Lux ügyben hozott ítélet [2007]. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

		<p>Kezdetben a Hivatalos Lapban jelent meg 2003 óta az S sorozat megtalálható a TED adatbázisban.</p> <p>A Ted (Tenders Electronic Daily) az EU „Kiegészítés az Európai Unió Hivatalos Lapjához” online változata, amely az európai közbeszerzésekkel foglalkozik.</p>	<p>hivatalos nyelvén teszik közzé. Az uniós intézmények valamennyi közleményét teljes egészében ezeken a nyelveken teszik közzé” (lásd a TED weboldalát).</p> <p>De a TED adatbázis a saját szabályait és gyakorlatát is követi az egyes országok nyelvhasználatára vonatkozóan.</p> <p>Általános szabályként az uniós szabályok hatálya alá tartozó közbeszerzési szerződésekre vonatkozó ajánlatokat a TED portálon kell közzétenni.</p> <p>A TED-ben az ajánlatokra vonatkozó alapvető információk az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre állnak.</p>
--	--	--	--

Az 1. rendelet 5. cikke az egész HL-re alkalmazandó, a sorozatok és az alsorozatok közötti különbségtétel nélkül. Ugyanakkor, amint az az EUR-Lex honlapján szerepel, „a CA alsorozat (pl. C019A), amelynek száma megegyezik az ugyanazon a napon közzétett C sorozattal (például C019A), [...] pályázati felhívásokat, álláshirdetéseket stb. tartalmaz, amelyek egy, több vagy valamennyi hivatalos nyelven megjelenhetnek”. Ami a TED-adatbázist illeti, a nyelv használata országonként eltérő, azaz a más országok vállalatai számára nyitott pályázatok kizárólag akkor találhatóak meg a saját nyelvükön, ha a hazai portál nem használ többnyelvű funkciót a TED rendszerben. Az egyik kérdés az, hogy a CA kiadása miért nem tartozik a többnyelvűségi kötelezettségek hatálya alá. Ugyanez a kérdés merül fel az S-sorozattal kapcsolatban is, amely csak az alapinformációk többnyelvűségét írja elő.

A legfontosabb, hogy a **puha jog nem rendelkezik egyértelmű jogi kerettel a (többnyelvű) közzétételhez**. A puha jogi szabályok két jellemzőt tartalmaznak (lásd az 5.5.3. szakaszt). Először is, ők maguk nem keletkezhetnek közvetlen jogokat, és nem írnak elő közvetlen kötelezettségeket a címzettek számára. Céljuk az, hogy módosítsák vagy befolyásolják a címzett alanyok tevékenységét. Másodsor, tartalmukon és kidolgozásuk módján keresztül bemutatnak egy olyan formalizálást és strukturálást, amely hasonlít a kemény jog szabályaihoz. A puha jogi aktusokat általában a C sorozatban teszik közzé, de az ajánlások és iránymutatások a Lerie-ben is közzétehetőek. Ez azt mutatja, hogy az intézmények milyen mozgásteret biztosítottak a „puha” jog közzétételével kapcsolatban. Ezenkívül úgy tűnik, hogy a Hivatalos Lapban történő közzététel gyakorlatát e közzététel célja, azaz a jogi aktus címzettjének tájékoztatása szükséges, és nem kapcsolódik a jogi eszköz (Dero 2017) hatálybalépéséhez. Ugyanez mondható el a jogi előkészítő munkáról is: míg a zöld és fehér könyvek gyakran többnyelvűek, és az Európai Bizottság javaslatainak többsége minden hivatalos nyelven elérhető az Eur-lex-en, néhány zöld és fehér könyv, közlemény vagy iránymutatás, valamint a személyzeti munkadokumentumok többsége nem.

5.3.2 Hol áll a weboldal kommunikációja?

A következő kérdés a weboldal kommunikációjának állapotával, mint közzétételi formával kapcsolatos kritikus kérdés. Mivel az 1. rendelet 5. cikke formálisan csak a Hivatalos Lapban való közzétételre vonatkozik, a „közzététel” fogalom meghatározása további értékelést érdemel. Figyelembe véve, hogy *„az[uniós] intézmény által elfogadott jogi aktus [...] nem hajtható végre*

valamely tagállamban a természetes és jogi személyekkel szemben, mielőtt az Európai Unió Hivatalos Lapjában való megfelelő közzététel útján tudomást szereznének arról” (CJEC, Skoma-Lux, C-161/06, [2007], 37. pont), alkalmazható⁶⁴ e az érvelés általában a közzétételre, amely magában foglalhatja a nyilvános kommunikációt, különösen egy weboldalon? A Hivatalos Lap továbbra is központi szerepet tölt-e be az internet fejlődése óta, amely már beépült az EUB ítélkezési gyakorlatába (a Bíróság PPG és SNF kontra ECHA ügyben hozott ítélete, 2013, 31. pont, valamint a GC Bilbaína de Alquitranes és o. kontra ECHA ügyben hozott ítélete, 2013., 31. pont, lásd a 3. fejezetet), és figyelembe véve, hogy e szervezeteken belül minden intézmény, szerv vagy akár magánszemélyek ilyen könnyen és könnyen közzéteszik? Végül, miért fogadna el a Bizottság közleményt vagy iránymutatásokat, ha az érintett érdekelt feleket nem tájékoztatják? Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell, hogy a Hivatalos Lap továbbra is azzal az előnnyel rendelkezik, hogy kevésbé folyékony, és nagyobb (jogi) bizonyosságot ad a szolgáltatott információknak.

5.3.3 A „szürke terület” kijelölésének szükségessége

Az uniós intézmények és szervek úgy döntenek, hogy nem kötelező erejű jogszabályokat tesznek közzé a Hivatalos Lapban, hogy ismertté tegyék azt, ahogyan azt akkor teszik, amikor egy dokumentumot közvetlenül a honlapjukon tesznek közzé. Például a „Személyzeti munkadokumentumok” (hatásvizsgálatok, hatásvizsgálatok összefoglalói, személyzeti munkadokumentumok) soha nem kerülnek közzétételre a Hivatalos Lapban. Ezek azonban megtalálhatók a Bizottság honlapján a szakpolitikai oldalakon, a Szabályozói Ellenőrzési Testület honlapján vagy az EUR-Lexen, amelyekre nem vonatkozik többnyelvűségi kötelezettség. A zöld könyvek hasonló példával szolgálnak. Az EUR-Lex a zöld könyvet a Bizottság által közzétett dokumentumként határozza meg, amelynek célja, hogy ösztönözze az érdekelt felek európai szintű megvitatását az egyes témákról. A zöld könyvek jogalkotási fejleményekhez vezethetnek, amelyeket azután a fehér könyvekben körvonalaznak, és úgy tűnik, hogy közzétételüket véletlenszerűen hajtják végre. A Bizottság zöld könyveit gyakran az Eur-lex-en, de a Hivatalos Lapban nem teszik közzé (például a kiskorúaknak és az emberi méltóságnak az audiovizuális információs szolgáltatásokban való védelméről szóló zöld könyv (COM(96) 483 végleges); a közüzemi modelleknek az egységes piacon való védelméről szóló zöld könyv (COM(95) 370 végleges); valamint az európai igazságügyi térségbe vetett kölcsönös bizalom megerősítéséről szóló zöld könyv – Zöld könyv az őrizetre vonatkozó uniós büntető igazságszolgáltatási jogszabályok alkalmazásáról (COM(2011)327 végleges). Hasonlóképpen, úgy tűnik, hogy a bizottsági dokumentumok – amelyek magukban foglalják a jogalkotási eljárás keretében elfogadott javaslatokat és egyéb jogi aktusokat, valamint a „közleményeket, ajánlásokat, jelentéseket, fehér könyveket, zöld könyvet” (EUR-Lex) – a közzététel tekintetében nem követnek konkrét logikát.

A weboldalon történő közzététel jelentős mozgásteret biztosít az uniós intézmények számára a különböző nyelveken történő közzétételhez. Az 5. cikk hatálya alá nem tartozó dokumentumokat fogadhatnak el, és formális szempontból nem rendelkeznek többnyelvű kötelezettségekkel. Ha azonban a honlapokkal kapcsolatos kommunikációt komolyan veszik, amint azt az EUB már megtette a kérelmezők bírósághoz való jogával kapcsolatban, vitathatatlanul szükség van az uniós intézmények, szervek és ügynökségek weboldalainak tartalmának jobb megszervezésére a többnyelvűségi kötelezettségek fényében.

5.4 Weboldal kommunikáció és az 1. sz. előírás nyelvi rendszere

5.4.1 Belső és külső kommunikáció az 1. számú előírásban

Az 1. rendelet 1. cikke úgy rendelkezik, hogy „az Unió intézményeinek hivatalos nyelvei és munkanyelvei [a 24 elismert nyelv]”. Ezt a mondatot úgy értelmezték, hogy különbséget tesz a

64 A Bíróság Skoma-Lux ügyben hozott ítélete, cit.

„munkanyelvek” és a „hivatalos nyelvek” között, és meghatározza azt a szabályt, hogy csak külső kommunikációt kell folytatni mind a 24 hivatalos nyelven (Labrie, 1993, 82; Fenet, 2001, 239; O'Regan, 2010, 117. Ezzel szemben nincs működési jogi különbség a munkanyelvek és a hivatalos nyelvek között (Cosmai, 2014; Sommsich, 2016). Először is, a szöveg előírja, hogy a munkanyelvek a 24 hivatalos nyelv. Az intézmények, szervek és ügynökségek potenciálisan e 24 nyelv bármelyikén dolgozhatnak. Másodsor, az ESZAK-ot létrehozó szerződés nem tett különbséget a munkanyelvek és a hivatalos nyelvek között. Harmadszor, a külső kommunikációnak nem kell mind a 24 hivatalos nyelven történnie. A „munkanyelvek” kifejezés azonban széles körben elterjedt. Működési szempontból a „munkanyelvek” a „belső kommunikációs nyelvek” szinonimájának tekinthetők. Az 1. rendelet szoros olvasata ugyanis azt mutatja, hogy ez a jogi aktus különbséget tesz a belső kommunikációs nyelv és a külső kommunikációs nyelv között (4. táblázat).

4. táblázat: Belső és külső kommunikáció az 1. sz. előírásban

1. sz. előírás	Releváns tartalom	Kapcsolat a belső kommunikációval	Nyelvi szabályok
1. cikk	Hivatkozás a „munkanyelvekre”	A munkanyelv és a belső kommunikációs nyelv szinonimának tekinthető	Szöveges szempontból a munkanyelvek bármelyike vagy mind a 24 nyelv lehet.
6. cikk	Meghatározza a konkrét esetekben alkalmazandó nyelvi szabályokat	A belső kommunikáció az intézményi autonómia elvének hatálya alá tartozik (Shuibhne, 2002, 126).	Minden intézmény kiválaszthatja belső kommunikációs nyelvét (lásd a 4. fejezetet).
1. sz. előírás	Releváns tartalom	Kapcsolat a külső kommunikációval	Nyelvi szabályok
2. és 3. cikk	Közvetlen kommunikáció a tagállamokkal és polgáraikkal hivatalos nyelvükön	Ezek az intézmények külső kommunikációjának egyes szempontjaira vonatkoznak.	24 hivatalos nyelv
5. cikk	Az uniós jog 24 hivatalos nyelven történő közzététele az Európai Unió Hivatalos Lapjában	A hivatalos közzétételnek köszönhetően felhívják a címzett és a polgárok figyelmét a szövegre.	24 hivatalos nyelv

E két külön jogi rendszer ellenére a belső és a külső kommunikáció közötti különbség messze nem egyértelmű, és „a belső nyelvi rendszer nem választható el teljesen az intézmények külső kommunikációjára vonatkozó szabályoktól” (AG Maduro, Spanyol Királyság kontra Eurojust ügy, 2004., 47. pont).⁶⁵ Az akadémikusok azt is bizonyították, hogy a munkanyelv megválasztása hatással van a külső kommunikációra (Shuibhne, 2002, O'Regan, 2010, van der Jeught, 2020). Ezenkívül a honlapok kommunikációja egyik kategóriába sem illeszkedik megfelelően.

⁶⁵ AG Maduro indítvány a Bíróság C-160/03. sz., Spanyolország kontra Eurojust ügyben hozott ítéletére [2005]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=49769&doclang=en>

5.4.2 Hol áll a weboldal kommunikációja?

A gyakorlatban a munkanyelvek nem korlátozódnak pusztán belső kérdésekre, hanem az uniós intézmények és szervek honlapján használják a híreket, a különböző típusú kiadványokat és iránymutatásokat. Más szóval, a belsőleg használt dokumentumok gyakran kerülnek közzétételre a weboldalakon. Ezért számos, kizárólag a munkanyelven elérhető dokumentum csak ezen a nyelven érhető el a nyilvánosság számára (azaz közzétételre kerül). A 4. fejezetben elemzettek szerint egyes ügynökségek egyértelműen kijelentették, hogy az angol munkanyelvként való használata közvetlen hatással van a weboldal kommunikációs politikájára. Ezenkívül az ombudsman rámutatott arra, hogy a belső dokumentumok, mivel csak a megszövegezésük nyelvén léteznek, ezen a nyelven is közzétehetőek (EO, dec. 3191/2006, vizsgálat). Ezért az ombudsman összekapcsolja a terjesztést a belső szövegezéssel.

A hatályos jogszabályok alapján a honlapok kommunikációja nem tartozik a többnyelvűségi kötelezettség hatálya alá. Az 1. rendelet és a Szerződésnek a polgárokkal való közvetlen kommunikációra vonatkozó rendelkezései ugyanis nem említik a honlapok közötti kommunikációt, ezért formális szempontból nem tartozik az uniós jog hatálya alá. Amint arra a Bíróság rámutatott (lásd a 3. fejezetet), a **Bíróság kifejezetten elutasította az uniós jog olyan általános elvének fennállását, amely minden polgár számára jogot biztosít arra, hogy minden olyan változattal rendelkezzen, amely az érdekeiket a saját nyelvükön bármilyen körülmények között érintheti (a Bíróság 2003. évi Kik kontra OHIM ítélete, 82. pont).**⁶⁶ Konkrétabban, a 6. cikket a jogtudósok úgy értelmezik, hogy az lehetővé teszi minden intézmény számára, hogy saját nyelvi rendszerét határozza meg, különösen, de nem kizárólag a tisztán belső ügyek tekintetében (van der Jeught, 2021). Valójában „nem tűnik nyilvánvalónak, hogy a „különleges esetek” miért korlátozódnak a belső kommunikációra” (O’ Regan, 2010).

Ezenkívül az 1. rendelet csak az uniós intézmények és valamely uniós tagállam közötti közvetlen kommunikációra vagy „az adott állam joghatósága alá tartozó személyre” vonatkozik (2. és 3. cikk). A jogszabályok (4. cikk) közzététele vagy a Hivatalos Lapban (5. cikk) közzétett információk nem vonatkoznak a Hivatalos Lapon kívüli terjesztésre. Az **„egyedi esetek doktrínája” csak akkor értelmezhető úgy, ha követjük az 1. rendelet e megszorító és formális értelmezését, hogy az alkalmazható legyen a külső kommunikációra, például a weboldalakon**, a médiában, a nyilvános konzultációkon vagy akár a nemzeti közigazgatásokkal folytatott kommunikációban, ami jelentős mozgásteret biztosít az intézményeknek, szervezeteknek és ügynökségeknek. A tanulmányban alkalmazott megközelítés azonban a kiadványok tartalmának tartalmát vizsgálja, és úgy véli, hogy a honlapok egyes kommunikációs tartalmai a többnyelvűségi kötelezettségek hatálya alá tartoznak.

5.4.3 A többnyelvű igények tipológiája felé

Az uniós intézményeknek a weboldalakon történő többnyelvű kommunikáció tekintetében biztosított rugalmassága összeütközésbe kerül a gyakorlati realitásokkal, és nem veszi figyelembe a kommunikációs világ jelentős változását. Az 1. rendeletet az internet létezése előtt írták, és azt soha nem frissítették annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a digitális technológiák széles körű használatából eredő átalakulásokat. Hasonlóképpen az EUB kiigazította azokat a szövegeket, amelyek a Hivatalos Lapban való közzétételre utaltak az új digitális valóságra (lásd fent a 3. fejezetet). Az internet fejlődése, az uniós intézmények, ügynökségek és szervek, sőt az egyes európai parlamenti képviselők intenzív publikációs tevékenysége elmosza a munka/belső nyelv és az 1. rendelet 2., 3. és 5. cikkében szabályozott külső kommunikációs nyelv egyes aspektusai közötti különbséget. Amint azt fentebb megjegyeztük, **egyértelműen hiányzik a logika abban, hogy a weboldal-kommunikációt a konkrét esetek doktrínájának részeként tekintsük, amely a belső kommunikációra korlátozódik.** Más tudósok, mint például a Herbillon (2003) továbbmennek, azzal érvelve, hogy a nyelvi jogok megsértése, hogy az uniós intézmények

66 CJ Kik ítélet, idézi.

weboldalai néha csak angol nyelven érhetőek el. A weboldalak nyilvánossá és külsővé teszik az információkat. A „kommunikáció” szó latin gyökerei magukban foglalják az externáliát és a megosztást (azaz a közösséget). Ebben az értelemben a kommunikáció terjesztést jelent, és gyakran úgy értelmezik, hogy kétirányú információcserét foglal magában egy külső szereplővel. Az EUB még azt is megállapította, hogy az általános hatályú szabályokat jogilag „közzétették” az Ügynökség honlapján annak érdekében, hogy megvédjék a Bírósághoz fordulás jogát (lásd a fenti 3. fejezetet).

Jogi szempontból **azzal is érvelünk, hogy az uniós intézményeknek, szervezeteknek és ügynökségeknek csak korlátozott mérlegelési jogkörrel kell rendelkezniük kommunikációs politikájuk végrehajtása tekintetében.** Ezt az álláspontot különböző jogi érvek támasztják alá. A szó szerinti értelmezés és az 1. rendelet logikája alapján az 1. rendelet 6. cikke a többnyelvűség elvétől való eltérést jelent (Clément-Wilz, 2022 b) pont). Az értelmezési szabályok alapján megszorítóan kell értelmezni. Ezenkívül az EUSZ 3. cikkében meghatározott uniós célokra alapuló funkcionális (vagy teleologikus) értelmezésre is sor kerülhet annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni a nyelvi sokszínűséget és a polgárok igényeit. Ebben az értelemben a konkrét esetek doktrínáját szűkebben lehetne értelmezni, mint amit az EUB eddig követett. „Nem szabad megengedni számukra, hogy azt kizárólag belső működési szükségleteik kielégítésére használják fel” (AG Maduro, Bíróság Spanyol Királyság kontra Eurojust ügy, 2004., 49. pont). Az uniós intézmények autonómiája eltérést jelent, és korlátozható. Végül, és ami a legfontosabb, a honlap tartalmát tekintve úgy tűnik, hogy egyes tartalmak a többnyelvűségi kötelezettségek hatálya alá tartoznak. Ami a Bizottság által a nyilvánosságnak szánt kiadványokat és közleményeket illeti, az ombudsman az 1. rendelet 2. cikkére hivatkozott, megjegyezve, hogy a **külső kommunikáció hatékonysága érdekében a polgároknak meg kell érteniük a rendelkezésükre bocsátott információkat** (lásd még a 7. fejezetet). Ezért ideális esetben a polgároknak szánt anyagokat valamennyi hivatalos nyelven közzé kell tenni (EO, decis. 3191/2006, 2.6. pont). Továbbá, amint azt az előző szakasz is mutatja, a honlapok egyes tartalmai az 1. rendelet 5. cikkének hatálya alá tartoznak a Hivatalos Lapban való közzétételre vonatkozó többnyelvűségi kötelezettségek hatálya alá.

5.5 A szürke terület körülhatárolása: Lényegi megközelítés

5.5.1 A tipológia magyarázata

Tekintettel arra, hogy az uniós honlapok egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az intézményi kommunikáció és információterjesztés szempontjából, fontos, hogy a honlapok lényegi tartalmára összpontosítsunk. Amint azt e tanulmány 7. fejezete mutatja, az EU-ban jelenleg nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége ért, és az EU 24 nyelvének egyikét sem beszélik anyanyelvi vagy jártas szinten az EU lakosainak több mint 20%-a. A weboldalak kommunikációjának egynyelvű megközelítése ezért vitathatatlanul hatástalan és rendkívül kirekesztő.

A digitális kommunikációra vonatkozó hivatalos jogi keret hiányával kapcsolatos probléma leküzdése érdekében ez a szakasz javaslatokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy miként lehetne olyan **reális keretet és szabványokat kidolgozni a weboldalakon történő többnyelvű kommunikációra vonatkozóan, amelyek összeegyeztethetők lehetnek a költségvetési korlátokkal.** A többnyelvű szükségletek tipológiáját az úgynevezett „lényeges megközelítés” alapján dolgozza ki, amely megkülönbözteti a többnyelvű igények variációit a jogi formai érvek és a nyelvpolitikai döntések lényegi hatásaira vonatkozó érvelés alapján.

- 1) Az uniós jogi rendelkezések bizonyos nyelvi jogokkal ruházzák fel az uniós polgárokat, a vállalkozásokat és a tagállamokat.
- 2) Ezeket a jogokat akkor is tiszteletben kell tartani, amikor a kiadványokat weboldalakon teszik közzé.
- 3) Az intézményi honlapokra bizonyos többnyelvűségi kötelezettségeknek kell vonatkozniuk.
- 4) Az érdemi megközelítés segít meghatározni az uniós weboldalak tartalmának osztályozásához és elemzéséhez használt tipológiát annak érdekében, hogy egyensúlyt találjanak a többnyelvű kommunikáció szükségessége és a költségvetési korlátok között.

5. 5: Négy logikus lépés a többnyelvű igények tipológiája felé

A többnyelvű szükséglet tipológiáját három osztály vagy típus szerint szervezzük: 1) Alapdokumentumok 2) Elsődleges dokumentumok és 3) Másodlagos dokumentumok. Ez a három osztály vagy „típus” a 6. fejezetben bemutatott uniós weboldalakon elérhető különböző típusú tartalmakat foglal magában. Az elsődleges dokumentumok részletesebb leírása ebben a

Az alapdokumentumok mindenekelőtt a formálisan jogilag kötelező erejű, joghatással bíró („kemény jog”) és a felvételi felhívásokhoz kapcsolódó dokumentumok. Ezeket a dokumentumokat a Szerződések, az 1. rendelet vagy az EUB ítélezési gyakorlata alapján kell lefordítani, amint azt a 3. fejezet kifejti. Ez a típus magában foglalja például az Európai Unió Hivatalos Lapjában, L. részében és az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatában közzétett dokumentumokat. Másodsorban, ez a kategória magában foglalja az európai polgári kezdeményezéseket, az Európai Parlamenthez benyújtott petíciókat, az európai ombudsmanhoz intézett fellebbezéseket és a polgárok leveleire adott válaszokat, mivel a többnyelvűség az EUMSZ 24. és 20. cikke, valamint az európai polgári kezdeményezésről szóló rendelet értelmében alkalmazandó. Ez a négy dokumentumtípus ebbe a kategóriába tartozik, mivel bármelyik hivatalos nyelven benyújtható. A többnyelvűség hiánya (pl. a pontos fordítások hiánya) az egyenlőség és a hatályos szabályok formális és súlyos megsértését jelenti.

Az elsődleges dokumentumok közé tartoznak azok a dokumentumok, amelyek formálisan nem kötelező erejűek, és amelyek nem tartoznak formális többnyelvűségi kötelezettség hatálya alá. A fenti (5.4. szakasz) szerint a honlapok elsősorban külső kommunikációs eszközök, és tartalmazhatnak olyan dokumentumokat, amelyek lényeges hatással vannak a polgárok, az uniós vállalkozások és a nemzeti hatóságok jogaira és/vagy kötelezettségeire (puha jog), vagy az uniós intézmények által közvetlenül finanszírozott programokra vagy egyedi felhívásokra vagy jogi előkészítő dokumentumokra. Ez a típus magában foglalja például az ajánlati felhívásokat és a projektjavaslatokat; az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokra vonatkozó dokumentumok; közlemények és ajánlások például az állami támogatásokról, az élelmiszer-biztonságról vagy a gyógyszerekről. Ezen a területen az intézmények bizonyos fokú rugalmassággal és mozgástérrel rendelkeznek: dönthetnek úgy, hogy a HL C. részében teszik közzé, amely az 1. rendelet 5. cikkében előírt teljes többnyelvűség alkalmazásával jár, vagy úgy döntenek, hogy ezt nem teszik meg. Ezért a pontos többnyelvű kommunikáció hiánya ezekben a dokumentumokban potenciálisan a többnyelvűségi kötelezettségek megsértésének minősülhet. A 6. cikket ugyanis szűken kell értelmezni, és egyes tartalmak a 2–5. cikk szerinti többnyelvűségi kötelezettségek hatálya alá tartozhatnak, amint azt fentebb kifejtettük (5.4.3. szakasz). Jelentős hatást gyakorolhatnak a polgárok közötti egyenlőségre is.

A másodlagos dokumentumok olyan dokumentumok, amelyek formálisan nem kötelező erejűek, amelyeket nem kell lefordítani vagy értelmezni a Szerződések vagy az 1. rendelet rendelkezései vagy az EUB ítélezési gyakorlata alapján, és amelyek általában nem gyakorolnak érdemi hatást a polgárok, az uniós vállalkozások és a nemzeti hatóságok jogaira és/vagy kötelezettségeire, és amelyek nem tartalmaznak közvetlenül az uniós intézmények által finanszírozott programokat vagy egyedi pályázati felhívásokat. Egy egyszerű példa az uniós intézmények történetéről szóló tájékoztató weboldalak vagy az uniós biztosokkal folytatott interjúk. A másodlagos dokumentumok olyan fennmaradó kategóriát tartalmaznak, ahol a többnyelvűségi kötelezettségek nem és nem is alkalmazandók. Ez nem jelenti azt, hogy ezek a dokumentumok tájékoztató vagy szimbolikus szempontból jelentéktelenek, hanem csak az, hogy a pontos fordítás vagy tolmácsolás hiánya kevésbé jelentős következményekkel jár az egyenlőségre nézve, mint az alapvető és elsődleges dokumentumok esetében. A „pontos” jelzőt itt szándékosan használják. A másodlagos dokumentumok esetében az írásbeli dokumentumokra vagy a számítógép által a szóbeli beszéd során automatikusan generált feliratokra történő gépi fordítás alkalmazása olcsó költséggel többnyelvű dokumentumokat hozhat létre, és ahol a pontosság hiánya könnyebben elfogadható és indokolható.

6: A többnyelvűség igénye tipológia

fejezetben található. Ebben a rövid összefoglalóban a következőképpen határozzuk meg a három típust (6. rovat).

Az elsődleges dokumentumok képezik a többnyelvű szükséglet tipológiájának sarokkövét, amelynek a fent kifejtett okok miatt a többnyelvű jog védő jogi keretébe kell tartoznia. Valójában nincs vita, de az alapidokumentumokkal és a másodlagos dokumentumokkal kapcsolatos (emberi) hibáknak is kevesebb helye van. Az alapidokumentumok egyértelműen meghatározott többnyelvű kötelezettségeken alapulnak. A jelenlegi többnyelvű kötelezettségek erednek az elsődleges jogból, a másodlagos jogból és az ítélkezési gyakorlatból. A másodlagos dokumentumok olyan fennmaradó kategóriába tartoznak, ahol a többnyelvű jog nem és nem is feltétlenül alkalmazandó, és ahol a gépi fordítás alkalmazása (lásd a 8. fejezetet) nem vet fel problematikus kérdéseket.

5.5.3 A többnyelvű tipológia sarokkövének elsődleges dokumentumai

A munkanyelven rendelkezésre álló dokumentumok gyakran csak ezen a nyelven érhetőek el. Azzal lehet érvelni, hogy jobb, ha egy belső dokumentumhoz csak egy vagy néhány nyelven férnek hozzá, mint ha egyáltalán nem férnek hozzá (Európai Ombudsman, dec. 281/1999, 5. pont). Bár az európai ombudsman elismerte, hogy az egyes intézmények rugalmasan közzétehetik honlapján a „dokumentumokat azon a nyelven, amelyen készültek”, hangsúlyt fektetett arra az általános tendenciára is, amely „a honlapján a Közösség más nyelvein történő információszolgáltatás fokozatos fejlesztése” irányába mutat (ugyanott a (4) bekezdés). A Bizottság azonban nem tekintette hivatali visszásságnak az EKB azon gyakorlatát, hogy az információkat elsősorban angol nyelven teszi közzé honlapján. A probléma az, hogy a közzétételt követően ezek a dokumentumok ugyanolyan joghatásokat váltanak ki, mint a Hivatalos Lapban közzétett „puha jog”: jogos elvárás és a jogbiztonság szükségessége. **Egyértelmű eltérés áll fenn a megállapított és értelmezett jog és az intézmények nyelvi szabályai között az internetes kommunikáció tekintetében.** Ennek megfelelően úgy érvelünk, hogy túl kell lépni ezen a formalista megközelítésen, és figyelembe kell venni a honlapok tartalmát, különösen a nem kötelező erejű jogszabályokat, az előkészítő jogi aktusokat és a polgárokra érdemi hatást gyakorló dokumentumokat.

Kevésbé formális szempontból a többnyelvűség elengedhetetlen a polgárok azon demokratikus jogának hatékony gyakorlásához, hogy tájékoztatást kapjanak azokról a kérdésekről és kérdésekről, amelyek jogalkotási intézkedéshez vezethetnek (európai ombudsman, 640/2006, 29. pont), hozzájárul az EU legitimitásához (Kraus, 2011), valamint megkönnyíti az intézmények és az uniós polgárok közötti interakciót (Athanassiou, 2006). Egyes polgárok jogai az általuk választott hivatalos nyelven gyakorolhatók (az EUMSZ 2. és 3. cikke, 20. és 24. cikke, valamint polgári kezdeményezés), amely ugyanezen a nyelven teszi szükségessé a tartalomhoz való hozzáférést.

Az elsődleges dokumentumok közé tartozik a puha jogi szabályozás, de az itt kifejtett okokból a pályázati felhívások, a nyilvános konzultációk, az ajánlati felhívások, a közbeszerzési eljárások, a projektjavaslatok, a jogi előkészítő dokumentumok és az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokkal kapcsolatos dokumentumok is.

a. Puha törvény

A puha jogi normák három elemet kombinálnak: normatív érték, amely megfelel a norma jogilag kötelező jellegének; a normatív garancia, azaz a norma tiszteletben tartásának ellenőrzési és szankcionálási mechanizmusainak megléte; és a normatív hatály, amely leírja annak hatékony alkalmazását az érintett szereplők (Abbott et al. 2000). A „soft law” francia Conseil d’Etat által adott meghatározása szerint a⁶⁷ puha jogi szabályok a következő alapvető jellemzőkkel bírnak: önmagukban nem keletkeztetnek közvetlen jogokat vagy nem keletkeztetnek közvetlen kötelezettségeket a címzettjeik számára, de céljuk a címzettek tevékenységének módosítása vagy befolyásolása; tartalmukkal és kidolgozási módjukkal olyan fokú formalizálást és strukturálást

67 Conseil d’Etat, Le droit leve, 2013, 9. o. Elérhető a következő címen: <https://www.vie-publique.fr/rapport/34021-etude-annuelle-2013-du-conseil-detat-le-droit-souple>

mutatnak be, amely hasonlít a kemény jog szabályaihoz. Ennek megfelelően a kemény és a puha törvény közötti különbség nem mindig pontos. Ezért a puha törvényt komolyan kell venni.

Az uniós jogrendben a puha jog az idők során gyorsan bővült (Clément-Wilz, 2015). Amint azt az EUB megállapította, egy olyan jogi aktus normativitása, amely formálisan nem alkot jogot, attól függ, hogy „csupán megmagyarázza-e a szerződés rendelkezéseit”, vagy „önálló, elkülönülő joghatásokat kíván-e kiváltani, amelyeket a szerződésben már előírtak”. Az EUB elismerte az uniós intézmények azon képességét, hogy jogi keretet írjanak elő alternatív jogi aktusok, például iránymutatások alkalmazásával (GC-ítélet, Németország kontra Bizottság, 2010., 151. pont).⁶⁸ Következésképpen az európai intézmények és szervek nem használhatnak kétértelmű terminológiát annak érdekében, hogy egy jogi aktus elfogadásakor elkerüljék a hatásköri és eljárási szabályokat. Úgy érvelünk, hogy **az ő szabálya az ezen intézmények honlapján közzétett jogi aktusokra vonatkozik.** A „puha jog” anyagi tartalma számít, nem pedig a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételéhez használt technikai eszközök.

Az uniós intézmények és szervek weboldalai valójában tartalmazznak olyan tartalmakat, amelyek „puha jognak” minősíthetők, de azokat nem kell mind a 24 nyelven közölni, amint azt az 1. rendelet 5. cikke előírja. Közzétételi státuszuktól függetlenül, azaz függetlenül attól, hogy azokat a Hivatalos Lap C. részében is közzéteszik-e vagy sem, az **uniós intézmények honlapján közzétett „puha” jognak a többnyelvűségi kötelezettség hatálya alá kell tartoznia, és ezért az elsődleges dokumentumok kategóriájába kell tartoznia.**

B. Jelentkezési szándék kifejezésére irányuló felhívások

Az európai ombudsman megerősítette, hogy a 2. cikk alkalmazandó a szándéknyilatkozati felhívásokra (EO, decis. 259/2005, 5. pont), és hogy e jog bármilyen korlátozásának érvényes, az elérni kívánt jogszerű cél eléréséhez szükséges és arányos indokokon kell alapulnia (uo., 7. o.). Úgy vélte továbbá, hogy a javaslatok benyújtásakor használható nyelvek általános korlátozása a jogalkotó ilyen értelmű döntését tenné szükségessé (uo., pt. 3.15).

C. Nyilvános konzultációk

A nyilvános konzultációkat illetően az európai ombudsman azt is megállapította, hogy bár ideális esetben minden külső kommunikációnak az EU valamennyi hivatalos nyelvén meg kell történnie, ez elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy a kommunikáció lehetővé tegye a polgárok számára a döntéshozatali folyamatban való részvételt (EO, dec. 640/2011, 28–29. o.). 2012-ben az Európai Parlament sürgette a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nyilvános konzultációk az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre álljanak (az Európai Parlament 2012. június 14-i állásfoglalása a nyilvános konzultációkról és azok valamennyi uniós nyelven való hozzáférhetőségéről, (2) bekezdés).

D. Pályázati felhívások, közbeszerzési eljárások, projektjavaslatok, jogi előkészítő dokumentumok és az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatással kapcsolatos dokumentumok

E dokumentumok időben történő fordításának hiánya jelentős hatással lehet a polgárok, az uniós vállalkozások (különösen a kis- és középvállalkozások), a nem kormányzati szervezetek és a nemzeti hatóságok közötti egyenlőségre, amelyek az uniós intézmények finanszírozási programjaihoz az uniós költségvetésen keresztül kívánnak hozzáférni. A részvételi feltételek átláthatósága és méltányossága megköveteli, hogy minden érintett pályázó egyenrangú legyen. Ezeket a dokumentumtípusokat az „elsődleges dokumentumok” közé soroljuk az érdekelt felekkel való egyenlő bánásmód általános elve alapján, különös tekintettel azokra, akiknek nincs forrásuk

---

⁶⁸ Az EUB T-258/06. sz., Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélete [2010]. Elérhető a következő címen: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=80961&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1306035>

az uniós dokumentumok megértéséhez szükséges magán fordítási költségek viselésére. Ami az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatást illeti, többnyelvűségre van szükség a vállalkozások közötti verseny tisztességességének és átláthatóságának biztosítása érdekében az EU-ban.

5.6 Következtetés

A többnyelvűségi kötelezettségek kifejezetten csak a „rendeletekre és egyéb általános hatályú dokumentumokra”, a Hivatalos Lapban való közzétételre, valamint az uniós intézményeknek a tagállamokkal és a joghatóságuk alá tartozó személyekkel vagy európai polgárokkal való közvetlen kommunikációjára vonatkoznak. A gyakorlatban a weboldalon történő kommunikáció jelentős rugalmasságot biztosít az uniós intézmények számára, hogy az általuk választott nyelveken közzétegyék őket, és meghatározási kérdést vetnek fel azzal kapcsolatban, hogy mit jelent a „közzététel”. Többnyelvű közzétételi kötelezettségek alkalmazása nélkül terjeszthetik a tartalmakat és a dokumentációt. Azonban a jogi szakirodalomban az intézmények, szervek és ügynökségek által a honlapok kommunikációjának mint belső kommunikációnak a jelenlegi kezelése nem támasztja alá világos logikát vagy logikát. Az uniós intézmények számára biztosított rugalmassági mozgásteret megszorítóan kell értelmezni, és a többnyelvűségi kötelezettségek teljesítéséhez a honlapok tartalmának típusaira összpontosító érdemi megközelítésre van szükség.

A jogi formalizmus hiánya miatt mind az intézmények, mind a szervek részéről, valamint az EUB ítélkezési gyakorlata miatt meg kell vizsgálni a honlapok lényegi tartalmát. Ez az „anyagi megközelítés” megkülönbözteti a többnyelvű igények eltéréseit mind a jogi tartalom (puha jog), mind pedig a kommunikáció tartalmának anyagi hatásai szerint. Összefoglalva, meghatározunk egy többnyelvű szükséglet tipológiát, amely a következő három típust foglalja magában: alapvető dokumentumok; elsődleges dokumentumok; másodlagos dokumentumok. Míg az első két dokumentumtípusra többnyelvű rendszert kell alkalmazni, a harmadik nyelv használata (esetleg a gépi fordítás lehetőségével együtt) elfogadható.

6. A TÖBBNYELVŰSÉG FELTÉRKÉPEZÉSE AZ UNIÓS WEBOLDALAKON

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Ez a fejezet az uniós intézmények, szervek és ügynökségek weboldalainak többnyelvűségének jelenlegi szintjét térképezi fel a tartalom-besorolási rendszer és a többnyelvű szükségletek tipológiája alapján, valamint 13 weboldalon több mint 1,5 millió weboldal elemzése alapján.
- A többnyelvű teljesítmény tekintetében hat uniós weboldal jóval meghaladja az elemzett 13 honlap átlagát (az Európai Unió Bírósága, az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács (megosztott honlap), az Európai Számvevőszék, az Európai Parlament, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség és az európai ombudsman).
- A weboldalak második csoportja közepes teljesítményt nyújt, és magában foglalja az Európai Bizottságot (az uniós honlapok átlagához legközelebb esőt), valamint az Európai Vegyipari Ügynökséget és a Régiók Európai Bizottságát (mindkettő alacsonyabb pontszámmal rendelkezik).
- Az utolsó klaszter négy olyan honlapot foglal magában, amelyek rosszul teljesítenek és kevés többnyelvű tartalom áll rendelkezésre (Európai Központi Bank, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, Európai Unió Alapjogi Ügynöksége). Ezen oldalak némelyike elkötelezett amellett, hogy számos weboldalhoz és szekcióhoz géppel lefordított tartalmat vezessen be.
- Egy alternatív többnyelvű index, amely csak a weboldalak teljes mennyiségét vizsgálja, a tartalomkategoriók közötti különbségek figyelembevétele nélkül, kis mértékben növeli két honlap (az Európai Parlament és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége) teljesítményét, ugyanakkor csökkenti a honlapok többségének teljesítményét, néhány esetben nagyon drámai mértékben, mint például az európai ombudsman.

6.1 Bevezetés

Az uniós honlapok döntő és egyre fontosabb szerepet játszanak abban, hogy az uniós intézmények, szervek és ügynökségek a közönséget – különösen a külső érdekelt feleket és a nyilvánosságot – megcélazzák. Hiányoznak azonban az uniós weboldalak többnyelvű tartalmát értékelő összehasonlító kutatások. Ez a fejezet az uniós honlapok többnyelvűségének szintjét térképezi fel azáltal, hogy többnyelvű mutatót alkalmaz 13 többnyelvű tartalommal rendelkező uniós webhelyre. A következő szakasz a módszertant, az adatokat és a fenntartásokat tartalmazza (a technikai részletekért lásd még a 2. mellékletet). Az empirikus elemzés azzal kezdődik, hogy bemutatja a mutatókat, áttekinti az elemzés eredményeit az egyes entitások weboldalaira vonatkozóan, mielőtt összehasonlító eredményeket mutatna be az uniós intézmények, szervek és ügynökségek weboldalain.

6.2 Módszertan

Az alapvető módszertani és empirikus feladat annak ellenőrzésére irányult, hogy az uniós weboldalak URL-jei az alapértelmezett nyelven elérhető-e az összes hivatalos nyelven. Az alkalmazott módszertant, beleértve a munkacsoport által **a többnyelvű tartalom rendelkezésre állásának mérésére kidolgozott többnyelvű indexek** elkészítéséhez használt képleteket, a 2. melléklet részletezi. Az empirikus elemzés során az egyik uniós weboldalról kinyert alapértelmezett weboldalához (URL) hozzárendeltek egy bináris eredményt, ahol az „1” azt jelenti, hogy a tartalom a célnyelven (azaz az EU egyik hivatalos nyelvén) elérhető volt, szemben a „0”-val, amely azt jelezte, hogy a tartalom nem érhető el a célnyelven. Az eredmények összesítésének átlagos pontszáma, amely különböző szinteken végezhető el, például egy weboldal vagy a teljes weboldal része, egyszerű mutatót nyújt a többnyelvűség szintjének értékeléséhez. Úgy tekinthető, hogy az A2.3. mellékletben matematikailag meghatározott dokumentumok (weboldalak) átlagos aránya a szervezet honlapjának hivatalos nyelvein. Amint az alább világossá válik, két mutatót használnak az átlagos pontszámok kiszámításához. Az első mutató a weboldalak teljes mennyiségét vizsgálja, és figyelmen kívül hagyja az adatok csoportosítását, például azt, hogy egy weboldal különböző tartalmi részekkel rendelkezik. Ezt nevezzük „csoportosítatlan” átlagnak. A második mutató figyelembe veszi a csoportkülönbségeket, például a webhely különböző tartalmi részeinek pontszámait a pontszámok kiszámításakor, és „csoportos” átlagnak nevezik.

A többnyelvű indexeket az egyes uniós honlapokra egy közös tartalombesorolási rendszer, valamint az uniós intézmények esetében a többnyelvű szükségletek tipológiája alapján alkalmazták. Az első lépés az uniós honlapok különböző részeinek harmonizálása volt egy olyan közös rendszer szerint, amelyben a **tartalmat** az alábbiak szerint osztályozták:

- Rólunk/Szervezet: Szervezeti információk, mint például a struktúra, az uniós döntéshozatalban betöltött szerep, a szakpolitikai felelősségek, a kapcsolatfelvétel módja, a weboldalra vonatkozó politikák.
- Szabályzatok: Az uniós szakpolitikáknak vagy szakpolitikai csoportoknak szentelt szekciók.
- Hírek/Események/Speeches: Híreket, eseményeket vagy beszédelemeket tartalmazó oldalak listája.
- Pályázatok finanszírozása. Finanszírozási lehetőségekkel és ajánlati felhívásokkal foglalkozó szekciók.
- Munkaerő-felvétel: Állásajánlatok és lehetőségek; tájékoztatás a folyamatban lévő kiválasztási eljárásokról; valamint információk a karrierről, a munkaerő-felvételről, a szakmai gyakorlatokról.
- Dokumentáció: bármilyen dokumentáció, kiadvány, forrás, beleértve a törvényeket, tanulmányokat, értékeléseket, statisztikákat, tájékoztató broszúrákat, infografikákat, tájékoztatókat, törvényeket, egyéb forrásokat.
- Általános információk: Általános információk, amelyek nem tartoznak a többi kategóriába, beleértve a politikákkal kapcsolatos nagyon általános információkat is (pl. információk számos szabályzatról és portálról/kapuoldalról).
- Polgárok: Ez a nyilvános szerepvállalásra vonatkozik, beleértve az uniós szakpolitikákkal vagy kérdésekkel kapcsolatos konzultációkat, az Európai Parlamenthez intézett petíciókat, a polgárok leveleire adott válaszokat, a polgári kezdeményezést, az európai ombudsmanhoz intézett fellebbezéseket, valamint bármely uniós szakpolitikával vagy kérdéssel kapcsolatos nyilvános konzultációkat.
- Ülések/bizottságok: Hivatalos hivatalos uniós ülések és politikai döntéshozatallal foglalkozó bizottságok, amelyek elkülönülnek a weboldalakon található szabványos rendezvénylistáktól.

A fenti tartalomrendszerből egy további feltáró lépésben lehetőség nyílt arra, hogy a sajátos többnyelvű igényeket az 5. fejezetben kidolgozott tipológiából lehessen levezetni, amely

különbséget tesz az „alapvető”, „elsődleges” és „másodlagos” dokumentumok között. Az 5. táblázat áttekintést nyújt arról, hogy a tartalmi szakaszok hogyan térképeződnek fel a többnyelvű szükségletek tipológiájára. Egyes esetekben a feltérképezés egyszerű, mivel bizonyos típusú tartalomnak van egy dedikált és látható webes felülete, amely megfelel a tipológiának, pl. ajánlati felhívások, amelyeket „elsődleges” típusú dokumentumnak minősítettünk. Más esetekben az ítélkezési gyakorlaton alapuló többnyelvűségi kötelezettség áll fenn, például a felvételi felhívások esetében (lásd a 3. fejezetet), ami megmagyarázza, hogy a „Felvétel” elnevezésű weboldal miért minősül elsősorban „Core”-nak. Az alapvető, elsődleges és másodlagos tartalom vegyes kombinációját tartalmazó webes szakaszok (pl. politikák, dokumentáció és polgárok szakaszok) esetében manuális ellenőrzést alkalmaztak egy egyedi igénykategória hozzárendelésére. Ez az ellenőrzés az elővigyázatossági logikát követve „gravitációs” szabályt alkalmazott: ha egy weboldal legalább valamilyen alapvető vagy elsődleges tartalmat tartalmaz, akkor a mag (vagy elsődleges) felé gravitál, még akkor is, ha a másodlagos az uralkodó.⁶⁹ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a politikai döntéshozatali folyamatban részt vevő uniós intézmények esetében a honlapok szekciója jelentést tehet a bizottsági ülésekről – különösen az EP-ről és az Európai Unió Tanácsáról – származó olyan anyagokról, amelyek puha jogot, nyilvános jogi előkészítő dokumentumokat vagy olyan dokumentumokat tartalmazhatnak, amelyek érinthetik a polgárok, a vállalkozások és a tagállamok jogait és kötelezettségeit. Ez az oka annak, hogy az ilyen típusú tartalmakat elsődleges dokumentumok részeként kódolják. Emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa nyelvi rendszerei rendelkezéseket tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a tanácskozások szempontjából releváns dokumentumokat valamennyi hivatalos nyelven rendelkezésre kell bocsátani (lásd a 4. fejezetet).

5. táblázat: A honlap tartalma és a többnyelvű igények közötti levelezés

Weboldal rész tartalma	Többnyelvű Szükség tipológia		
	Mag	Elsődleges	Másodlagos
Rólunk/Szervezet			
Szabályzatok			
Hírek/Események/Speeches			
Pályázatok finanszírozása			
Toborzás			
Dokumentáció			
Általános információk			
Polgárok			

⁶⁹ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a politikai döntéshozatali folyamatban részt vevő uniós intézmények esetében a honlapok szekciója jelentést tehet a bizottsági ülésekről, különösen az EP-ről és az Európai Unió Tanácsáról, amely magában foglalja a nem kötelező erejű jogszabályokat, a nyilvános jogi előkészítő dokumentumokat vagy a polgárok, a vállalkozások és a tagállamok jogait és kötelezettségeit esetlegesen érintő dokumentumokat. Ez az oka annak, hogy az ilyen típusú tartalmakat elsődleges dokumentumok részeként kódolják. Emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa nyelvi rendszerei rendelkezéseket tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a tanácskozások szempontjából releváns dokumentumokat valamennyi hivatalos nyelven rendelkezésre kell bocsátani (lásd a 4. fejezetet).

Ülések/bizottságok			
Forrás: saját fejlesztés			

A Needs tipológia alkalmazása erőforrás-igényes, feltáró gyakorlat volt, amely több ezer weboldal kézi ellenőrzését igényelte. Tekintettel a projekt erőforrásainak korlátaira, a tipológia csak az uniós intézményekre alkalmazható, amelyek az EUSZ 13. cikke értelmében egyedülálló jogi státussal rendelkeznek, és egyértelműen a polgárok számára leginkább látható uniós weboldalak.

Az elemzett uniós honlapok mintáját illetően a 6. táblázat felsorolja azokat az uniós szervezeteket, amelyek eleget tettek az elemzés felvételi kritériumainak, valamint azok adatmennyiségének (ellenőrzött weboldalak). Összesen 13 uniós szervezet tartalmazott elegendő tartalmat több nyelven, és teljesítette a többnyelvű feltérképezés elvégzéséhez szükséges kiválasztási kritériumokat (lásd a 2. mellékletet). A ténylegesen egynyelvű weboldalak nem mutatnak változást a többnyelvűség indexben, ezért nem voltak feltérképezve.

6. táblázat: Az egységenként csökkenő sorrendben elemzett weboldalak volumene

A szervezet	Weboldalak száma	A teljes összeg %-a
Európai Parlament	475 183	31.1
Európai Bizottság	266 535	17.5
Európai Vegyipari-ügynökség	159 409	10.4
Európai Központi Bank	133 697	8.8
Az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács (közös honlap)	132 371	8.7
Európai Számvevőszék	122 688	8.0
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság	87 654	5.7
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	45 057	3.0
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	36 443	2.4
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége	32 448	2.1
Európai ombudsman	22 438	1.5
A Régiók Európai Bizottsága	8 326	0.5
Az Európai Unió Bírósága	4 512	0.3
Összesen	1 526 761	100

Valamennyi uniós intézmény megfelelt a többnyelvű tartalomra vonatkozó kritériumoknak. Az uniós szervek és ügynökségek többsége esetében nem ez a helyzet. Különösen az uniós

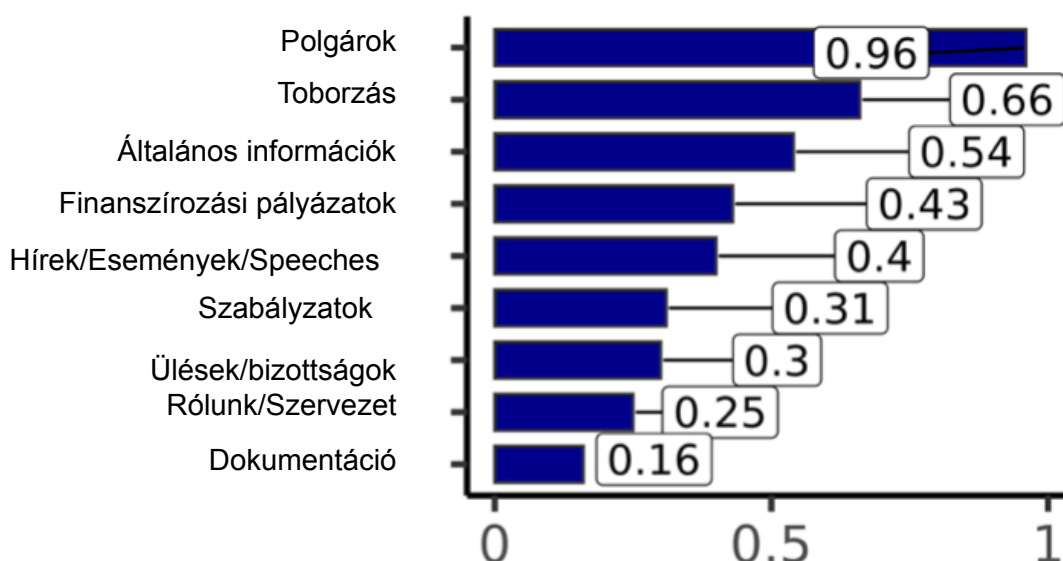
ügynökségek túlnyomó többségének honlapjai ténylegesen egynyelvűek (lásd az A2.4. mellékletet).

Az adatok mennyiségét tekintve több mint 1,5 millió weboldalt ellenőriztek többnyelvű attribútumaik tekintetében. Amint az a 6. táblázatban látható, az Európai Vegyipari ügynökség kivételével a főbb uniós intézmények általában sokkal nagyobb honlapokkal rendelkeznek, mint az uniós ügynökségek és szervek. Ez különösen igaz az Európai Parlamentre és az Európai Bizottságra, míg a többi intézmény hasonló méretű. Az intézmények között az egyik legnagyobb kiugró tényező az Európai Unió Bírósága. Honlapja az Europa portálon található összes többi uniós intézménytől eltérő struktúrát követ, viszonylag kevés weboldallal, mivel tartalmának nagy része (például az ítélezési gyakorlat és a dokumentáció) külön adatbázisokban található, mint például az EUR-Lex, amelyet nem lehetett feltérképezni.

6.3 Többnyelvű index az uniós weboldalakon

Az empirikus elemzés az A2.3. mellékletben leírt két többnyelvű mérőszám alkalmazásával kezdődik az elemzett uniós weboldalak teljes mintájára. Ez egy átlagot (más néven „átlagot”) eredményez minden egyes mutatóhoz. A tartalomkategóriák uniós weboldalakon belüli osztályozásának eredményeit az 1. és a 2. ábra csökkenő sorrendben mutatja be. A vízszintes tengely pontszámai a tartalomkategóriák rangsorolását biztosítják, minél magasabb a pontszám, annál több többnyelvű tartalmat észleltek. Amint az az 1. és a 2. ábrán látható, az alkalmazott mérőszámtól függően különbségek vannak a különböző tartalomkategóriák rangsorolásában az uniós weboldalak között.

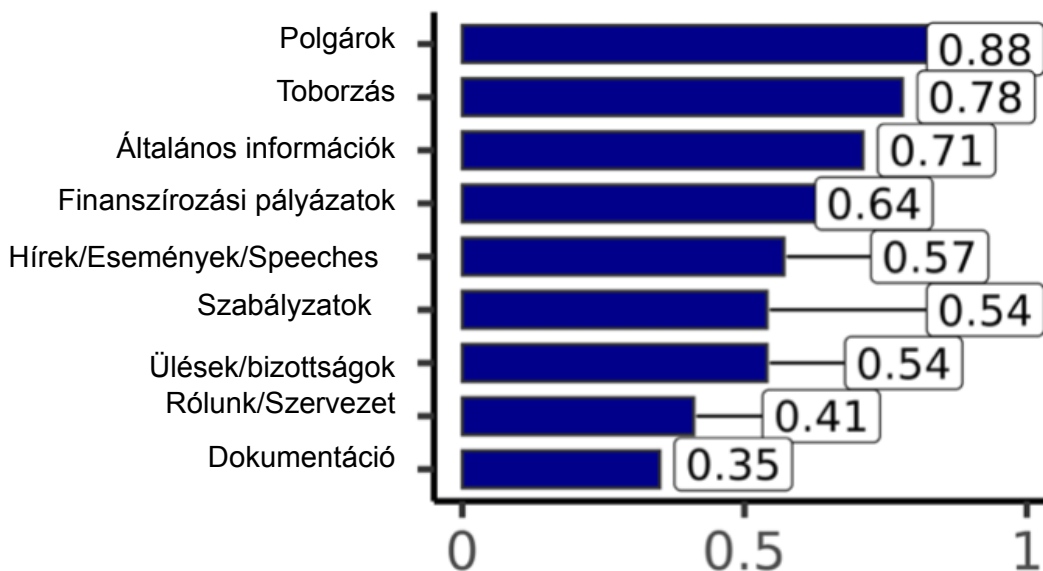
Az 1. ábrán bemutatott első mutató az összes elemzett weboldal csoportozatlan „átlagos” többnyelvű pontszáma. Amint azt a 6. táblázat már említette, az elemzett uniós honlapok mérete nagy eltéréseket mutat, míg egyes uniós weboldalak közel félmillió, mások pedig 5000-nál kevesebb honlapot tartalmaznak. Ezért az 1. ábrán bemutatott (csoportosítatlan) átlagos többnyelvű pontszám **nagyobb súlyt ad a nagyobb mennyiségű weboldallal rendelkező weboldalaknak**. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a többnyelvűségi pontszámokat nagyrészt a nagyobb volumenű weboldalak, például az Európai Parlament és az Európai Bizottság vezérlik.

1. 1: A tartalom osztályozására vonatkozó többnyelvű index az uniós weboldalakon

Ennek az egyensúlytalanságnak az ellensúlyozására a 2. ábra egy (az A2.3. melléklet második mutatójában meghatározott) „csoportosított átlagot” is bemutat. A csoportosított átlag egyszerűen magában foglalja az egyes uniós webhelyek mérőszámának független kiszámítását, majd az átlagot. Ez minden csoportot (uniós weboldalakat) egyformán kezel. Ez a megközelítés általában akkor előnyös, ha nagy csoportegyenlőtlenségek állnak fenn, mint például a többnyelvű adatkészlet esetében.

2. 2: Csoportosított többnyelvű index az uniós weboldalakon belüli tartalomosztályozáshoz

A 2. ábrán szereplő csoportosított átlagok általában az uniós weboldalak közötti eltérések kiegyensúlyozottabb értékelését tükrözik, amelyet a különböző tartalomkategóriák többnyelvűségének szintje szempontjából elemeztek. Nevezetesen a Citizens kategória az első helyen áll, függetlenül az alkalmazott mérőszámtól. Mindkét mutatót az empirikus elemzés során számolják be.

Mindazonáltal, tekintettel a honlapok méretében mutatkozó nagy eltérésekre, **jobb megközelítés az, ha elkerüljük az uniós honlapok átlagolását, és függetlenül elemezzük az egyes uniós jogalanyok** weboldalait. Az alábbi feltérképezési elemzés ezt a megközelítést követi.

A feltérképezési elemzés az uniós jegyzőkönyv sorrendjének megfelelően épül fel a szervezet típusa, azaz az intézmények, szervek és ügynökségek hierarchiája szempontjából. A csoporton belüli elemzés esetében azonban a jegyzékbe vétel lényegi, nem pedig adminisztratív megközelítést követ. Ennek oka, hogy a csoporton belüli elemzés célja a weboldalak közötti hasonlóságok és különbségek kiemelése. A leképezési elemzés először a legnagyobb volumenű webhelyeket sorolja fel, vagy olyan sorrendben strukturálja a listát, amely lehetővé teszi az eredmények kontrasztját.

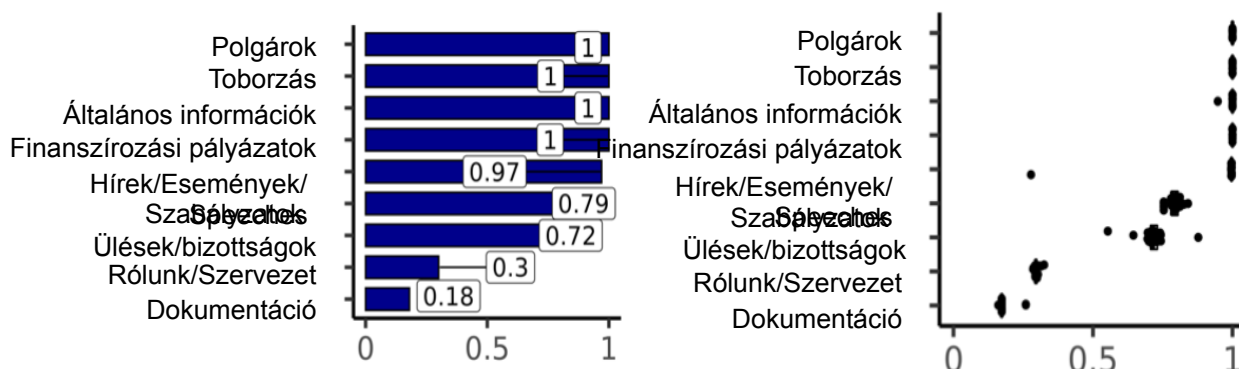
6.4 Az uniós intézmények

Az EU-nak hivatalosan hét intézménye van, de csak hat intézmény honlapja. Ennek oka, hogy két uniós intézmény, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Tanács ugyanazt a weboldalt használja: www.consilium.europa.eu. Ezért ezt a két intézményt csak együtt lehet elemezni, és ennek megfelelően az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács néven hivatkoznak rájuk. Az alábbiakban bemutatjuk az EU hat intézményi weboldalának elemzésének eredményeit.

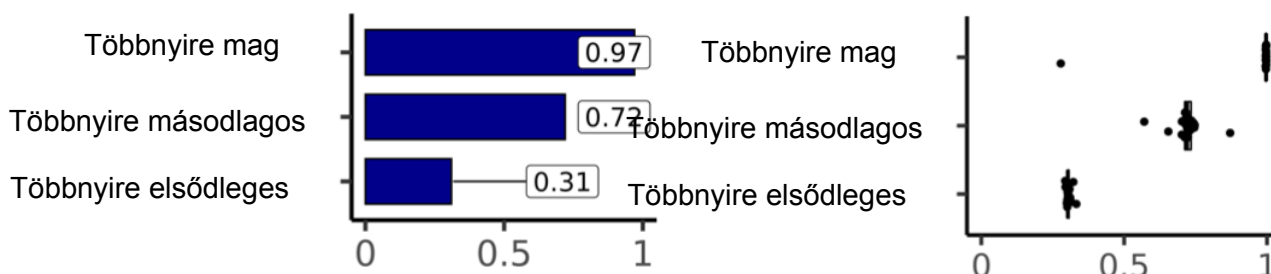
6.4.1 Európai Parlament

A többnyelvű adatkészletben a Parlament rendelkezik a legnagyobb weboldallal. Amint az a 3. ábrán (1. panel) látható, a Parlament a tartalmi szakaszok széles körére terjed ki. A tartalom szekciók többsége gyakorlatilag tökéletes pontszámot rögzít a többnyelvű indexen. Különösen két szekció viszonylag alacsony pontszámmal rendelkezik a többnyelvű indexben – a „Meeting/bizottságok” és az „Általános tájékoztatás” szekcióban. A 3. ábra 2. paneljén egy pontdiagram a tartalomszakaszokat nyelv szerint bontja. 23 pont képviseli az EU nyelveit (azaz az angolt, az alapértelmezett nyelvet nem tartalmazza). Az 1. panelhez hasonlóan a vízszintes tengelyen lévő magasabb pontszámok is több többnyelvű tartalmat jeleznek.

A 3. ábra 2. paneljén található pontdiagram azt sugallja, hogy kevés eltérés van a nyelvek között. Például a három felső osztály (Toborzás, Politikák, Dokumentáció) maximális pontszámmal rendelkezik – amit egy nagyon szoros, egymást átfedő pontok képviselnek. Ezek a szűk fürtök összevethetők a „Hírek/események/Speeches” szekcióval, amely szórványosabban utal a nyelvek közötti variabilitásra ebben a dimenzióban. Érdekes eset, amit a 3. ábra 2. paneljén a „Polgárok” osztály tár fel, amelynek szűk nyelvcsoportja van a maximális pontszámokkal és egy magányos kiugró nyelvvvel (ír). Nagyrészt ennek a kiugrónak köszönhető, hogy a Parlament pontszáma a „polgárok” osztály többnyelvű indexén 0,97, nem pedig 1 a 3. ábra 1. paneljén.

3. 3: Az Európai Parlament többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

4. 4: Az Európai Parlament többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

A 4. ábrán most bemutatjuk a Needs tipológia három dimenziójára vonatkozó többnyelvű pontszámokat. Ehhez a tipológiához az Európai Parlament legmagasabb többnyelvű pontszámai a „legmagasabb” dimenzióban vannak. Ezeket az eredményeket a Tartalomkategóriák, például a polgárok, a munkaerő-felvétel és a politikák magas pontszámai vezérik, amelyek hatással vannak a Needs tipológia „legmagasabb” dimenziójára. Másrészt a Parlament viszonylag gyenge

teljesítménye a „Legfőbb elsődleges” típus tekintetében a „találkozók/bizottságok” típusú tartalmak alacsonyabb pontszámainak következménye. Ez utóbbi a „Legfőleg elsődleges” típus egyik összetevője a Needs tipológiában.

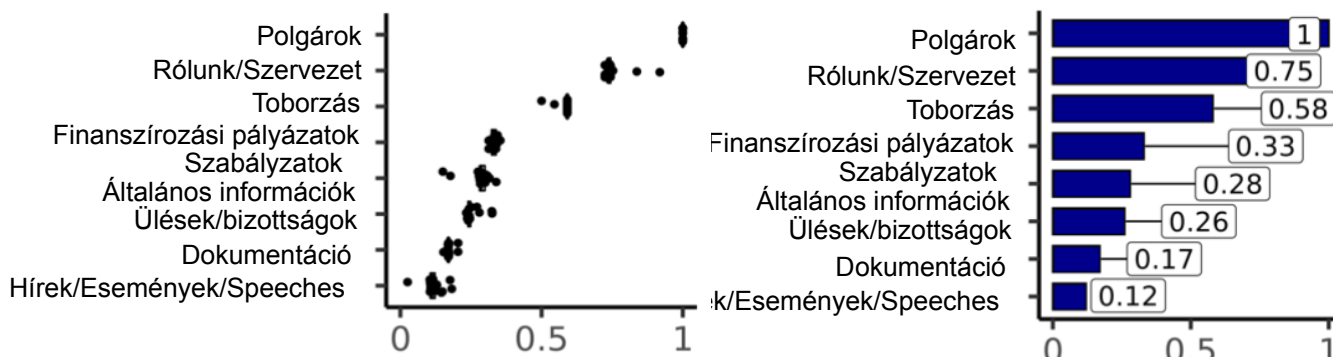
Lehetséges a Needs tipológia további összevonása a két típus, a „Legfőbb mag” és a „Legelsőbb elsődleges” összevonásával, mint olyan tartalmak példái, amelyek „többnyire minden nyelven elérhetőnek kell lenniük”. Mivel ez a tartalom egyetlen osztályát jelenti, egy egyszerű számítást, az átlagos többnyelvűségi pontszám minden weboldal esetében, amelyet „főleg lefordítani kellene”, felfedő statisztika. A Parlament esetében ez a pontszám nagyon magas, 0,89 - en.

Összességében a Parlament hasznos referenciaértéket kínál az uniós intézmények többnyelvűségi szintjének mérésére. Bár hatalmas mennyiségű webes tartalmat biztosít, mégis sikerült fenntartania a többnyelvűség magas szintjét. A Parlament többnyelvűségi pontszáma három módon mérhető: a) a (csoportosítatlan) átlaga 0,84 azon intézkedés szerint, amely nem veszi figyelembe a tartalombesorolási rendszert, és ezáltal nagyobb súlyt ad a weboldalak térfogatának; B) a csoportosított átlagpontszám, amely egyenlő súlyt ad a különböző Tartalomrészeknek, kissé csökken 0,77 - re; és c) a legtöbb esetben lefordítandó tartalomra vonatkozó többnyelvű pontszáma 0,89- kor nagyon magas. Az alábbiakban elemzett más weboldalaktól eltérően nincsenek drámai különbségek a különböző mutatók között.

6.4.2 Európai Bizottság

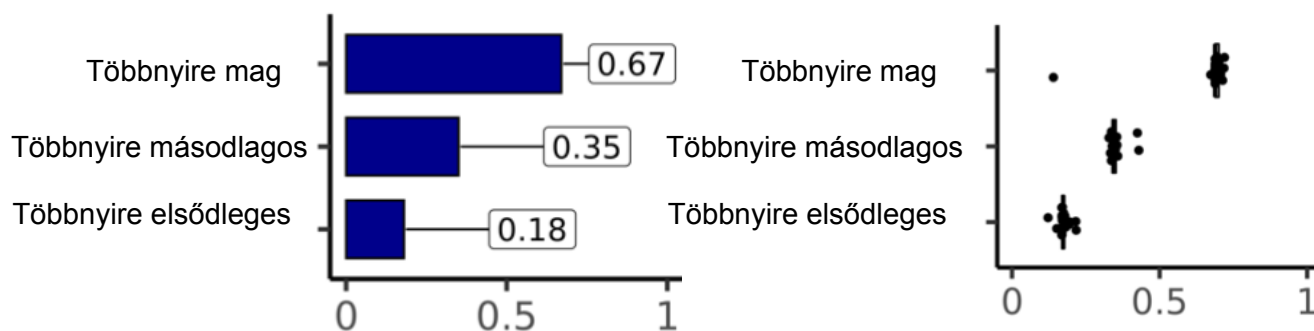
Az Európai Bizottság honlapja a weboldalak második legnagyobb részét teszi ki a többnyelvű adatkészletben. A Parlamenthez hasonlóan ez is jól képviselteti magát a különböző típusú tartalmak között, amint azt az 5. ábra 1. panelje is mutatja. A Bizottság honlapja a Parlamenttől eltérően tartalomosztályokat tartalmaz a magas, közepes és alacsony pontszámok spektrumában. Csakúgy, mint a Parlament esetében, az 5. ábra 2. paneljében a nyelvek szűkítése azt sugallja, hogy a Bizottság honlapján kevés eltérés mutatkozik a nyelvek között. Más szóval, a különböző tartalmi szakaszokban a nyelvek általában hasonló többnyelvűségi pontszámokkal rendelkeznek.

Áttérve a 6. ábra 1. paneljén található Needs tipológiára, az elemzett „legmagasabb” típusú weboldalak körülbelül kétharmada többnyelvű rendelkezésre áll. A „legfőbb” osztály esetében ez körülbelül egyharmada. A Parlamenthez hasonlóan a Bizottságnak is van maximális pontszáma a „Polgári tartalom” szekcióban, amely a „legmagasabb” pontszámot felfelé mozdíthatja.

5. 5: Az Európai Bizottság többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

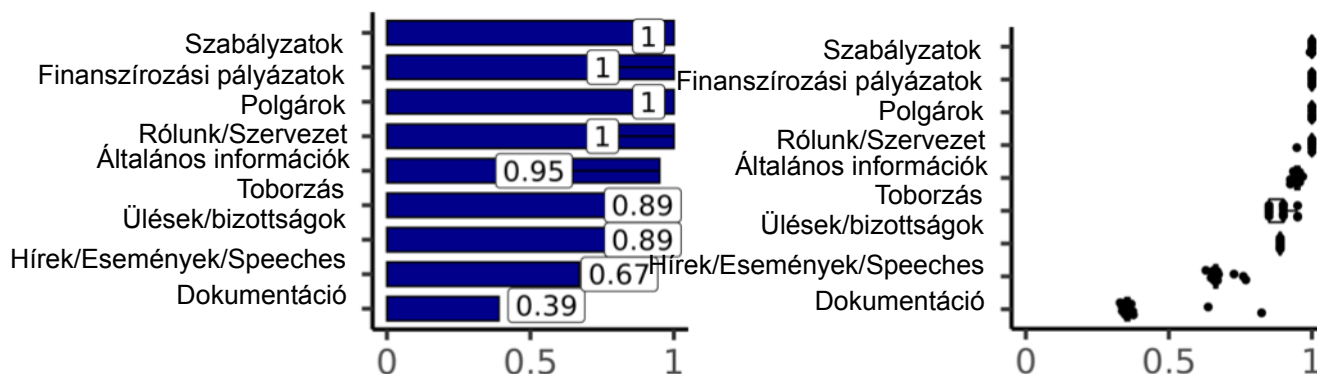
6. 6: Az Európai Bizottság többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

A három általános mérőszám tekintetében a Bizottság összességében 0,19-es átlaggal rendelkezik a különböző típusú tartalmak rendelkezésre állása tekintetében. Ez nem túl meglepő a két legalacsonyabb pontozású tartalomszakaszhoz kapcsolódó weboldalak nagy száma miatt: „Dokumentáció” és „Hírek, események és beszédek”. Ha a kiegyensúlyozottabb csoportos átlagot vesszük figyelembe, a pontszám 0,43- ra javul. Végül, a „többnyire lefordítandó” tartalmak többnyelvű pontszáma az összes weboldal közel fele, 0,46.

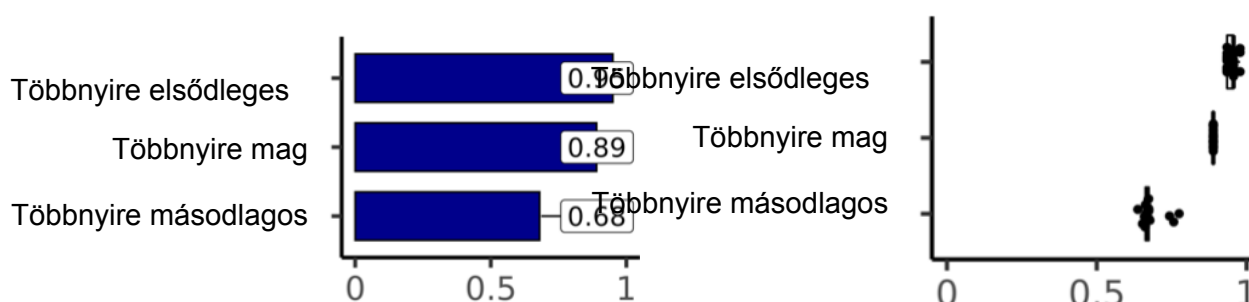
A 6. ábra 2. paneljében szereplő pontok nagyon alacsony szórása arra enged következtetni, hogy a fordítás tekintetében a nyelvek között kevés a változékonyság. Más szóval, a honlap rész vagy többnyelvű, vagy csak angol nyelvű. Kevés bizonyíték van a gyakori háromnyelvű weboldalakra. Ez azt jelenti, hogy ami a honlap kommunikációját illeti, a francia és a német általában ugyanolyan bánásmódban részesül, mint az összes többi nyelv, míg a hivatalos diskurzus az angolnál együtt „munkanyelvként” mutatja be őket.

6.4.3 Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa

A „consilium” weboldal mind az Európai Unió Tanácsa, mind az Európai Tanács intézményeinek kibocsátását tartalmazza, amelyeket a ábrákon a térbeli korlátok miatt a Tanácsként említenek. Az empirikus elemzés nem tud különbséget tenni a két intézmény között. Amint az a 7. ábrán látható, a Tanács honlapjának különböző tartalmi részeire vonatkozó többnyelvű pontszámok jellemzően nagyon magasak. A tartalom szekciók közül hét 0,9 és 1 közötti pontszámot ér el a többnyelvű rendelkezésre állásért – gyakorlatilag tökéletes pontszámok. Csak egy tartalomrész, a „Dokumentáció” van a félidő alatt, és a „Hírek/Események/Speeches” szakasz pontszáma azt sugallja, hogy a weboldalak közel kétharmada többnyelvű tartalomként érhető el. A 7. ábra 2. paneljén a legtöbb tartalmi rész szűk fürtjei nagyon kevés eltérést sugallnak a nyelvek között. Csak a két fent említett rész mutat némi szórást a nyelvek között. A különböző tartalmi szakaszokra vonatkozó magas pontszámokat a 8. ábrán szereplő Needs tipológia magas pontszámai tükrözik. Mindhárom Needs dimenzióban a weboldalak legalább kétharmada többnyelvű tartalmat kínál.

7. 7: Tanácsi többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

8. 8: Tanácsi többnyelvű index igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

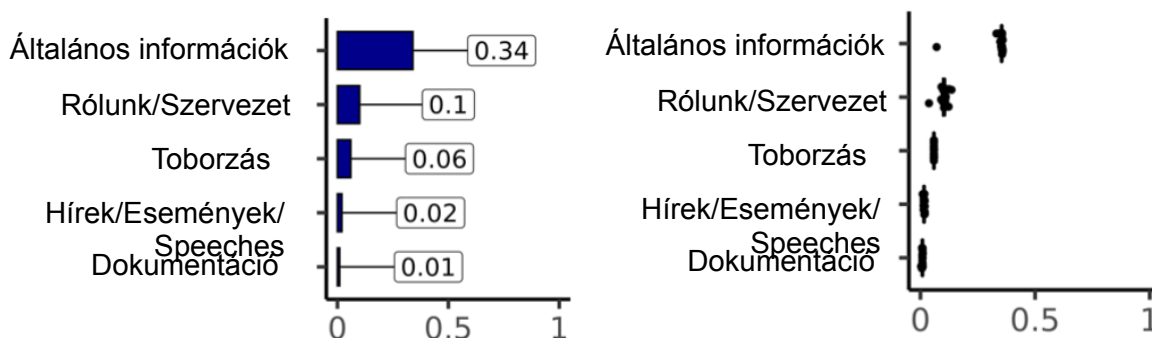
A három általános mérőszám tekintetében az Európai Unió Tanácsa/az Európai Tanács weboldala átlagosan 0,68 a különböző típusú tartalmak rendelkezésre állása tekintetében. Ennek oka a két legalacsonyabb pontozású tartalomosztályhoz kapcsolódó weboldalak nagy száma: „Dokumentáció” és „Hírek, események és beszédek”. Az egyenlően kiegyensúlyozottabb csoportos átlagot használva a pontszám 0,87-re javul. 0,94-es értékével a „többnyire lefordítandó” tartalom többnyelvű pontszáma nagyon magas.

6.4.4 Európai Központi Bank

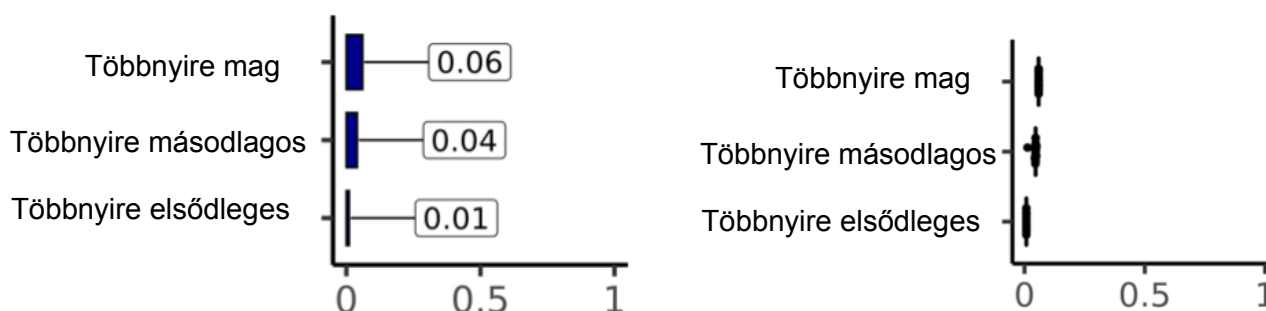
Az EKB viszonylag nagy weboldallal rendelkezik, amely a Parlament és a Bizottság után a harmadik legnagyobb. A Parlamenttől, a Bizottságtól és a Tanácstól eltérően azonban az EKB pontszámai általában alacsonyak vagy nagyon alacsonyak minden mutató tekintetében. Amint az a 9. ábrán látható 1. panelen látható, az egyetlen tartalmi szakasz, amely bizonyos fokú többnyelvű tartalommal rendelkezik, az „Általános információk” osztály, és még ebben az esetben is a szint meglehetősen alacsony, mivel a tartalomnak csak körülbelül egyharmada érhető el több nyelven. A 9. ábra 2. táblájának pontjainak szoros klaszterezése azt mutatja, hogy az alacsony pontszámok minden nyelvet érintenek. Érdekes, hogy egyértelműen meghatározza az írek kiugróbb esetét az egyetlen részben – az Általános információkban -, amely bizonyos fokú többnyelvűséggel rendelkezik.

Nyilvánvaló, hogy a különböző tartalmi szakaszok nagyon alacsony pontszámai közvetlen hatással vannak a Needs tipológiára. A pontszámok a „legmagosabb” típus esetében a legmagasabbak, de ez azt sugallja, hogy az EKB „legmagosabb” tartalmának csak mintegy 6%-a érhető el több nyelven.

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

9. 9: Az EKB többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

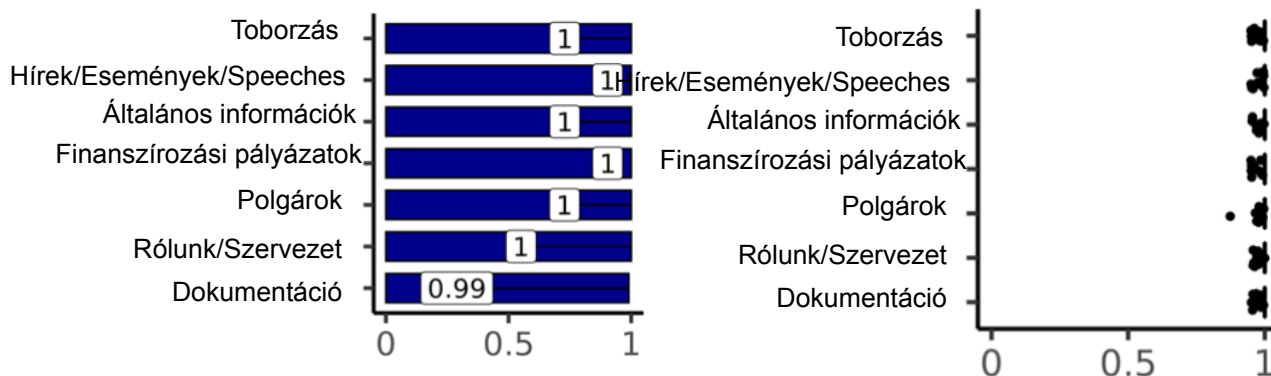
10. 10: Az EKB többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

A három általános mutató éles ellentétben áll az összes többi uniós intézménnyel. Az EKB átlaga 0,04 a különböző típusú tartalmak rendelkezésre állása tekintetében. Nagy javulás tapasztalható a kiegyensúlyozottabb csoportosított átlag használatakor, ahol a pontszám 0,11-re javul, bár gyakorlatilag nulla bázisról van szó. A 0,05 pont a tartalom, hogy „többnyire lefordítani” jelzi egy nagyrészt egynyelvű honlap. Az EKB azonban a webes tartalmak gépi fordítására vonatkozó politikát vezetett be. Valószínű, hogy a weboldalak többsége gépi fordítási lehetőséget kínál, bár ennek tesztelése túlmutatott a tanulmány hatókörén.

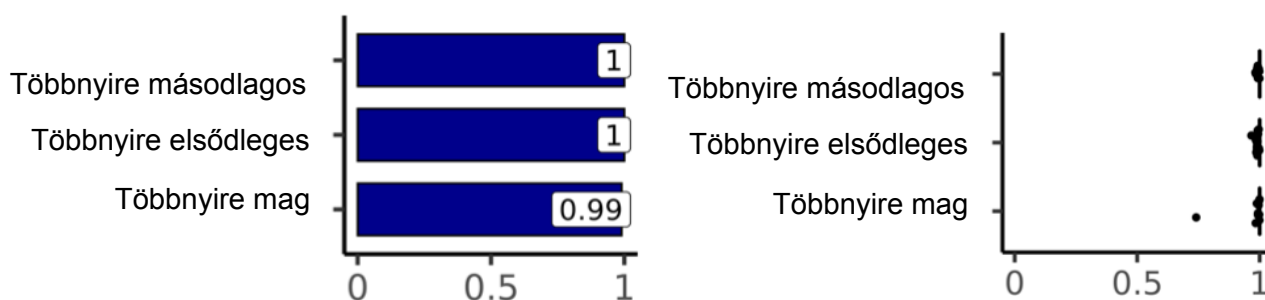
6.4.5 Az Európai Unió Bírósága

Az EUB némileg különleges eset az uniós intézmények honlapjai között. Az Európai Unió Bíróságának honlapja viszonylag kevés weboldalból áll. Néhány kattintás után a látogató interakcióba lép, vagy kapcsolódik hozzá – ami lényegében egy adatbázis. Az EUB által összekapcsolt tartalmak többsége hatalmas, és olyan konkrét adatbázisokban van elhelyezve, mint például az EUR-Lex. A tanulmány célja nem az adatbázisok ellenőrzése (és ez a vizsgálati módszertannal sem megvalósítható). Továbbá, tekintettel a sok adatbázis tartalmának jogi természetére, ésszerű feltételezés, hogy ha az EUB olyan hivatalos dokumentumra mutató linket biztosít, amelyet minden nyelven közzé kell tenni, és adatbázisban tárolják, akkor valószínű, hogy a dokumentumot lefordítják. Ez az oka annak, hogy a vizsgált szervezetek közül az EUB adatmennyisége – egy olyan weboldal, amely több adatbázishoz kapcsolódik – a legkisebb. Talán ennek köszönhető, hogy a többnyelvű tartalmak szintje nagyon magas az EUB számára.

Az Európai Unió Bírósága gyakorlatilag egy teljesen többnyelvű weboldal. Gyakorlatilag nincs eltérés a lehetséges maximális pontszámában az összes tartalomszakaszban, amelyet a 11. és 12. ábrán látható módon ellenőriztek. Az Európai Unió Bírósága minden mutató tekintetében maximális pontszámot ért el.

11. 11: Az EUB többnyelvű indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

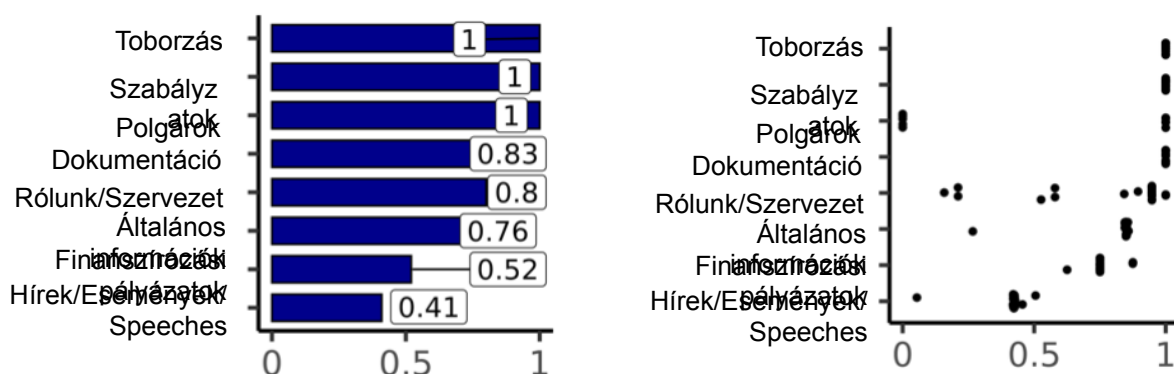
12. 12: Az EUB többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

6.4.6 Európai Számvevőszék

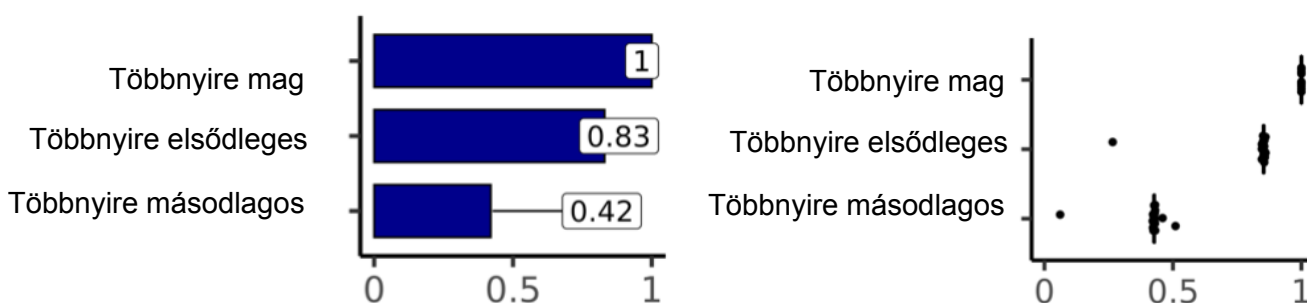
A Számvevőszék az e szakaszban bemutatott utolsó uniós intézmény. Ez az egyik legnagyobb weboldal a többnyelvű adatkészletben. A 13. ábra 1. paneljén látható, hogy a Számvevőszék a legtöbb tartalmi szakasz esetében nagyon magas pontszámmal rendelkezik. A legtöbb szekció tartalmának legalább háromnegyede minden nyelven elérhető. Csak két rész esik egy középkategóriába, ahol a tartalom 40–50%-a többnyelvű. A legalacsonyabb pontozású szakaszok, a „Hírek/Események/Speeches” pontszáma nem meglepő, mivel a tartalom igen nagy részét képezi, közel százezer ellenőrzött weboldallal. A 13. ábra 2. panelje azt sugallja, hogy bizonyos tartalmi szakaszok, például a „finanszírozó pályázatok” szakasz esetében vannak nyelvi szórások. A 2. panel anomáliája olyan weboldalakra utal, amelyek vegyes nyelvi tartalommal rendelkeznek, ami az A2.1.2. mellékletben tárgyalt bináris elhatárolás kiválasztásakor esetleg téves besorolást eredményezhet. A Needs tipológiához fordulva mind a „Legmagasabb mag”, mind a „Legfőbb elsődleges” szakaszok nagyon magas pontszámot mutatnak az indexen, ami nagyon magas fokú többnyelvűséget tükröz. A „Legtöbbször másodlagos” típusú tartalom sokkal alacsonyabb pontszámot ér el a „Hírek/Események/Speeches” terjedelmes szakaszainak eredményeként.

A három általános mérőszám esetében a Számvevőszék átlaga 0,49, ami azt jelenti, hogy tartalmának mintegy fele több nyelven is elérhető. Ennek oka azonban a „Hírek, események és beszédek” weboldalainak nagy száma. A kiegyensúlyozottabb csoportos átlag kiszámításakor a pontszám 0,79-re javul. Végül, a „többnyire lefordítandó” tartalom többnyelvű pontszáma nagyon magas 0,84-en.

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

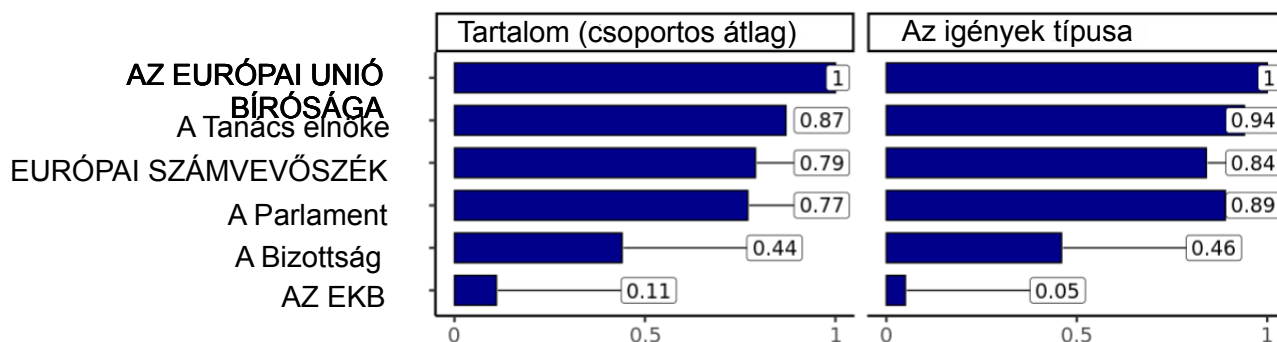
13. 13: Az Európai Számvevőszék többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

14. 14: A Számvevőszék többnyelvű indexe igény szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

6.4.7 Az uniós intézmények összehasonlítása

Az uniós intézmények weboldalainak egyedi értékelését követően ez a szakasz az elemzéseket összehasonlító áttekintéssel egészíti ki. A 15. ábra az uniós intézmények fő mutatóit egyetlen grafikonon egyesíti. A grafikon az uniós intézmények között kiegyensúlyozott összehasonlítás két kulcsfontosságú mutatójára összpontosít: i) a Tartalom rész (1. panel) csoportosított átlaga és ii) a Needs típus, amely minden olyan tartalomra utal, amelynek „főként minden nyelven elérhetőnek kell lennie” (2. panel), amely egyesíti a Needs tipológiából származó „Core” és „Primary” kategóriákat.

15. 15: Az uniós intézmények „Tartalmi” és „szükséges” pontszámainak összehasonlítása

Ami a többnyelvű teljesítményt illeti, a Bizottság és az EKB kivételével valamennyi uniós intézmény jól teljesít. Ez különösen igaz a Needs tipológiával kapcsolatos teljesítményre, amely olyan tartalmakat fed le, amelyek valószínűleg „minden nyelven elérhetőek”.

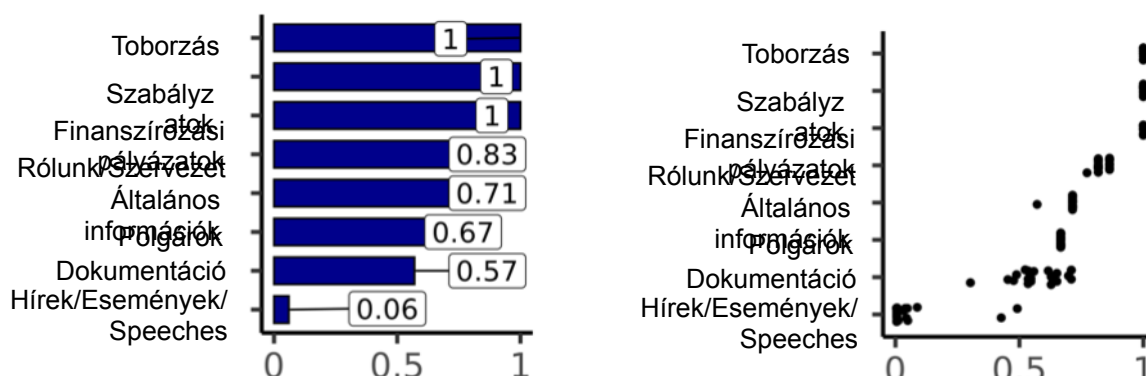
A Bizottság közepkategóriás teljesítményt ért el, míg az EKB-nak nagyon alacsony a többnyelvűségi pontszáma. Fontos megjegyezni, hogy úgy tűnik, hogy mindkét intézmény géppel lefordított tartalmat vezet be számos olyan weboldalhoz és szekcióhoz, amely rosszul teljesített a többnyelvűség frontján.

6.5 Az EU szervei és ügynökségei

Három uniós szerv és három uniós ügynökség honlapja megfelelt a felvételi kritériumoknak (további részletekért lásd az A2.2 mellékletet). Az eredményeket az alábbiakban mutatjuk be.

6.5.1 Európai ombudsman

A 16. ábrán szereplő két panel azt sugallja, hogy az európai ombudsman honlapja a legtöbb tartalmi szekció esetében magas szintű többnyelvűséggel rendelkezik. Amint az az első panelen látható: úgy tűnik, hogy a tartalomkategóriák közül három (toborzás, politika és finanszírozási pályázatok) minden nyelven elérhető; a másik három kategória a többnyelvű formátumban elérhető tartalom több mint kétharmadával rendelkezik, míg a „Dokumentáció” szakasz a középtartományban található. Csak a „Hírek/Események/Speeches” van az alsó végén a multilingo spektrum.

16. 16: Az európai ombudsman többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

A 16. ábra második panelje nagyon szoros klasztert javasol az összes, korlátozott nyelvi variabilitással rendelkező, magas pontszámú tartalomszakaszhoz. A „Hírek/Események/Speeches” részben két kiugró pont található, amelyek a francia és a német nyelvre vonatkoznak.

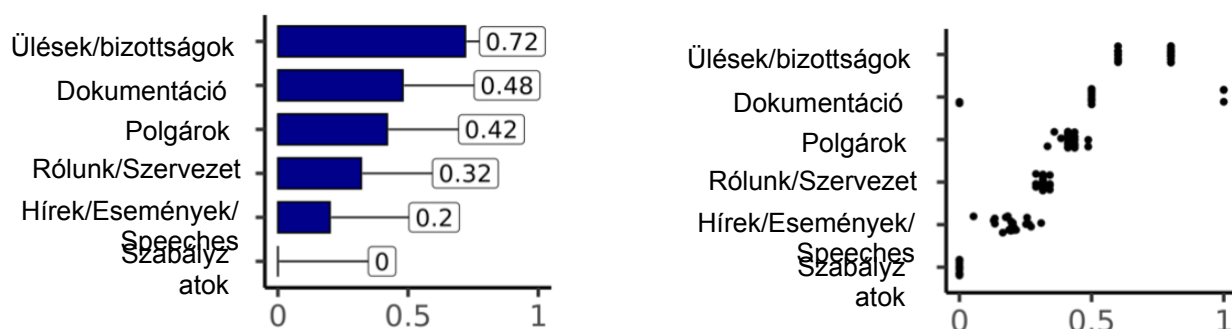
Az ombudsman általános többnyelvűségi pontszáma meglehetősen alacsony, 0,14 volt. Ennek azonban az az oka, hogy a „Hírek/Események/Speeches” nagy mennyiségű weboldala vezeti az átlagot. A kiegyensúlyozottabb csoportosított átlag kiszámításakor a pontszám drámaian 0,73-ra javul, ami az uniós szervek legmagasabb pontszáma.

6.5.2 Régiók Európai Bizottsága

Az Európai RB az egyik kisebb uniós honlap. A 17. ábra azt mutatja, hogy a pontszámok tartománya nagymértékben eltér a többnyelvű spektrum mentén. Azonban csak egy tartalmi rész, a „Meetings/bizottságok” rendelkezik közép-magas pontszámmal, ahol a tartalom körülbelül háromnegyede többnyelvűen érhető el. Másrészt a „Policies” szakasz a többnyelvű index nulla szélsőségén van. Egy közelebbi vizsgálat azt mutatja, hogy nagyon kevés weboldal van a „Policies” kódolt részben – és ezek olyan funkciókat tartalmaznak, mint például az interaktív térképek, amelyek problémát jelentenek a nyelvfelismerő eszközök számára.

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

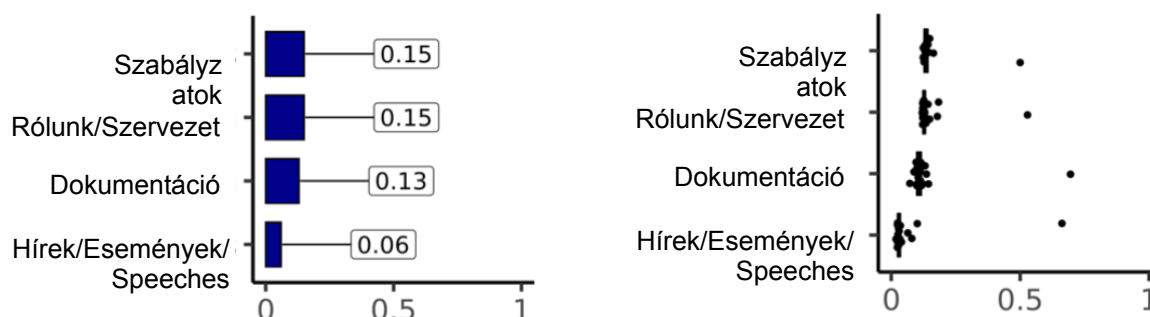
17. 17: Az RB többnyelvű indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

A 17. ábra második panelje azt mutatja, hogy míg az RB honlapjának legtöbb tartalmi szekciója meglehetősen szűk körű, a két felső tartalmi szekció („Meetings/bizottságok” és „Dokumentáció”) nagy eltéréseket mutat a nyelvek rendelkezésre állásában. Összességében a többnyelvűségi pontszám 0,24 az RB honlapján. A kiegyensúlyozottabb csoportos átlag esetében a többnyelvű érték 0,36.

6.5.3 Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

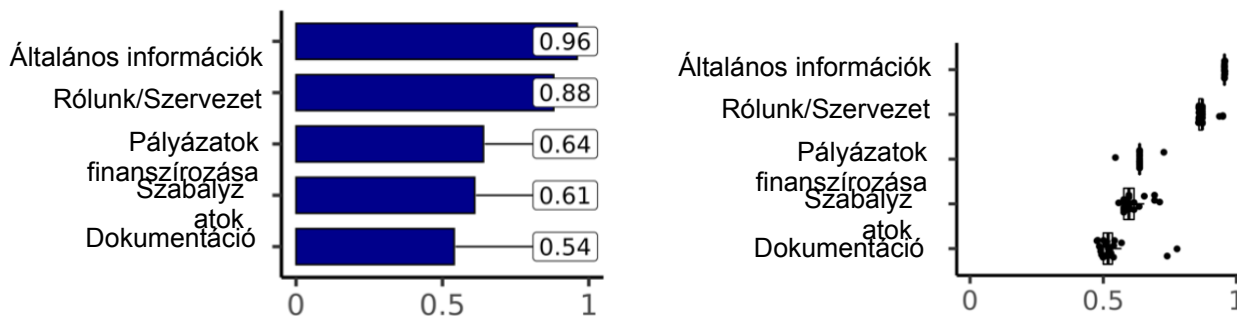
Az EGSZB középkategóriás weboldal, ami az adatkészletben található weboldalainak mennyiségét illeti. Ahogy a 18. ábra 1. panelje mutatja, úgy tűnik, hogy a különböző tartalmi szakaszok pontszámaiban kevés a változékonyság. Az EGSZB valamennyi pontszáma a többnyelvűségi skálán van. Ami a 18. ábra második paneljén látható pontrajzból az az, hogy úgy tűnik, hogy van egy következetes nyelvi outlier. A kiugróbb eset a francia, amely esetében sokkal több tartalom érhető el, mint a többi nyelv esetében. Az EGSZB összesített pontszámai meglehetősen alacsonyak, kevés különbség van a két mutató között: 0,9 a teljes átlag és 0,12 a csoportosított átlag esetében.

6.5.4 Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

18. 18: Az EGSZB több nyelven beszélő indexe tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) honlapja azon kevesek egyike, amelyek eleget tettek a viszonylag nagy számú uniós ügynökség felvételi kritériumainak. Amint az a 19. ábra 1. paneljén látható, az EU-OSHA ügynökség általában nagyon magas pontszámmal rendelkezik. Egyik tartalmi része sem esik a középpont alá.

19. 19: EU-OSHA többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

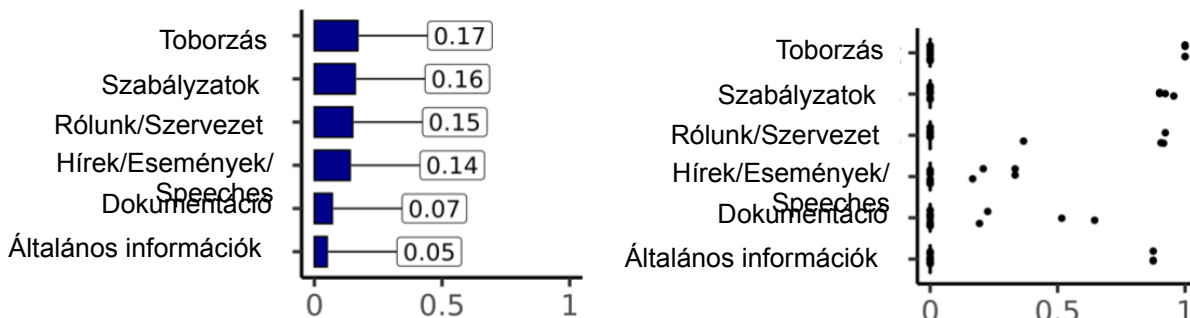
A 19. ábra második panelje a nyelvek viszonylag konzisztens klaszterezésének történetét meséli el szinte minden tartalomszakaszban. Néhány kiugró pont van, például a francia és a német esetében a „Rólunk/Organization” web szekcióban némileg magasabb pontszámok vannak.

Összességében az EU-OSHA hasznos viszonyítási alapot nyújt az ügynökségek közötti összehasonlításhoz, és könnyen a legjobban teljesítő ügynökségek honlapja. Kevés különbség van a mérőszám kiválasztásában, ahol a teljes többnyelvű átlag 0,69, a csoportosított átlag pedig 0,73.

6.5.5 Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) honlapja hasonló az EGSZB-hez. Amint az a 20. ábra 1. paneljén látható, a pontszámok következetesen nagyon alacsonyak. Úgy tűnik, a toborzás a legmagasabb. A közelebbi vizsgálat azonban a weboldalak nagyon alacsony gyakoriságának tudható be. A tartalmi szakaszok egyéni pontszámai között korlátozott a variabilitás.

20. ábra:

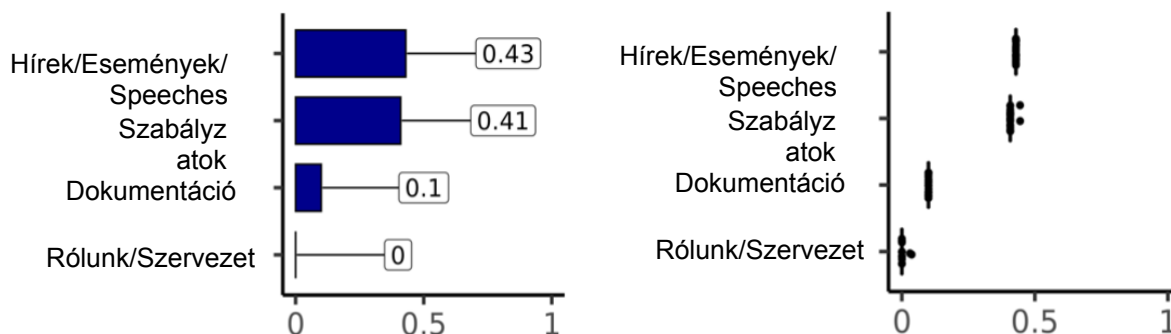
20. 20: Az EFSA többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

Ami sokkal érdekesebb az EFSA honlapjával kapcsolatban, a 20. ábra 2. panelje, amely számos kiugróbb nyelvet ábrázol. Ezeknek a kiugró pontoknak a vizsgálata azt mutatja, hogy a különböző tartalmi szakaszok esetében, bár kissé eltérő kombinációkban, a kiugróbb nyelvek csak négy: Francia, olasz, német és spanyol. Ezek a nyelvek sokkal nagyobb arányban állnak rendelkezésre a tartalomhoz, mint a többi. Az ügynökség honlapja valójában csak az angol mellett a négy nyelven érhető el. Ami az általános mérőszámot illeti, az EFSA ügynöksége esetében az általános átlag és a csoportosított átlagok nagyjából azonos értéken konvergálnak 0.12.

6.5.6 Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) az adatmennyiség szempontjából vizsgált uniós ügynökségek közül a legkisebb. Ez a tartalomrészletek számának csökkenésében is megmutatkozik. Míg a két felső pontozás tartalmi rész tiszteletreméltó többnyelvű pontszámokkal rendelkezik, a „Rólunk/szervezetről” szakasz a végső végén nulla pontszámmal rendelkezik. E

szakasz kézi ellenőrzése (öt hónappal azt követően, hogy a weboldalakat összevetették a nyelv rendelkezésre állása tekintetében) arra enged következtetni, hogy a nyelvfelismerés nem minősítette tévesen a weboldalakat. Ez a szakasz úgy tűnt, hogy más nyelveken nem érhető el, és hibaoldalt generált, amikor az ellenőrzéseket 2021-ben elvégezték. A 21. ábra 2. panelje gyakorlatilag nem mutat nyelvi variabilitást a különböző tartalmi szakaszokban.

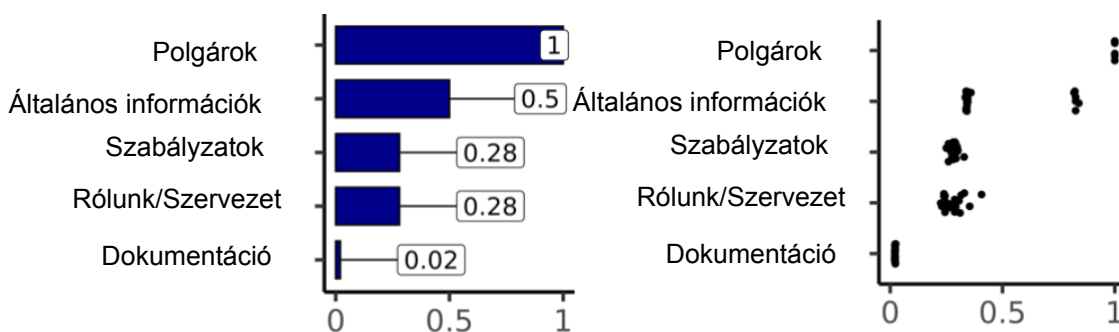

21. 21: FRA többnyelvű index tartalom (1. panel) és nyelv (2. panel) szerint

Az FRA weboldalának átlagos többnyelvű pontszáma 0,37, amelyet a „Hírek/Események/Speeches” kategória nagy volumene vezérel, amely viszonylag jó pontszámmal rendelkezik. Ha azonban a tartalomkategóriák közötti csoportosított átlagot használjuk, az 0,23-ra csökken.

6.5.7 Európai Vegyi anyag-ügynökség

Az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) az adatkészlet egyik legnagyobb weboldala, és különösen nagy az ügynökség típusa számára. Ez a weboldal nagy részének köszönhető, a „Dokumentáció” résznek (több mint 100k weboldallal), amely vegyi anyagokkal kapcsolatos információkat tartalmaz.

22. 22: Az ECHA többnyelvű indexe tartalom szerint (1. panel) és nyelv szerint (2. panel)

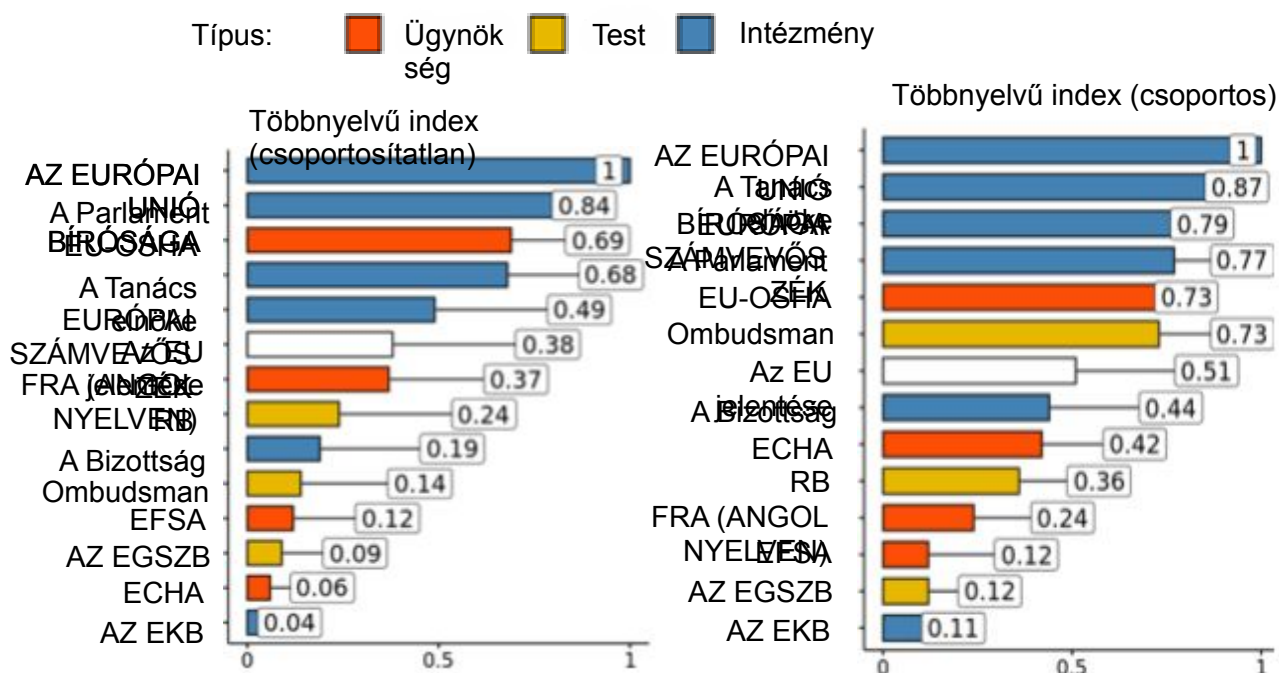
Gyakorlatilag az összes információ angolul van, amint az a „Dokumentáció” szakasz 22. ábrájának 1. paneljén látható. Úgy tűnik, hogy a többi rész többnyelvű tartalommal rendelkezik. A „Polgárok” szekció némileg torz képet ad, mivel az oldalak gyakorisága nagyon alacsony.

Áttérve a 22. ábra 2. paneljére, az Általános információk szakasz kivételével az összes tartalmi szakasz nyelvcsoportosítása történik. E szakasz alapos vizsgálata azt sugallja, hogy a variabilitás elsősorban az angol nyelvet és a célnyelveket körülvevő bináris osztályozási problémáknak tudható be, nem pedig a nyelvek közötti tényleges különbségeknek.

Az ECHA honlapjának átlagos többnyelvű pontszáma 0,06, amelyet a „Dokumentációs” kategória nagy volumene vezérel, amely lényegében csak angol nyelvű dokumentumokat tartalmaz. Ha azonban a tartalomkategóriák közötti csoportosított átlagot használják, az 0,41-re nő, ami sokkal magasabb pontszámot jelent.

6.6 Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek összehasonlítása

Miután egyenként megvizsgáltuk az összes entitás weboldalát, az összehasonlító eredmények bemutatásával lehet következtetést levonni. Amint az e fejezet elején történt, először a két többnyelvű mérőszám kerül bemutatásra. A 23. ábra a két többnyelvű mutatót mutatja, amelyek a pontszámok és az entitás rangsorolása tekintetében különböznek egymástól. Ennek az eltérésnek az az oka, hogy a (csoportosítatlan) mérőszám nem veszi figyelembe a tartalomosztályozási rendszerben szereplő csoportokat (kategóriákat). Ehelyett egy uniós jogalany valamennyi weboldalának többnyelvű átlagát biztosítja.

23. 23: Az uniós jogalany átlagos (csoportosítatlan és csoportosított) többnyelvű pontszámainak összehasonlítása

A két mérőszám összehasonlításakor egyértelmű, hogy a 23. ábra második paneljében a csoportosított többnyelvű metrika magasabb többnyelvű pontszámot eredményez. Az elemzett uniós jogalanyok alcsoportjának átlagos pontszáma jelentősen, 0,38-ról (csoportosítatlan) 0,51-re (csoportosítva) emelkedik. Valójában a csoportosítatlan többnyelvű mérőszámmal – az EP-vel és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével (FRA) – csak két honlap teljesít kissé jobban. Ezzel szemben a többi weboldal vagy ugyanazokkal a pontszámokkal rendelkezik, vagy a legtöbb esetben lényegesen alacsonyabb pontszámmal rendelkezik. Ennek az alacsonyabb teljesítménynek az az oka, hogy a webes adatok nagyon kiegyensúlyozatlanok a tartalomosztályozási rendszer különböző csoportjaiban található weboldalak tényleges mennyisége tekintetében. A tartalomosztályozási rendszer egyes webszakaszai, például a News/Events/Speeches, számos weboldallal rendelkezhetnek, míg mások, mint például a polgárok, a munkaerő-felvételi vagy a finanszírozási pályázatok, jellemzően sokkal kisebb mennyiségű weboldallal rendelkeznek. Továbbá azok a webes szakaszok, amelyek az igények

tipológiája szerint „alapvetőnek” vagy „elsődlegesnek” minősülnek (pl. Toborzás vagy Állampolgárok), általában azok a szakaszok, amelyek kisebb mennyiségű weboldallal rendelkeznek. Ezzel szemben azok, amelyek „másodlagosak” (pl. hírek/események/Speeches), néha nagyon nagy mennyiségű weboldallal rendelkezhetnek. Ha az osztályozási rendszer különböző csoportjaira vonatkozó adatok nagyon kiegyensúlyozatlanok – mint a webes adatok esetében –, a csoportosított átlag kiegyensúlyozottabb becslést nyújthat.

Az európai ombudsman honlapja jó példát mutat arra, hogy a mutatók közötti különbségek hogyan alakulnak ki. Általában jó többnyelvű pontszámok vannak a legtöbb csoportban (kategóriákban) a tartalomosztályozási rendszerből, kivéve egy kategóriát – a Hírek/Események/Speeches kategória. Ez a fajta tartalom rész nagyszámú weboldalt (pl. beszédeket) tartalmaz, amelyeket nem fordítottak le. A fennmaradó tartalmi szakaszok azonban nagyon jól teljesítettek a többnyelvű skálán. Mindazonáltal a csoportosítatlan mérőszám közel 60 ponttal csökkenti az ombudsman többnyelvű pontszámát. Ezért a csoportosított többnyelvű metrikát előnyben részesítik a szervezetek közötti összehasonlítások során, mivel kiegyensúlyozottabb értékelést eredményez, amelyet a tartalombesorolási rendszer indokol. Ennek megfelelően a fennmaradó vita a csoportosított többnyelvű index eredményein alapul.

A 23. ábra második paneljének legnyilvánvalóbb eredménye, amelyet az uniós jogalany típusa színez, a pontszámok nagyfokú variabilitása az uniós jogalanyok között.

Az összehasonlító eredmények a csoportosított többnyelvű index pontszámainak három csoportját emelik ki.

- Az első klaszterben hat szervezet (azaz a webhelyek mintájának közel fele) van, amelyek átlagos pontszáma az elemzett weboldalak tartalmi részeire meghaladja az elemzett weboldalak uniós átlagát. Valójában a pontszámok mind a háromnegyedes vagy annál magasabb tartományban vannak a többnyelvű indexnél. Két kivétellel (az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és az ombudsman) ezek a szervezetek mind az EU intézményei (az Európai Unió Bírósága); Az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács; Az Európai Számvevőszék; Európai Parlament).
- A második klasztert a többnyelvű index átlaga alatti, de egyharmados tartománya feletti entitások alkotják: az Európai Bizottság, az ECHA és az Európai RB.
- A harmadik csoport azt a négy honlapot foglalja magában, amelyek teljesítménye nem éri el a csoportosított többnyelvű index egynegyedét (Európai Központi Bank, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, Európai Unió Alapjogi Ügynöksége).

Fontos megjegyezni, hogy a többnyelvű mérőszám nem veszi figyelembe a 23. ábrán szereplő egyes weboldalakon, például az EKB-n vagy az Európai Bizottságon kínált gépi tanulási fordítási eszközök rendelkezésre állását.

6.7 Következtetés

Ez a fejezet a többnyelvű tartalmak uniós weboldalakon való elérhetőségét vizsgálja. Az elemzett weboldalak nyelvfelderítési technikáinak alkalmazása alapján a többnyelvű tartalmak elérhetőségére vonatkozó becslések azt mutatják, hogy az uniós intézmények, szervek és ügynökségek honlapjai között nagy eltérések mutatkoznak. Ez kihívást jelenthet az uniós lakosok számára a nyelvi készségek jelenlegi megosztása miatt (lásd a 7. fejezetet e pont részletesebb elemzéséhez).

A második következtetés az, hogy a legtöbb intézmény jól teljesít a többnyelvű tartalmak általános elérhetősége tekintetében. Ez kevésbé vonatkozik az Európai Bizottságra, amelynek összteljesítménye megközelíti az elemzett 13 weboldal átlagát. Az Európai Központi Bank, amely nagyon alacsony pontszámmal rendelkezik, egyértelműen kiugró az intézmények között. A többi uniós szervtől származó bizonyítékok vegyesek, bár az ombudsman viszonylag magas pontszámmal rendelkezik. Ami az ügynökségeket illeti, bár vannak jó példák, mint például az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség, a legtöbb ügynökség nem tesz közzé tartalmat honlapjukon minden hivatalos nyelven.

Végül, az uniós intézményekre alkalmazott feltáró „szükségek” elemzésünk szerint az intézmények többsége valamennyi hivatalos nyelven közzéteszi azokat a tartalmakat, amelyek „minden nyelven elérhető”. Az Európai Bizottság kevésbé jól teljesít ezzel az intézkedéssel, miközben az Európai Központi Bank ismét kiugró, nagyon alacsony pontszámokkal. Ez azt sugallja, hogy van még mit javítani, ha azokra a tartalmi szakaszokra összpontosítunk, amelyek valószínűleg „főként elsődleges” anyagokat tartalmaznak az 5. fejezetben részletezettek szerint.

Bár ez a tanulmány az első szisztematikus tanulmány a többnyelvűségről az uniós weboldalakon, fontos azonban rámutatni a tanulmány egyes lehetséges korlátaira, és azonosítani azokat a területeket, amelyeken a jövőben javítani kell. Ebben a tanulmányban nem lehetett kiterjeszteni az igények tipológiai elemzését az összes entitásra, és nem lehetett azonosítani azokat a weboldalakat, amelyek gépi fordítást kínálnak. A további javítási lehetőség a webes tartalom hosszának mérlegelése lenne; egy weboldal néhány száz karaktertől sok ezerig változhat. Ezeket a tényezőket figyelembe lehet venni a tanulmány módszertanának jövőbeli iterációiban és a további kutatásokban.

7. AZ EURÓPAIAK NYELVI KÉSZSÉGEI

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- Az Eurostat által 2016-ban végzett legfrissebb felnőttoktatási felmérési adatok elemzése azt mutatja, hogy a 27 tagú (25–64 éves) felnőtt lakosság leginkább beszélt anyanyelve a német (18%), a francia és az olasz (14%), a spanyol és a lengyel (10%). A válaszadók kétharmada ezen öt nyelv egyikének anyanyelvi beszélője.
- Az EU-ban nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége nagyon jó (natív vagy jártas) szinten beszélne. Az EU felnőtt lakosságának mintegy 20%-a nagyon jó szinten tud németül kommunikálni, ezt követi a francia (körülbelül 16%), az olasz (14%) és az angol (13%).
- Az angol (egynyelvű) nyelvi rendszer nyelvi befogadásának szintje – az alkalmazott nyelvismereti mutatótól függően – az EU-27 felnőtt lakosságának 13–45%-a, háromnyelvű (angol, francia és német) rendszerben a felnőttek 43–65%-ára nő. Egy teljes mértékben többnyelvű rendszer biztosítaná az EU felnőtt lakosainak 97–99%-ának nyelvi befogadását.
- Mivel az uniós honlapon közzétett tartalom és annak fordítása közjavaknak tekinthető a kifejezés gazdasági értelmében, a priori hatékonyabb a fordítási költségek uniós szintű központosítása ahelyett, hogy a polgárokat a fordítási költségek viselnék.
- A gépi fordítás fontos szerepet játszhat az EU kommunikációs politikájában, de nem helyettesítheti az emberi fordítást.
- Az uniós portál és az Európai Bizottság honlapjának 25–35%-a használta az angol nyelvet, de a látogatók többsége valószínűleg nem uniós polgár. Az uniós lakosok nyelvi preferenciáit előnyben kell részesíteni a nem uniós látogatókkal szemben.
- Az idegennyelv-tanulás elősegítheti az uniós polgárok közötti kölcsönös megértést, a transzeurópai mobilitást, a befogadást és az uniós intézményekkel folytatott kommunikációt. Az Európa jövőjéről szóló konferencia ajánlásai és a többnyelvű digitális platform ötletei hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy a többnyelvűséget már korai életkortól kezdve hidat képezzenek más kultúrákhoz.

7.1 Bevezetés

Ez a fejezet az uniós lakosok nyelvi készségeinek elemzése révén értékeli az EU többnyelvű kommunikációs közönségének „keresleti oldalát”. Ez lehetővé teszi számunkra annak értékelését, hogy az EU kommunikációs politikája milyen mértékben hozzáférhető és átlátható, tekintettel a nyelvi készségek jelenlegi megoszlására az EU-ban. A nyelvi készségek felmérésére vonatkozó adatok elemzését követően a fejezet áttekinti az uniós honlapok látogatóinak nyelvi profilját, a gépi fordítás szerepét az EU-ban, valamint a többnyelvűségnek a tágabb oktatási rendszerben való előmozdítására irányuló javaslatokat.

7.2 Módszertan

Ez a tanulmány az Eurostat, az Európai Statisztikai Hivatal legfrissebb AES-ét, az EU-27 lakosainak reprezentatív felmérését használja.⁷⁰ Valamennyi fogalom meghatározás és mutató alkalmazandó a 25–64 éves európai lakosokra, akik a jelenlegi EU-27 tagállamokban magánháztartásban élnek. A felmérésre 2016-ban és 2017-ben került sor, és az adatokat először

70 Elérhető a következő címen: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/adult-education-survey>

2018-ban tették közzé. A 2021-ben kiadott módosított verziót használjuk.⁷¹ Fontos, hogy az AES információkat tartalmaz a válaszadók anyanyelvére/nyelveire és az idegen nyelvek ismeretére vonatkozóan. A „Hány nyelvet használhatsz, kivéve az anyanyelvedet?” kérdés legfeljebb hét nyelv felsorolását teszi lehetővé. Két kérdés középpontjában az első két idegen nyelv jártassági szintjének értékelése áll. A válaszadók négy leíró segítségével értékelhetnék saját készségeiket az első és a második idegen nyelven:

- **Elemi:** Csak néhány szót és kifejezést tudok használni.
- **Méltányos:** „Megérthetem és használhatom a leggyakoribb mindennapi kifejezéseket. A nyelvet ismerős dolgokkal és helyzetekkel kapcsolatban használom.
- **Jó:** „Megértem a világos nyelv lényegét, és egyszerű szövegeket készítek. Tapasztalatokat és eseményeket tudok leírni, és folyékonyan kommunikálni.
- **Jártas:** „Megértem az igényes szövegek széles skáláját, és rugalmasan használom a nyelvet. Szinte teljesen elsajátítom a nyelvet.

Ezek a mutatók pontosabbak, mint az Eurobarométer felmérésben használt mutatók,⁷² és összhangban vannak a közös európai nyelvi referenciakeret (CEFR) megközelítésével. Az alábbi elemzés az EU-27 jelenlegi tagállamaira vonatkozik (kivéve, ha másként rendelkeznek). Mivel az idegen nyelvek ismerete fontos változó, amelyet ebben a tanulmányban figyelembe kell venni, a tanulmány többi részében csak az EU lakosai által beszélt első és második idegen nyelveket fogjuk figyelembe venni. Mint említettük, az AES nem gyűjt információkat a harmadik, a negyedik és az azt követő nyelveken (ha van ilyen) a készségek szintjéről a válaszadók által beszélt legfeljebb hét nyelven. Más szóval, az ebben a fejezetben bemutatott táblázatok nem jelenthetnek több mint két idegen nyelv jártassági szintjét. Ez azt eredményezheti, hogy némileg alábecsülik az alapvető szinten beszélő válaszadók arányát, de nem valószínű, hogy szisztematikusan alábecsülné a bennük jártas emberek arányát. Általános uniós szinten ritkán fordul elő, hogy az emberek anyanyelvükön kívül három vagy több nyelven is teljes mértékben jártasak legyenek; a jártas szintek gyakoribbak az első és néha második ismert idegen nyelvek esetében, míg a harmadik és a további nyelvek (ha vannak ilyenek) általában alacsonyabb szinten beszélnek.⁷³

7.3 Eredmények

Az alábbi 7. táblázat azon 25–64 éves uniós lakosok százalékos arányát mutatja be, akik az EU 24 hivatalos nyelvét anyanyelvként vagy idegen nyelvként beszélik.⁷⁴ A második oszlop azon népesség százalékos arányát jelenti, aki az első oszlopban megjelölt nyelv anyanyelvi beszélőjének nyilvánítja magát. A harmadik és a hatodik oszlopban arról számolunk be, hogy az EU lakosainak hány százaléka beszéli a nyelvet első vagy második idegen nyelvként készség szint szerint (amint megjegyeztük, az AES csak a válaszadók által legjobban ismert első két idegen nyelvre vonatkozóan nyújt információt a készségek szintjéről). Az összes előtti utolsó oszlop a lakosság azon százalékos arányát jelenti, akik kijelentik, hogy nem ismerik a nyelvet (amint már említettük, ez a százalék felső határ, mivel az AES nem tartalmaz információt a jártasság szintjéről (ha van) a harmadik, a negyedik és az azt követő idegen nyelvekben).

71 Gazzola (2014; 2016b) hasonló elemzéseket mutat be az első és a második AES hullám felhasználásával (2007, 2011).

72 A 2001-es, 2006-os és 2012-es Eurobarométer felmérésekben megkérdezték az embereket, hogy milyen nyelveket tudnak „lehetőségesen beszélni ahhoz, hogy beszélgetést folytathassanak”, és három készség szintet választhattak, nevezetesen „nagyon jó”, „jó” vagy „alapvető” meghatározás nélkül.

73 Luxemburg helyzete különösen a rendkívül soknyelvű lakosságnak köszönhető. Luxemburgban sokan a luxemburgi nyelvet anyanyelvként nyilvánítják, és a francia és a német (az ország mindkét közigazgatási nyelve) az első/második legismertebb idegen nyelv. Mivel az AES csak a válaszadók által ismert első két idegen nyelvre vonatkozóan gyűjt adatokat a jártasság szintjéről, elemzésünk során alábecsülhetjük az angol nyelvet beszélő lakosok százalékos arányát. Tekintettel azonban az ország viszonylag kis demográfiai méretére, ez nem befolyásolja lényegesen az EU egészére vonatkozó általános eredményeinket.

74 A szerzők köszönetet mondanak Dr. Daniele Mazzacanianak (Gazdasági, Politikai Elemzési és Nyelvkutató Csoport, Ulster Egyetem) a szekció előkészítésében nyújtott értékes segítségéért.

7. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok nyelvi készségei, nyelv szerint

Natív langázs		Nyelvtudás mint idegen nyelv, szint szerint				Nincs	Összesen
		Elemi	Tisztességes	Jó	Profi		
Nyelv							
Bolgár	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	98.2	100.0
Horvát	1.1	0.0	0.0	0.1	0.1	98.7	100.0
Cseh Köztársaság	2.4	0.0	0.2	0.3	0.3	96.8	100.0
Dán	1.1	0.0	0.1	0.0	0.1	98.7	100.0
Holland	4.8	0.2	0.3	0.2	0.2	94.3	100.0
Angol nyelv	1.9	9.0	14.3	17.3	11.3	46.3	100.0
Észt	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	99.7	100.0
Finn	1.1	0.0	0.1	0.1	0.1	98.7	100.0
Francia	13.7	3.7	3.9	2.9	1.8	74.1	100.0
Német	17.9	1.9	3.1	2.9	2.4	71.9	100.0
Görög	2.5	0.0	0.1	0.1	0.1	97.2	100.0
Magyar	2.7	0.0	0.1	0.1	0.1	97.1	100.0
Ír	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	99.7	100.0
Olasz	13.8	0.4	0.6	0.5	0.4	84.2	100.0
Lett-i nyelv	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	99.5	100.0
Litván	0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	99.3	100.0
Máltai	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	99.9	100.0
Lengyel	9.6	0.1	0.1	0.1	0.1	90.1	100.0
Portugál	2.8	0.1	0.1	0.1	0.1	96.8	100.0
Román	4.9	0.0	0.1	0.1	0.1	94.9	100.0
Szlovák	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	98.7	100.0
Szlovén	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	99.5	100.0
Spanyol	10.2	1.4	1.6	1.2	1.2	84.5	100.0
Svéd	1.7	0.2	0.4	0.3	0.3	97.1	100.0

Forrás: Eurostat, 2021, AES 2016. Az EU 24 hivatalos nyelve. Százalékban jelentett súlyozott eredmények. Az összes százalékos arány a 25–64 éves lakosságra vonatkozik. A megfigyelések száma: 174,688.

Megjegyzés: az AES dán mintájában nagyszámú hiányzó érték található két AES változó esetében: „Az anyától eltérő első legismertebb nyelv” és „Az anyán kívüli második legismertebb nyelv”, ami alábecsüli az országban az idegen nyelvet használni képes lakosok százalékos arányát (lásd a 4. mellékletet). Figyelembe véve Dánia viszonylag kis demográfiai méretét az EU többi részéhez képest, ez nem fogja jelentősen befolyásolni általános következtetéseinket.

A 27 tagú EU-ban a leggyakrabban beszélt anyanyelvek a németek (18%, százalékuk az egységre kerekítve), a francia és az olasz (14%), a spanyol és a lengyel (10%). Az EU lakosainak kétharmada ezen öt nyelv egyikének anyanyelvi beszélője. A románok és a hollandok csaknem 5%-kal követik egymást. A lakosok kevesebb, mint 2%-a angol anyanyelvű. Az EU-ban az angol nyelvet beszélők többsége nem anyanyelvi. Az uniós országok oktatási rendszerében az angol a leggyakrabban tanított idegen nyelv, amelyet a francia és a német követ. Az EU lakosainak mindössze 11%-a vallja magát angol nyelvtudásnak, míg a köztes szintek (igazságos és jó, AES-ben kifejezve) gyakoribbak. Az európaiak 9%-a csak néhány szót tud ezen a nyelven mondani.

Az EU-ban nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége nagyon jó szinten (azaz anyanyelven vagy jártasan) beszélne. Nagyon jó szintű nyelvi készségekre van szükség ahhoz, hogy megérthessük például a polgárok jogaival és kötelezettségeivel, a finanszírozási lehetőségekkel, az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségügyi értesítéseket bemutató weboldallal és egyéb szakpolitikai kérdésekkel kapcsolatos összetett dokumentumokat. Az EU-ban élő felnőtteknek csak mintegy egyötöde képes túl nagy erőfeszítés nélkül kommunikálni németül (azaz a német anyanyelvűek és az idegen nyelvben jártas lakosok száma), ezt követi a francia (körülbelül 16%), az olasz (14%) és az angol (13%).

Az uniós lakosok nyelvi készségei központi szerepet játszanak a szakpolitikai döntéshozatalról szóló uniós kommunikáció átláthatóságának, hozzáférhetőségének és inkluzivitásának értékelésében. Elsősorban nem az érdekel bennünket, hogy az EU lakosai rendelkeznek-e elegendő idegen nyelvtudással ahhoz, hogy informális beszélgetést folytassanak, egyszerű szövegeket olvassanak, vagy más nyelven utazzanak vagy elemi feladatokat végezzenek. Érdeklődünk annak tanulmányozása iránt, hogy az EU kommunikációja a priori milyen mértékben érhető el az EU lakosai számára olyan nyelven, amelyben jártasak. Mivel az uniós intézmények, szervek és ügynökségek az uniós polgárok felé elszámoltatható nemzetközi közigazgatás (lásd a 4. fejezetet), nyelvpolitikája olyan elem, amelyet figyelembe kell venni a hozzáférhetőség és az átláthatóság értékelése során. Tekintettel az EU többnyelvű jellegére, valamint arra, hogy a lakosság többsége nem beszél nyelvtudással, ezért a nyilvánosság felé irányuló kommunikáció többnyelvű megközelítése az uniós demokrácia egyik alapvető eleme.

Ebben az összefüggésben fontos kérdés, hogy a hivatalos nyelvek különböző kombinációi milyen mértékben járulnak hozzá az inkluzív és hozzáférhető kommunikációs politikához. A hivatalos nyelvek öt lehetséges kombinációját hasonlítjuk össze:

1. **Egynyelvűség**, vagy **csak angol nyelvű kommunikációs politika**, amely az angol nyelv kizárólagos használatán alapul. Ez a nyelvi rendszer megfelel az uniós intézmények, szervek vagy ügynökségek számos weboldalának de facto kommunikációs politikájának (6. fejezet).
2. **Akétnyelvűség** csak a francia és a német nyelveket foglalja magában, az Európai Bizottság „eljárési nyelvei” közül kettőt. Ezt a nyelvi rendszert ma nem használják a gyakorlatban, de érdekes megvizsgálni, hogy a francia és a német a leginkább tanított idegen nyelvek az EU-ban az angol után, és sok anyanyelvi beszélő beszél uniós szinten.
3. **Háromnyelvűség**. Ez a kommunikációs politika az angol, a francia és a német nyelvet alkalmazza. Ezek megfelelnek a Bizottság „eljárési nyelveinek”.
4. **Hexalingualizmus**. Ez a kommunikációs politika az EU öt leggyakrabban beszélt anyanyelvén alapul, nevezetesen a francián, a németen, az olaszon, a lengyelen és a spanyolon, valamint az angolon. Az ENSZ-ben hat nyelvből álló nyelvi rendszert alkalmaznak. A hatos természetesen egy önkényes szám.

5. Többnyelvűség. Ez megfelel az EU jelenlegi 24 hivatalos nyelvének.

Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek által a kommunikációban leggyakrabban használt nyelvek kombinációja a fenti egynyelvű (angol), háromnyelvű és többnyelvű modellek, de érdekes az összehasonlítás kétnyelvű és hexalingual modelljei.

A 8. táblázatban az első oszlop az öt kommunikációs politikát mutatja be. A második oszlop az EU azon felnőtt lakosainak százalékos arányát mutatja be, akik kijelentik, hogy ismerik a kombinációban használt nyelvek legalább egyikét, akár anyanyelvként, akár első vagy második idegen nyelvként, jártas szinten. A második oszlopban ezért elfogadjuk a nyelvi felvétel igényes fogalom meghatározását (az „A” jóváhagyás) jelöléssel: feltételezzük, hogy az európai lakosokat nyelviileg bevonják a kommunikációs politika hatálya alá, ha vagy a kommunikációban használt nyelvek legalább egyikének anyanyelvi beszélői, vagy e nyelvek közül legalább egynek az első vagy második idegen nyelvként jártas beszélői.⁷⁵ Ez megbízható mutatót ad a lakosság azon arányáról, amely rendelkezik az összetett uniós dokumentumok és beszédek megértéséhez szükséges nyelvi készségekkel (pl. ajánlati felhívások, az Európai Parlamentben tartott beszédek, valamint az európai ombudsmanhoz hivatalos nyelven benyújtott panasz). A középszintű nyelvi készségek valószínűleg nem elegendők az igényes dokumentumok megértéséhez, és minden bizonnyal nem ugyanolyan szintű bizalommal rendelkeznek a hivatalos nyelv anyanyelvi beszélői vagy az abban jártas emberek körében.

8. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelviileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa és a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése szerint

Kommunikációs politika	A megközelítés	B megközelítés
Csak angol nyelven	13%	45%
Kétnyelvűség (francia és német)	35%	45%
Háromnyelvűség (angol, francia, német)	43%	65%
Hexalingualizmus (angol, francia, német, olasz, spanyol, lengyel)	74%	86%
Többnyelvűség (24 hivatalos nyelv)	97%	99%

Samice: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 uniós tagállam. A súlyozott eredmények százalékosan kerekítve az egységnyi. Az összes százalékos arány a 25–64 éves lakosságra vonatkozik. A megfigyelések száma: 174,688. Megjegyzés: Az „A” alkalmazásba nyelviileg beletartozik az a személy, aki vagy a kommunikációs politikában használt legalább egy nyelv anyanyelvi beszélője, vagy „megfelelő” szintű készségekkel rendelkezik ezen a nyelven, mint első vagy második idegen nyelv. A B megközelítésben a személy nyelviileg akkor szerepel, ha az adott személy) vagy anyanyelvi beszélő, legalább egy kommunikációs politika során

⁷⁵ Az alkalmazott kutatásban a nyelvi rendszerek hatékonyságát a nyelvi jogfosztottság arányával mérik (Ginsburgh és Weber 2005; Gazzola 2016b), más néven nyelvi kizárási arány (Gazzola 2016b). A nyelvi jogfosztottság aránya azon lakosok százalékos aránya, akik „potenciálisan nem értik az uniós dokumentumokat [...], mert nem rendelkeznek hivatalos nyelven” (Ginsburgh és Weber, 2005). A nyelvi rendszer akkor hatékony, ha minimálisan csökkenti a nyelvi jogfosztottságot azáltal, hogy nyelvkombinációban olyan dokumentumokat állít elő, amelyek lehetővé teszik, hogy azon lakosok aránya, akik nem értik azokat, a lehető legkisebb és ideális esetben nulla legyen. Ebben a tanulmányban a gyakorlatban egy nagyon hasonló mutatót használunk, mivel a szavazati jog megvonásának aránya egyszerűen a nyelvi befogadás százalékos arányának kiegészítése. Ebben a tanulmányban a nyelvi befogadásra vonatkozó eredményeket mutatjuk be a nyelvi jogfosztottság helyett.

használt nyelv anyanyelve, vagy legalább „igazságos” szintű készségekkel rendelkezik ezen a nyelven, mint első vagy második idegen nyelv.

A harmadik oszlop az EU azon felnőtt lakosainak százalékos arányát mutatja be, akik kijelentik, hogy a kommunikációs politikában használt nyelvek közül legalább az egyiket anyanyelvként vagy legalább tisztességes szinten beszélik (az AES fogalom meghatározásában). Ebben a megközelítésben (a „B” megközelítés) a nyelvi befogadást lazábban határozzák meg, mint az A. megközelítésben. Összefoglaljuk az anyanyelvi beszélőket és az (első vagy második) idegen nyelvként beszélő lakosokat, a tisztességes, jó vagy jártas szintű kommunikációs politikában használt nyelvek legalább egyikét. A B. megközelítésben a tisztességes és jó készségszint úgy tekinthető, hogy képes követni és megérteni az EU által közzétett nem technikai szövegeket, például a tweeteket vagy az EU-val kapcsolatos általános információkat. Ezzel szemben úgy véljük, hogy az elemi készségek nem elegendőek ahhoz, hogy nyelvi és értelmesen befogadóak legyenek. Ezért a 8. táblázatban úgy kezelik őket, mintha nem beszélnének nyelvet.

A nyelvi befogadás meghatározásának két megközelítésével arra törekszünk, hogy felső és alsó határt biztosítsunk. A 8. táblázat a nettó értékeket mutatja be, mivel az öt kommunikációs politika összehasonlításakor elkerüljük a kétszeres beszámítást. Például helytelen lenne egyszerűen hozzáadni a 7. táblázatban szereplő százalékokat, amikor kiszámítjuk az angol, a francia és a német között egy nyelvet beszélni képes lakosság százalékos arányát, mert az emberek egynél több nyelvet is ismerhetnek. Ami számít, az a lakosság azon százaléka, aki a kommunikációs politikában használt adott kombináció nyelveinek legalább egyikét beszéli.

A 8. táblázat azt mutatja, hogy amikor az EU kommunikációjában kizárólag az angol nyelvet használja, a 27 tagú EU felnőttjeinek csak 13–45%-a érti meg a közzétett dokumentumok tartalmát (kivéve, ha saját vagy gépi fordításra támaszkodnak), a nyelvi befogadás elfogadott fogalom meghatározásától (azaz az A. vagy B. megközelítéstől) függően. Amellett, hogy leleplezzük azt a tévhitet, hogy Európában az angol nyelvtudás egyetemes alapkészséggé vált, ezek az eredmények azt mutatják, hogy a dokumentumok egyetlen nyelven történő közzététele nem hatékony kommunikációs politika az uniós intézmények számára. Az „A” megközelítés szerint nyelvi bevont uniós lakosok aránya mindössze 13%. Ez azt jelenti, hogy ha számos – esetleg összetett és/vagy rendkívül technikai jellegű – uniós dokumentumot vizsgálunk, az EU lakosainak mintegy 87%-a nem tudná – jelentős erőfeszítés nélkül – felmérni, mit kommunikál velük az EU, ha csak az angol nyelvet használják. A B megközelítésben a nyelvi befogadást lazábban határozzák meg. A 10. táblázat azt mutatja, hogy az EU lakosainak kevesebb mint fele (45%) rendelkezik legalább megfelelő szintű angol nyelvtudással, ami azt jelenti, hogy az uniós lakosok többsége még az egyszerű szövegeket vagy tweeteket sem lenne képes megérteni ezen a nyelven.

Az uniós országok nyelvi befogadása jelentős eltéréseket mutat. Csak Írországban és Máltán van legalább 50% azon felnőtt lakosok aránya, akik első vagy második idegen nyelvként angol anyanyelvűnek vagy nyelvtudásúnak vallják magukat. Ez az arány Ausztriában, Cipruson, Dániában, Finnországban, Hollandiában és Svédországban 50% alatt van, de meghaladja a 25%-ot (lásd a függelék A4.1. táblázatát). Az EU többi részén az angol nyelvtudás kevésbé gyakori. A lakosság aránya, akik anyanyelvi beszélik az angolt vagy jártasak, 15–24% között mozognak Belgiumban, Észtországban, Németországban, Görögországban, Luxemburgban és Szlovéniában⁷⁶. A fennmaradó 13 országban ez az arány 4 és 14% között van.

A német-francia „bilingualizmus” modellt illetően ez a nyelvi rendszer nyelvi az EU felnőtt lakosainak 35–45%-át foglalja magában. A kétnyelvű (német-francia) kommunikációs politika befogadóbb, mint a kizárólag angol nyelvre épülő egynyelvű modell, de ez elsősorban az EU-ban franciául és németül beszélők nagy számának tudható be. Ha elfogadják ezt a kommunikációs politikát, akkor a nyelvi figyelembe vett népesség aránya (az A. megközelítés alapján) csak négy országban (azaz Ausztriában, Franciaországban, Németországban és Luxemburgban)

⁷⁶ Luxemburg is szerepel a listán, de az erre az országra vonatkozó eredményeket óvatosan kell értelmezni a 4. lábjegyzetben már kifejtett okok miatt.

megaladja az 50%-ot. Ha úgy tekintjük, hogy nyelvi szempontból olyan személyekről van szó, akik francia vagy német nyelvtudással rendelkeznek (B. pont), a kép némileg javul, mivel a belga lakosság több mint háromnegyede nyelvileg is szerepelne (78% pontos), de az EU többi részében a legtöbb lakos nem lenne kizárva. A B. megközelítésben a 27 ország közül 22 felnőtt lakosainak kevesebb mint fele lenne nyelvileg bevonva, ha az EU csak francia és német nyelvet használna kommunikációs politikájában (lásd az A4.1. táblázat függelékét). Ez annak köszönhető, hogy a legtöbb országban nem tanítják intenzíven a franciát és a németet, általában az angol után második idegen nyelvként tanultak (Eurydice 2017). Az iskolai rendszerekben az angoltól eltérő nyelvek oktatásának előmozdítása és a médiában a többnyelvűség előmozdítására irányuló intézkedések nélkül az európaiak valószínűleg nem fejlesztenek ki magas szintű készségeket az angoltól eltérő idegen nyelveken.

A háromnyelvű kommunikációs politika magában foglalja az angol, a francia és a német (8. táblázat). Ez a politika lényegesen nagyobb nyelvi befogadást eredményez, mint az első két politika. A háromnyelvű kommunikációs politika olyan dokumentumokat hoz létre, amelyek az EU lakosainak 43–65%-a számára érthetőek. Az EU-ban élő felnőttek 57–35%-át azonban továbbra is kizárja. Az Európai Bizottság három „eljárás nyelvet” használó kommunikációs politika messze nem hozzáférhető a dél- és kelet-európai országok lakosai számára, és a skandináv országokban sem teljesen átlátható.

Ha az angol, a francia és a német mellett olasz, lengyel és spanyol nyelvet is használnak (lásd a 8. táblázat negyedik kommunikációs politikáját), az uniós lakosok aránya nyelvileg növekszik – nem meglepő módon – Olaszországban, Lengyelországban és Spanyolországban, és kisebb mértékben Litvániában. Portugáliában, Szlovákiában és Szlovéniában is kismértékben javítja a helyzetet. A legalább ezt a hat nyelvet használó kommunikációs politika érdeme, hogy az EU felnőtt lakosainak 74–86%-a számára elérhető, a befogadás elfogadott fogalom meghatározásától függően. Az A. megközelítésben használt fogalom meghatározásban nyelvileg szereplő felnőttek aránya azonban 16 országban 50% alatt van. Hat országban 50%-nál alacsonyabb, ha elfogadjuk a „B” megközelítést, amely mind Kelet-Európában található (lásd a melléklet A4.1. táblázatát).

Az ötödik kommunikációs politika („multilingual”) megfelel a jelenlegi, 24 hivatalos nyelvből álló politikának. A 8. táblázat azt mutatja, hogy a többnyelvű rendszer rendkívül befogadó és hozzáférhető kommunikációs politika, mivel a felnőtt lakosok 97–99%-a nyelvileg szerepel 24 hivatalos nyelv használatakor. A többnyelvű kommunikációs politika csak Észtországban és Lettországon kívül nem teljes mértékben inkluzív. Ennek oka az orosz nyelvűek jelentős kisebbségének jelenléte. A nyelvi befogadás igényes fogalom meghatározásának elfogadásakor a lakosság nem elhanyagolható hányada (azaz több mint 2%) nyelvi szempontból még akkor sem szerepel teljes mértékben nyelvileg, ha a 24 hivatalos nyelvet használják Ausztriában, Belgiumban, Cipruson, Dániában, Finnországban, Franciaországban, Németországban, Görögországban, Litvániában, Luxemburgban, Hollandiában, Szlovéniában és Svédországban. Ennek oka a bevándorlók olyan csoportjainak jelenléte, akik olyan nyelvet beszélnek, mint az arab, az albán vagy a török, akik még nem értik el a fogadó ország hivatalos nyelvét. Ez hangsúlyozza, hogy nemzeti szintű nyelvi integrációs politikákra van szükség.

Az uniós politikai döntéshozók feladata, hogy felmérjék a különböző kommunikációs politikai modellek hatékonysága és költségei közötti kompromisszumokat. Ennek az elemzésnek az eredményei segíthetik a döntéshozókat abban, hogy több szempontból is megalapozottabb döntéseket hozzanak. Az eredmények azt mutatják, hogy a többnyelvű kommunikációs politika jelenleg az e tanulmányban szereplő öt alternatíva közül a leghatékonyabb és legmértékesebb kommunikációs politika. Ez a leghatékonyabb, mivel maximalizálja a nyelvi befogadást (azaz azon polgárok arányát, akik képesek legalább egy nyelvet megérteni a dokumentumok közzétételének nyelvei közül), és igazságos abban az értelemben, hogy nem tesz különbséget az európaiak között a lakóhelyük, életkoruk vagy iskolai végzettségük alapján. Az AES-adatok további elemzésének

eredményei (lásd a mellékletben szereplő A4.2. és A4.3. táblázatot) valójában azt mutatják, hogy az idősek és a kevésbé képzettek kevésbé valószínű, hogy legalább bizonyos idegen nyelvtudással rendelkeznek, és ezért nagyobb valószínűséggel zárják ki őket, ha az anyanyelvüket nem használják hivatalos célokra.

A többnyelvű kommunikációs politika végrehajtása a fordítás és a tolmácsolás pénzügyi költségeit, valamint az uniós intézmények adminisztratív bonyolultságát vonja maga után, amit minden bizonnyal figyelembe kell venni a szakpolitikai döntések során. A fordítási és tolmácsolási költségek az EU-ban a legutóbbi 2012-es hivatalos adatok szerint mintegy 1,1 milliárd EUR-t tettek ki, ami az akkori EU-28 GDP-jének kevesebb mint 0,0081%-ának felelt meg (ha az EU-27-et vesszük figyelembe az Egyesült Királyság nélkül), és az uniós költségvetés 1%-át (Gazzola és Grin 2013). Bár gazdasági/pénzügyi szempontból a többnyelvű kommunikációs politika nem határozható meg fenntarthatatlanként, azzal érvelhetünk, hogy a fordításból és tolmácsolásból megtakarított forrásokat más célokra is fel lehetne használni. Ez politikai döntés. Meg kell azonban vizsgálnunk az ilyen választásnak az EU egészére gyakorolt hatásait. A kizárólag angol vagy csak angol, franciát és németet használó kommunikációs politika alacsonyabb fordítási és tolmácsolási kiadásokat von maga után az uniós költségvetés számára, de ennek megfelelően áthárítja a költségeket azokra az uniós polgárokra, akik nem ismerik a használt nyelvek egyikét sem (lásd még: Grin 2010; 2015). Nyitott kérdés, hogy ez összességében csökkenti-e a többnyelvűség kezelésének összesített költségeit. Az EU honlapján közzétett nyilvános tartalom és annak fordítása gazdasági értelemben közjónak tekinthető, mivel nem vetekszik a fogyasztással és nem zárható ki (Wickström et al. 2018). Sok ember egyszerre tudja olvasni egy ingyenes weboldal tartalmát (a weboldal nem rivális), és mindenki hozzáférhet mindaddig, amíg van eszközük, és nem használnak jelszavakat (senkit sem zárnak ki szándékosan). A weboldalak fordításának előállítási költségei nem a kedvezményezettek számától, hanem csak a nyelvek számától függnék. Más szóval, az uniós költségvetésnek egy weboldal lefordítása ugyanolyan költsége, ha azt egy személy vagy 100 millió ember olvassa. Ezért a priori hatékonyabb a fordítási költségek uniós szintű központosítása a fordítási költségek helyett a fordítási költségeket viselő személyek helyett.

A bemutatott öt kommunikációs politika nyelvi hozzáférhetőségének mértéke egy adott időpillanathoz kapcsolódik. Az oktatás lassan befolyásolhatja a nyelvi készségek eloszlását, és hozzájárulhat az idegen nyelvekhez való jártasság javításához (lásd e fejezet 6. szakaszát). Érdemes azonban hangsúlyozni, hogy a nyelvek fontos szimbolikus funkciót töltenek be (Edwards 2009). Politikai és szimbolikus okokból, valamint jogi kérdések felvetése miatt az EU egyik hivatalos nyelvének a kommunikációban való tartózkodása amiatt, hogy a beszélők folyékonyan beszélnek egy másik hivatalos nyelven, rendkívül vitatott kérdéssé válhat (lásd a 3. fejezetet).

Az utolsó kérdés az uniós célközönség társadalmi-gazdasági profilját érinti. Azzal érvelhetünk, hogy nem minden európai érdeklődik szükségszerűen az EU által közzétett valamennyi dokumentumhoz való hozzáférés iránt. Az uniós dokumentumokhoz való hozzáférés az emberek bizonyos csoportjai számára fontosabb lehet, például a jellemzően magasan képzett munkavállalók sajátos munkaköri profiljai. Az uniós információkhoz való hozzáférés szükségessége relevánsabb lehet bizonyos munkakörökben dolgozó személyek, például döntéshozók, vezetők és szakemberek számára, mint az elemi foglalkozásokban vagy az irodai támogatóknál. Kritikus kérdés, hogy a többnyelvű kommunikációs politika előnyös-e ezeknek a csoportoknak is, vagy elegendő-e az egynyelvű kommunikációs politika.

A nyelvi készségekre vonatkozó AES-adatok foglalkozástípus szerinti elemzése (lásd a mellékletben szereplő A.4.4. táblázatot) megerősíti, hogy a magasan képzett munkavállalók jobb idegen nyelvi készségekkel rendelkeznek, mint az alacsonyan képzett munkavállalók, ezért kevésbé valószínű, hogy nyelvtudás hiányában ki vannak zárva, ha anyanyelvüket nem használják az uniós kommunikációban. Ez nem jelenti azt, hogy a többnyelvű kommunikációs politika ne nyújtana számukra kommunikációs előnyöket. A legmagasabb képzettségűeket képviselő két foglalkozási csoport az AES-kategóriákat használva „menedzserek” (a minta 5%-a) és „szakemberek” (a minta 21%-a). Az egynyelvű kommunikációs politikába nyelvtudás hiányában bevont európai vezetők aránya (azaz

csak az angol) az A megközelítés szerint mindössze 26%-os (azaz az emberek vagy anyanyelvi anyanyelvűek, vagy idegen nyelvként jártasak), és 67%, ha a B megközelítést használjuk (azaz a válaszadók vagy anyanyelvi anyanyelvűek, vagy legalább megfelelő szintű idegen nyelvtudással rendelkeznek). Ezek az arányok a szakemberek körében 32%, illetve 78%. Más szóval, csak az európai vezetők és szakemberek kis része beszéli az angol nyelvet, és nehézségekbe ütközhet a technikai és jogi jellegű uniós dokumentumok megértése, ha csak ezen a nyelven teszik közzé. Továbbá a vezetők és a szakemberek egyharmada és egyharmada nem vagy csak alapvető angol nyelvtudással rendelkezik.

7.4 Az uniós weboldalak látogatóinak nyelvi profilja

A Bizottság által szolgáltatott adatok alapján most áttekintjük az Európai Bizottság honlapjának (<https://ec.europa.eu>) és az EU Gateway weboldalának (<https://european-union.europa.eu>) látogatóinak nyelvi profilját. A Bizottság honlapjának látogatói profilja 2021-ben a következő volt.

- A látogatások száma körülbelül 111 millió volt, ami 203 millió oldalmegtekintésnek felel meg, ebből 161 millió egyedi oldalmegtekintés. A látogatás átlagos időtartama két perc és négy másodperc volt. A legtöbb látogató a Covid19-cel kapcsolatos információkat keresett (különösen a zöld bérletről), de a finanszírozási lehetőségekről is.
- A látogatások 72%-a uniós országokból érkezett, az első 10 ország Németországból (12 millió látogatás, ami az összes látogatás 11%-a), ezt követi Spanyolország (8,3%), Olaszország (7,7%), Belgium (6,7%), Franciaország (5,6%), Románia (4,6%), Hollandia (3,1%), Görögország (3,0%), Lengyelország (2,5%) és Bulgária (2,1%).
- Az EU-n kívül a legtöbb látogatás az Egyesült Királyságból és az Amerikai Egyesült Államokból érkezett (mindegyik 6%).
- A felhasználók nyelvének proxyjaként használt böngésző nyelve az angol (35%), a német (12%), a spanyol (9%), az olasz (7%), a francia (7%), a holland (4%), a román (3%), a portugál (3%), a lengyel (2%), a görög (2%) volt. Az angol kivételével a böngésző nyelve többékevésbé megegyezik a hivatalos nyelv helye szerinti ország(ok) látogatóinak arányával (pl. a francia nyelvet Franciaországban és Belgiumban, a hollandot Belgiumban és Hollandiában egyaránt használják). Ezért valószínű, hogy a honlapok angol nyelvű változatát választó látogatók többsége az EU-n kívül található.

Az EU Gateway portáljához fordulva a helyzet 2021-ben a következő volt.

- Az átjárót körülbelül 32 millió alkalommal látogatták meg, átlagosan 1 perc 48s időtartammal. 56 millió oldalnézet volt, ebből 44 millió egyedi oldalnézet volt. A látogatók többnyire az uniós országokra és intézményekre vonatkozó információkat keresték.
- A látogatások tekintetében az első tíz ország Olaszország és Németország (11%), Spanyolország (7%), Franciaország és az USA (6%), Lengyelország (5%), Románia és Portugália (mindegyik 4%), az Egyesült Királyság és Belgium (3%).
- A leggyakrabban használt nyelvek (a böngésző nyelve, az EU és a nem uniós látogatók egyaránt) az angol (25%), az olasz (12%), a német (11%), a spanyol (11%), a francia (7%), a portugál (5%), a lengyel (5%), a román (3%), a holland (3%) és a magyar (2%). Az angol és kisebb mértékben a spanyolok túlreprezentáltak abban az értelemben, hogy az e nyelveket használó látogatók aránya meghaladja az olyan uniós országokból érkező látogatók arányát, ahol ezek a nyelvek hivatalosak. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy sok látogató választja ezt a két nyelvet (különösen az angolt) az EU-n kívül.

Az Európai Bizottság kijelenti, hogy „az összes tartalmat legalább angolul teszik közzé, mivel a kutatások azt mutatják, hogy az angol nyelvvél az oldalaink látogatóinak mintegy 90%-át elérhetjük kedvenc idegen nyelvükön vagy anyanyelvükön”.⁷⁷ Ugyanakkor feszültség van e kijelentés és az AES-adatok elemzése, valamint a fenti látogatói elemzés között. Valószínű, hogy az uniós honlapok látogatóinak mintegy 90%-a angol nyelven érhető el, két feltételezés alapján. Először is, ez a szám valószínűleg az EU-n kívüli lakosokat is magában foglalja, akik a fentiek szerint az uniós portálra és a Bizottság honlapjára látogatók közel egyharmadát teszik ki. Politikai elemzési szempontból azonban az uniós lakosok nyelvi preferenciáit előnyben kell részesíteni a nem uniós látogatókkal szemben. Másodszor, előfordulhat, hogy azok a látogatók, akik az angoltól eltérő nyelveket választottak, többnyelvűek, és így képesek angol nyelvű oldalakat olvasni, ha a tartalom nem érhető el az anyanyelvükön. Amint azt az előző részben is bemutattuk, ez a magas angol nyelvtudással rendelkező csoport rendkívül szelektív közönség, például olyan EU-országok lakosai, ahol az ezen a nyelven való jártasság gyakoribb, jobban képzett emberek és magasan képzett munkavállalók. Az uniós szakpolitikák révén javulna az átláthatóság, a hozzáférhetőség, a tisztességes verseny, az esélyegyenlőség és a társadalmi mobilitás, ha az interneten közzétett „alapvető” és „elsődleges” tartalmak (az 5. fejezetben meghatározottak szerint) rendszeresen elérhetők az EU hivatalos nyelvein. Az uniós finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés kulcsfontosságú lehet például az induló vállalkozások, a kis- és középvállalkozások vagy a civil társadalmi szervezetek számára. Ha csak egy nyelvet használnak az EU kommunikációs politikájában, az nagyobb szervezetek előnyben részesítését eredményezheti, mivel több nyelvtudással rendelkeznek az angol nyelven. A közönség többnyelvű szükségleteire való odafigyelés hiánya hozzájárulhat ahhoz, hogy tápláljuk és fenntartsuk azt a felfogást, miszerint az uniós intézmények távol vannak, és eltávolodnak a polgárok életétől.

Ezeket a következtetéseket alátámasztja az Eurobarométer felmérés felhasználói nyelvi preferenciái online (lásd az Európai Bizottságot, 2011). Ez azt mutatja, hogy az összes uniós tagállamban az internethasználók 90%-a mindig a saját nyelvén látogatna meg egy weboldalt, ha rendelkezésre áll a lehetőség: Az EU lakosainak 68%-a „erősen egyetért” ezzel a kijelentéssel; 22% „inkább egyetért” és csak 9% „inkább” vagy „erősen nem ért egyet” (6%, illetve 3%). Míg 55% legalább alkalmanként a saját nyelvétől eltérő nyelvet használ online, 44% úgy érzi, hogy hiányoznak az érdekes információk, mert a weboldalak nem olyan nyelven vannak, amit megértenek. Fontos megjegyezni, hogy az Eurobarométer felmérés általánosságban a weboldalakra, nem pedig kifejezetten az uniós weboldalakra vonatkozik.

7.5 A gépi fordítás szerepe

A gépi fordítás (MT) olyan folyamat, amelynek során a számítógép szoftveren keresztül, emberi lény közvetlen bevonása nélkül lefordít egy szöveget különböző nyelvekre (a főbb megközelítések megvitatását lásd az 5. mellékletben).⁷⁸ A MT egyre fontosabb az EU-ban. Az Európai Bizottság Fordítási Főigazgatósága (DGT) többnyelvű műveleteinek nagyságrendje „előzetlen” és nagyon magas „jogi és politikai jelentőséggel” bír (Svoboda et al. 2017). A fordítás iránti növekvő kereslet ellenére a DGT szigorú költségcsökkentési politika keretében működik (Fordítási Főigazgatóság, 2017). A DGT arra is ösztönzi a többi főigazgatóságot, hogy használják az MT-t „olyan tartalmak esetében, amelyekhez csak alapszintű megértésre van szükség, és olyan nyelvi kombinációkhoz, amelyek jó eredményeket hoznak”.

Az MT szisztematikus használatához megbízható MT-rendszerre van szükség, amely kiváló minőségű teljesítményt képes előállítani. A DGT 2016–20-as stratégiai terve kimondja, hogy „javítani fogja a gépi fordítási rendszerének (MT@EC) nyelvi és szolgáltatási minőségét is, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy határokon átnyúló működésük során leküzdjék a nyelvi akadályokat” (Általános Fordítási Főigazgatóság, 2016). Az MT@EC-et azért hozták létre, hogy

77 Lásd a „nyelvek a honlapunkon” című részt: https://european-union.europa.eu/languages-our-websites_en

78 A tanulmány szerzői köszönetet mondanak Dr. Marco Civico-nak (University of Geneva) a rész elkészítésében nyújtott értékes segítségéért.

„segítsék az európai és nemzeti közigazgatási szerveket az EU-n belüli nyelvi akadályok közötti információcserében” (Európai Bizottság, 2016). MT@EC egy statisztikai MT rendszer javított szabály-alapú feldolgozás (Mai, 2016).

A 2020–24-es stratégiai tervben a DGT hangsúlyozza, hogy az MT kulcsfontosságú szerepet tölt be tevékenységeiben, és folytatja a saját MT-rendszerének (jelenleg „eTranslation” néven ismert) minőségének és megbízhatóságának tesztelését és javítását. A Bizottság honlapja szerint az eTranslation ingyenes, biztonságos és könnyen alkalmazható fordítási eszköz, amelyet nemcsak a közsféra tisztviselői és a közszolgáltatók, hanem az európai kis- és középvállalkozások is használhatnak a nemzetközi üzleti tevékenység fellendítése érdekében.⁷⁹ A tanulmányhoz készített interjúk szerint az eTranslation fokozatosan beépül a közzétételi platformon létrehozott uniós weboldalakba, a főigazgatóságok által a weboldalak létrehozásához használt tartalomkezelő rendszerbe (CMS), amelyet nyílt forráskódú szoftverek alapján fejlesztettek ki.

Az MT uniós intézményekben betöltött fontos szerepe a jövőben valószínűleg növekedni fog. Az MT alkalmazásának kiterjesztése az uniós intézmények egyértelmű célkitűzése (lásd például az 5. mellékletben tárgyalt európai egységes szabadalmat és a neurális MT integrációját az EU Tanácsának elnökségébe). A MT növelheti a hivatásos fordítók termelékenységét, és a felhasználók széles körét támogathatja napi tevékenységeiben, ha ez uniós információkhoz való hozzáférést jelent.

Az MT módszeres használata segíthet kezelni számos tagállam és polgár aggályait, akik úgy vélik, hogy a késedelmes fordítások (vagy azok hiánya) tisztességtelen megkülönböztetéshez vezetnek a kevésbé gyakran használt nyelvek beszélőivel szemben, és jogtalan előnyt biztosítanak az angol anyanyelvű (nagyraoszt az EU-n kívüli) anyanyelvű beszélőknek vagy az angol nyelvtudással rendelkező uniós lakosoknak. A MT sikeresen felkerült a Re-open EU honlapjára⁸⁰ és az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformjára.

Bár az MT-technológia jelentős fejlődésen ment keresztül, a jelentős uniós beruházásoknak is köszönhetően, továbbra sem képes következetesen magas és megbízható pontossággal előállítani a kibocsátásokat. Ennek megfelelően az erőfeszítéseknek arra kell összpontosítaniuk, hogy a gépi fordítás nagyobb mértékben és jobban integrálódjon a professzionális fordítók munkafolyamatába, amely sikeresnek bizonyult. Az MT általános használata az emberi fordítók helyettesítésére jelenleg nem kivitelezhető. A pontatlan kimenetek, még ha ritkák is, jelentős késéseket okozhatnak a szerkesztés szükségessége miatt, és további problémákat okozhatnak. E hiányosságok ellenére MT fontos szerepet játszhat az EU kommunikációs politikájában azáltal, hogy javítja a többnyelvű tartalmakat, különösen az Európai Bizottság, az Európai Központi Bank, a szervek és az ügynökségek honlapján.

7.6 A többnyelvűség előmozdítása az oktatási rendszerben

E fejezet utolsó témája a többnyelvűség előmozdítása a tágabb oktatási rendszerben és az európai társadalomban. Bár az oktatás nemzeti hatáskörbe tartozik, az uniós szakpolitikák előmozdítják az idegen nyelvek oktatását az iskolákban és az egyetemeken. Az uniós intézményeknél munkát vállaló jelöltek felvértézése és a polgárok EU-val való kommunikációjának javítása mellett a nyelvtanulás elősegítheti nagyobb társadalmi célok elérését is, mint például az európai polgárok közötti kölcsönös megértés előmozdítása, a transzeurópai mobilitás és a mobil polgárok befogadó társadalomba való bevonása. A nyelvi sokszínűség kihívást jelent az EU számára, mivel a mobilitás és a befogadás két célja „a nyelvek komplex módon történő bevonása, amelyek nem feltétlenül konvergálnak” (Grin, Marác és Pokorn, 2022: 8). Bár e tanulmány hatókörén kívül esik az uniós nyelvpolitikával kapcsolatos hatalmas szakirodalom áttekintése, egy sor hasznos javaslat született arra vonatkozóan, hogyan lehetne megkönnyíteni a mobilitás és a

79 eTranslation: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation>.

80 Információkat tartalmaz a Covid19-cel kapcsolatos utazási korlátozásokról az uniós országokban: <https://reopen.europa.eu/en>.

befogadás közötti kompromisszumot a nyelvpolitika révén, a közelmúltban a „Mobilitás és befogadás a többnyelvű Európában” című nagyszabású európai integrált kutatási projektből (Grin et al., 2018; Viin, Marác, and Pokorn, 2022).

A mobilitás, az integráció és az interkulturális megértés előmozdítására irányuló uniós erőfeszítések részeként a nyelvtanulás fontos uniós szakpolitikai prioritás, számos célzott programmal és projekttel (történelmi áttekintést lásd: Gazzola 2016a). Az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai következtetéseiben további intézkedésekre szólított fel az oktatás területén „az alapkészségek elsajátításának javítása érdekében, különösen azáltal, hogy már nagyon korán legalább két idegen nyelvet tanítanak”. Ez az úgynevezett „anya nyelv + 2” képlet. „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményében (Európai Bizottság, 2017) a Bizottság felvázolja az európai oktatási térség jövőképét, amelyben a magas színvonalú, inkluzív oktatást, képzést és kutatást nem akadályozzák a határok, és egyre gyakoribbá válik a tanulásra, tanulásra vagy munkavállalásra egy másik tagállamban eltöltött idő. Az anyanyelv mellett két nyelv tanulása és beszéde kulcsfontosságú tényezőnek tekinthető nemcsak a mobilitás és a munkalehetőségek előmozdításában, hanem az emberek európai identitástudatának, valamint Európa közös kulturális és nyelvi örökségének és sokszínűségének tudatosításában is (Európai Bizottság, 2017).

Az Európai Parlament „Az európai oktatási térség: közös holisztikus megközelítés” (HL C 205/17., 022.20.). 29. bekezdés:

„Hangsúlyozza az idegen nyelvek és különösen az angol nyelvtanulás fontosságát; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a nyelvi kompetenciák fejlesztésének támogatása érdekében minden szinten, különösen az alap- és középfokú oktatásban, az Európa Tanács „plurilingualizmus” célkitűzésének megvalósítása érdekében, valamint hogy legkésőbb az alsó középfokú oktatás végén minden olyan tanuló számára teljesüljenek a referenciaértékek, akik legalább két másik hivatalos nyelv ismeretével rendelkeznek az EU és tagállamai területén.”

Az uniós polgárok számos javaslatot tettek az oktatási rendszerben a többnyelvűség előmozdítására az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformján keresztül, 2021–2022-ben. Ezek azt javasolják, hogy erősítsék meg a nyelvtanulás előmozdítására, valamint a média és az Erasmus+ program nyelvi sokszínűségének támogatására irányuló uniós erőfeszítéseket (az összes ötlet részletes ismertetését a Kantar Public, 2022) ismerteti. Az oktatás, a kultúra, az ifjúságügy és a sport területén a legtöbb támogatott (amely a többnyelvű digitális platformon rögzített 16 274 ötlet közül az ötödik legjobban támogatott ötlet volt) pontosan a nyelvtanulásra utal. Felszólítja az EU-t, hogy terjessze a „Többnyelvű Akcelerátor” elnevezésű innovatív Erasmus+ program eredményeit, amely 2018-ban és 2019-ben három uniós ország (Bulgária, Horvátország, Szlovénia) számos általános iskolájában sikeresnek bizonyult. A „Multilingual Accelerator” program jelentős és gyors javulást mutatott a 8 és 9 év közötti iskolások idegen nyelvi készségeiben, akik ezeket a készségeket azáltal szerezték meg, hogy először megtanultak egy korlátozott és gondosan kiválasztott logikus élő nyelvet, például az eszperantót.

A nyelvtanulás fontosságát az Európa jövőjéről szóló 2022. májusi konferencia zárójelentése hangsúlyozza. A 48. számú, „Kultúra és cserék” elnevezésű plenáris javaslat célja a cserekultúra előmozdítása, valamint az európai identitás és az európai sokszínűség előmozdítása a különböző területeken és tagállamokban, az EU támogatásával. A javaslat második intézkedése (48.2. pont) a következőket javasolja:

A többnyelvűség előmozdítása, mint híd más kultúrákhoz már fiatal kortól. A kisebbségi és regionális nyelvek további védelmet igényelnek, figyelembe véve az Európa Tanács kisebbségi nyelvekről szóló egyezményét és a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményt. Az EU-nak fontolóra kell vennie egy olyan intézmény létrehozását, amely európai szinten előmozdítja a nyelvi sokszínűséget. Az általános iskolától kezdve kötelezővé kell tenni, hogy a gyermekek a lehető legmagasabb szintre érjék el a saját nyelvükön kívüli aktív uniós nyelvet. Annak érdekében, hogy az európai polgárok könnyebben

kommunikálhassanak európai polgártársaik szélesebb csoportjaival, és az európai kohézió egyik tényezőjeként, a tagállamoknak ösztönözniük kell a közvetlen szomszédos uniós tagállamok nyelvének határokon átnyúló területeken történő elsajátítását és az angol nyelvtanúsítást.”

A Tanács 2022 júniusában megkezdte a megbeszéléseket a konferencia Főtitkársága (az Európai Unió Tanácsa 2022a) által készített zárójelentésben szereplő javaslatok és kapcsolódó intézkedések átfogó előzetes technikai értékelése alapján.⁸¹ A Tanács megállapítja, hogy annak lehetővé tétele, hogy az EU az egész EU-ban kötelezően részt vehessen az oktatási tantervekben, a Szerződések teljes körű végrehajtása érdekében szükségessé tenné a Szerződések módosítását. Különösen, „mivel az EU nem fogadhat el harmonizációs intézkedéseket ezen a területen, lehetővé téve az EU számára, hogy az oktatás kötelező részét képezze az egész EU-ban, meg kell változtatni a Szerződést” (az Európai Unió Tanácsa 2022b: 219). Ezért nem valószínű, hogy „Az általános iskolától kezdve kötelezővé kellene tenni, hogy a gyermekek a lehető legmagasabb szintre érjék el a saját nyelvüktől eltérő aktív uniós nyelvet” ajánlást, bár a tagállamok elfogadhatnák.

Továbbá úgy tűnik, hogy feszültség van a 48.2. javaslat egyes részei és az Európai Tanács tagállamokhoz intézett 2002. évi ajánlásai között, hogy anyanyelvükön kívül legalább két idegen nyelvet tanítsanak a tanulóknak.⁸² A konferencia plenáris ülésének 48.2. sz. javaslata arra ösztönzi a tagállamokat, hogy tanítsanak angolt egy bizonyítható szabvány szerint, és a határokon átnyúló területeken mozdítsák elő a szomszédos tagállamok nyelvtanulását. A javaslat ezért egy olyan nyelvpolitika elfogadását ösztönzi, amely kevésbé rugalmas, mint az „anyanyelv + 2” képlet. Továbbá nem jelent valami újat a status quo tekintetében. Az angol nyelv oktatása az uniós országok oktatási rendszerében már bevett gyakorlat. Az Európai Bizottság adatai szerint „2014-ben uniós szinten gyakorlatilag az összes diák (97,3%) tanult angolul az alsó középfokú oktatás teljes időszakában.” Ez az arány alacsonyabb volt az alapfokú oktatásban (79,4%), mivel egyes országokban az idegennyelv-tanulás nem része a tananyagnak a kötelező oktatás első éveiben. Uniós szinten a felső középfokú oktatásban angolul tanuló diákok aránya 85,2% volt” (Eurydice 2017). Mindaddig azonban csak a diákok kis része ér el jártasságot (Európai Bizottság, 2012).

7.7 Következtetés

Ez a fejezet a többnyelvű uniós kommunikáció „keresleti oldalát” értékelte a polgárok nyelvi készségei és a weboldal-használók nyelvi preferenciái tekintetében. Az európaiak nyelvi készségeinek elemzése az Eurostat által közzétett felnőttoktatási felmérés legfrissebb hullámának felhasználásával történt. A fejezet az Európai Bizottság és az Európai Unió intézményközi portáljának weboldalaira látogatók profiljára, valamint az európai internethasználók nyelvi preferenciáira vonatkozó adatokat is tartalmaz. Ezen eredmények összehasonlítása a 6. fejezettel (multilingualizmus az uniós weboldalakon) azt mutatja, hogy egyes uniós intézmények, szervek és ügynökségek kommunikációs politikája nem mindig hatékony vagy méltányos. A többnyelvű tartalmak uniós intézmények, szervek és ügynökségek weboldalain való rendelkezésre állásának változékonysága azt jelenti, hogy ez a csatorna nem mindig felel meg az összes célközönség igényeinek. A gépi fordítás minden bizonnyal központi eszköz a többnyelvűség garantálására és előmozdítására az uniós weboldalakon, de ez csak egy része a megoldásnak.

81 Elérhető a következő címen: <https://futureu.europa.eu/pages/follow-up?locale=en>

82 Az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai ülése. Elnökségi következtetések. SN 100/1/02 REV. 1.

8. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

Ez a fejezet a tanulmány kutatási kérdéseinek megfelelően strukturált következtetéseket és ajánlásokat ismerteti.

1. kérdés: Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek megfelelnek-e az 1. rendeletnek és általában az uniós nyelvjognak, és milyen következményekkel járnak kommunikációs politikájukra nézve?

A tanulmány arra a következtetésre jut, hogy az **uniós intézmények, szervek és ügynökségek hivatalosan eleget tesznek a többnyelvűségi kötelezettségeknek**. Ezt megkönnyíti a szabályozási kötelezettségek rugalmassága és egy olyan átfogó keret hiánya, amely – különösen az uniós honlapok tartalma tekintetében – biztosítja a digitális korszaknak megfelelő közös szabványokat.

Az 1. rendelet az uniós többnyelvűségi kötelezettségek jogi sarokköve, amely meghatározza az uniós intézmények, szervek és ügynökségek által használt nyelveket meghatározó szabályokat. A jogi keret, amely a Szerződésben foglalt kötelezettségvállalásokat, egyéb rendeleteket és az EUB ítélkezési gyakorlatát is magában foglalja, konkrét kötelezettségeket határoz meg a polgárok azon jogával kapcsolatban, hogy közvetlenül kommunikáljanak az uniós intézményekkel, és bármely intézményhez, szervhez és ügynökséghez forduljanak az általuk választott nyelven. A polgárok élhetnek azzal a jogukkal is, hogy petíciót nyújtsanak be az Európai Parlamenthez, kérelmezzék az európai ombudsmant, és az EU bármely nyelvén nyilvántartásba vegyék a polgári kezdeményezést. Ezenkívül az általános hatályú valamennyi jogi szöveget közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában a 24 hivatalos nyelven. Az intézmények, szervek és ügynökségek mind a 24 hivatalos nyelven dolgozhatnak, amelyek egyenrangúak. Mindazonáltal minden intézménynek, szervnek vagy ügynökségnek lehetősége van arra, hogy „eljárési szabályzatában meghatározza, hogy a konkrét esetekben mely nyelveket kell használni” (az 1. sz. rendelet 6. cikke), például a munkadokumentumokban vagy a szakértőkkel tartott belső üléseken használt nyelvek tekintetében.

Az 1. rendelet vagy az EUB mindaddig nem foglalkozik a többnyelvű digitális kommunikációval. Ez a hiányzás azért is feltűnő, mert az uniós honlapok fontos szerepet játszanak a nyilvánosság tájékoztatásában. A digitális korban az EU nem kizárólag a Hivatalos Lapon keresztül kommunikál a külső közönséggel, amelyet szokásos gyakorlatként fordítanak le. Az EU írásbeli és szóbeli digitális dokumentumokon, például weboldalakon, ingyenesen letölthető projekt- és finanszírozási iránymutatásokon, tweeteken, videókon és az Európai Parlament közvetítésén keresztül kommunikál. Ezek a kommunikációs eszközök vitathatatlanul a polgárok, a vállalkozások, más szervezetek és hatóságok számára az EU-val kapcsolatos információkhoz és az őket közvetlenül érintő szakpolitikákhoz való hozzáférés fő csatornáit.

Ezt a szabályozási hiányosságot a jogi szakirodalomban a „speciális esetek doktrínájának” kiterjesztett alkalmazásával pótolták, amelynek értelmében a weboldalon keresztül történő kommunikáció során végrehajtandó nyelvpolitika az intézmények, szervek és ügynökségek belső választásának minősül. A honlap közzétételével kapcsolatos ítélkezési gyakorlat csak az intézkedés bíróság előtti megtámadásának jogával foglalkozik. Hasonlóképpen, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszerei nem tartalmaznak rendelkezéseket arra vonatkozóan, hogy a hivatalos nyelveket hogyan kell használni a honlapok kommunikációjában. Bár a hivatalos többnyelvűségekre vonatkozó jogi kötelezettségek nem sérülnek, a honlapok közötti kommunikációra vonatkozó átfogó és aktualizált szabályozási keret hiánya a honlapok közötti kommunikáció nyelvi sokszínűségének kezelése érdekében fontos lényeges kérdéseket vet fel a nyelvi befogadás, az átláthatóság és a hozzáférhetőség szempontjából.

Kritikus kérdés, hogy az **uniós intézményeknek, szerveknek és ügynökségeknek csak korlátozott mérlegelési jogkörrel kell rendelkezniük kommunikációs politikájuk végrehajtása tekintetében**. Ennek az az oka, hogy a konkrét esetek doktrínáját megszorítóan kell értelmezni az

1. rendelet logikája és az értelmező jogszabályok alapján. Emellett az EUSZ 3. cikke szerinti, a nyelvi sokszínűség tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségvállaláson alapuló teleologikus (azaz célorientált) értelmezésre is sor kerülhet. Ebben az értelemben a konkrét esetek doktrínáját szűkebben lehetne értelmezni, mint amit az EUB, illetve a gyakorlatban az intézmények, szervek és ügynökségek követtek. Következésképpen a weboldal-kommunikációt nem mindig kell a konkrét esetek doktrínájának részének tekinteni.

A digitális kommunikáció elmosza a nyilvánosan hozzáférhető dokumentumok és a belső dokumentumok közötti határokat, megerősítve a nem kötelező erejű jogszabályok és a polgárok, a vállalkozások és a nemzeti hatóságok kulcsfontosságú információkhoz való hozzáféréseinek egyenlőségére jelentős hatást gyakorló eszközök közzétételére vonatkozó iránymutatás szükségességét. Például az Európai Bizottság munkadokumentumai online közzétehetők, és még akkor is, ha nem teszik közzé a Hivatalos Lapban, még mindig olyan írott szövegek, amelyeket az interneten keresztül szélesebb nyilvánosság számára közölnek és terjesztenek. Közzétételre kerülnek, és kiadványnak minősülnek, annak ellenére, hogy nem minősülnek hivatalos kiadványnak, amelyet az 1. sz. rendelet értelmében le kell fordítani. Ezenkívül az EUB megállapította, hogy a honlapkiadványok bizonyos körülmények között egyenértékűek lehetnek a Hivatalos Lap kiadványaival.

Ez a tanulmány – jogi érvelés alapján – azzal érvel, hogy az **1. rendelet 5. cikkét (a többnyelvű hivatalos kiadványokkal foglalkozik) alkalmazni kell az interneten közzétett bizonyos tartalomtípusokra**, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a polgárok, a vállalkozások és a nemzeti hatóságok jogaira és kötelezettségeire, például az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásra, az uniós finanszírozási programokra vagy az ajánlati felhívásokra. A jogokat és kötelezettségeket létrehozó, jogilag kötelező erejű jogi aktus és a jogilag nem kötelező erejű jogi aktus közötti hagyományos különbséget a weboldal tartalmához és különösen a „puha” joghoz kell igazítani. Más olyan dokumentumok fordítása, amelyeknek nincs ilyen érdemi hatása, kevésbé fontos, és a gépi fordítást is fel lehetne használni, ha az emberi fordításhoz nem állnak rendelkezésre erőforrások.

A tanulmány egyik fő hozzájárulása annak tisztázása, hogy milyen típusú tartalmakat kell lefordítani a többnyelvű igények rangsorolása alapján. Ez a „multilingvális igény tipológia” egy úgynevezett „anyagi megközelítést” követ, amely megkülönbözteti a többnyelvű igények eltéréseit a jogi tartalom és a digitális kommunikáció tartalmának lényegi hatásai szerint: az alapidokumentumok jogi kötelezettsége, hogy az EU valamennyi nyelvén rendelkezésre álljanak vagy benyújthatók legyenek; az elsődleges dokumentumoknak az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre kell állniuk, lényegi tartalmuk, valamint a polgárokra, a vállalkozásokra és a nemzeti hatóságokra gyakorolt lehetséges hatásuk miatt; a másodlagos dokumentumok pedig a többnyelvű rendelkezésre állás alacsonyabb sorrendjét jelentik. Mivel az alapidokumentumokat az 1. sz. rendelet és más rendelkezések értelmében már lefordították, azzal érvelünk, hogy az „elsődleges” típusú dokumentumokat le kell fordítani, míg a „másodlagos dokumentumok” esetében a gépi fordítás megfelelő lenne, ha az erőforrások elégtelenek lennének. Ha az elsődleges dokumentumokat sürgősen közzé kell tenni az emberi fordítások rendelkezésre állása előtt, akkor a gépi fordításnak egyszerűnek kell lennie, pl. a kiadványoknak előre meghatározott elektronikus formátumban kell lenniük, amely könnyen átvihető egy gépi fordítási rendszerbe (a PDF-ekkel vagy szkennelésekkel ellentétben). E többnyelvű szükséglet tipológiájának alkalmazása az uniós intézmények weboldalain egy többnyelvűségi index kiszámítása révén, amely a többnyelvű tartalmak rendelkezésre állását értékeli, a teljesítménybeli eltéréseket tárja fel. A Bizottság és az EKB nem teljesít jól a honlap azon részeinek közzétételében, amelyek „többnyire alapvető” és „főként elsődleges” tartalommal rendelkeznek, amelyeknek az EU valamennyi nyelvén elérhetőnek kell lenniük. Ezzel szemben az Európai Tanács/az Európai Unió Tanácsa, az Európai Unió Bírósága és az Európai Számvevőszék weboldalainak teljesítménye nagyon jó. Az Európai Parlament is viszonylag magas pontszámmal rendelkezik.

2. kérdés: Melyek a gyakorlatban elfogadott és követett nyelvi rendszerek jellemzői? Átláthatóak és formalizáltak-e ezek a rendszerek?

Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszerei – a nyelveknek a tevékenységük során történő használatát meghatározó szabályok – nem kellően átláthatóak és formalizáltak. Ezek a nyelvi rendszerek nincsenek mindig egyértelműen meghatározva az eljárási szabályzatokban. Például a Bizottság, valamint számos szerv és ügynökség nem fejt ki teljes mértékben nyelvi rendszerét a hivatalos belső eljárási szabályzatban. A szervek és ügynökségek nyelvi rendszere néha nincs meghatározva, vagy gyakran nem egyértelmű, nem követi az összehasonlítható struktúrát, és nagyrészt implicit szabályokra és gyakorlatokra támaszkodik. Egyes uniós szervek vagy ügynökségek nem hoztak létre nyelvi rendszert. Ez nem egyeztethető össze az európai ombudsman helyes közigazgatási gyakorlatra vonatkozó ajánlásaival, amelyek szerint az uniós intézmények, szervek és ügynökségek által használt hivatalos uniós nyelvekre vonatkozó politikát egyértelműen meg kell határozni, meghatározva a különböző helyzetekben használt nyelveket, és közzé kell tenni honlapjukon. Az 1. rendelet valamennyi alapelve alkalmazandó az uniós szervekre és ügynökségekre, kivéve, ha a szervet vagy ügynökséget létrehozó rendelet kifejezetten másként rendelkezik.

Az uniós nyelvi rendszerek rendelkezésre állásában és jellegében megfigyelt eltérések megnehezítik azok értékelését és összehasonlítását. Egyes uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszerei kifejezetten csak korlátozott számú nyelvet határoznak meg a belső kommunikációhoz (munkanyelvek). A legtöbb esetben azonban egy vagy néhány munkanyelv használatát hivatalosan nem határozzák meg, hanem egyszerűen tükrözik az operatív gyakorlatban. Ezen túlmenően a legtöbb uniós intézmény és szerv közzétette weboldalának nyelvpolitikáját, ellentétben a legtöbb ügynökséggel. A tanulmány azt is feltárta, hogy egyes weboldalak részletes információkat tartalmaznak az intézmény, szerv vagy ügynökség többnyelvű kommunikációs megközelítéséről, más esetekben azonban tovább lehetne fejleszteni a tartalmat. Az ügynökségek által a honlapjukon használt nyelvek megválasztását a közönség szempontjai, a belsőleg használt munkanyelvek és a költségvetési korlátok befolyásolják. Az angol nyelvű egynyelvű külső kommunikáció gyakran ennek az eredménye.

Az EU nem ellenőrzi és nem vizsgálja felül a nyelvi rendszerek, gyakorlatok és honlapok nyelvi politikáinak széles körét. Ez negatív hatással van az átláthatóságra és az elszámoltathatóságra, valamint akadályozza a közös normákkal rendelkező formalizáltabb megközelítést.

3. kérdés: A honlap nyelvpolitikájának nyelvi gyakorlata megfelel-e a célközönség igényeinek? Hogyan tudnak ezek a szervezetek a legjobban alkalmazkodni a jelenlegi nyelvi környezethez?

A nyelvi gyakorlatok hozzáférhetőségét a célközönség számára empirikusan vizsgáltuk két szemszögből. Az első a többnyelvű kommunikáció kínálati oldala volt, a többnyelvű tartalmak uniós weboldalakon való elérhetőségének elemzése révén. A második szempont a többnyelvű kommunikáció „keresleti oldalát” vizsgálta, amelyet az uniós lakosok nyelvi készségeinek elemzésével vizsgáltak meg. Végül összehasonlítottuk a többnyelvű kommunikáció kínálati és keresleti oldalát, hogy értékeljük a hatékonyságot és a hozzáférhetőséget.

A 13 többnyelvű tartalommal rendelkező uniós honlap elemzése azt mutatta, hogy egyesek jól teljesítettek egy többnyelvű index tekintetében, amely figyelembe veszi a honlap különböző tartalmi részeit, míg mások rosszul teljesítettek. A legmagasabb többnyelvűségi szint hat olyan webhely esetében volt, ahol a pontszám jóval meghaladta a 13 weboldal átlagát (az Európai Unió Bírósága, az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács (megosztott honlap), az Európai Számvevőszék, az Európai Parlament, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség és az európai ombudsman). A weboldalak második csoportja középkategóriás

teljesítményt nyújt, és magában foglalja az Európai Bizottságot (az uniós honlapok átlagához legközelebb esőt), valamint az Európai Vegyipari-ügynökséget és a Régiók Európai Bizottságát (mindkettő alacsonyabb pontszámmal rendelkezik). Az utolsó klaszter négy olyan honlapot foglal magában, amelyek rosszul teljesítenek és kevés többnyelvű tartalom áll rendelkezésre (Európai Központi Bank, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, Európai Unió Alapjogi Ügynöksége). E 13 helyszínen túl az uniós ügynökségek legtöbb vizsgált telephelye ténylegesen egynyelvű.

Egy alternatív többnyelvű index, amely csak a weboldalak teljes mennyiségét vizsgálja, a tartalomkategóriák közötti különbségek figyelembevétele nélkül, növeli a 13 uniós weboldal közül kettőt (az Európai Parlament és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége) teljesítményét, ugyanakkor csökkenti a honlapok többségének teljesítményét, néhány esetben nagyon drámai mértékben, mint például az európai ombudsman.

A többnyelvű tartalmak uniós weboldalakon való biztosításának változékonysága azt jelenti, hogy ez a csatorna nem mindig felel meg az összes célközönség igényeinek. Míg a legtöbb uniós intézmény jól teljesített a többnyelvű tartalmak általános elérhetőségét illetően, ez kevésbé volt érvényes a Bizottságra és különösen az EKB-ra. A többi uniós szervtől származó bizonyítékok vegyesek voltak, bár az európai ombudsman viszonylag magas pontszámmal rendelkezett a különböző tartalmi szakaszok figyelembevétele során. A legtöbb uniós ügynökség nem tesz közzé tartalmat honlapjukon minden hivatalos nyelven.

A keresletoldali elemzés az **EU által közzétett tartalmakhoz való nyilvános hozzáférés alacsony szintjét tárta fel, amikor csak az angol nyelvet használják,** az Eurostat által az EU felnőtt lakosainak nyelvi készségeire vonatkozó felmérés adatai alapján. Az EU lakosainak mintegy egyharmada csak anyanyelvét vagy nyelvét beszéli, közel vagy több mint 50%-kal Bulgáriában, Magyarországon és Romániában. A felnőtt lakosság egyharmada és fele nem rendelkezik más nyelvtudással, mint Franciaországban, Görögországban, Olaszországban, Lengyelországban és Spanyolországban. Az EU-ban nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége nagyon jó szinten (azaz anyanyelvként vagy jártas szinten idegen nyelvként) beszélne. Az EU felnőtt lakosságának mintegy 20%-a nagyon jó szinten tud németül kommunikálni, ezt követi a francia (körülbelül 16%), az olasz (14%) és az angol (13%). Ha egy dokumentumot csak angol nyelven tesznek közzé, az EU felnőtt lakosságának csak 13–45%-a képes megérteni azt (a nyelvismeret mérésére használt mutatótól függően). Ez az arány 43–65%-ra nő a háromnyelvű kommunikációs politikában (angol, francia és német nyelven). A teljes mértékben többnyelvű kommunikációs politika az EU-ban élő felnőttek 97–99%-a számára biztosítja a tartalomhoz való hozzáférést, a fennmaradó részt pedig az EU 24 hivatalos nyelvének egyikét sem értő bevándorlók vagy nyelvi kisebbségek teszik ki.

A többnyelvűség kommunikációs politikában betöltött jelentőségére való figyelem hiánya, tekintettel a nyelvi készségeknek a lakosság körében tapasztalható jelenlegi eloszlására, potenciálisan ösztönözheti azt a felfogást, hogy az EU távol van a polgárok életétől, és távol van a polgárok életétől. Egyértelmű, hogy egy uniós intézmény, szerv vagy ügynökség nyelvi rendszere az összeütköző érdekek közötti egyensúly megteremtésének eredménye, ideértve a jelentős erőforrásbeli korlátokat is, és a gyakorlati nehézségek nyelvileg megfelelő megoldását követeli meg. Azt az érvet azonban, amely szerint a fordítás költséges vagy az uniós források nem hatékony felhasználása, felül kell vizsgálni a nem többnyelvűség politikai és gazdasági költségeinek fényében: az uniós többnyelvűség költségeinek megtakarítása hatékonyan áthárítja a kommunikációs költségeket az idegen nyelveken nem vagy alacsonyán képzett uniós polgárokra. Ez szakpolitikai és operatív kihívást jelent az uniós intézmények számára. Bár nem mentes a forrásszerzés szempontjából, a többnyelvű rendszer a leghatékonyabb és hozzáférhetőbb kommunikációs politika, figyelembe véve az uniós lakosok nyelvi készségeinek jelenlegi megoszlását.

A tanulmány megállapításai alapján a következő ajánlásokat javasoljuk.

- **1. ajánlás: A többnyelvű kommunikáció közös és átlátható keretének és normáinak kidolgozása.** Az uniós intézményeknek, szervezeteknek és ügynökségeknek egyértelmű és átlátható nyelvi rendszereket és egyértelmű nyelvi politikát kell elfogadniuk. Ha nincs politikai szándék az 1. rendelet reformjára, akkor elfogadható megoldás lenne egy intézményközi megállapodás, amelyet időszakos felülvizsgálat és nyomon követés követ. Az Európai Parlamentnek elő kell mozdítania egy ilyen hivatalos közös keret és standardok létrehozását az uniós weboldalakon keresztül történő többnyelvű kommunikációra vonatkozóan. Az interneten keresztül történő uniós kommunikációt többnyelvűségi kötelezettségeknek kell alávetni, nemcsak az e tanulmányban „alapvetőként” meghatározott tartalom tekintetében, hanem az „elsődleges” tartalmak tekintetében is.
- **2. ajánlás: Intézményesítse a megfelelés és az átláthatóság rendszeres nyomon követését.** Az 1. sz. rendeletnek és a különböző uniós intézmények nyelvi rendszerének való megfelelést a többnyelvűségről szóló időszakos jelentésben kell nyomon követni, amely átlátható módon bemutatja a nyelvi szolgáltatásokra fordított források szintjét és a többnyelvűség előmozdítását támogató különböző tevékenységeket. A jelentésnek figyelemmel kell kísérnie az uniós intézmények, különösen az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank, valamint az uniós szervek és ügynökségek weboldalainak többnyelvűségét is. A tanulmányban kidolgozott technikai elemzés tipológiája és módszerei segíthetnek e tekintetben a dokumentumok rangsorolásában, a fordítási költségek ésszerűsítésében és az uniós jognak való megfelelésben.
- **3. ajánlás: Hozzon létre egy többnyelvűségi tisztviselőt.** Létre kell hozni az EU-ban a többnyelvűségért felelős tisztviselőt, aki felülvizsgálatot és időszakos nyomonkövetési jelentést készít. A tisztviselő elszámoltatható lenne a Parlament felé. Az intézmények, szervek és ügynökségek közötti szisztematikus összehasonlítás a többnyelvűségnek való megfelelés és az átláthatóság tekintetében elősegítheti a tanulást és a bevált gyakorlatok terjesztését. Ez érdemben szolgálna azoknak a gyakorlati ajánlásoknak, amelyek iránymutatásul szolgálnak az uniós közigazgatás számára a 24 hivatalos uniós nyelv használatáról az európai ombudsman által 2019-ben a nyilvánossággal folytatott kommunikáció során. Ezt a feladatot azonban nem a szervezet különböző igazgatási egységein belül kijelölt „nyelvi tisztviselőkre” kell átruházni, hanem az Európai Parlamentnek felelős többnyelvűségi tisztviselő szintjén kell központosítani. Ez nagy figyelmet és hatásköröket biztosítana a tisztviselő számára, és bizonyítaná, hogy az EU komolyan veszi a többnyelvűséget. Érdemes megjegyezni, hogy más többnyelvű közigazgatási szervek már rendelkeznek hasonló hivatallal, például az ENSZ többnyelvűségi koordinátorával, Kanadában a hivatalos nyelvek biztosával és a svájci többnyelvűséggel foglalkozó szövetségi küldöttséggel.
- **4. ajánlás: Mozdítsák elő a hivatalos nyelvek használatát a digitális kommunikációban a polgárok hozzáférhetőségének és közelségének javítása érdekében.** Az angol, a francia és a német eljárási nyelvek használata a nyilvánossággal való kommunikációhoz nem a leghatékonyabb politika a polgárok digitális médián keresztül történő kapcsolattartására, mivel az európaiak többsége nem jártas ezen a nyelven. Inkább megerősítheti azt az érzést, hogy az EU távol van a polgárok mindennapi életétől, és távol van tőle. A polgárok hozzáférhetősége és közelsége javulna, ha az intézmények, szervek és ügynökségek kommunikációjuk során többnyelvűbb megközelítéseket fogadnának el.
- **5. ajánlás: Növelje a többnyelvűségre szánt uniós költségvetési előirányzatokat.** A soron következő uniós költségvetés-felülvizsgálat és az EU 2022 utáni többéves pénzügyi keretéről folytatott vita során az EP CULT bizottságának indokoltá kell tennie, hogy a többnyelvűséggel foglalkozó közigazgatási fejezet külön és megnövelt költségvetési

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

hányadát különítsék el a fordítási és tolmácsolási szolgáltatások elmúlt években tapasztalt megszorításai ellen.

REFERENCIÁK

- Abbott K. W. és Snidal, D. (2000), Hard and Soft Law in International Governance, *International Organisation*, 54: 3, 421–456. o.
- Aiken, M. és Wong, Z. (2006), spanyol-angol fordítás az interneten, Proceedings of the Southwestern Decision Sciences Institute, március 9–13., Oklahoma City, Oklahoma. Elérhető a következő címen: <http://swdsi.org/swdsi06/Proceedings06/Papers/IBT04.pdf>.
- Athanassiou, P. (2006): A többnyelvűség alkalmazása az Európai Unióban. Frankfurt: Közeli helyek Európai Központi Bank. Elérhető a következő címen: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scplps/ecblwp2.pdf>.
- Bahdanau, D. Cho, K. és Bengio, Y. (2014), Neural Machine Translation by Jointly Learning to Align and Translate. Elérhető a következő címen: <https://arXiv.org/abs/1409.0473>.
- Bentivogli, L., Bisazza, A., Cettolo, M. és Federico, M. (2016), Neural versus kifejezés alapú gépi fordítási minőség: Egy esettanulmány, Proceedings of the 2016 Conference on empirical methods in natural language processing, pp. 257–267. Elérhető a következő címen: <https://aclanthology.org/D16-1025.pdf>.
- Buell, T. (2014a), Az EKB teljes mértékben ellátja a banki felügyeleti feladatokat, *The Wall Street Journal*, 2014. április 25.
- Buell, T. (2014b), Fordítás komplexitást ad az Európai Központi Bank felügyeleti szerepéhez, *The Wall Street Journal*, 2014. október 29.
- Cadwell, P., Castilho, S., O'Brien, S., and Mitchell, L. (2016), Emberi tényezők a gépi fordításban és az intézményi fordítók utószerkesztésében, *Translation Spaces*, 5(2), pp. 222–243. Elérhető a következő címen: <https://doi.org/10.1075/ts.5.2.04cad>.
- Carl, M. (2000), A modell a kompetencia korpusz-alapú gépi fordítás, COLING 2000 Volume 2, The 18th International Conference on Computational Linguistics. Elérhető a következő címen: <https://aclanthology.org/C00-2145.pdf>.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J. és Way, A. (2017), Is Neural Machine Translation the New State of the Art? *A Matematikai Nyelvészet Prágai Közlönye*, 108, pp. 109–120. Elérhető a következő címen: <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>.
- Charoenpornasawat, P. Sornlertlamvanich, V. és Charoenporn, T. (2002), A szabályalapú gépi fordítás minőségének javítása, COLING-02 a gépi fordításról Ázsiában, 16, 1–6.
- Chiti, E. (2008), Il regime languageo dei sistemi comuni europei, in Chiti, E. és Gualdo, R. (szerk.), *Il regime languageo dei sistemi comuni europei – l'Unione tra multilinguismo e monolinguisimo*, *Rivista trimestrale di diritto pubblico*, Quaderno n. 5, Milano: Giuffrè Editore, pp 3–15.
- Clément-Wilz, L. (2015), Les instruments de soft law dans le droit de l'Union européenne, in (szerk.) A. Zaradny, A. Wolff, N. et Graff, T. F. (szerk.), *La fin du Droit? Mare et Martin*, Párizs.
- Clément-Wilz, L. (2022a), Le multilinguisme procédural, horizon indépassable de la CJUE? in Pingel, I. et Barbato, J.-C. (szerk.), *La langue dans le procès international*, Pedone (jelenleg)
- Clément-Wilz, L. (2022b), La langue française, une langue intégrée au sein de l'Union européenne? in B. Nabli (szerk.), *La France, Etat intégré de l'Union européenne? Brulant*
- Conseil d'Etat, *Le droit souple*, Annual Report, 2013, 9. o. *Etude annuelle 2013 du Conseil d'Etat – Le droit leves*, Vie publique.fr (vie-publique.fr).
- Cosmai, D. (2014), Az európai nyelv – többnyelvűség és fordítás az uniós intézményekben: *Praxis, problémák és perspektívák*, Editions de l'Université libre de Bruxelles (szerk. D.A. Best)
- Az Európai Unió Tanácsa (2022a), *Konferencia Európa jövőjéről – Javaslatok és kapcsolódó konkrét intézkedések az Európa jövőjéről szóló konferencia végső eredményéről szóló jelentésben: Előzetes műszaki értékelés*, ST 10033 2022 INIT – NOTE 10/06/2022. Brüsszel: Az

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Európai Unió Tanácsa. Elérhető a következő címen:

https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsIntext=&DocumentNumber=10033%2F22&Intézményközi_fájlok=&DocumentDateFrom={amp:MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&MeetingDateTo={amp:D

Az Európai Unió Tanácsa (2022b), Konferencia Európa jövőjéről – Javaslatok és kapcsolódó konkrét intézkedések az Európa jövőjéről szóló konferencia végső eredményéről szóló jelentésben: Előzetes műszaki értékelés, ST 10033 2022 ADD 1 – MEGJEGYZÉS 2022. Brüsszel: Az Európai Unió Tanácsa. Elérhető a következő címen:

https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsIntext=&DocumentNumber=10033%2F22&Intézményközi_fájlok=&DocumentDateFrom={amp:MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&MeetingDateTo={amp:D

Dero, D. (2017), Actes atypiques, Jurisclasseur Europe, LexisNexis.

Fordítási Főigazgatóság (2017), Menedzsmenti terv 2017. Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/info/publications/management-plan-2017-translation_en.

Edwards, J. (2009): Nyelv és identitás. Cambridge: Közeli helyek Cambridge University Press.

España-Bonet, C. and Costa-jussà, M. R. (2016), Hibrid gépi fordítási áttekintés, In Costa-jussà, M., Rapp, R., Lambert, P., Eberle, K., Banchs, R. és Babych, B. (szerk.), Hibrid megközelítések a gépi fordításhoz. A természetes nyelv feldolgozásának elmélete és alkalmazásai, pp. 1–24. Az én házam. Itt a Springer. Elérhető a következő címen: https://doi.org/10.1007/978-3-319-21311-8_1

Európai Bizottság (2011), Felhasználói nyelvi preferenciák online, Eurobarométer 313 gyorsfelmérés. Brüsszel: Az Európai Bizottság.

Európai Bizottság (2012), Europeans and their Languages (Európaiak és nyelveik), 386. sz. Eurobarométer tematikus felmérés, Brüsszel: Az Európai Bizottság. Elérhető a következő címen: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049>.

Európai Bizottság (2016), Közlemény a Bizottság fordításához a szakbizottság döntéshozatali folyamatának részeként (C(2016)2000). Elérhető a következő címen: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000&lang=hu](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000&lang=hu)

Európai Bizottság (2017), Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén, COM(2017) 673 final, Brüsszel: Az Európai Bizottság.

Európai Tanács (2012), A Tanács 2012. december 17-i 1260/2012/EU rendelete az egységes szabadalmi oltalom létrehozásának területén létrehozandó megerősített együttműködésnek az alkalmazandó fordítási szabályok tekintetében történő végrehajtásáról.

Európai nyelvi erőforrás-koordináció (2019), ELRC: Sustainable Language Data Sharing to Support Language Equality in Multilingual Europe, Why Language Data Matters. Elérhető a következő címen: <https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Reports%202021/ELRCWhitePaper.pdf>.

Európai Ombudsman (2019), többnyelvűség az uniós intézményekben, Jelentés a nyilvános konzultációról. Brüsszel: Európai ombudsman.

Európai Parlament (2021), Az Európai Parlament eljárási szabályzata, 9. parlamenti ciklus – 2021. szeptember. Elérhető a következő címen: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2021-09-13-TOC_EN.html

Eurydice (2017), Key data on teaching languages at school in Europe 2017, Brüsszel: Az Európai Bizottság.

Fenet, A. (2001), Diversité linguistique et construction européenne, Revue Trimestrielle de Droit Européen, 37(2), 235–269. o.

Gazzola, M. (2014), Partecipazione, esclusione languagea e traduzione: Una valutazione del regime languageo dell'Unione europea, *Studi Italiani di Linguistica Teorica e Applicata*, 43 (2), 227–264. o.

Gazzola, M. (2015): A szabadalmi információk kezelése terén mutatózó nyelvi egyenlőtlenségek azonosítása és enyhítése Európában, *World Patent Information* 40, pp. 43–50. <https://doi.org/10.1016/j.wpi.2014.12.001>.

Gazzola, M. (2016a), Kutatás a Kultusz Bizottság számára – Európai többnyelvűségi stratégia: Előnyök és költségek, PE 573.460. Brüsszel: Az Európai Parlament.

Gazzola, M. (2016b): Többnyelvű kommunikáció kinek? Nyelvpolitika és méltányosság az Európai Unióban, *Európai Uniók politika*, 17 (4), 546–569. o.

Gazzola, M. és Grin, F. (2013) Az ELF hatékonyabb és tisztességesebb, mint a fordítás? Az EU többnyelvű rendszerének értékelése, *International Journal of Applied Linguistics* 23(1), 93–107. o.

Ginsburgh, V., and Shlomo, W. (2005), Language disenfranchisement in the European Union, *Journal of Common Market Studies*, 43 (2), 273–286. o.

Gozzi, P. (2004), Babel in Mitteleuropa. La traduzione della legislazione comunitaria nelle lingue dei paesi candidati, in Rega, L. és Magris, M. (szerk.), *Übersetzen in der Fachkommunikation – Comunicazione specialistica e traduzione*, Gunter Narr Verlag, Tübingen.

Viin, F. (2010), Le plurilinguisme des Européens: de l'efficience communicationnelle à l'enjeu politique, in Dominik, H., Malacek, K. és Muir, E. (szerk.) *Languages et construction européenne*, 243–258. o. Brüsszel: Peter Lang vagyok.

Viin, F. (2015), The Economics of English in Europe, in Ricento, T. (szerk.) *Nyelvpolitika és politikai gazdaságtan: English in a global context*, pp. 119–144, Oxford/New York: Oxford University Press.

Viin, F., Conceição, M.C., Kraus, P.A., Marácz, L., Ozolina, Z., Pokorn, N.K. és Pym, A. (szerk.) (2018), *The MIME vademecum: Mobilitás és befogadás a többnyelvű Európában*. Genf: A MIME projekt.

Viin, F. Marácz, L. és Pokorn, N.K. (szerk.) (2022), *Előnyök az interdiszciplináris nyelvpolitikában*. Amszterdam: John Benjamins vagyok.

Hampshire, S. és Salvia, C. (2010), Fordítás és az internet: Az ingyenes online gépi fordítók minőségének értékelése, *Quaderns: Revista de traducció*, 17, pp. 197–209. Elérhető a következő címen: <http://www.raco.cat/index.php/quadernstraduccio/article/viewFile/194256/260430>

Hanzl, J. and Beaven, J. (2017), Minőségbiztosítás az EU Fordítási Szolgálatának Tanácsában. In Svoboda T., Biel, Ł. és Łoboda, K. (szerk.) *Minőségi szempontok az intézményi fordításban*, pp: 139–153. Berlin: Nyelvtudományi sajtó. ITT AZ IDEJE. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048196>.

Herbillon, M. (2003), Rapport d'information d'information déposé par la délégation de l'assemblée nationale pour l'Union européenne sur la diversité linguistique dans l'Union européenne, 2003. június 11., Assemblée nationale. Elérhető a következő címen: <http://www.assemblee-nationale.fr/12/europe/rap-info/i0902.asp>

Horspool, M. (2006), Over the Rainbow: Nyelvek és jog az Európai Unió jövőjében. *Határidős ügyletek*, 38 (2), 158–68. o. ITT AZ IDEJE. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2005.04.013>.

Hutchins, J. (2007), Gépi fordítás: A tömör történelem, *Mechanical Translation*, 13, 1 & 2, pp. 1–21.

Jackson, J. et al. (2019), The Accuracy of Google Translate for Abstracting Data from non-English-Language Trials for Systematic Reviews, *Annals of Internal Medicine*, 171 (9), pp.

Kantar Public (2022): A jövő a kezdedben van: Az Európa jövőjéről szóló konferencia többnyelvű digitális platformja, 2022. február. Elérhető a <https://futureu.europa.eu/pages/reporting?locale=en> címen.

Kraus, P. (2011): Sem nem egységes, sem nem sokszínű? Az Európai Unió nyelvi kérdése és politikai legitimitációja a nyelvi sokszínűségben és az európai demokráciában

Labrie, N. (1993), *La construction linguistique de la Communauté européenne*. Párizs: A Honoré bajnoka. Lawton, C. (2014), *European Bankers Grill ECB Panel*, *The Wall Street Journal*, 2014. február 19.

Leal, A. (2021), *English and Translation in the European Union* (angol nyelven). *Egység és sokféleség a brexit ébredésében*. London: Közeli helyek Ez a Routledge.

Lequesne, C. (2021) *Diversité linguistique et langue française en Europe*. Párizs: Henry Dougier vagyok.

Mai, K. (2016), *Az MT@EC használata az Európai Bizottság fordítói által*, 2. ELRC konferencia, Brüsszel. Elérhető a következő címen: [https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT\(at\)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf](https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT(at)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf).

McAuliffe, K. (2016), *Hidden Translators, Language and Law/Linguagem e Direito*, 3. o. Elérhető a következő címen: <https://ojs.letras.up.pt/index.php/LLLD/Article/view/1652/1463>.

Ó Regan, F. (2010), *Az Európai Unió intézményeinek nyelvi rendszere és gyakorlata*, Hanf, D., Malacek, K., Muir, E. (szerk.), *Languages et construction européenne*, Cahiers du Collège d'Europe n°10, Brüsszel: Peter Lang vagyok.

Pinnis, M. és Kalnis, R. (2018), *A neurális gépi fordítási szolgáltatás fejlesztése a 2017–2018-as európai uniós elnökség számára*, *Proceedings of AMTA 2018*, Vol. 2: *MT Felhasználók Útvonala*, 72–83. o. Elérhető a következő címen: <https://aclanthology.org/W18-1910.pdf>.

Pingel, I. (2018), *Le multilinguisme à la Cour de justice de l'Union européenne: questions choisies*, *International Journal for the Semiotics of Law, Revue internationale de Sémiotique juridique*, 32, pp. 449–462.

Ringe, N. (2022), *A politika nyelve(i): Többnyelvű politikaalkotás az Európai Unióban*. Ann Arbor: University of Michigan Press. Elérhető a következő címen: https://www.press.umich.edu/12080141/languages_of_politics

Rivera-Trigueros, I. (2021), *Gépi fordítási rendszerek és minőségértékelés: szisztematikus felülvizsgálat. Nyelvi erőforrások és értékelés*. Elérhető a következő címen: <https://doi.org/10.1007/s10579-021-09537-5>.

Rossi, C. és Chevrot, J.-P. (2019), *Uses and perceptions of Machine Translation at the European Commission*, *The Journal of Specialized Translation*, 31, pp. 177–200. https://www.jostrans.org/issue31/art_rossi.pdf

Shuibhne, N.N. (2002), *EK-jog és kisebbségi nyelvpolitika: kultúra, állampolgárság és alapvető jogok*. Hága: Kluwer Law International.

Somssich, R. (2016), *What language for Europe?* *ELTE Law Journal*, pp. 103–115.

Sutskever, I. Vinyals, O. és Le, Q. (2014), *Sequence to Sequence Learning with Neural Networks*. Z. Ghahramani, M. Welling, C. Cortes, N. Lawrence és K. Q. Weinberger (szerk.) *NIPS 2014: A Neural Information Processing Systems fejlesztései*, 3104–12, Montréal: Curran Associates. <https://proceedings.neurips.cc/paper/2014/file/a14ac55a4f27472c5d894ec1c3c743d2-Paper.pdf>.

Svoboda, T. Biel, Ł. és Łoboda, K. (2017), *Bevezetés*, In Svoboda, T. Biel, Ł. és Łoboda, K. (szerk.): *Minőségi szempontok az intézményi fordításban*, Berlin: Language Science Press, pp. 1–13, Elérhető: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048175>.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (2012). *Az Európai Unió Hivatalos Lapja* C 326/47. Elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT & from=EN>.

Van der Jeught, S. (2015), *EU Language Law*, Groningen: Europa Law Publishing.

Van der Jeught, S. (2021), Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi autonómiája. Bevásárlókosár – Zeitschrift für Europäische Rechtslinguistik. Elérhető a következő címen: <https://kups.ub.uni-koeln.de/35638/1/vanderjeught--linguistic-autonomy-eu-institutions.pdf>.

Vanjani, M. és Aiken, M. (2020), A Compare of Free Online Machine Language Translators, Journal of Management Science and Business Intelligence, 2020, 5–1. Elérhető a következő címen: <http://ibii->.

Way, A. (2020), Gépi fordítás: Angelone, E. Ehrensberger-Dow, M. és Massey, G. (szerk.) The Bloomsbury Companion to Language Industry Studies, London: Bloomsbury Academic, pp. 311–332.

Wickström, B.A., Torsten, T. és Gazzola, M. (2018): A nyelvpolitika és a nyelvi igazságszolgáltatás közgazdasági megközelítése, in Gazzola, M. Torsten, T. és Wickström, B.A. (szerk.) Language Policy and Linguistic Justice. Gazdasági, filozófiai és szociolingvisztikus megközelítések, Berlin: Springer, 3–64. oldal.

Wright, S. (2018): A többnyelvűség hatása az Európai Unió Bíróságának ítéleteire, Ramos F.P. (szerk.), Institutional Translation for International Governance: A minőség javítása a többnyelvű jogi kommunikációban. London: Közeli helyek Bloomsbury, 141–155. o.

Wu, Y. et al., (2016), Google Neural Machine Translation System: Az emberi és a gépi fordítás közötti szakadék áthidalása. Elérhető a következő címen: <https://arxiv.org/abs/1609.08144>.

Ziller, J. (2018), Le multilinguisme, caractère fondamental du droit de l'Union européenne, in Condanzi, M. Cannizzaro, V. és Adam, R. (szerk.), Liber amicorum Antonio Tizzano, De la Cour CECA à la Cour de l'Union: le long parcours de la justice européenne, Torino: Giappichelli, pp. 1067–1082.

Zuddas, P. (2020), Alla ricerca di una lingua comune europea: Il ruolo dell'inglese nell'UE dopo la Brexit, Amministrazione in Cammino. Elérhető: <https://www.amministrazioneincammino.luiss.it/wp-content/uploads/2020/07/ZUDDAS-II.pdf>.

1. MELLÉKLET: AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEK, SZERVEK ÉS ÜGYNÖKSÉGEK WEBOLDAL-NYELVI POLITIKÁJA, VALAMINT AZ ÜGYNÖKSÉGEK NYELVI RENDSZERE

Ez a melléklet a) az uniós intézményekre, szervekre és ügynökségekre vonatkozó nyelvpolitika, valamint b) az ügynökségek nyelvi rendszerének szó szerinti átiratát tartalmazza.

A1.1 Az uniós intézmények

Az **Európai Parlament** nem rendelkezik honlapnyelv-politikával, de van egy olyan weboldala, amely általánosságban összefoglalja az EU nyelvpolitikáját.⁸³ Az Európai Tanács és az Európai Unió Tanácsa honlapnyelv-politikával rendelkezik, amelyről itt számol be:⁸⁴

Az EU Tanácsának Főtitkársága arra törekszik, hogy weboldalát a felhasználók számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetővé tegye. Ezért a weboldalon alkalmazott alapértelmezett nyelvpolitika az összes tartalomnak az EU valamennyi hivatalos nyelvén történő közzététele. Van néhány kivétel e szabály alól: bizonyos információkat az interneten angol és francia nyelven, vagy csak angolul tesznek közzé.

Milyen nyelveket használunk ezen a weboldalon? Ez a weboldal az EU 24 hivatalos nyelvét használja: Bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén.

Hogyan használják a nyelveket a Tanács honlapján? A weboldal három különböző nyelvi szabályzatot használ: i. az EU mind a 24 hivatalos nyelvén közzétett tartalom; ii. kizárólag angolul vagy angolul és franciául közzétett tartalom; (III) angol, francia és bármely más releváns nyelven közzétett tartalom. Az alapértelmezett nyelvpolitika az, hogy az összes tartalmat az EU valamennyi hivatalos nyelvén egyszerre teszik közzé. Ez magában foglalja a Tanács nyilvános nyilvántartásában szereplő hivatalos dokumentumokat is. E szabály alól az egyetlen kivétel a honlap „találkozók” és „hírek és média” részében közzétett bizonyos tartalmak.

Gyűlések. A Tanács és az eurócsoport üléseiről, például a megvitatandó főbb pontokról, valamint az ülés helyszínéről és időpontjáról az EU valamennyi hivatalos nyelvén tájékozódhat. A főbb fejlemények és az egyes üléseken hozott határozatok összefoglalását az EU valamennyi hivatalos nyelvén közzéteszik. Számos részletesebb információt tartalmazó dokumentumot azonban angol és francia nyelven, vagy csak angolul tesznek közzé. Az Európai Tanács üléseire vonatkozó információkat az EU valamennyi nyelvén közzéteszik.

Nyomd meg a termékeket. A tervezett közönség speciális jellege miatt számos sajtóterméket csak angolul vagy angolul és franciául tesznek közzé. Ez magában foglalja: az eurócsoport és az eurócsoport elnökének nyilatkozatai; ii. a sajtóiroda kéthetes tervezését; iii. konkrét események, például nem uniós országokkal tartott csúcstalálkozók előtt közzétett médiatanácsadási közlemények; az Európai Tanács elnökének nyilatkozatai, megjegyzései és beszédei – ezeket gyakran más releváns nyelveken is közzéteszik a tárgyak alapján. Mivel bizonyos kérdésekben gyorsan kommunikálni kell a sajtóval, a sajtóközleményeket gyakran az eredeti nyelvükön teszik közzé, mielőtt lefordítják őket a másik 23 uniós nyelvre. Törekszünk arra, hogy az eredeti verzió után a lehető leggyorsabban közzétegyük a lefordított változatokat, és minden új nyelvi változatot közzétegyünk, amint elérhetővé válik.

83 Elérhető itt: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

84 Elérhető itt: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/> (közös honlap)

Miért nem találok információt az én nyelvemben? A Főtitkárság célja, hogy weboldala felhasználói számára a lehető legkorszerűbb tájékoztatást nyújtsa az általuk legjobban értett nyelven. Azonban korlátozott a fordítási költségvetésünk és erőforrásunk. Ez sajnos azt jelenti, hogy nem tudunk minden tartalmat időben lefordítani az összes uniós nyelvre. Ezért erőforrásainkat annak biztosítására összpontosítjuk, hogy a kulcsfontosságú tartalmak minden hivatalos nyelven elérhetőek legyenek, ugyanakkor korlátozzuk a speciális közönségnek, például a sajtónak szánt tartalmak nyelvválasztását. Bár előfordulhat, hogy a webhely egyes tartalmai nem érhetőek el az Ön nyelvén, a nyilvános nyilvánartartáson keresztül továbbra is hozzáférhet az uniós jogszabályokhoz, valamint a Tanács és az Európai Tanács hivatalos dokumentumaihoz az EU 24 hivatalos nyelvén.

Az Európai Bizottság nyelvpolitikai weboldala a „Languages on our website” oldalon található, az alábbiak szerint:⁸⁵

Információ számos nyelven. Célunk, hogy weboldalainkon tájékoztatást nyújtsunk az EU mind a 24 hivatalos nyelvén. Ha a tartalom nem érhető el az Ön által választott uniós nyelven, egyre több honlap kínálja az eTranslation szolgáltatást, a Bizottság gépi fordítási szolgáltatását. Arra törekszünk, hogy ésszerű egyensúlyt teremtsünk az EU számos nyelvét beszélők tiszteletben tartása és az olyan gyakorlati megfontolások között, mint például a fordítás korlátozott forrásai. Egyes tartalmak, például a jogszabályok, mindig elérhetőek az EU valamennyi nyelvén. Más tartalmak csak olyan nyelveken érhetőek el, amelyekről a felhasználói kutatások azt mondják, hogy a legnagyobb közönséget fogják elérni. Az összes tartalom legalább angol nyelven jelenik meg, mert a kutatások azt mutatják, hogy az angolnál webhelyeink látogatóinak mintegy 90% -át elérhetjük a preferált idegen nyelven vagy az anyanyelvükön.

Milyen nyelveket használunk weboldalainkon? A kiemelt tartalmak, a jogszabályok, a kulcsfontosságú politikai dokumentumok és a Bizottság által az „Europa” internetes domainhez tartozó egyéb, leglátogatottabb weboldalak, mint például az Európai Unió hivatalos honlapja, az EU mind a 24 hivatalos nyelvén elérhetőek. A sürgős vagy rövid életű információk először csak néhány vagy akár csak egy nyelven jelenhetnek meg. Más nyelvek is hozzáadhatók később, a felhasználói igényektől függően. A speciális információk (műszaki információk, kampányok, ajánlati felhívások, helyi hírek és események) néhány vagy akár egy nyelven is elérhetőek – a választás a célközönségtől függ.

Az **Európai Unió Bíróságának** honlapja nem tartalmaz a külső kommunikáció többnyelvűségének kezeléséről szóló részt.

Az **Európai Központi Bank** a következőképpen pontosítja honlapjának nyelvpolitikáját:

Ezen a weboldalon az Európai Központi Bank tevékenységéről az EU 24 hivatalos nyelvén tájékozódhat. Minden információ angol nyelven érhető el, de gondoskodunk arról, hogy a kulcsfontosságú tartalmak, és különösen az európai polgárok érdeklődésére számot tartó információk más hivatalos uniós nyelveken is elérhetőek legyenek.

Mit találsz a saját nyelvemben? A honlap, a „Rólunk”, a „magyarázók” és a „Az euró” szekcióban található összes oldal, valamint a kilenc szekció belépési oldalai angol és egyéb hivatalos uniós nyelveken érhetőek el. A monetáris politikai döntéseink, az éves jelentésünk és a monetáris politikai stratégiánkra vonatkozó válogatott információk, valamint más szövegek. A weboldal egyes tartalmait az EU bizonyos nyelveire lefordítják, és az Ön által értett nyelven is elérhetőek lehetnek, még akkor is, ha nem az Ön anyanyelve. Az elnök és más igazgatósági tagok néhány beszéde, interjúja és blogbejegyzése az angoltól eltérő nyelveken is elérhető. A sajtóközleményeket általában angol nyelven és – amennyiben a szakértői közönségen túlmutató szélesebb nyilvánosság számára releváns – az EU más

85 Elérhető itt: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

hivatalos nyelvein is elérhetővé teszik. Az EKB-jogszabályokat általában az EU valamennyi hivatalos nyelvén közzéteszik, és az EUR-Lex-ben érhető el. Nyilvános konzultációink tartalmát számos nyelven találhatja meg. Elfogadjuk a nyilvános konzultációkhoz való hozzájárulásokat az EU valamennyi hivatalos nyelvén. Az euróval és más kapcsolódó témákkal kapcsolatos információkat az uniós nemzeti központi *bankok weboldalain is megtalálhatja az Ön által választott nyelven.*

Nyelvi politikánk alkalmazása. Ha elfogadja a cookie-kat, akkor segít nekünk összesített statisztikákat szerezni az egyes oldalak és részeink fordításának igényéről. Ez azt jelenti, hogy meg tudjuk célozni, hogy mit kell lefordítani a jövőben. Ha egy weboldal még nem érhető el az Ön által választott nyelven, erre vonatkozó nyilatkozatot talál az oldalon. Az EKB Kommunikációs Főigazgatósága gondoskodik e nyelvpolitika alkalmazásáról. Ha kérdést szeretne feltenni az Európai Központi Banknak, kérjük, írjon nekünk a info@ecb.europa.eu e-mail címen az EU bármely hivatalos nyelvén.

Az **Európai Számvevőszék nyelvpolitikáját** a „Kommunikációs politikák és szabványok” és a „Kommunikációs politika⁸⁶ és elvek” című közleményében fejti ki⁸⁷. Az első dokumentum egyszerűen összefoglalja a Számvevőszék hivatalos nyelvi rendszerét, és nem az internetes kommunikációra vonatkozik. A második dokumentum a Számvevőszék digitális kommunikációval kapcsolatos megközelítésének leírását tartalmazza:

Kommunikációs elvek. A Számvevőszék online és ellenőrzési jelentéseken, valamint egyéb kiadványokon, rendezvényeken, valamint a sajtón és a médián keresztül kommunikál. Valamennyi ellenőrzési jelentése és véleménye az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető a honlapján a www.eca.europa.eu címen és az EU Bookshopon keresztül. A Számvevőszék honlapja a fő információs platform.

Nyelvpolitika. A Számvevőszék ellenőrzési jelentéseket készít és véleményeket ad ki az Európai Unió valamennyi tevékenységi területéről. Az Európai Unió Hivatalos Lapjában való közzétételükkor ezeknek a dokumentumoknak az Unió hivatalos nyelvein rendelkezésre kell állniuk. A Számvevőszék minden jelentését és egyéb termékét közzéteszi többnyelvű honlapján, hogy az uniós polgárok saját nyelvükön olvashassák azokat. A közösségi médiánkkal folytatott kommunikáció angol nyelven történik.

A1.2 Uniós szervek

Ez a szakasz az uniós szervek honlapnyelvi politikájának összefoglalását mutatja be, amennyiben azt a honlapjukon kifejezetten feltüntetik. A szó szerinti átírást az A1.3 szakasz tartalmazza.

Hét uniós szerv közül négy közzétette a honlap nyelvpolitikáját. Az **Európai Külügyi Szolgálat** honlapnyelv-politikája a következő kritériumokon⁸⁸ alapul: i. az EU mind a 24 hivatalos nyelvén közzétett tartalom, pl. az EU nevében tett nyilatkozatok, tanácsi következtetések, „Rólunk” szakasz; ii. kizárólag angol és francia nyelven közzétett tartalmak, pl. a főképviselő/alelnök és a szóvivők nyilatkozatai; (III) angol nyelven és bármely más releváns nyelven közzétett tartalom, pl. sajtóközlemények, sajtóközlemények, beszédek és megjegyzések, a főképviselő/alelnök blogbejegyzései, kiválasztott webes funkciók. A weboldal azt is kimondja, hogy a közösségi média fiókok elsősorban angolul működnek, és a Europe Direct Kapcsolattartó Központ által kezelt információkérések az EU bármely hivatalos nyelvén benyújthatók. A weboldal azonban angol nyelven érhető el, csak néhány francia nyelvű résztel. Minden weboldal tetején fel kell tüntetni azt

86 Elérhető itt: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

87 Elérhető itt: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

88 Elérhető itt: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

a nyelvet, amelyen a felhasználók megtekintik a weboldalt, de a gyakorlatban csak az angol és a francia látható. A „Reflektorfény” szekció többnyelvű.

Az **EGSZB-nek** nincssaját nyelvi politikájának szentelt weboldala.

Az **Európai RB** honlapjának nyelvpolitikája célja, hogy „a saját nyelvén – vagy olyan nyelven, amelyet megérthet – tájékoztatást nyújtson Önnek attól függően, hogy milyen információkat keres”.⁸⁹ Kifejti, hogy a honlap egyes részeinek főszabály szerint mely nyelveken kell rendelkezésre állniuk, milyen korlátokkal kell szembenézniük, és milyen kritériumokat kell követniük, ha a tartalom csak néhány nyelven érhető el. A gépi fordítás egy kiválasztott oldalszámon érhető el.

Az **Európai Beruházási Bank** honlapja „célja, hogy az Ön által keresett információkat a saját nyelvén vagy az információk jellegétől függően érhető nyelven nyújtsa”, a gyakorlatban azonban a honlap navigációja és tartalma angol, francia és német nyelven érhető el.⁹⁰

Az **európai ombudsman** „nyelvpolitikájában” ismerteti weboldalának nyelvpolitikáját, valamint a közösségi média nyelvválasztását, amely⁹¹ az uniós szervek nyelvi politikái közül a legátfogóbb, amint azt az A1.3.4. szakasz mutatja, ahol a szöveget szó szerint jelentik.

Az **európai adatvédelmi biztos** háromnyelvű honlapja nem tartalmaz nyelvpolitikával foglalkozó oldalt. Az európai adatvédelmi biztos éves jelentései néha megemlíti a nyelvpolitikát, de csak azért, hogy emlékeztessenek arra, hogy az európai adatvédelmi biztos átlátható nyelvi stílust próbál használni, és legalább angol, francia és német nyelven próbál sajtóközleményeket közzétenni⁹².

Az **Európai Adatvédelmi Testület** honlapja nem tartalmaz nyelvi politikáról szóló oldalt.

A1.3 Az uniós szervek teljes körű nyelvpolitikája

Ez a szakasz szó szerint beszámol azon uniós szervek weboldalainak tartalmának átírásáról, amelyeken a weboldal nyelvpolitikája kifejtésre kerül. A főbb pontok és az URL-ekre való hivatkozások összefoglalását az A1.2. szakasz lábjegyzetei tartalmazzák. Egyes weboldalak további információkat tartalmazhatnak. Ez a szakasz további részletekkel egészíti ki az A1.2. szakaszt.

A1.3.1 Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ)

Az EKSZ nyelvpolitikája

Az Európai Külügyi Szolgálat az európai külső politikákról és fellépésekről világszerte kommunikál az uniós polgárokkal és közönségekkel.

Célunk, hogy tartalmainkat a lehető legjobban hozzáférhetővé tegyük a felhasználók számára. Mindazonáltal ésszerű egyensúlyt kell teremtenünk az EU számos nyelve és a nem uniós helyi nyelvek beszélőinek tiszteletben tartása, valamint az olyan gyakorlati megfontolások között, mint az időszűrőség, a hatékonyság és az uniós adófizetők által finanszírozott fordítási költségek.

Bizonyos típusú tartalmak, például az uniós jogszabályok, a tanácsi következtetések vagy az uniós nyilatkozatok az EU valamennyi nyelvén elérhetők. Más tartalmak csak egy nyelven vagy nyelvkombinációban érhetőek el, az adott célközönség(ek)től és annak értékelésétől függően, hogy hogyan érhetjük el a legnagyobb közönséget a leghatékonyabb és leghatékonyabb módon.

89 Elérhető itt: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

90 Elérhető itt: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

91 Elérhető itt: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

92 Elérhető itt: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/ar2011_en.pdf

Az EKSZ honlapja

Az EKSZ honlapjának nyelvpolitikája a következő három kritériumon alapul:

1. Az EU mind a 24 hivatalos nyelvén közzétett tartalom, pl. az EU nevében tett nyilatkozatok, tanácsi következtetések, „Rólunk” szakasz
2. Csak angolul és franciául közzétett tartalmak, pl. a főképviselő/alelnök és a szóvivők nyilatkozatai
3. angol nyelven és bármely más releváns nyelven közzétett tartalom, pl. sajtóközlemények, sajtóközlemények, beszédek és megjegyzések, a főképviselő/alelnök blogbejegyzései, kiválasztott webes funkciók

- Az EKSZ harmadik országokba delegált küldöttségeinek, a katonai és polgári misszióknak és műveleteknek, valamint a választási megfigyelő misszióknak az EKSZ honlapján található weboldalai angol nyelven és az érintett országok helyi nyelvén (nyelvein) nyújtanak tájékoztatást. A helyi sajtónyilatkozatok általában az EU egyik hivatalos nyelvén és a helyi nyelven szólnak.

- Az EKSZ orosz nyelvű honlapot is működtet.

- Azt a nyelvet, amelyen a felhasználók megtekintik a weboldalt, minden weboldal tetején feltüntetik.

Az ikonra kattintva a felhasználók egy másik nyelvre válhatnak. Meg van adva az a nyelv, amelyen egy weboldal elérhető.

- Az új tartalmak folyamatosan frissülnek ezen a weboldalon. Ez azt jelenti, hogy ha egy fordítás nem áll rendelkezésre, akkor lehet, hogy még mindig végigmegy a fordítási folyamaton. Fordításokat közzéteszünk, amint elérhetővé válnak.

- Az EKSZ honlapja fokozatosan a következő megközelítést alkalmazza:

- o A nyilvánosság számára hosszú időtartamú, közvetlen tájékoztatás fokozatosan az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető lesz, az olvasótól függően más releváns nyelv(ek) mellett.

- o Az EU hivatalos nyelveihez való gépi fordítás használatát mindaddig figyelembe kell venni tájékoztató szövegek esetében, amíg a felhasználót megfelelően tájékoztatják a folyamatról.

- o rövid életű vagy nagyon speciális információk általában néhány nyelven – vagy akár csak egy – a közönségtől függően.

Az EKSZ közösségi médiája

- Az EKSZ központjának közösségimédia-fiókjai elsősorban angol nyelven működnek. Amennyire lehetséges, nyelvileg és a közönségtől függően diverzifikáljuk a tartalmakat az uniós képviseletek, küldöttségek vagy más partnerek általi terjesztés céljából.

- Az EKSZ küldöttségei részt vesznek a közösségi médiában a megfelelő helyi nyelveken történő tájékoztatásban.

Nyilvános konzultációk, információkérések és dokumentumokhoz való hozzáférés

- A Europe Direct kapcsolattartó központ által kezelt információkérések az EU bármely hivatalos nyelvén benyújthatók. Az EKSZ válasza ugyanazon a nyelven készült.

- A dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek az EU bármely hivatalos nyelvén is benyújthatók. A hatékonyság és a gyors reagálás biztosítása érdekében az EKSZ politikája az, hogy megkérdezi a kérelmezőt, hogy elfogadható-e egy angol vagy francia nyelvű válasz. Nemleges válasz esetén a választ a kérelmező nyelvén adják meg.

A nyilvános konzultációk az uniós polgárok számára nyitott online kérdőívek formájában, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy részt vehessenek az uniós politikai döntéshozatali folyamatban, mindig elérhetők legalább angol, francia és német nyelven, és gyakran a legtöbb uniós nyelven. A válaszok az EU bármely hivatalos nyelvén benyújthatók. Az EKSZ érdekelt felekkel folytatott, külső közönséget célzó konzultációi az érintett nyelveken érhetők el.

A1.3.2 Régiók Európai Bizottsága (RB)

Nyelvpolitika

Célunk, hogy információt nyújtsunk a saját nyelvén – vagy olyan nyelven, amelyet megérthet – attól függően, hogy milyen információkat keres.

Az EU hivatalos nyelvei

Bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén.

Azon nyelvek, amelyek különböző információkat tesznek közzé a Régiók Bizottsága honlapján

- Weboldal-navigációs struktúra – Közzétéve az EU hivatalos nyelvein.
- Általános információk – Az EU hivatalos nyelvein jelenik meg, amint és amikor lefordítják.
- Hivatalos dokumentumok, politikai jelentőségű dokumentumok, plenáris ülésre vonatkozó információk és dokumentumok – Közzétéve az EU valamennyi hivatalos nyelvén
- Sürgős vagy rövid élettartamú információk (hírek, események,...) – Nem minden nyelven tették közzé. A nyelv(ek) kiválasztása az információ célközönségétől függ.
- Speciális információk (műszaki információk, folyamatban lévő munkák, ajánlati felhívások) – Főleg angolul teszik közzé.
- Nemzeti és regionális célzott információk (Európa az én régiómban) – Az ország nyelvén jelent meg. Kapcsolatfelvételi űrlapok és az Ön üzeneteire adott válaszok – Az üzenetek az EU bármely hivatalos nyelvén küldhetők el, és lehetőség szerint ugyanazon a nyelven küldhetők meg a válaszok. A gyors válaszadás érdekében alternatív nyelvet (angol, francia vagy német) kérünk.

Meglepő, hogy néhány információ nem érhető el az Ön nyelvén?

- A weboldal látogatói néha meglepődnek, hogy egy oldal nem érhető el a saját nyelvükön.

A Régiók Bizottsága honlapján elérhető nyelvek általában a következő korlátoktól függenek:

- (jogi) fontosság – a nyilvánosságának minden hivatalos dokumentumhoz hozzáférést kell biztosítani, hogy azokat valamennyi hivatalos nyelven készítsék el. Más dokumentumokat csak a szükséges nyelvekre fordítanak le (például a nemzeti hatóságokkal, szervezetekkel vagy magánszemélyekkel folytatott kommunikáció);
- sürgősség – ahhoz, hogy relevánsak legyenek, bizonyos típusú információkat gyorsan közzé kell tenni. Mivel a fordítás időbe telik, inkább gyorsan közzétesszük azokat a

nyelveket, amelyeket a legtöbb európai ért, ahelyett, hogy megvárnánk az összes nyelvre történő fordítást;

- költséghatékonyság – az adófizetők pénzének megtakarítása érdekében, a csak viszonylag kevés ember által látogatott, magasan specializált oldalak esetében az aggodalom, hogy a legtöbben megérthessék az információ lényegét;
- technikai korlátok – egy honlap több mint 20 nyelven történő kezelése rendkívül összetett, sok emberi és pénzügyi erőforrást igényel;
- fordítás – csak korlátozott számú fordítónk és korlátozott költségvetésünk van a fordításra (valamennyi adófizető pénze).

A kiválasztott oldalakon azonban lehetőséget biztosítunk arra, hogy az Európai Bizottság eTranslation szolgáltatása által biztosított automatikus gépi fordítást kérjen:

- A gépi fordítás alapvető képet adhat a tartalomról az Ön által értett nyelven. Mindazonáltal szem előtt kell tartani, hogy nem foglal magában emberi beavatkozást, és hogy a gépi fordítás minősége és pontossága szövegenként és nyelvpáronként jelentősen eltérhet.

Örömmel fogadjuk visszajelzését a gépi fordításról!

A1.3.3 Európai Beruházási Bank

A honlap nyelvpolitikája

Milyen nyelveken érhető el az EBB weboldala?

Az EBB célja, hogy az Ön által keresett információkat a saját nyelvén vagy az információk jellegétől függően érhető nyelven nyújtsa Önnek. A hivatalos dokumentumok legalább azon nyelveken érhetőek el, amelyek a közzététel időpontjában hivatalosak voltak. Más, jogilag nem kötelező erejű dokumentumokat gyakran tesznek közzé angol, francia és német nyelven. A honlapon található általános információk, a honlapról azonnal elérhető szakaszok és az indexek, amennyire lehetséges, angol, francia és német nyelven érhetőek el. A speciális információk általában legalább két nyelven érhetőek el, amelyeket a közönség leggyakrabban használ.

Hogyan működnek a nyelvek az EBB honlapján?

A weboldal navigációja és tartalma általában három nyelven érhető el: Angol, francia és német. Az ezekhez a verziókhöz való hozzáféréshez nem szükséges cookie-k vagy böngészők észlelése. A nyelv az oldal URL-jében van feltüntetve, azaz angol (www.eib.org/en), francia (www.eib.org/fr) és német (www.eib.org/de).

Ha más nyelvek állnak rendelkezésre, a cím alatt minden oldalon lehetőség van az oldal tartalmának nyelvének megváltoztatására. A cookie-kat arra használják, hogy beállítsák ezt a nyelvi preferenciát a böngészési munkamenet során, és eltávolítsák a munkamenet végén. Ezen nyelvek egyikének kiválasztása megváltoztatja az oldal nyelvét, míg az oldal navigációja az URL-ben meghatározott nyelven marad.

A1.3.4 Európai ombudsman

Az európai ombudsman szilárdan elkötelezett a többnyelvűség elve mellett, mivel a kulturális és nyelvi sokszínűség az Európai Unió egyik legnagyobb értéke. Az ombudsman hídként működik az európai polgárok és az EU között annak biztosítása érdekében, hogy az uniós intézmények betartsák a legmagasabb szintű etikai, adminisztratív és átláthatósági normákat. A polgárok saját nyelvükön történő kezelése kulcsfontosságú ahhoz, hogy az EU hozzáférhetőbbé és elszámoltathatóbbá váljon, ami pedig elengedhetetlen az EU demokratikus rendszerének sikeréhez.

Az európai ombudsman pragmatikus egyensúlyt próbál találni a többnyelvűség elve és azon kötelezettsége között, hogy korlátozott erőforrásait a leghatékonyabban használja fel. Indokolt esetben az ombudsman dönthet úgy, hogy bizonyos dokumentumokat korlátozott számú nyelven tesz közzé.

Az alábbi áttekintés ismerteti az ombudsman nyelvválasztását a legfontosabb közleményekkel és kiadványokkal kapcsolatban.

Kommunikáció a panaszosokkal és a nyilvánossággal

Minden uniós polgárnak vagy lakosnak joga van a 24 hivatalos nyelv bármelyikét használni az uniós intézményekkel folytatott levelezés során, amelyeknek ugyanazon a nyelven kell válaszolniuk. Ez az elv az európai ombudsmannal való kapcsolattartásra is vonatkozik. Minden panasz, információkérés és egyéb megkeresés elküldhető és megválaszolható az EU bármely hivatalos nyelvén.

Az ombudsman honlapja az EU mind a 24 nyelvén elérhető, beleértve az elektronikus panasztételi űrlapot és az interaktív útmutatót is, amely segít a felhasználóknak megtalálni a megfelelő problémamegoldó mechanizmust uniós szinten vagy a tagállamokban. Ha a panaszos elégedetlen az ombudsman szolgálataival, tanácsot kaphat arra vonatkozóan, hogy hova fordulhat az általa választott uniós nyelven.

Az ombudsman legfontosabb kiadványai, például az éves jelentés, a „Ki segíthet Önnek?” című szolgáltatási brosúra, valamint az ombudsman vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásai az EU mind a 24 nyelvén elérhetők. Ugyanez vonatkozik a jelenlegi európai ombudsmanra, Emily O'Reilly-re és elődjeire vonatkozó információkra is. A helyes hivatali magatartás európai kódexe az EU mind a 24 nyelvén, valamint az uniós tagjelölt országok nyelvein is elérhető.

Esettel kapcsolatos munka

Az ombudsman az EU valamennyi hivatalos nyelvén fogadja és kezeli a panaszokat. A vizsgálatainak többségét – kivéve azokat, amelyekkel informális eljárás keretében foglalkoznak (például telefonon) – közzéteszik a honlapján. A különböző ügyekkel kapcsolatos dokumentumok nyelvpolitikája a következő:

- Az ajánlásokat és határozatokat a panaszos nyelvén és angolul teszik közzé.
- A szélesebb körű közérdeklődésre számot tartó ügyek összefoglalóit mind a 24 nyelven közzéteszik.
- A különjelentéseket az EU mind a 24 nyelvén közzéteszik.
- A saját kezdeményezésű vizsgálatokat angol nyelven teszik közzé, az összes uniós nyelven készült összefoglalókkal együtt.
- A megnyitott ügyekkel kapcsolatos rövid információk angol nyelven érhetők el.
- A nyilvános konzultációkat az EU mind a 24 nyelvén közzéteszik. Indokolt esetben azonban az ombudsman dönthet úgy, hogy korlátozott számú uniós nyelven kér visszajelzést a célközönségtől.
- A nyomon követési tanulmányok az EU mind a 24 nyelvén elérhetők.

Stratégiai és szervezeti dokumentumok

Az ombudsman stratégiai és szervezeti dokumentumainak többsége, például alapszabálya, stratégiája, nyilvános nyilvántartása és magatartási kódexe valamennyi uniós nyelven elérhető. Ugyanez vonatkozik a nyilvános pályázati felhívásokra is. Éves irányítási terve vagy egyéb konkrét stratégiai dokumentumai korlátozott számú uniós nyelven érhetők el.

Média és közösségi média tevékenységek

Az ombudsman rendszeresen tájékoztatja az újságírókat a nyomozásairól és egyéb hírekről. Mivel az érintett újságírók többsége brüsszeli székhelyű uniós tudósító, akiknek időszerű információkra van szükségük, és hajlamosak az angol, a német vagy a francia nyelv elsajátítására, sajtóközleményeit csak ezeken a nyelveken teszi közzé. Szükséges időnyomás esetén dönthet úgy, hogy csak angol nyelvű sajtószövegeket tesz közzé.

Az ombudsman egyre gyakrabban használja a közösségi média platformokat a nyilvánosság elérése érdekében. Az ezeken a platformokon közzétett tartalmak többnyire angol nyelven érhetők el, a nemzetközi elérhetőségük miatt. Sajtóközleményeket, találkozóról és eseményekről szóló információkat és egyéb híreket tesz közzé angolul, németül és franciául. Az ombudsman kiadványait és videóit az EU 24 hivatalos nyelven különböző közösségimédia-csatornákon terjesztik.

Kommunikáció az Ombudsmanok Európai Hálózatával

Az európai ombudsman koordinálja az Ombudsmanok Európai Hálózatát, amely 36 európai országban több mint 95 irodából áll. A hálózat tagjai rendszeresen cserélnek tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat szemináriumokon és találkozókön, hírleveleken, elektronikus vitafórumon és napi elektronikus hírszolgáltatón keresztül. A hálózattal kapcsolatos információk, valamint a közös nyilatkozat az EU mind a 24 nyelven elérhető. A hálózatban használt nyelvek a spanyol, a német, az angol, a francia és az olasz.

Belső kommunikáció és toborzás

Az ombudsman csapata multikulturális, és az EU hivatalos nyelveinek széles körét fedi le. Ahol lehetséges, az ügyeket, a tájékoztatáskéréseket vagy a telefonhívásokat olyan alkalmazott kezeli, akinek az anyanyelve a kérelmező nyelve vagy azzal egyenértékű. Ha egy nyelvet nem lehet házon belül lefedni, az ombudsman külső fordítási szolgáltatásokat vesz igénybe.

A belső munkanyelvek elsősorban az angol és a francia. Az ombudsman irodájában az álláslehetőségekről szóló információk az EU valamennyi nyelven elérhetők. A konkrét pályázati felhívásokat azonban többnyire angolul teszik közzé, mivel az ombudsmani álláshelyek többségének előfeltétele az angol nyelvű magas szint.

A1.4 Az uniós ügynökségek nyelvi rendszere és weboldala

Az e táblázatban szereplő ügynökségek listája a hivatalos protokollrendet követi. Mind a jogi aktusokra (azaz a finanszírozási rendeletre és/vagy a belső szabályokra), mind pedig a honlapon feltüntetett nyelvpolitikára vonatkozik. A nyelvi rendszer és a weboldal nyelvpolitikája (ha létezik) együtt jelennek meg a jobb oldali oszlopban, mivel az utóbbi néha tisztázza az előbbit. A rendeletek, döntések és a weboldal nyelvpolitikája pontozott vonalelválasztással van felosztva, hogy megkönnyítse az olvasást.

Ügynökségek	A nyelvi rendszer forrásai és a weboldal nyelvi policija (ha létezik)	A vonatkozó rendelkezések tartalma
A BEREC-et támogató ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1971 rendelete (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) és a BEREC Támogatási Ügynökségének (BEREC Hivatal) létrehozásáról	46. cikk (1) bekezdés. „Az1. rendeletet a BEREC Hivatalra kell alkalmazni.”
	A BEREC Hivatal irányítóbizottságának MC/2016/02 határozata) a BEREC Hivatal munkanyelvi rendszeréről	1. cikk „A BEREC Hivatal munkanyelve az angol . Ez nem akadályozza meg a BEREC Hivatalt abban, hogy az Európai Unió más hivatalos nyelveit is használja, amennyiben az helyénvalónak tekinthető.”
Az európai politikai pártokkal és európai politikai alapítványokkal foglalkozó hatóság	Az Európai Parlament és a Tanács 1141/2014/EU, Euratom rendelete (2014. október 22.) az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról	6. cikk, (8) bekezdés. „Az1. rendeletet a Hatóságra kell alkalmazni. A Hatóság működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat és a nyilvántartást az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja.”
Közösségi Növényfajta-hivatal	A Tanács 1994. júliusi 2100/94/EK rendelete a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról	34. cikk (1) bekezdés. „A Hivatalra az 1. [...] rendeletben megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni.” 34. cikk (2) bekezdés. „ A Hivatalhoz benyújtott kérelmeket , az ilyen kérelmek feldolgozásához szükséges iratokat és minden egyéb benyújtott iratot az Európai Közösségek hivatalos nyelveinek egyikén kell benyújtani.” 34. cikk (3) bekezdés. „A Hivatal előtti eljárásban részt vevő felek jogosultak írásbeli és szóbeli eljárást lefolytatni az Európai Közösségek bármely hivatalos nyelvén fordítással, meghallgatás esetén pedig szinkrontolmácsolással, legalább az Európai Közösségek bármely más, az eljárásban részt vevő fél által választott hivatalos nyelvére. E jogok gyakorlása nem jár külön költségekkel az eljárásban részt vevő

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

		felek számára.”
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács 2062/94/EK rendelete az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség létrehozásáról	<p>23. cikk (1) bekezdés. „Az 1. rendeletben megállapított rendelkezéseket az Ügynökségre is alkalmazni kell.”</p> <p>23. cikk (2) bekezdés: „Az igazgatótanács határozhat az Ügynökség által belső működése során használandó nyelvekről”</p>
	<p>A nyelvekről szóló weboldal: Többnyelvűség az EU-OSHA-nál Munkahelyi biztonság és egészségvédelem EU-OSHA (europa.eu) https://osha.europa.eu/en/tools-and-resources/multilingualism</p>	<p>A többnyelvűség az inkluzív kommunikáció alapvető eleme az Európai Unióban és minden páneurópai szervezet számára. Az EU-OSHA által kifejlesztett információk, elemzések és eszközök több nyelven történő elérhetővé tétele azt jelenti, hogy az Ügynökség több embert érhet el.</p> <p>Nyelvi akadályok átlépése</p> <p>Az EU-OSHA arra törekszik, hogy üzeneteit a lehető legszélesebb körben terjessze azáltal, hogy mindennapi tevékenységeibe bevonja a többnyelvűséget. Ezen a területen más uniós szervezetekkel együttműködésben is részt vesz innovatív projekteken.</p> <p>Az EU-OSHA számára a többnyelvűség egyrészt a tiszteletben tartás alapelve, másrészt pragmatikus döntés, amely segíti az Ügynökséget küldetésének teljesítésében.</p> <p>Az EU-OSHA célja, hogy kreatívan gondolkodjon és költséghatékony módon dolgozzon annak biztosítása érdekében, hogy tevékenységei az uniós polgárok számára hozzáférhetőek legyenek, függetlenül attól, hogy milyen nyelven beszélnek. Hogy néhány példát említsünk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Napo animációs filmek nyelvmentesek, és mindenki számára érthetőek és élvezhetőek; • Az OiRA eszközök számos nyelven elérhetőek, és a felhasználók nyelv szerint kereshetik az eszközöket; • az Egészséges Munkahelyek Filmdíj díjának részeként a nyertes filmet a nemzeti fókuszpontok számára kínálják fel a nyelvükön történő feliratozásra. <p>Az EU-OSHA által gyártott anyagok egy része 25 európai nyelven érhető el. Más kiadványokat, például egyes kiadványokat, a nemzeti kapcsolattartók kérésére fordítanak le. A fókuszpontok aktív szerepet játszanak a fordítások szükségességének felmérésében és minőségük nyomon követésében.</p> <p>Az EU-OSHA vállalati weboldala</p> <p>Az EU-OSHA vállalati weboldal-tartalmak többsége többnyelvű; a főbb szakaszok, valamint a vállalati honlapon közzétett összefoglalók és sajtóközlemények</p>

	<p>25 nyelven érhető el.</p> <p>2017-ben az EU-OSHA az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalával és az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontjával közösen elnyerte a „Kiválóság a polgárokra/ügyfélre összpontosító szolgáltatások terén” kategóriában a jó ügyintézésért járó európai ombudsmani díjat a többnyelvű weboldalak fordításkezelésének megkönnyítését célzó projekttel kapcsolatos innovatív munkájukért.</p> <p>Egészséges munkahelyek kampányai</p> <p>Az „Egészséges munkahelyek” kampány célja, hogy Európa-szerte felhívja a figyelmet a lehető legtöbb emberre és kisvállalkozásra. Az EU-OSHA fontosnak tartja, hogy a kampányok inkluzívak legyenek, ezért az Ügynökség rendelkezésére áll az összes alapvető kampányanyag lefordítva 25 nyelvre, beleértve a kampány weboldalát is, amely a kampányhoz kapcsolódó információk és eszközök fő adattára. A többi kampányanyagot és kiadványt a fókuszpontokhoz való fordításra ajánlják fel, amelyek eldönthetik, hogy melyek azok, amelyek szerintük a legnagyobb értéket képviselik számukra.</p> <p>A kiváló minőségű fordítások biztosításának elősegítése</p> <p>Az EU-OSHA az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontjával (CdT) és az Európai Unió Kiadóhivatalával közösen olyan projektet valósított meg, amelynek célja a munkahelyi biztonság és egészségvédelem (OSH) terminológiájának többnyelvű terapeutainak frissítése és bővítése. A cél az volt, hogy segítsék a fordítókat a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos szövegek következetes, pontos és naprakész verzióinak elérésében.</p> <p>A többnyelvű teaurusz immár integrálva van az EU-OSHA weboldal tartalomkezelő rendszerébe. Az IATE (az Európai Unió intézményközi terminológiai adatbázisa, amelyet a CdT üzemeltet) és az EuroVoc (a Kiadóhivatal többnyelvű teaurusza) 2000 új kifejezést tartalmaz közvetlen fordításokkal, fogalom meghatározásokkal, forrásokkal és összefüggésekkel. Az Ügynökség nemzeti kapcsolattartó pontjai minden fordítást felülvizsgáltak azok pontosságának biztosítása érdekében.</p> <p>A kifejezéseket a kiadványok és más típusú tartalmak címkézésére használják, amelyek lehetővé teszik a keresők számára, hogy könnyebben és hatékonyabban megtalálják a munkahelyi egészségvédelmi és egészségvédelmi adatokat.</p> <p>Az „Egészséges munkahelyek” kampány keretében az EU-OSHA szövegeket is készített a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek egyes területein. Ezek megtalálhatók a</p>
--	--

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

		kampány honlapján és a vállalati honlap vonatkozó részeiben.
Európai Bankhatóság	Az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU rendelet	73. cikk (1) bekezdés. „Az 1. tanácsi rendeletet [...] alkalmazni kell a Hatóságra. 73. cikk (2) bekezdés. „ Az igazgatótanács határoz a Hatóság belső nyelvhasználati szabályairól ”
	Az Európai Bankhatóság belső nyelvhasználati szabályairól szóló, 2011. január 12-i igazgatótanácsi határozat	1. cikk „Belső munkanyelv Az EBH belső munkanyelve az angol.”
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelemről	113. cikk (1) bekezdés. „Az 1. rendeletet az Ügynökségre kell alkalmazni. 113. cikk, (2) bekezdés. „Az EUMSZ 342. cikke alapján hozott határozatok sérelme nélkül az éves tevékenységi jelentést és a munkaprogramot az Unió valamennyi hivatalos nyelvén el kell készíteni.
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	Az Európai Parlament és a Tanács 851/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról	14. cikk: „Az igazgatótanács tagjainak egyhangú szavazatával meghatározza a Központ nyelveire vonatkozó szabályokat, beleértve a Központ belső működése és a külső kommunikáció közötti különbségtétel lehetőségét , figyelembe véve, hogy mindkét esetben biztosítani kell a Központ munkájához való hozzáférést és az abban való részvételt.”
	Nyelvekhasználata a honlapon, nyilatkozat: Nyelvpolitika (europa.eu)	„ A rendelkezésre álló költségvetésen belül a nyilvánosság számára kulcsfontosságú kiadványok az EU valamennyi hivatalos nyelvén, valamint izlandi és norvég nyelven rendelkezésre állnak. A magas fordítási költségek miatt a szakértői közösségnek szánt tartalmak csak angol nyelven érhetők el. Néhány, a kevésbé technikai közönséget megcélzó dokumentumot – például a politikai döntéshozókat – azonban a tagállamokkal folytatott konzultációt követően is lefordítanak a kommunikációs nemzeti kapcsolattartó pontokon keresztül, figyelembe véve az egyes célnyelvek népegészségügyi jelentőségét, és súlyozva azokat a költségvonzatokkal szemben. Az álláshirdetéseket az EU valamennyi hivatalos nyelvére lefordítják. Az Európai Antibiotikum Nap (EAAD) kampány weboldala és az Európai oltási információs portál (EVIP) az EU valamennyi hivatalos nyelvére lefordításra kerül; Az EAAD izlandi és norvég nyelven is elérhető”.
Európai	Az Európai Parlament és a	22. cikk (1) bekezdés. „Az 1. tanácsi rendeletben

Szakképzésfejlesztési Központ	Tanács (EU) 2019/128 rendelete (2019. január 16.) az Európai Szakképzés-fejlesztési Központ (Cedefop) létrehozásáról	megállapított rendelkezéseket a Cedefopra is alkalmazni kell.
Európai Vegyi anyag-ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyi anyag-ügynökség létrehozásáról	104. cikk, (1) bekezdés. „Az Ügynökségre [...] az 1. rendeletet kell alkalmazni.”
Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/887 rendelete (2021. május 20.) az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont és a nemzeti koordinációs központok hálózatának létrehozásáról	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásokról
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács 401/2009/EK rendelete (2009. április 23.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökségről és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózatról	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásokról
	Hivatkozás a nyelvek használatára az EGT Fordítási Politikája weboldalon– Európai Környezetvédelmi Ügynökség (europa.eu)	<p>EGT fordítási politika</p> <p>„Az EEA feladata, hogy „időben, célzottan, releváns és megbízható információkat nyújtson a politikai döntéshozóknak és a nyilvánosságnak”. Az Európai Bizottság iránymutatásaival (az uniós ügynökségekre vonatkozó közös megközelítés) és az európai ombudsmannak az uniós közigazgatásra vonatkozó ajánlásaival összhangban az EEA elkötelezett amellett, hogy a lehető legtöbb információ álljon rendelkezésre európai nyelveken. A fordítások fő célja, hogy az EGT-információkat hozzáférhetővé és felhasználhatóvá tegyék az érdekelt felek csoportjainak és a nyilvánosságnak egy nagyobb szegmense számára.</p> <p><u>Célkitűzések</u></p> <p>Az EGT fordítási politikájának célkitűzései a következők:</p> <p>az EGT-információk hozzáférhetővé tétele a célközönségek nagyobb szegmensei számára, és azok felhasználhatók számára;</p>

		<p>az összes uniós intézmény számára ajánlott többnyelvű tartalom és tájékoztatás támogatása;</p> <p>a rendelkezésre álló fordítási erőforrások felhasználásának optimalizálása a felhasználói igények és a tényleges használat figyelembevételével;</p> <p>– biztosítsa a magas minőséget.</p> <p><u>Amit lefordítunk</u></p> <p>Az EEA outputjai angol nyelven készültek. A fordítási kérelmekről a források rendelkezésre állása, valamint az információknak a célközönségre gyakorolt hatása és relevanciája alapján döntenek. Tekintettel arra, hogy az EEA korlátozott forrásokkal rendelkezik a fordításhoz, gyakran elsőbbséget élveznek a szélesebb közönséget megcélzó szövegek (pl. általános, nem technikai jellegű tartalom) vagy a jogi kötelezettségekkel rendelkező szövegek.</p> <p>A fordítás tartalmának és a célnyelveknek a meghatározásakor több kritériumot is figyelembe kell venni:</p> <p>– jogi követelmények</p> <p>a pénzeszközök rendelkezésre állása</p> <p>– nyújt-e alapvető információkat az EGT-ről</p> <p>– a célközönségre gyakorolt lehetséges tájékoztatósi hatás, amelyet a következők határoznak meg: o az eredeti szöveghez és tartalomhoz való hozzáférés (műszaki vagy nem technikai) o az eredeti szövegben szereplő üzenetek és azok relevanciája a tagországok egyedi kérései o események (a politikai döntéshozók vagy a nyilvánosság számára) lehetővé teszik, hogy ugyanazt a tartalmat több formátumban is felhasználják és újra felhasználják (nyomtatvány online; infografika-prezentáció).</p> <p>Ez a preferencia azon a feltételezésen alapul, hogy a műszaki környezetvédelmi szakértők nagyobb valószínűséggel elsajátítják az angol nyelvet, és képesek hozzáférni az EEA műszaki tudásához.</p> <p>A tartalmat le lehet fordítani az EGT összes nyelvére vagy egy kiválasztott EGT-nyelvre, például egy olyan hírt, ahol több országot említenek, le lehet fordítani ezen országok nyelveire. Az EGT tartalmát nemcsak az EU hivatalos nyelveire fordítják le, hanem norvégra, törökre és izlandira is, tekintettel az adott ország EGT-hálózatban való tagságára.</p> <p>A leggyakrabban lefordított EGT-tartalom a hírlevelek, sajtóközlemények, infografikák és weboldalak. A jelenleg rendelkezésre álló erőforrásokkal az EEA csak angol nyelven nyújt tartalmakat a közösségi média csatornáin keresztül.</p>
--	--	---

		<p><u>Közvetlen kommunikáció a nyilvánossággal</u></p> <p>Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. cikkével összhangban az érdeklődők az eredeti levél/e-mail nyelvén kapnak választ az EGT-hez intézett kérdésekre, feltéve, hogy ez utóbbit az Európai Unió hivatalos nyelveinek egyikén írták. Ezt a szolgáltatást házon belüli erőforrásokkal kínálják.</p>
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal	A Tanács 768/2005/EK rendelete (2005. április 26.) az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal létrehozásáról	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról
	A felvételi hirdetményben (pl.: Senior Enterprise Business Architect (Szenior Vállalati Építész))	„Az Ügynökség az angol munkanyelvként való használatának gyakorlatát követi.”
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról
	Információk a nyelvek használatáról a honlapon (az EFSAspanyolul EFSA (europa.eu))	<p>„Az EFSA honlapja ma már elérhető spanyol nyelven, amely a világ egyik legszélesebb körben beszélt nyelve. A spanyol kiegészítés azt jelenti, hogy az EFSA valamennyi lényeges információja, hírtörténete és háttéranyaga öt nyelven érhető el – a tartalom már elérhető angolul, franciául, németül és olaszul.</p> <p>A honlap spanyol nyelvű változatának elindítása azt jelzi, hogy az EFSA közleményeiben fokozatosan bevezetésre kerül az EU 24 tagállama közötti teljes többnyelvűség.</p> <p>A 46 millió spanyol állampolgár mellett mintegy 400 millió spanyol anyanyelvű beszélő van. A mandarin kínai, hindu és angol után a spanyol a legszélesebb körben beszélt nyelv a világon.</p> <p>Az EFSA közleményeinek hatókörének bővítése mellett a spanyol szöveg beillesztése is válasz az új európai átláthatósági rendeletre, amely hangsúlyozza, hogy az EFSA-nak és más uniós szervezeteknek a nyilvánossággal folytatott kommunikáció során a lehető legegységértelműbbnek és hozzáférhetőnek kell lenniük.</p> <p>Az EFSA nyelvi szolgálatai kéz a kézben dolgoztak az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontjával (CdT), amely a legnépszerűbb EFSA-weboldalak széles választékát fordította le.</p> <p>Az EFSA-ról szóló alapvető információk már elérhetők az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén az EFSA „A fogyasztók tereptől a fogyasztóig” című vállalati tájékoztatójában. A dokumentum elérhető az</p>

		<p>EFSA honlapján, valamint az EU Bookshop honlapján. Az EFSA személyzet felvételére vonatkozó valamennyi álláshirdetése az EU mind a 24 hivatalos nyelvén elérhető.</p> <p>Továbbra is az angol, mint az EU lingua franca, továbbra is az EFSA külső és belső kommunikációjában használt fő nyelv. Az EFSA egy előrettekintő szervezet, amely arra törekszik, hogy a kommunikáció terén a legkorszerűbb megközelítést alkalmazza, amely megbízatásának egyik fő pillére. E cél elérése érdekében az EFSA a többnyelvűség jelenlegi és jövőbeli megközelítésében olyan új technológiák alkalmazását tervezi, mint a mesterséges intelligencia és az automatizált fordítás.</p>
<p>Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/127 rendelete (2019. január 16.) az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) létrehozásáról</p> <p>Eurofound kommunikációs stratégia (Eurofound kommunikációs stratégia (europa.eu))</p> <p>A honlapon található információk, nyelvpolitika (többnyelvűség) Eurofound (europa.eu)</p>	<p>23. cikk (1) bekezdés „Az 1. tanácsi rendeletben megállapított rendelkezéseket az Eurofoundra is alkalmazni kell.”</p> <p>Irányadó elvek:</p> <p>8. Az Eurofound tiszteletben tartja a többnyelvűség szerepét az egész Európai Unióban folytatott kommunikációban, és elismeri annak fontosságát, hogy az európaiak saját nyelvükön férhessenek hozzá az információkhoz. Az Eurofound továbbra is pragmatikus és költséghatékony megközelítést alkalmaz a folyamatra vonatkozóan.</p> <p>[...]</p> <p>A nemzeti szintű kommunikáció továbbra is magában foglalja az Eurofound kimeneteinek és internetes információinak fordítását annak érdekében, hogy megkönnyítse a hozzáférést valamennyi felhasználó számára a tagállamokban. A nemzeti szintű felhasználói információk értékelése egy olyan átfogó folyamatba fog beépülni, amely lehetővé teszi az Eurofound számára, hogy jobban és konkrétan reagáljon a nemzeti szintű nyelvi követelményekre.</p> <p>[...]</p> <p>Az Eurofound RSS hírcsatornát, valamint kiadványspecifikus e-mail felvételeket is biztosít. A nyelvi differenciált online terjesztés célja, hogy tagállami szinten optimális hozzáférést biztosítson az Eurofound célcsoportjai számára, és ezen erőfeszítések részeként folytatódni fognak azok a proaktív lökési politikák, amelyek a vezetői összefoglalók nyelvi változataira mutató e-mail linkeket terjesztenek.</p> <p>Az Eurofound nyelvpolitikáját jelenlegi munkaprogramjának keretében hajtják végre, és az</p>

		<p>Eurofound vállalati kommunikációs stratégiája vezérli. A stratégia három alapelve támasztja alá az Eurofound többnyelvű megközelítését.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „[...]”. • Az Eurofound tiszteletben tartja a többnyelvűség szerepét az egész EU-ban folytatott kommunikációban, és elismeri annak fontosságát, hogy az európaiak saját nyelvükön férhessenek hozzá az információkhoz. <p>Az Eurofound honlapja többnyelvű, az alábbiak szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Többnyelvű navigáció érhető el az egész weboldalon. • Számos legfelső szintű céloldalt fordítanak le minden nyelvre. A „valamennyi nyelv” az EU mind a 24 hivatalos nyelvére vonatkozik, kivéve az ír és a máltai nyelvet, amelyek esetében a fordítás a nagyon alacsony elterjedtség miatt korlátozott. Ugyanez vonatkozik a kiválasztott kulcsfontosságú oldalakra, például az „About Eurofound” tartalomra és az Eurofound felméréseihez kapcsolódó oldalakra is. A felmérési adatokat bemutató adatvizualizációs eszköz minden nyelven elérhető. • A lefordított kiadványok online közzétételre kerülnek. <p>A kiadványok fordítási programja a következőket tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kiadványok vezetői összefoglalóit minden nyelvre lefordítják. • Az Élet és munka Európában évkönyvet és néhány más fontos kiadványt lefordítanak franciára, németre és igény szerint legfeljebb három további nyelvre. • A vállalati és promóciós anyagokat szükség szerint lefordítják. • Az egyes kiadványok fordítására vonatkozó ad hoc és igény szerinti kérelmeket eseti alapon vizsgálják felül. <p>Az Eurofound által szervezett rendezvényeken lehetőség szerint tolmácsolást biztosítanak az adott nyelv(ek) számára. Az Eurofound továbbra is pragmatikus és költséghatékony megközelítést alkalmaz nyelvi politikájának végrehajtására. Célja, hogy széles körű többnyelvű rendelkezésre bocsátást tegyen lehetővé a felhasználók hozzáféréseinek optimalizálása érdekében a tagállamokban, ugyanakkor adott esetben reagáljon a keresletvezérelt igényekre is. A nyelvpolitika és annak végrehajtása az Eurofound munkaprogramjának, kommunikációs prioritásainak és a rendelkezésre álló forrásoknak a fényében felülvizsgálat alatt áll.”</p>
<p>A Nemek Közötti Egyenlőség</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 1922/2006/EK rendelete (2006. december</p>	<p>16. cikk, (1) bekezdés. „Az 1. rendeletben [...] megállapított rendelkezéseket az Intézetre is</p>

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Európai Intézet	20.) a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról	alkalmazni kell.”
	Álláshirdetés (kiküldött nemzeti szakértő (SNE) – Kommunikációk Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (europa.eu))	„Az angol [...] az intézet meghatározó munkanyelve”
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatási díj-hatóság	Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Biztosítás- és Foglalkoztatási díj-hatóság) létrehozásáról	73. cikk (1) bekezdés. „[...] Az 1. rendeletet kell alkalmazni a Hatóságra.” 73. cikk (2) bekezdés. „ Az igazgatótanács határoz a Hatóság belső nyelvhasználati szabályairól ”
	Az igazgatótanács belső nyelvi szabályokról szóló határozata, EIOPA-MB- 11/003, 2011. jan. 10.	1. cikk: Belső munkanyelv: „ Az EIOPA belső munkanyelve az angol. ”
Európai Munkaügyi Hatóság	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1149 rendelete (2019. június 20.) az Európai Munkaügyi Hatóság létrehozásáról	35. cikk (1) bekezdés. „Az 1. tanácsi rendeletben megállapított rendelkezéseket a Hatóságra is alkalmazni kell.”
Európai Tengerbiztonsági Ügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács 1406/2002/EK rendelete (2002. június 27.) az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség létrehozásáról	9. cikk (1) bekezdés. „Az 1. rendeletben [...] megállapított rendelkezéseket az Ügynökségre is alkalmazni kell.”
	A honlapon szereplő információk (átláthatósági portál – Igazgatási struktúra – EMSA – Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (europa.eu))	EMSA az Ön nyelvén „Fontos számunkra, hogy az uniós polgárok saját nyelvükön férhessenek hozzá az EMSA-val kapcsolatos alapvető információkhoz. Honlapunk egyes részeit ezért 24 uniós nyelvre lefordítottuk, és ötéves stratégiánk (2020–2024) az EU 24 nyelvén is elérhető. Ezenkívül rendszeresen hozzáadunk többnyelvű tartalmakat honlapunkhoz, beleértve a legfontosabb jelentéskészítési munkánk fordítását is.”
Európai Gyógyszerügynökség	Az Európai Parlament és a Tanács 726/2004/EK rendelete (2004. március 31.) az emberi, illetve állatgyógyászati felhasználásra szánt gyógyszerek engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó közösségi eljárások	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról

	<p>meghatározásáról és az Európai Gyógyszerügynökség létrehozásáról</p>	
	<p>A honlapon található információk (Hogyan működnek a bizottságok Európai Gyógyszerügynökség (europa.eu))</p>	<p>„Az EMA valamennyi bizottságának munkanyelve az angol. Ez magában foglalja a plenáris vitákat, a munkadokumentumokat és a levelezést. Az EMA nem nyújt tolmácsolási és fordítási szolgáltatásokat”.</p>
<p>A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 1920/2006/EK rendelete (2006. december 12.) a Kábítószer és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontjáról</p>	<p>Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról</p>
	<p>Az EMCDDA kommunikációs stratégiája (https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/733/Communication_strategy_2012_451772.pdf)</p>	<p>„A következőkre összpontosít: a többnyelvű tartalmak racionalizálása:</p> <p>Az uniós polgároknak joguk van ahhoz, hogy nemzeti nyelvükön hozzáférjenek az információkhoz. A nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása létfontosságú egy uniós ügynökség számára, de folyamatos kihívást is jelent.</p> <p>Az EMCDDA az összes uniós nyelven, valamint norvég, horvát és török nyelven készít válogatást. A nemzetközi együttműködés keretében végzett tevékenységek megkövetelik, hogy az EMCDDA új nyelvi csoportokat fogadjon el, például az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA és az európai szomszédságpolitika (ENP) kedvezményezettjei) nyelveit. Az ügynökség nyelvpolitikája a szükségletek alapos felmérésén alapul, a minőséget előnyben részesítve a mennyiséggel szemben. Sok esetben a célközönség határozza meg az adott termék legészterűbb nyelvi politikáját (pl. „általános nyilvánosság” outputok nemzeti nyelveken; technikai kimenetek angol nyelven). Ez a különböző nyelvi változatokra vonatkozó letöltési és terjesztési adatokkal együtt képezi a többnyelvű tartalom létrehozására vonatkozó döntések gerincét. Relevanciájának és időszerűségének javítása érdekében az éves jelentést tömör összefoglalóként (valamennyi nyelvre lefordítandó) újrafogalmazzák, amelyet témán alapuló áttekintés kísér (angol nyelven érhető el, kiemelve a lefordított sajtóközleményekben).</p> <p>E politika végrehajtásának eszközei a következők: hosszabb dokumentumok többnyelvű összefoglalása angol nyelven; online fordítási eszközök; több eszköz a fordítás minőségének javítására (pl. többnyelvű szójegyzék, külső nyelvközi szolgáltatók); rövid online információs lapok számos nyelven és több igényen alapuló kommunikáció a kiválasztott</p>

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

		nyelveken. Az ügynökség örömmel veszi tudomásul, hogy termékei egyre több „spontán fordítást” kapnak (pl. a gyakorlati kézikönyvek és útmutatók nemzeti fókuszpont-fordításai), és e termékek alátámasztásához új eljárásokra és iránymutatásokra lesz szükség.
Az Európai Ügyészség	A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről	7. cikk Jelentéstétel 1. bekezdés. „Az Európai Ügyészség minden évben éves jelentést készít és tesz közzé általános tevékenységeiről az Unió intézményeinek hivatalos nyelvein.” 107. cikk Nyelvi szabályok 1. bekezdés. Az1/58 rendelet „az e rendelet 21. cikkében [belső szabályok] és 114. cikkében [végrehajtási szabályok és programdokumentumok] említett jogi aktusokra alkalmazandó”. 2. bekezdés. „Az Ügyészi Kollégium tagjainak kétharmados többségével határoz az Európai Ügyészség belső nyelvhasználati szabályairól.” 3. bekezdés. „Az Európai Ügyészség központi szintű adminisztratív működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat az Európai Unió szerveinek Fordítóközpontja biztosítja, kivéve, ha az ügy sürgőssége más megoldást igényel. A delegált európai ügyészek az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban határoznak a nyomozási célú fordítás módozatairól.”
	Az Európai Ügyészség testületének 2020. szeptember 30-i határozata a belső nyelvhasználatra vonatkozó szabályokról	1. cikk: 1. bekezdés. „ Az Európai Ügyészség operatív és igazgatási tevékenységeinek munkanyelve az angol. ” 2. bekezdés. „ A francia nyelvet az angolnal együtt kell használni az Európai Unió Bíróságával fenntartott kapcsolatban. ”
Európai Értékpapír-piaci Hatóság	Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról	73. cikk (1) bekezdés. „Az 1. tanácsi rendeletet [...] alkalmazni kell a Hatóságra. 73. cikk (2) bekezdés. „Az igazgatótanács határoz a Hatóság belső nyelvhasználati szabályairól.”
	Az igazgatótanács határozata, 2011. január 11. ESMA/2011/MB/3	1. cikk – Belső munkanyelv „ Az ESMA belső munkanyelve az angol. ”
Európai Képzési Alapítvány	Az Európai Parlament és a Tanács 1339/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az Európai Képzési	8. cikk (2) bekezdés. „Az igazgatótanács szavazásra jogosult tagjainak egyhangú határozatával meghatározza az alapítvány nyelveire vonatkozó szabályokat , figyelembe véve, hogy valamennyi

	<p>Alapítvány létrehozásáról</p>	<p>érdekelt fél számára biztosítani kell az alapítvány munkájához való hozzáférést és az abban való részvételt.”</p>
	<p>Az EÁA igazgatótanácsának határozata, GB/09/DEC/017</p>	<p>Munkanyelvek 10. cikk „Az igazgatótanács munkanyelvei az angol, a francia, a német, az olasz és a spanyol.”</p>
<p>Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről</p>	<p>62. cikk (1) bekezdés: „Az Ügynökségre az 1. rendeletet kell alkalmazni.” 62. cikk (2) bekezdés. „Az EUMSZ 342. cikke alapján hozott határozatok sérelme nélkül az Ügynökség tevékenységéről szóló, a 42. cikkben említett összevont éves jelentést és programozási dokumentumokat az Unió intézményeinek valamennyi hivatalos nyelvén el kell készíteni.” 62. cikk (3) bekezdés. „Az Európai Unió szerveinek Fordítóközpontja biztosítja az Ügynökség működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat.”</p>
<p>Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1727 rendelete (2018. november 14.) az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust)</p> <p>A testület 2020–08. sz. határozata (2020. november 27.) az Eurojust belső nyelvhasználati szabályairól</p> <p>A honlapon található nyelvek használatára vonatkozó információk Nyelvhasználat a külső kommunikációban (europa.eu) https://www.eurojust.europa.eu/about-us/good-administrative-behaviour/language-policy</p>	<p>33. cikk (1) bekezdés. „Az Ügynökségre az 1. tanácsi rendeletet kell alkalmazni.” 33. cikk (2) bekezdés. „Az EUMSZ 342. cikke alapján hozott határozatok sérelme nélkül az egységes programozási dokumentumot [...] és az éves tevékenységi jelentést [...] az Unió intézményeinek valamennyi hivatalos nyelvén el kell készíteni.” 33. cikk (3) bekezdés. „Az igazgatótanács az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségek sérelme nélkül határozatot fogadhat el a munkanyelvekről.”</p> <p>„a munkanyelv az angol.”</p> <p>„<u>A nyelvhasználat az Eurojust külső kommunikációjában</u>” Az Eurojust a tagállamokban működő partnereivel és az uniós polgárokkal folytatott kommunikációja során az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvét használja. Míg az Eurojust nyilvános terjesztésre szánt dokumentumait elsősorban angol nyelven hozzák létre, azokat az e szabályzatban leírt más nyelvekre is le kell fordítani. Nyilvános tervezési és jelentéstételi dokumentumok Az Eurojust a következő dokumentumokat fordítja le valamennyi hivatalos nyelvre:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Egységes programozási dokumentum (beleértve az éves munkaprogramot és költségvetést) <p>• Éves jelentés</p> <p><u>Az Eurojust operatív munkájáról szóló nyilvános jelentések, munkamegállapodások</u></p> <p>Az Eurojust által az esettanulmányok tapasztalatai alapján készített tanulmányokból és stratégiai projektekből és iránymutatásokból származó jelentéseket angol nyelven készítik el. Az Eurojust lefordítja az összes hivatalos nyelvre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A gyakorlati útmutatók és kézikönyvek teljes szövege, amelyeket a gyakorló szakemberek mindennapi munkájuk során felhasználnak; • Tanulmányok és stratégiai projektek vezető összefoglalója/eredményei. <p>Az Eurojust valamennyi hivatalos nyelvre lefordította a harmadik felekkel kötött munkamegállapodások teljes szövegét is.</p> <p><u>Nyilvános vizsgálatok, dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek, személyes adatokhoz való hozzáférés iránti kérelmek</u></p> <p>A nyilvános megkeresések megválaszolásakor az Eurojust a megkeresés nyelvén válaszol. A fordítási igények miatti késedelmes válaszok elkerülése érdekében az Eurojust lefordítja az információkérésekre, a dokumentumokhoz való hozzáférésre és a személyes adatokhoz való hozzáférésre adott standard válaszokat, és szükség esetén az Eurojust tisztviselőinek anyanyelvi szónokaira támaszkodik.</p> <p><u>Sajtóközlemények és sajtóesemények</u></p> <p>Az Eurojust sajtóközleményeket tesz közzé angol nyelven.</p> <p>Amennyiben az Eurojust operatív munkájához kapcsolódnak, ezeket és a vonatkozó igazoló dokumentumokat lefordítják az érintett tagállamok vagy harmadik országok más nyelveire, amikor</p> <ul style="list-style-type: none"> • a közzétételi idővonal lehetővé teszi és • a kommunikációs célt jobban szolgálja egy lefordított sajtóközlemény. <p>Jelentős intézményi fejlemények esetén, amennyiben a közzétételi ütemterv lehetővé teszi, a sajtóközleményt és az igazoló dokumentumokat valamennyi hivatalos nyelvre lefordítják.</p> <p>A sajtóesemények (sajtókonferenciák, sajtótájékoztatók) esetében az Eurojust gondoskodik a különösen érintett tagállamok nyelveire történő tolmácsolásról, amennyiben ez az esemény</p>
--	--	--

		<p>megszervezéséhez és a jobb kommunikációs hatás eléréséhez szükséges.</p> <p>Weboldal</p> <p>Az Eurojust honlapjának elsődleges nyelve az angol. Ez lehetővé teszi az Eurojust munkatársai számára a tartalmak folyamatos létrehozását, nyomon követését és frissítését.</p> <p>Az Eurojust valamennyi nyilvános terméke (éves jelentés, egységes programozási dokumentum, harmadik felekkel kötött munkamegállapodások, iránymutatások, tanulmányok és stratégiai projektek vezetői összefoglalói, sajtóközlemények), amelyeket más nyelvekre fordítottak, a honlapon valamennyi nyelvi változatban közzétételre kerül. A weboldal a könnyű használat érdekében dokumentumgyűjteményeket hoz létre egy adott nyelven (úgynevezett „országoldalak”).</p> <p>Az Eurojust szerepét ismertető oldalakat („Kik vagyunk”, „Mit csinálunk”, „Hogyan csináljuk” és „Miért számít”) valamennyi hivatalos nyelvre lefordítják. Az egyes nemzeti irodákkal való kapcsolatfelvételre vonatkozó információkat az adott tagállam hivatalos nyelvén/nyelvein, valamint angolul teszik közzé. Más oldalakat is le lehet fordítani más hivatalos nyelvekre, ha ez elengedhetetlen a kommunikációs cél eléréséhez, és a tartalom kellően stabil ahhoz, hogy az oldal (és így a fordítások) évente egyszer ne kelljen frissítenie.</p> <p>Közösségi média</p> <p>Az Eurojust közösségimédia-csatornáit angol nyelven teszik közzé a tartalmakat, lehetővé téve az Eurojust közösségi média irányításáért felelős munkatársai számára, hogy közzétegyék, gyakorolhassák a minőségellenőrzést, és válaszolhassanak az esetleges észrevételekre vagy válaszokra.</p> <p>A közösségi média alkalmazások lehetővé teszik a szövegek automatikus fordítását más hivatalos nyelvekre</p>
<p>Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/881 rendelete (2019. április 17.) az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról</p>	<p>40. cikk: „Az ENISA-ra az 1. tanácsi rendeletet kell alkalmazni.</p> <p>A tagállamok és a tagállamok által kijelölt egyéb szervek az ENISA-hoz fordulhatnak, és az általuk választott uniós intézmények hivatalos nyelvén kaphatnak választ.”</p>
<p>Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége</p>	<p>A Tanács 168/2007/EK rendelete (2007. február 15.) az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról</p>	<p>25. cikk (1) bekezdés. „Az Ügynökségre az 1958. április 15 -i 1. rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.”</p> <p>15. cikk, (2) bekezdés. „Az igazgatótanács határoz az Ügynökség belső nyelvhasználati szabályairól”</p>

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

	Nincs olyan weboldal nyelvi politika, amelyet értékelni kellene	
A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol)	64. cikk (1) bekezdés. „Az 1. rendeletben megállapított rendelkezéseket az Europolra is alkalmazni kell.” 2. Az igazgatótanács tagjainak kétharmados többségével határoz az Europol belső nyelvhasználati szabályairól. 3. Az Europol működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja.
	Toborzás https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Recruitment_Guidelines_0.pdf	A munkanyelv az angol.
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2219 rendelete (2015. november 25.) az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségéről	27. cikk (1) bekezdés: „Az 1. rendeletben megállapított rendelkezéseket a CEPOL- ra is alkalmazni kell.” 25. cikk, (2) bekezdés. „Az igazgatótanács tagjainak kétharmados többségével határoz a CEPOL belső nyelvhasználati szabályairól.”
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	Az Európai Parlament és a Tanács 881/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az Európai Vasúti Ügynökség létrehozásáról	35. cikk (1) bekezdés. „ Az igazgatási tanács határoz az Ügynökségre vonatkozó nyelvi szabályokról. Az igazgatási tanács valamely tagjának kérésére ezt a határozatot egyhangúlag hozzák meg. A tagállamok az általuk választott közösségi nyelven fordulhatnak az Ügynökséghez.”
Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/942 rendelete (2019. június 5.) az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról	44. cikk (1) bekezdés: „Az 1. tanácsi rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni az ACER-re.” 44. cikk (2) bekezdés. „Az igazgatási tanács határoz az ACER belső nyelvhasználati szabályairól.”
	Az igazgatási tanács 15/2014. sz. határozata az Ügynökség nyelvi rendszeréről	Az uniós intézmények és szervek bizonyos fokú működési autonómiát kapnak a belső nyelvi rendszer megválasztása tekintetében, feltéve, hogy a választás objektív módon megfelel az érintett szerv funkcionális igényeinek, és nem eredményez indokolatlan eltérő bánásmódot az uniós polgárokkal szemben.” 1. cikk „Az Ügynökség munkanyelve és támogató struktúrái Az Ügynökség munkanyelve az angol. ”

<p>A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1726 rendelete (2018. november 14.) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökségről (eu-LISA)</p>	<p>33. cikk (1) bekezdés. „Az Ügynökségre az 1. tanácsi rendeletet kell alkalmazni.”</p> <p>33. cikk (2) bekezdés. „Az EUMSZ 342. cikke alapján hozott határozatok sérelme nélkül az egységes programozási dokumentumot [...] és az éves tevékenységi jelentést [...] az Unió intézményeinek valamennyi hivatalos nyelvén el kell készíteni.”</p> <p>33. cikk (3) bekezdés. „Az igazgatótanács az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségek sérelme nélkül határozatot fogadhat el a munkanyelvekről.”</p>
	<p>A honlapon található információk (eu-lisa – az eu-lisa megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban(europa.eu))</p>	<p>„az eu-LISA az (EU) 2018/1726 rendelet értelmében az Európai Unió intézményeinek valamennyi hivatalos nyelvén közzéteszi honlapján a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programozási dokumentumok, • Éves tevékenységi jelentések, • Éves költségvetések, • Azon illetékes hatóságok jegyzéke, amelyek jogosultak a Schengeni Információs Rendszerben tárolt adatok közvetlen lekérdezésére, • a SIS II nemzeti rendszerei (N.SIS II) és a SIRENE-irodák hivatalainak jegyzéke, • azon kijelölt hatóságok listája, amelyek hozzáféréssel rendelkeznek az Eurodac központi rendszerében rögzített adatokhoz (a menekültügy tekintetében) • az eu-LISA hivatalos válaszai a Számvevőszéknek az Ügynökség éves beszámolójára vonatkozó észrevételeire. <p>Az Ügynökség földrajzi elhelyezkedése miatt különböző nyilvános tájékoztató anyagokat, például szórólapokat, brosúrákat és tájékoztatókat tesznek közzé angol, francia, német és észt nyelven. Az eu-LISA webes tartalmának többsége angol nyelvű, hogy optimalizálja a korlátozott erőforrásokat, és hatékonyan használja fel a rendelkezésre állókat. Az Ügynökség fokozatosan vezeti be a nyelvi sokszínűség elveit, a rendelkezésre álló erőforrásoktól és a benyújtott igényektől függően [...]”.</p>
<p>Az Európai Unió Űrprogramügynöksége</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az Unió űrprogramjának és az Európai Unió Űrprogramügynökségének létrehozásáról</p>	<p>93. cikk (1) bekezdés. „Az Ügynökségre az 1. tanácsi rendeletet kell alkalmazni.”</p>
<p>Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári repülés területén közös</p>	<p>85. cikk (6) bekezdés. „A tagállam kérésére az Ügynökség által az (1) bekezdésnek megfelelően elkészített jelentéseket annak a tagállamnak a hivatalos uniós nyelvén vagy nyelvein kell</p>

	<p>szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról</p>	<p>rendelkezésre bocsátani, amelyben az ellenőrzésre sor került.”</p> <p>119. cikk (3) bekezdés: „Az Ügynökség adott esetben lefordítja a biztonságösztönző anyagokat az Unió hivatalos nyelveire”.</p> <p>119. cikk (5) bekezdés. „Bármely természetes vagy jogi személy jogosult arra, hogy írásban forduljon az Ügynökséghez az Unió bármely hivatalos nyelvén, és jogosult arra, hogy ugyanazon a nyelven választ kapjon.”</p>
<p>Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2001 rendelete (2017. június 14.) az európai uniós védjegyről</p>	<p>146. cikk (1) bekezdés. „Az európai uniós védjegybejelentést az Unió egyik hivatalos nyelvén kell benyújtani.”</p> <p>146. cikk (2) bekezdés: „A Hivatal nyelve az angol, a francia, a német, az olasz és a spanyol.”</p> <p>146. cikk (3) bekezdés. „A bejelentőnek fel kell tüntetnie egy második nyelvet, amely a Hivatal azon nyelve, amelynek használatát a felszólalási, megszűnés megállapítására irányuló vagy törlési eljárások lehetséges nyelveként elfogadja. Ha a bejelentést olyan nyelven nyújtották be, amely nem a Hivatal nyelvei közé tartozik, a Hivatal gondoskodik a bejelentésnek a bejelentő által megjelölt nyelvre történő lefordításáról [...]”</p> <p>146. cikk (4) bekezdés. Ha az európai uniós védjegy bejelentője az egyetlen fél a Hivatal előtti eljárásban, az eljárás nyelve az európai uniós védjegybejelentés benyújtásának nyelve. Ha a bejelentést a Hivatal nyelvétől eltérő nyelven nyújtották be, a Hivatal írásbeli közleményeket küldhet a bejelentőnek a bejelentő által a bejelentésében megjelölt második nyelven.”</p>
	<p>A nyelvekre vonatkozó információk az ügynökség honlapján</p> <p>https://euipo.europa.eu/ohimPortal/hu/euipo-language-policy</p>	<p>„A Hivatal öt munkanyelve az angol, a francia, a német, az olasz és a spanyol. A védjegybejelentéseket és a formatervezésiminta-oltalmi bejelentéseket az Európai Unió 23 hivatalos nyelvén lehet benyújtani. Az EUTM és RCD nyilvántartásokat az EU 23 hivatalos nyelvén is közzéteszik. Az EUIPO honlapjának tartalmát legalább az öt Office-nyelven és gyakran 18 hivatalos nyelven is közzéteszik.</p> <p>Az EUIPO-nál elkötelezettek vagyunk annak biztosítása mellett, hogy az EU-ban mindenki hozzáférjen a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó információkhoz az általuk értett nyelven, még akkor is, ha ez a nyelv nem az anyanyelvük.</p> <p>Lehetőség szerint az Ön hivatalos nyelvén kommunikálunk Önnel. Az egyes védjegyekkel vagy formatervezésiminta-oltalmi eljárásokkal kapcsolatos nyelvi problémákra azonban a vonatkozó rendeletek és a Hivatal iránymutatásai alkalmazandók.</p>

		<p>A Hivatal előtti eljárásokban használt nyelvekre vonatkozó további információkért lásd a vonatkozó rendeleteket, különösen az EUTMR 146. és 147. cikkét, az EUTMIR 24., 25. és 26. cikkét, a CDR 98. és 99. cikkét, valamint a CDIR 29., 80., 81. és 83. cikkét.</p> <p><u>Keresse meg a kívánt nyelvet a honlapon</u></p> <p>Minden weboldalunkon van egy legördülő menü a bal felső sarokban, ahol kiválaszthatja, hogy milyen nyelven szeretné megtekinteni az oldalt.</p> <p>Továbbá, ha olyan esetjogot keres, amely támogatja a bíróság előtti ügyet, az eSearch Case Law adatbázisunk gépi fordításokat biztosít, amelyek segítenek Önnek egy adott ítélet tartalmának azonnali általános megértésében, mielőtt befektetne a hiteles fordításokba.</p> <p><u>Az EUIPO terminológiája</u></p> <p>Az EUIPO a szellemi tulajdonnal kapcsolatos hivatalos terminológiát az EU valamennyi nyelvén biztosítja. Ez hozzájárul a jogbiztonsághoz a szellemi tulajdon világában. A kifejezésekhez bárki hozzáférhet az EU intézményközi terminológiai adatbázisán (IATE) keresztül.</p> <p><u>Fordítások</u></p> <p>A Hivatal működéséhez szükséges fordításokat az EU Szerveinek Fordítóközpontja fordítja le.</p>
<p>Egységes Szanálási Testület</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 806/2014/EU rendelete (2014. július 15.) a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról</p> <p>Az Egységes Szanálási Testület határozata (2018. december 17.) az Egységes Szanálási Mechanizmuson belül az Egységes Szanálási Testület és a nemzeti szanálás közötti együttműködés gyakorlati szabályainak meghatározásáról</p>	<p>81. cikk (1) bekezdés: „Az 1. tanácsi rendeletet kell alkalmazni a Testületre.”</p> <p>81. cikk (2) bekezdés: „A Testület határoz a Testület belső nyelvhasználati szabályairól”</p> <p>81. cikk (3) bekezdés: „A Testület dönthet arról, hogy a dokumentumoknak az uniós intézményeknek vagy szervezeteknek történő megküldésekor a hivatalos nyelvek közül melyiket használja.”</p> <p>81. cikk (4) bekezdés: „A Testület minden nemzeti szanálási hatósággal megállapodhat arról, hogy a nemzeti szanálási hatóságoknak vagy a nemzeti szanálási hatóságoknak megküldendő dokumentumokat milyen nyelven vagy nyelveken kell elkészíteni.”</p> <p>4. cikk (1) bekezdés: „Az ESZT és a nemzeti szabályozó hatóságok közötti belső kommunikációban az egységes szanálási mechanizmus keretében használt operatív munkanyelv az angol nyelv, annak szóbeli és írásbeli formájában.”</p> <p>A 4. cikk (3) bekezdése: „A nemzeti szabályozó hatóságok által a nemzeti szabályozó hatóságok</p>

	<p>Hatóságok (SRB/PS/2018/15),</p>	<p>közvetlen felelősségi körébe tartozó szervezetekre és csoportokra vonatkozóan a nemzeti szabályozó hatóságok által a nemzeti jog követelményeinek megfelelően az angoltól eltérő nyelven készített határozat- és szanálásiterv -tervezetekhez csak tájékoztató jellegű ideiglenes angol vezetői összefoglalót kell mellékelni, amennyiben azokat a [...]"</p> <p>A 4. cikk (6) bekezdése: „Az ESZT nemzeti szabályozó hatóságoknak címzett, a nemzeti jog szerinti végrehajtására vonatkozó jogi aktusait angol nyelven kell elfogadni, amely az ESZT ilyen jogi aktusának jogilag kötelező erejű változatát képezi.</p> <p>Az ESZT arra törekszik, hogy jogi aktusát az említett szervezet által az 1. tanácsi rendelettel összhangban választott nemzeti nyelvre lefordítsa, a jogi aktusról a nemzeti szabályozó hatóságnak küldött értesítéssel egyidejűleg.</p> <p>Ez az eljárás nem alkalmazandó a szanálási határozatok ESZT általi elfogadására. Ebben az esetben a szanálási határozatok elfogadását követően az ESZT – a nemzeti szabályozó hatóság kérésére – a nemzeti szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátja szanálási határozatának udvarias fordítását a végrehajtási jogi aktus nemzeti nyelvére.”</p>
<p>Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja</p>	<p>A Tanács 2965/94/EK rendelete (1994. november 28.) az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontjának létrehozásáról</p>	<p>2. nyilatkozat</p> <p>A Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata:</p> <p>„A Fordítóközpont létrehozása alkalmával a Tanács és a Bizottság megerősíti, hogy a Központot úgy kell megszervezni, hogy az Európai Közösségek hivatalos nyelvei egyenlő bánásmódban részesüljenek, a Központ működési helye szerinti különböző szervek nyelvhasználatára vonatkozó különös rendelkezések sérelme nélkül.”</p>
<p>Európai Védelmi Ügynökség</p>	<p>A Tanács 2015. október 12-i (KKBP) 2015/1835 határozata az Európai Védelmi Ügynökség jogállásának, székhelyének és működési szabályainak meghatározásáról</p> <p>A honlapon található információk (nyelvpolitika.europa.eu)</p>	<p>33. cikk: „Az Ügynökség nyelvi rendszerét a Tanács egyhangúlag állapítja meg.”</p> <p>„Nyelvpolitika</p> <p>Az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) elkötelezett a többnyelvűség mellett, és elismeri annak fontosságát, hogy Unió-szerte kommunikáljanak az uniós polgárokkal, és megkönnyítsék az információkhoz való hozzáférést saját nyelvükön.</p>

	<p><u>Elkötelezettségünk a nyelvi sokszínűség iránt</u></p> <p>Az EU-nak 24 hivatalos nyelve van: [...].</p> <p>Az EVÜ célja, hogy egyensúlyt teremtsen az európai nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása és az olyan gyakorlati megfontolások között, mint a célközönség, az időkorlátok, valamint az emberi és pénzügyi erőforrásokra gyakorolt hatások.</p> <p>Ebben a fényben,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az EVÜ arra törekszik, hogy nyelvpolitikájának végrehajtása során pragmatikus és költséghatékony megközelítést alkalmazzon. • Az EVÜ támogatja a fordítási erőforrások összevonását, amennyiben lehetséges, a költségek csökkentése és annak biztosítása érdekében, hogy az uniós polgárok több információhoz jussanak az EU különböző hivatalos nyelvein. • Az EVÜ elkötelezett amellett, hogy maximálisan kihasználja a rendelkezésére álló összes fordítási eszközt és szolgáltatást. <p><u>Nyelvek használata az EVÜ-ben</u></p> <p>A gyakorlatban az EVÜ belső munkanyelve az angol. Ennek megfelelően az EDA nyilvános honlapján használt fő nyelv az angol is, amely lehetővé teszi a tartalom folyamatos létrehozását, nyomon követését és frissítését, valamint az erőforrások optimalizálását.</p> <p>[...]</p> <p><u>Nyilvános vizsgálatok, dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek és a személyes adatokhoz való hozzáférés</u></p> <p>A tájékoztatás, a dokumentumokhoz való hozzáférés és a személyes adatokhoz való hozzáférés iránti kérelmek az EU bármely hivatalos nyelvén benyújthatók. Az EVÜ biztosítja, hogy az Európai Unió hivatalos nyelveinek egyikén író polgárok – az EVÜ helyes hivatali magatartási kódexével összhangban – lehetőség szerint ugyanazon a nyelven kapjanak választ.</p> <p>A kérelmek gyors kezelésének megkönnyítése és a fordítási igények miatti késedelmes válaszok elkerülése érdekében az EVÜ szabványos válaszokat alkalmazhat az információkérésekre, a dokumentumokhoz való hozzáférésre és a személyes adatokhoz való hozzáférésre, és szükség esetén az EVÜ-n belüli anyanyelvi felszólalókra támaszkodhat.”</p>
--	--

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

		<p><u>Közbeszerzések és toborzók</u></p> <p>Beszerezési eljárásai keretében az EVÜ a szerződések nyelvét használja, főként angol. Az EVÜ közbeszerzési eljárásaiban részt vevő gazdasági szereplők és részvételre jelentkezők az EU bármely hivatalos nyelvén további információkat kérhetnek a közbeszerzési dokumentumokhoz kapcsolódóan.</p> <p>Az EVÜ személyzete multikulturális, és az uniós nyelvek széles körét fedi le. A rendelkezésre álló erőforrások szűkössége és az esetleges kérdések gyors kezelése érdekében azonban felkérjük az EVÜ felvételi eljárásaiban részt vevő pályázókat, hogy angol nyelven vegyék fel a kapcsolatot az Ügynökséggel. Mivel az angol a gyakorlatban az EVÜ belső munkanyelve, az angol nyelv nagyon jó ismerete szintén követelmény az Ügynökségnél történő felvételhez.</p> <p><u>EVÜ sajtóközlemények és sajtóesemények</u></p> <p>Mivel az aktuális kérdésekben gyorsan kommunikálni kell a sajtóval, az EVÜ sajtóközleményeit általában angol nyelven teszik közzé. Ahol erre szükség van, az EVÜ más nyelvekre is lefordíthatja a sajtóközleményeket. Az EVÜ-nek a Tanácsnál tartott sajtótájékoztatókon való részvétele keretében a Tanács gyakorlatának megfelelően felajánlható a francia nyelvre/francia nyelvről történő fordítás.</p> <p>[...]</p>
<p>Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/881 rendelete (2019. április 17.) az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról</p>	<p>Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról</p>
<p>Az Európai Unió Műholdközpontja</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/887 rendelete (2021. május 20.) az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont és a nemzeti koordinációs központok hálózatának létrehozásáról</p>	<p>Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról</p>
<p>Euratom Ellátási Ügynökség</p>	<p>A Tanács határozata (2008. február 12.) az Euratom Ellátási Ügynökség alapszabályának</p>	<p>Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról</p>

	megállapításáról	
A Fusion for Energy közös vállalkozás	A Tanács határozata (2007. március 27.) a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról és részére kedvezmények nyújtásáról	Nincs rendelkezés a nyelvi megállapodásról

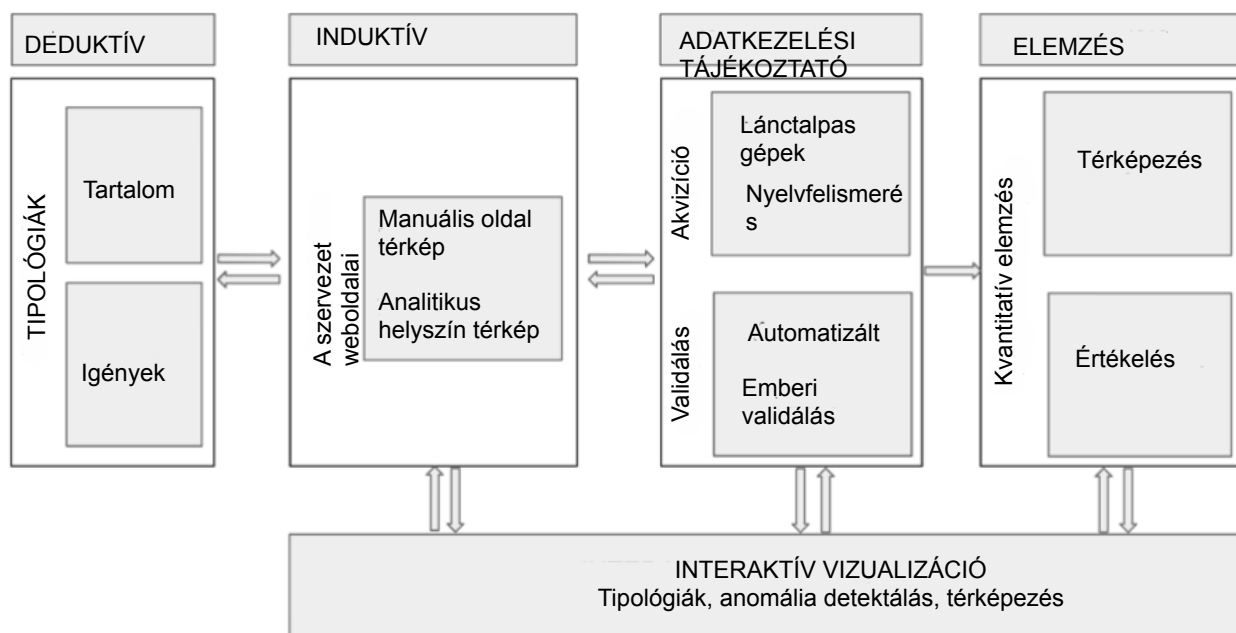

2. MELLÉKLET: A WEBOLDALAK ELEMZÉSÉNEK MÓDSZERTANA

A2.1 Az adatgyűjtés és -elemzés módszertana

Az A2.1 ábra a honlapok adatgyűjtésére és empirikus elemzésére vonatkozó módszertani megközelítés fő szakaszait ismerteti. A deduktív fázissal kezdődik, amelyben a weboldal tartalomosztályozása és a többnyelvű igények tipológiája meghatározásra kerül. A deduktív fázis az elméletre és a tárgyi tudásra támaszkodik. A deduktívan meghatározott fogalmi keret értékét mindig empirikusan kell tesztelni a valósággal szemben. Ez az induktív fázisban fordul elő, ahol a tipológiákat tesztelik és finomítják. Ez a deduktív-induktív kölcsönhatás elsősorban a weboldal elemzéséhez kapcsolódik, és az A2.1 ábrán a két fázist összekötő kétirányú nyilak ábrázolják. A tipológiák finomítása ennek az interakciónak köszönhető.

A2.1 ábra A módszertan fő szakaszai

A2.1 ábra A módszertan fő szakaszai

Az induktív feladatot az „Entity websites” rovat A2.1 ábrája mutatja be. Az entitás webhelytérképét és a kiindulási pontként azonosított webes szakaszokat használjuk. A webhelyek többsége rendelkezik webhelytérképpel, és azok számára, amelyek nem (pl. a Bizottság) rendelkeznek funkcionális egyenértékkel, még akkor is, ha formálisan nem hívják webhelytérképnek. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy a webhelytérkép nem tartalmaz egy adott érdeklődésre számot tartó weboldalt, például közbeszerzési pályázatokat vagy sajtórészleget. Ilyen esetekben hozzáadjuk ezt az érdeklődésre számot tartó weboldalt a webhelytérképünkhöz. Bár az entitások előnyben részesítik a különböző webszakaszokat, és különböző címkéket használnak, ésszerű mértékű konvergenciát mutat a webhelytérképen bemutatott webszakaszok típusaiban (pl. a legtöbbjüknek van Rólunk, Általános információk vagy Témák rész stb.). Az ilyen típusú közös webes

szakaszokat a tartalomosztályozásban dolgozták ki. Erre a folyamatra a webhelytérkép manuális kinyeréseként hivatkozunk, és a webhelyek webhelyenkénti listáját adja meg.

A második szakaszban, amelyre az A2.1 ábra az induktív fázis „analitikai térképeként” hivatkozik, automatizált technikákat (pl. webes feltérképezőket) alkalmazunk a gazdálkodó egység weboldalának különböző webes részeinek azonosítására. A manuálisan kinyert webhelytérkép webes részei alkotják a webhely szervezeti hierarchiájának első szintjét. De még sok réteg van. Például a Bizottság „törvények” című szakasza a hierarchia 1. szintjén (más szakaszok mellett, mint például a Rólunk és a Munkahelyek) 51 további webes szakaszt tartalmaz a 2. szinten. A 2. szintű weboldalak olyan tartalmakat tartalmaznak, mint a „jogalkotási folyamat” vagy a „keresési törvények”. Ezek a 2. szintű szakaszok további 31 szakaszt generálnak, mint például a „Fogyasztók” vagy az „Adatvédelem”. A Bizottság webhelytérképének 1. szintjéből csak egy (a „törvények” szakasz) több mint 300 webszakaszt eredményez, amelyek mindegyike számos dokumentumot tartalmaz. Amit analitikus helytérkép-kitermelésnek nevezünk, az automatizált technikák alkalmazása a webhelytérkép webszakaszaihoz kapcsolódó mappák/dokumentumok kibontására.

Ezekkel az analitikus térképekkel a kvalitatív (kézi) kódolási feladat magában foglalja a kategóriáknak a tartalomosztályozásból és a többnyelvű igények tipológiájából a webhelyek különböző részeihez történő hozzárendelését. Egy weboldal számos szint hierarchiájából áll, amit webes szakaszoknak nevezünk. Egy adott entitás weboldala esetében a belépési pont a különböző 1. szintű webes szakaszok, amelyek feltérképezésre kerülnek, amelyek általában a webhely térképén alapulnak. Azonban minden 1. szintű szakasz több webes szakaszt tartalmaz a 2. szinten, és így tovább a hierarchia minden szintjén. Egyes webhelyek több mint 10 szintet tartalmazhatnak, mielőtt egy dokumentum, például egy jelentés elérhető lenne. A weboldalak száma az egyes szinteken drámaian növekszik. Az 1. szintű minőségi kódolás több mint 500 webszakaszra terjedt ki. A 2. szintre lépve a szám körülbelül 4000-ra nő, és a 3-as szinten jóval több mint 10 000. Így a kvalitatív kódolás az 1. és 2. szintű webes szakaszokra történik. Ezen túlmenni a 3. szintre, bármilyen szisztematikus módon emberi kódolók használata nem volt lehetséges. Ez azt jelenti, hogy a kódokat úgy kell tekinteni, mint annak a tartalomtípusnak a közelítését, amelyet egy weboldal tartalmaz.

Az összes elemzett oldalról megjelent végleges tartalomrészletek a következők voltak:

- **Rólunk/Szervezet:** Szervezeti információk, mint például a struktúra, az uniós döntéshozatalban betöltött szerep, a szakpolitikai felelőségek, a kapcsolattfelvétel módja, a weboldalra vonatkozó politikák.
- **Szabályzatok:** Az uniós szakpolitikáknak vagy szakpolitikai csoportoknak szentelt szekciók.
- **Hírek/Események/Speeches:** Híreket, eseményeket vagy beszédelemeket tartalmazó oldalak listája.
- **Pályázatok finanszírozása:** Finanszírozási lehetőségekkel és ajánlati felhívásokkal foglalkozó szekciók.
- **Munkaerő-felvétel:** Állásajánlatok és lehetőségek; tájékoztatás a folyamatban lévő kiválasztási eljárásokról; valamint információk a karierről, a munkaerő-felvételről, a szakmai gyakorlatokról.
- **Dokumentáció:** bármilyen dokumentáció, kiadvány, forrás, beleértve a törvényeket, tanulmányokat, értékeléseket, statisztikákat, tájékoztató broszúrákat, infografikákat, tájékoztatókat, törvényeket, egyéb forrásokat.
- **Általános információk:** Általános információk, amelyek nem szerepelnek a többi kategóriában, beleértve a nagyon általános információk a szakpolitikákról (pl. információk számos szabályzatról és portálról/kapuoldalról).
- **Polgárok:** nyilvános szerepvállalás, beleértve az uniós szakpolitikákkal vagy kérdésekkel kapcsolatos konzultációkat, az Európai Parlamenthez intézett petíciókat, a polgárok leveleire adott

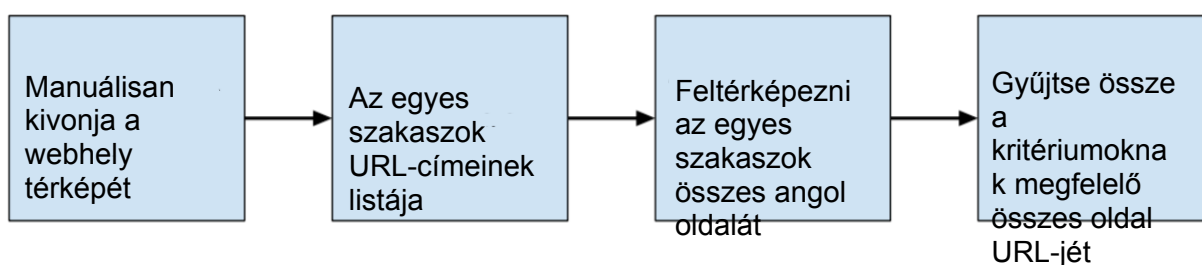
válaszokat, a polgári kezdeményezést, az európai ombudsmanhoz intézett fellebbezéseket, az uniós szakpolitikákról vagy kérdésekről folytatott nyilvános konzultációkat.

• **Ülések/bizottságok:** Hivatalos hivatalos uniós ülések és politikai döntéshozatallal foglalkozó bizottságok, amelyek elkülönülnek a weboldalakon található szabványos rendezvénylistáktól.

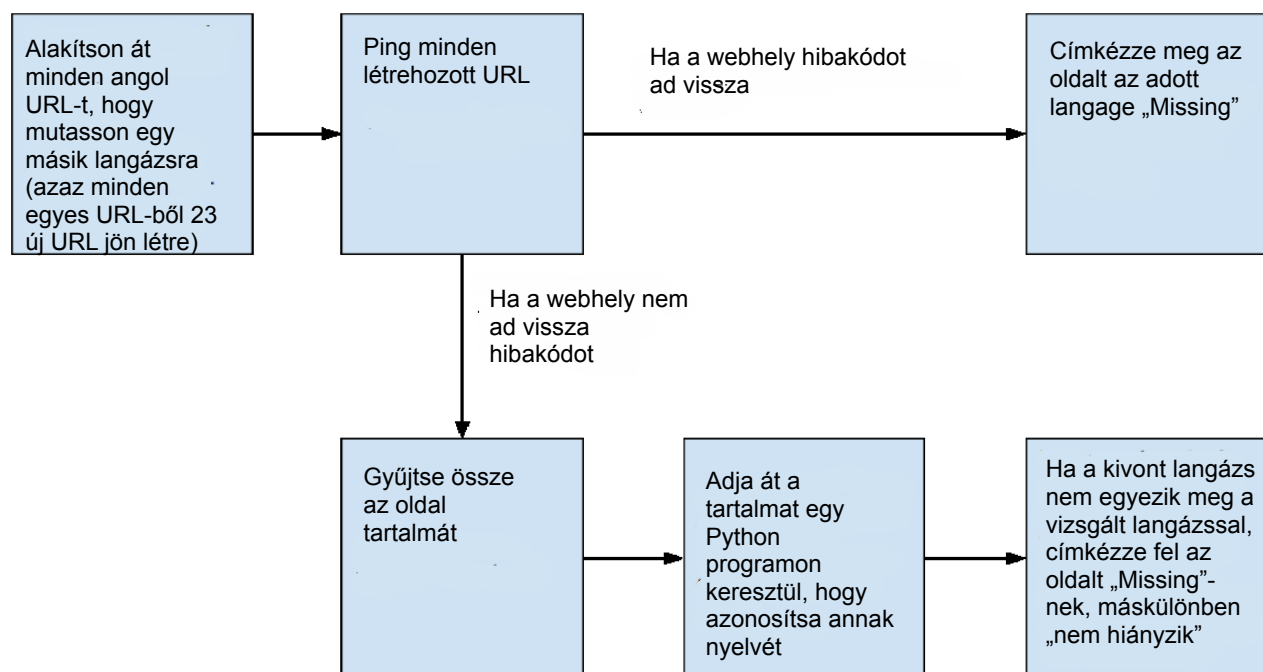
A tartalombesorolási rendszer és a többnyelvű igény tipológia közötti megfelelést a 6. fejezet 5. táblázata szemlélteti (lásd még az 5. fejezetet).

A2.1.2 Adatfeldolgozási szakasz

A fent leírt folyamat erősen iteratív a tipológia tesztelésének és finomításának deduktív és induktív fázisai között. Miután egy adott entitás weboldala kielégítő eredményeket ért el, kezdeményezhető az adatgyűjtési folyamat, amelyre személyre szabott webes robotokat fejlesztettek ki. A projekt adatfeldolgozási szakaszának küszöb szempontjait az A2.2 és az A2.3. ábra szemlélteti.

A2.2 ábra: Az első lánctalpas lépés: Feltérképező oldalak alapértelmezett nyelven (angol)

A2.3. ábra: A második lánctalpas lépés: Feltérképezni az összes nem angol nyelvű oldalt

Két fő lépés van a weboldal feltérképezéséhez.

1. lépés. A webes feltérképezés első lépésében alapértelmezett nyelvet (angol) használunk az Egységes Erőforrás-keresők (URL-ek) gyűjtéséhez. A webes feltérképezők meglátogatják az entitás weboldalának minden egyes szakaszát (a webhelytérképek vagy a manuálisan kivont webhelytérképek meghatározása szerint), és folytatják az összes azonosított hivatkozás URL-jének összegyűjtését. Határokat kell beállítani annak érdekében, hogy megakadályozzák, hogy a webes kúszók végtelen hurokban kúszanak a weben. A feltérképezők arra korlátozódtak, hogy ugyanabból a tartományból származó linkeket gyűjtsenek, és kizárják a „külső” weboldalakat vagy domaineket. Így az EP honlapjáról egy külső domainre mutató link (pl. az EP NewsHub - <https://www.epnewshub.eu/> az Európai Parlament honlapján) nem kerülne összegyűjtésre, mivel nem tartozik az EP domainjéhez, azaz az europa.eu domainhez.

Minden webhelyszakaszra a következő szűrési kritériumokat alkalmazzuk az URL-ek gyűjtésére:

- Az URL-nek a vizsgált szakasz részét kell képeznie. Például, ha a robot feltérképezi az Európai Parlament honlapjának „Hírek” szakaszát, amely a következő szűrő [<https://www.europarl.europa.eu/news/>] URL-eket gyűjti össze. Ez az egyetlen módja annak, hogy biztosítsuk az egyes szakaszokhoz gyűjtött tartalmak következetességét, ami döntő fontosságú a tartalomosztályozás és az igények tipológiájának hozzárendelése szempontjából.
- Az URL-cím nem tartalmazhat GET-paramétereket (azaz azokat az információkat, amelyeket általában további információknak egy webhelyre történő továbbítására használnak, például keresési feltételek esetén). Általában ez kapcsolódik az adatbázisok kereséséhez. Ezt azért vezettük be, mert olyan eseteket tapasztaltunk, amikor a GET paramétereket tartalmazó különböző URL-ek ugyanarra a cikkre mutatnak, amely végtelen hurkokat generált. Ez a feltétel azonban enyhíthető, ha a szakasz paginációval rendelkezik (pl.: https://ec.europa.eu/info/events_en). Ez lehetővé teszi a feltérképező számára, hogy megváltoztassa az oldalakat, és feltérképezze az oldalsorban megjelenő következő oldalkészletet.
- Ha egy URL olyan képekre vagy videókra mutat, amelyeket szintén kihagytak (az ilyen típusú tartalom nem elemezhető a szöveges adatokon működő nyelvfelismerő eszközökkel).

Ennek a megközelítésnek az előnyei a következők:

- kisebb feltérképező munkák, amelyek csökkentik a szervezet szervereire nehezedő terheket;
- a lánctalpas rendszer meghibásodása esetén csak a konkrét szakaszokat kell újratekerni, nem pedig a teljes weboldalt;
- a válogatás nélküli webböngészés helyett a kúszóhajókat az egyes webszakaszok feltérképezőjének igényeihez igazítják;
- ha a 23 nyelv bármelyikében hiányzik egy oldal, akkor tudjuk, hogy ez azért történt, mert az oldal nem érhető el.

2. lépés. Miután létrehoztuk az angol korpuszt, azaz egy szakaszonkénti URL-listát, áttérünk a feltérképezés 2. lépésére. Ebben a lépésben minden egyes összegyűjtött URL-nél a nyelvjelzőt az URL-ben egy másik nyelvkódra cseréljük, egyet a többi 23 nyelvre.

A következő lépés az oldal tartalmának összegyűjtése egy lánctalpa segítségével. Először is, a láncszem ellenőrzi, hogy létezik-e az URL. Ha az URL nem létezik, azt a hiányzóként rögzíti. Ha az URL létezik, akkor az összes tartalmát összegyűjti. Ezt követően kiválasztja a nyelvi detektáláshoz elemzendő tartalmat. Ehhez a weboldal bizonyos részeinek elkülönítésére van szükség, tekintettel arra, hogy egy weboldalon vannak olyan szakaszok, például a navigációs menü, amelyeket mindig lefordítanak, de a projekt tekintetében nem tartalmaznak hasznos információkat. Ha valamilyen okból a szakasz nem bontható ki (például hiányozhat), akkor megjelölve van.

Ha a folyamat sikeresen kibontja a tartalmat, akkor a program elküldi a tartalmat egy ehhez a projekthez kifejlesztett belső természetes nyelvfeldolgozó eszközhöz, amely a „CLD2” (Compact Language Detection) könyvtárat használja a nyelvek azonosítására. Pontosabban, a CLD2 egy olyan tulajdonsággal rendelkezik, amely egy vektort ad vissza a különböző nyelvekkel, valamint a nyelvet tartalmazó tartalom szeletével. A mi esetünkben megszámláltuk a vizsgált nyelv karaktereit, és ezt felosztottuk a dokumentum által tartalmazott karakterek számával. Ez 0 és 1 közötti értéket ad vissza, amely a vizsgált nyelven a szöveg arányának felel meg. Az utolsó lépés az, hogy küszöbértéket alkalmazzunk egy bináris osztály (1 vs 0) hozzárendelésére a weboldalhoz, ahol 1 azt jelenti, hogy a weboldal elérhető volt a célnyelven, 0 pedig azt jelenti, hogy a weboldal nem volt elérhető a célnyelven.

A különböző validálási gyakorlatok során a csapat manuálisan kódolta az uniós intézmények 1800 weboldalának véletlenszerű kiválasztását. Ez lehetővé tette a csapat számára, hogy értékelje a különböző határküszöbök használatát. A 0,5-ös küszöb használata 96%-os pontosságot ért el. A magasabb határpontok (pl. 0,6 vagy 0,7) használata a teljesítmény csökkenéséhez vezetett. Röviden, a validálási gyakorlat azt sugallja, hogy összesített szinten annak a valószínűsége, hogy egy weboldalt helyesen sorolnak be a célnyelven elérhetőnek, körülbelül 95 és 97% között van.

A2.2 A weboldalakra vagy weboldalakra vonatkozó kiválasztási kritériumok

Különböző kritériumok vannak, amelyek befolyásolják a webhelyek és weboldalak beillesztését/kizárását. Ezek három fő csoportba sorolhatók.

A weboldal kiválasztása

- Ha egy weboldal „ténylegesen” egynyelvű, akkor a többnyelvű attribútumainak elemzése teljesen felesleges. Egyes weboldalak – különösen a decentralizált uniós ügynökségek körében – gyakorlatilag egynyelvűek. Lehet, hogy vannak Nyelvválasztó oldalak, de ezek nem működnek és nem irányítanak át egyetlen oldalra, amelyet lefordítottak a célnyelvre.
- Egy weboldalt nem lehet keresztellenőrzéssel ellenőrizni, ha a weboldal szakaszát vagy címét jelölő szöveg az alapértelmezett nyelvről a célnyelvre változik (pl. ha a „news/en” angol alapértelmezett nyelv webes része a spanyol célnyelvben a következőképpen alakul át: „noticias/es” vagy „es/noticias”). Ez a kritérium csak két weboldalt érintett.

Kúszó problémák

- A weboldal technikai eszközökkel blokkolja a tartalom feltérképezését. Ez meglepően szokatlan volt.
- Az adatbázisnak minősülő webhelyek egyes részeit nem lehetett feltérképezni.

A nyelv rendelkezésre állásának keresztellenőrzése

- A feltérképezett URL-ek keresztellenőrzése mind a 23 nyelven történik. Bizonyos típusú URL-ek nem ellenőrizhetők:
  - o URL-ek, amelyek tartalmazzák a'?. Ez utóbbi egy olyan paraméter, amely jelzi a dinamikus tartalmat, általában egy adatbázisból.
  - o Olyan URL-ek, amelyek kiterjesztéssel végződnek, pl.'.docx' és'.png'. Erre azért van szükség, mert nem tudjuk automatikusan feldolgozni bármely tetszőleges webes erőforrás tartalmát.

o Határfeltételekre van szükség annak biztosításához, hogy az elemzés tárgyát képező weboldalhoz tartozó tartalom esetében a nyelv elérhetőségének keresztellenőrzése megtörténjen. Ezért ha az URL-ek a vizsgált tartományon kívüli tartományra mutatnak, például ha keresztellenőrzést végeznek a <http://domainA.com> oldalon, és az url egy másikra, pl. <http://domainB.com>-ra mutat, akkor az ilyen külső URL-ek kizárásra kerülnek.

o Olyan URL-ek, amelyek szisztematikusan generálnak hibaüzeneteket (magas „hiányzó” adatok). Ez csak egy weboldallal történt, amelyet ki kellett zárni.

A2.3 Többnyelvűségi Index

Ez a melléklet az uniós honlapok elemzésére alkalmazott többnyelvű mérőszám kiszámításához használt képleteket mutatja be (A2.3. háttérmagyarázat). Tartalmaz néhány megjegyzést is annak megértésére, hogy hogyan alkalmazták az elemzett weboldalakra.

Feltételezve, hogy a dokumentumokat (weboldalakat) alapértelmezés szerint csak egy nyelven (azaz angolul) állítják elő, és a dokumentumokat (weboldalakat) ezután lefordítják a többi hivatalos nyelvre (L).

D az alapértelmezett nyelven előállított dokumentumok teljes mennyisége, míg D_l az l nyelvre lefordított dokumentumok száma. Ezért $d_l = D_l / D$ a nyelvre lefordított dokumentumok aránya. Az átlagos többnyelvűség (MI) indexe a következőképpen számítható ki:

$$MI = \frac{1}{L} \sum_{l=1}^L d_l$$

A többnyelvűség (GMI) csoportosított átlagát is kiszámítják a |G|tagokkal rendelkező csoportra.

$$GMI = \frac{1}{G} \sum_{i=1}^G MI_i$$

A fenti képletben szereplő csoport lehet a Szervezethez (azaz uniós intézményekhez, szervekhez vagy ügynökségekhez) tartozó weboldalak, a tartalomosztályozás vagy a szükségletek tipológiája. Amint az empirikus elemzésből kiderül, a csoportosított átlag (GMI) kiegyensúlyozottabb becslés, mivel egyenlő súlyt ad a csoportoknak (függetlenül attól, hogy az entitás típusa, a tartalom típusa vagy a szükségletek típusa).

7. 7: A2.3: A többnyelvűség mérőszáma

A jelentés főszövegének két mutatója közötti különbségtétel érdekében az első mutatót a nem csoportosított vagy csoportosított átlagnak, míg a második mutatót csoportosított vagy csoportosított átlagnak nevezzük.

Az empirikus feladat annak ellenőrzésére terjedt ki, hogy az elemzett uniós weboldalakon gyűjtött alapértelmezett (angol nyelvű) weboldalak elérhető-e a célnyelveken (azaz az EU 23 másik hivatalos nyelvén). Ez végül egy bináris osztályozási feladat volt, amelyben minden alapértelmezett weboldalnak (URL) bináris eredménye volt: Az „1” azt jelenti, hogy a tartalom elérhető volt a célnyelven és a „0”-val szemben, ami azt jelenti, hogy a tartalom nem volt elérhető a célnyelven. A bináris osztályozás alapján az A2.3. rovatban meghatározott mutatók alkalmazhatók.

Hozzászólások

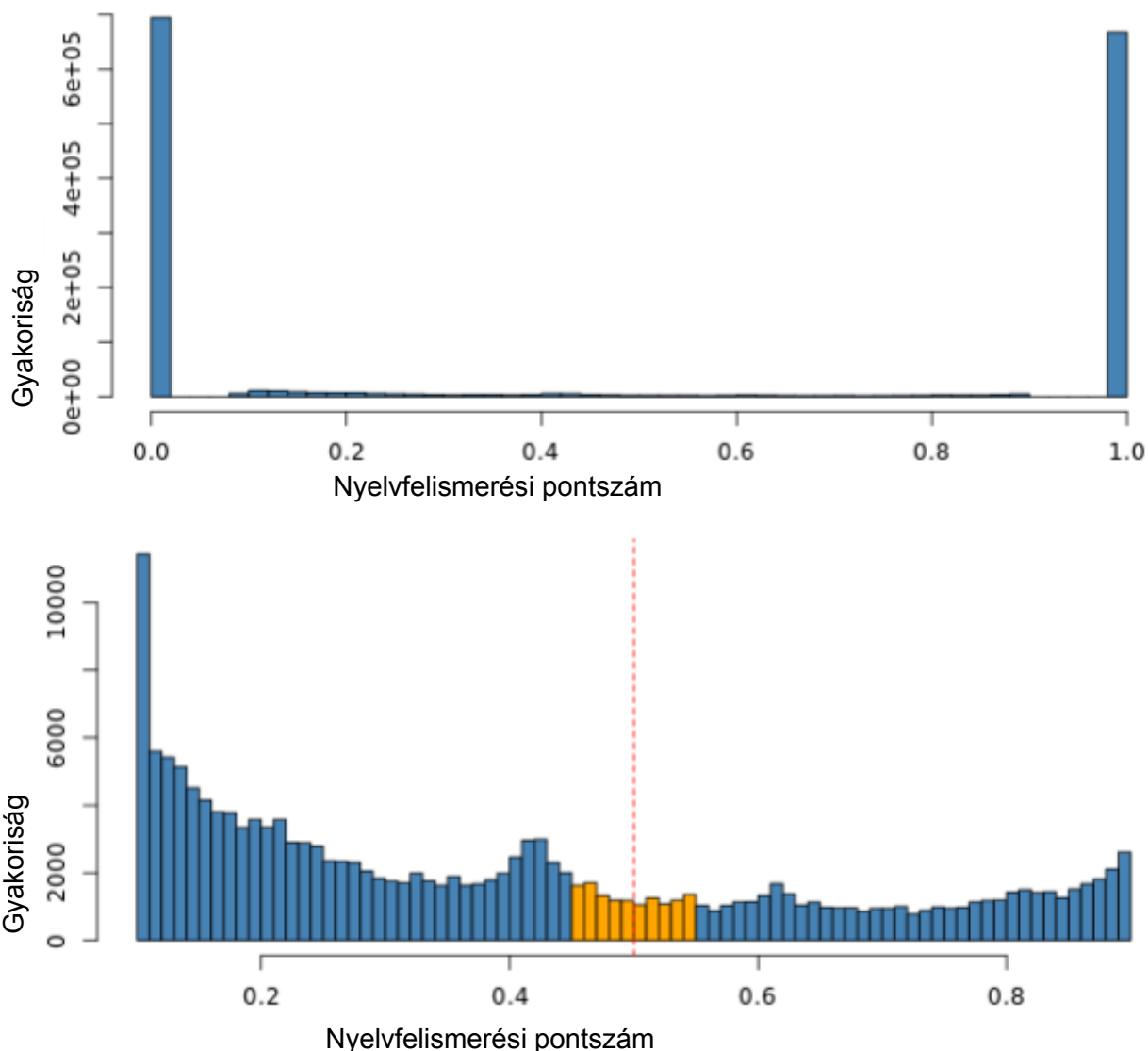
Van néhány **fontos megjegyzés az eredmények értelmezéséhez**. Először is vannak olyan URL-ek, amelyek valamilyen oknál fogva nem töltődnek be megfelelően, például a web feltérképező

lerobbant, vagy problémák merültek fel a szerveren. Ezek a „hiányzó” URL-ek nagyon ritkák, a kötet körülbelül egy százaléka, és valószínűtlen, hogy érdemben befolyásolják az általános megállapításokat.

Másodszor, néhány URL viszonylag könnyen osztályozható a nyelvi elérhetőség szempontjából, míg mások nehezebbek. Például sok olyan URL van, amely betölti a célnyelvet, de amelynek tartalma angol. Más URL-ek mind megfelelően betöltődnek, azaz hibák nélkül, és a megfelelő célnyelven vannak. Mindkét típus „könnyűnek” tekinthető a nyelvfelismerő eszköz esetében, ha a célnyelveken „0” (nem áll rendelkezésre) vagy „1” (elérhető) besorolást kap.

Vannak azonban olyan weboldalak is, amelyeket nehezebb osztályozni olyan esetekben, amikor például a weboldal tartalmának nagy része a kért nyelven van, kivéve néhány tartalmat, amelynek a célnyelven kell lennie, de nem. Ilyen esetekben a nyelvfelismerő eszköz 0 és 1 közötti értéket adna vissza, ami a célnyelvben lévő tartalom arányának felel meg. Szerencsére az adatok túlnyomó része, körülbelül 90 százaléka bináris „0” vagy „1” értéként jelenik meg. Amint az az A2.3 ábra egyik paneljén látható, a pontszámok lényegében „0” vagy „1” a hisztogramban. A két érték közötti pontszámokat alig lehet kimutatni a hisztogramban. Az adatok mintegy 10%-a azonban több nyelvből áll (azaz mind az angol, mind a célnyelv elemeit észlelték).

A2.3. ábra: Az 1. panel hisztogramja a nyelvi detektálási pontszámok eloszlását mutatja. Hisztogram a panelen 2 zoomolja a 0 és 1 közötti pontszámokat, amelyek nem láthatók az 1. panelen

Az A2.3 ábra második paneljén a hisztogram a 0 és 1 közötti értékekre zoomol. A legtöbb érték közel van a nulla ponthoz. A gráf tartalmaz egy szaggatott vonalat is, amely jelzi a 0,5 küszöbértéket, amely az URL-ek 0 vagy 1-es bináris osztályozására szolgál. A bináris küszöbérték körüli 10%-os margóval rendelkező terület narancssárga színű, hogy a legnagyobb bizonytalansággal rendelkező értékeket jelezze. Az URL-ek ebben a bizonytalan zónában az adatok nagyon kis hányadát képviselik, körülbelül fél százalékpontot. Nem valószínű, hogy a bináris téves besorolás jelentős hatást gyakorolna a becslésre, még akkor is, ha a bizonytalansági sáv jelentősen megnő.

A2.4 Ellenőrzött uniós ügynökségek weboldalai (2021. július)

Ügynökség	Többnyelvű	Jegyzetek
A BEREC Támogatási Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az európai politikai pártokkal és európai politikai alapítványokkal foglalkozó hatóság	Nem	Ez a weboldal csak angol nyelven érhető el.
Közösségi Növényfajta-hivatal	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Bankhatóság	Nem	Ennek a webhelynek van nyelvválasztója, de ha megváltoztatja a nyelvet, átirányítja Önt a kiválasztott nyelvre lefordított EGY oldalra. Tehát az angoltól eltérő nyelvekre egyetlen lefordított oldal létezik.
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség	Részben	Úgy tűnik, hogy ez a weboldal alapértelmezés szerint angol nyelvű weboldal teljes tartalommal) és külön (kisebb) oldalak az egyes nyelvekhez. Ezek a különböző nyelvi webhelyek más URL-címmel rendelkeznek. Nincs mód az URL-ek keresztellenőrzésére.
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Szakképzésfejlesztési Központ	Részben	Ez a weboldal nyelvválasztókkal rendelkezik, de minden tartalom angol. A honlapot 2021 júliusa után teljesen megújították, de a nyelvválasztók ellenére még mindig egynyelvű.
Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont	Nem	Az európai kiberbiztonsági kompetencia új weboldala rendelkezik nyelvválasztóval, de nem működik.
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	Részben	Ezt a weboldalt nem lehet összevetni. Az URL tartalmazza a dokumentum címét a megfelelő nyelven.
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal	Nem	Csak a „Rólunk” szakaszt fordítják le, ha megváltoztatja a nyelvet. Csak 4 nyelv áll rendelkezésre.
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	Részben	A weboldalnak van egy nyelvválasztója, amely néhány felső szintű szakasznál működött, de amikor a keresztellenőrzés ténylegesen egynyelvű, és nem szerepelt az elemzésben.
A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete	Nem	Ennek a webhelynek van nyelvválasztója, de ha megváltoztatja a nyelvet, átirányítja Önt a kiválasztott nyelvre lefordított EGY oldalra. Tehát az angolon kívül minden nyelvre egyetlen lefordított oldal létezik.
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.

Európai Munkaügyi Hatóság	Nem	Ez a weboldal nyelvválasztóval rendelkezik, de minden tartalom angol nyelvű.
Európai Tengerbiztonsági Ügynökség	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Gyógyszerügynökség	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Ügyészség	Nem	A nyelvválasztó csak egy szakaszban érhető el („bűncselekmény bejelentése”)
Európai Értékpapír-piaci Hatóság	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Képzési Alapítvány	Nem	Ez a weboldal nyelvválasztókkal rendelkezik, de minden tartalom angol.
Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség	Nem	Ennek a webhelynek van nyelvválasztója, de ha megváltoztatja a nyelvet, átirányítja Önt a kiválasztott nyelvre lefordított EGY oldalra. Tehát az angoltól eltérő nyelvekre egyetlen lefordított oldal létezik.
A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége	Nem	Ennek a webhelynek van nyelvválasztója, de ha megváltoztatja a nyelvet, átirányítja Önt a kiválasztott nyelvre lefordított EGY oldalra. Tehát az angolon kívül minden nyelvre egyetlen lefordított oldal létezik.
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége	Nem	Ennek a webhelynek van nyelvválasztója, de ha megváltoztatja a nyelvet, átirányítja Önt a kiválasztott nyelvre lefordított EGY oldalra. Tehát az angoltól eltérő nyelvekre egyetlen lefordított oldal létezik.
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.

Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Az Európai Unió Úrprogramügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala	Részben	A weboldalt nem lehet feltérképezni, a; technikailag megakadályozták a kúszót.
Egységes Szanálási Testület	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	Részben	Ellentétben a többi weboldal feltérképezésével, a CdT nagyon magas hiányzó adatok számát adja vissza. A legtöbb URL-keresztellenőrzés hibaként jelenik meg.
Európai Védelmi Ügynökség	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Az Európai Unió Műholdközpontja	Nem	Ez a weboldal nem rendelkezik nyelvválasztóval. Minden tartalom angolul van.
Európai Éghajlat-politikai, Infrastrukturális és Környezetvédelmi Végrehajtó Ügynökség	Részben	A nyelvválasztó nem minden nyelven működik. A Bizottság által üzemeltetett „.ec” weboldal (nem közvetlenül ügynökség kezeli).
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	Részben	Ez a weboldal nyelvválasztóval rendelkezik, de a tartalom csak angol, francia és német nyelven érhető el. Az összes többi nyelv nem érhető el.
Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség	Részben	A nyelvválasztó nem minden nyelven működik. A Bizottság által üzemeltetett „.ec” weboldal (nem közvetlenül ügynökség kezeli).
Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség	Részben	A nyelvválasztó nem minden nyelven működik. A Bizottság által üzemeltetett „.ec” weboldal (nem közvetlenül ügynökség kezeli).
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége	Részben	A nyelvválasztó nem minden nyelven működik. A Bizottság által üzemeltetett „.ec” weboldal (nem közvetlenül ügynökség kezeli).
Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség	Részben	A nyelvválasztó nem minden nyelven működik. A Bizottság által üzemeltetett „.ec” weboldal (nem közvetlenül ügynökség kezeli).

3. MELLÉKLET: INTERJÚ ELEMZÉS

A3.1 Bevezetés

Ez a melléklet a fordítással/tolmácsolással foglalkozó 12 szakpolitikai szakértővel 10 uniós intézmény, szerv és egy ügynökség körében folytatott interjúk eredményeit mutatja be. A megvitatott fő témák a döntéshozatalra/végrehajtásra, a legújabb tendenciákra, a digitális technológiák szerepére, valamint az átláthatóságra és az elszámoltathatóságra vonatkoztak.

A3.1. táblázat: Interjúk listája

Intézmény, szerv, ügynökség	Interjúalany azonosítója	Dátum
Európai Parlament	2	18.11.2021
Európai Parlament	4	23.11.2021
Európai Bizottság	3	22.11.2021
Európai Bizottság	7	29.11.2021
Az Európai Unió Bírósága	10	9.12.2021
Európai Központi Bank	8	30.11.2021
Európai Központi Bank	9	30.11.2021
Európai Számvevőszék	1	15.11.2021
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság/Régiók Európai Bizottsága	5	24.11.2021
Európai Gazdasági és Szociális Bizottság/Régiók Európai Bizottsága	6	24.11.2021
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	11	21.01.2022
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	12	21.01.2022

Megjegyzés: A Tanács Főtitkárságát interjú céljából megkeresték, de úgy döntöttek, hogy nem járulnak hozzá a tanulmányhoz.

A3.2 Fordítással és tolmácsolással kapcsolatos döntéshozatal

A nyelvi rendszerre vonatkozó szabályok

Az interjúalanyok által megjelölt nyelvi rendszerre vonatkozó szabályok a következők:

- A többnyelvűségről szóló 1. sz. rendelet, amely kimondja, hogy „minden közzétett dokumentumot le kell fordítani az EU valamennyi hivatalos nyelvére” (valamennyi megkérdezett);
- Magatartási kódex (többnyelvűségről), beleértve a tolmácsolásra és fordításra vonatkozó végrehajtási szabályokat, a feladatok, prioritások stb. rendszeresen frissített jegyzékét; gyakorlati szabályok (pl. pontos határidők, hatáskörök), a képviselők és a Parlament különböző szervei részére történő fordításra és tolmácsolásra való jogosultság; prioritások az erőforrások szűkössége esetén (2., 4., 5., 6. interjú);

- Eljárási szabályzat (4., 5., 6., 10.)
- Szerződések (1., 10., 11., 12.) és
- Jegyzőkönyv a Bíróság alapokmányáról (10.)

Az interjúalanyok megjegyezték továbbá a bizonyos dokumentumok (pl. jelentések) valamennyi uniós nyelven történő benyújtására és közzétételére vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos szabályokat; olyan helyzetek, amikor a kiadványokat csak bizonyos nyelvekre lehet lefordítani; valamint a fordítási kérelmek feldolgozásának módjai.

Nehézségek a többnyelvű szabályok betartásában

A többnyelvűségi szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatban jelentett fő nehézséget a források szűkösége jelentette, ideértve a finanszírozást, az időt, az emberi erőforrásokat és a teret (pl. üléstermek, kabinok). A többnyelvűségi kötelezettségek teljesítése a fordítás és a tolmácsolás összetett jellege, valamint a szinte állandó munkateher miatt is kihívást jelent (1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. interjú). Néhány interjúalany megjegyezte, hogy a világjárvány némileg paradox módon csökkentette a rendelkezésre álló munkaterületekkel kapcsolatos nehézségeket: az online munkavégzés befolyásolta a potenciális kapacitást, amely ebben az esetben megnövekedett (2. interjúvevő). Bizonyos feladatokkal kapcsolatban is nehézségek merülnek fel – például új nyelvek bevezetése vagy elegendő szakképzett személyzet.

Főbb feszültségek a többnyelvűség kezelésében

A feszültség fő forrásai az időhöz, a munkaterhelési korlátokhoz (1., 2., 4., 10.) és a rendelkezésre álló erőforrásokhoz, illetve általában a kötelezettségekhez kapcsolódnak (7., 8., 9., 10.). Ezek olyan kompromisszumokat jelentenek, mint például:

- A minőségi szintnek a valósághoz való igazítása – a mélyreható felülvizsgálat kihagyása a kevesebb idő alatt történő cselekvésre gyakorolt nyomás miatt (1., 4., 5., 6.);
- Az állandó szállítási nyomás megnehezíti az új technológiák bevezetését (2. és 4. interjú);
- Bizonyos nyelvek előnyben részesítése és más nyelvek fordításának elhalasztása (1., 8., 9., 10., 11., 12. interjú);
- Fordítások csak kérésre állnak rendelkezésre (11. és 12. interjú);
- Hiányzó határidők (5., 6. interjú), de a kötelezettségeket (kötelező fordítások) betartják (7. meghallgatás);
- A közvetlen fordítások nyújtásának korlátai (10. interjú);
- Kevesebb pénzeszköz áll rendelkezésre az adminisztráció számára (11. és 12. interjúalany).

Egyes intézmények saját (belső) megoldásokat vezettek be a minőségi követelményekhez való alkalmazkodás érdekében. Bár elsősorban keresletvezérelt, az intézmény ügyfelei döntenek el, hogy mi a fontos számukra (mely dokumentumokat szeretnék lefordítani az EU valamennyi hivatalos nyelvére); és a racionalizálási igények lehetővé tehetik a kevésbé/relevánsabb dokumentumok azonosítását (5., 6. interjú). A nyelvi stílus néha feszültségek forrása, mint például az egyértelmű nyelv használatának növekvő tendenciája, ami kihívást jelenthet a jogi szövegek technikai, szigorú és pontos terminológiával történő lefordításakor (4. interjú).

Külső kommunikációs korlátok

Az uniós intézmények összességében megfelelnek az 1. sz. rendeletben stb. meghatározott többnyelvűségnek. Mindazonáltal a teljes többnyelvűség megvalósítása a külső szereplőkkel

folytatott kommunikációban esetenként korlátozott az emberi erőforrások és az időkorlátok miatt (1., 4., 5., 6., 8., 9.), valamint az infrastruktúra (2., 5., 6. és 6. interjú) vagy maga a közönség (5., 6.) miatt. A megszorítások azt eredményezhetik, hogy a weboldalt kevés – a legstatikusabb – első szint nem teljes fordításával fordítják le az EU valamennyi hivatalos nyelvére, a mélyebb, dinamikusabb szinteket pedig kevesebb nyelvre vagy automatikus fordításra fordítják le, amit az EU javasol azokra a helyzetekre, amikor az intézmény nem tudja lefedni az összes fordítást (5., 6., 7., 11., 12. interjú). További technikai korlátok merültek fel a világválság és az online munkavégzés miatt, ami különösen kihívást jelentett a többnyelvű online rendezvények szervezése során (11. és 12. interjú).

A többnyelvű kötelezettségek, valamint az elszámoltathatósági és átláthatósági elvek ellenére egyes intézményekben a külső közönség annyira egyedi, hogy a kommunikáció gyakorlatilag az angol nyelvre korlátozódik.

Ez a helyzet a pénzügyi piacokkal foglalkozó több technikai szervezet, a szakértők és a közgazdaságtan területén nagy szakértelemmel rendelkező nyilvánosság számára. Az elérhetőségnek a nem szakosodott közönségre való kiterjesztése további erőforrásokat igényel (8., 9. interjú).

Belső kommunikációs korlátok

Az uniós intézmények belső kommunikációja szinte soha nem foglalja magában az összes uniós nyelvet. Uralja az angol, a francia és néha a német, de az angol dominál (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10). A belső kommunikáció többnyire az angolra és a franciára korlátozódik (11., 12. interjú), vagy a kettő egyikére, ahol a francia a Bíróság fő munkanyelve (10. Interviewee). A nyelvi szolgáltatásokat szinte csak külső feleknek nyújtják. Néhány válaszadó megjegyzi, hogy a teljes többnyelvűség belsőleg soha nem volt objektív (5. és 6. interjú), ezért nem merül fel a korlátok kérdése (8., 9. interjú).

Fordítási és tolmácsolási igények, prioritások és célközönségek

A fordítási/tolmácsolási igények és prioritások értékelése általában az intézményi kötelezettségektől függ, és keresletorientált (1., 2., 3., 4., 10.), célközönségek (7., 8., 9., 11., 12.) alapján és rögzített hierarchiát követve (5., 6. interjú). A határidők meghatározása fontos szerepet játszik a munka megszervezésében (1., 2., 10. interjú), és a hónapokig tartó időgazdálkodás bevett gyakorlat (2., 4. interjú). Az értékelési és rangsorolási folyamatokat statisztikai értékelésekkel és ütemezési informatikai eszközökkel lehet támogatni (2. interjú). Egyes intézmények saját tervezési részleggel (4. interjú) vagy belső stratégiai dokumentumokkal (7., 8., 9. interjú), politikákkal (11., 12. interjú) stb. rendelkeznek. Néha az értékelési folyamat tükröződik a munkaerő-felvételben – állandó személyzet állandó/ismétlődő feladatokra, a szabadúszók pedig a kereslet csúcspontját fedezik (2.).

A nyelvi rendszerek főbb jellemzői és hiányosságai a gyakorlatban

Az erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos eljárásokon kívül az interjúalanyok kiemelték a belső nyelvi rendszerek gyakorlatának fontosságát, amelyek lehetővé teszik számukra kötelezettségeik teljesítését. Azoknak az intézményeknek, amelyek kötelesek mindent az EU valamennyi nyelvén közzétenni (1., 2., 5., 10.), fontos, hogy a kis és a nagy nyelveket egyformán használják (2. Interviewee). Mindazonáltal a tervezeteket csak angol, francia és/vagy német nyelven közzéteszik (1., 2., 10. interjú); Az angol nyelv mindig használatos (2. Interviewee). Néhány intézmény gyakorlati szempontból nem fordítja le azonnal az összes dokumentumot az EU valamennyi nyelvére (5. és 6. interjú). A dokumentum-előkészítésben az egynyelvűség felé való konvergencia egyik oka az, hogy a dokumentumokat gyakran nem egy személy vagy hivatal készíti el. Több lépcsőn és irodán mennek keresztül, és nem lehet mindent lefordítani minden lépésnél. (7. interjú).

A technológia fontos jellemzője a nyelvi rendszereknek (informatikai eszközök, dedikált szoftverek), (1., 4. Interviewee). Az interjúalanyok némelyike (8., 9. interjú) hangsúlyozta, hogy a

nyelvi rendszerek közönségorientáltak, és igyekeznek a lehető legbefogadóbbak lenni a külső kommunikációban (pl. többit elérni a nők vagy a fiatalok számára).

Az interjúalanyok nehezen tudták meghatározni a hiányosságokat, és a legtöbb esetben azt állították, hogy szervezetük eleget tesz kötelezettségeinek (1., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12.), annak ellenére, hogy a jobb erőforrás-gazdálkodás, az optimalizált kommunikációs stratégiák, az időszerű „valódi igények” értékelése és a közönség hatékony megcélzása terén előrelépésre van lehetőség.

Nagyon kevés válaszadó volt képes felismerni szervezeteik rendszerszintű hiányosságait. Az egyik hiányosság az úgynevezett „hiányos nyelvekhez” kapcsolódik: bizonyos nyelveken, mint például a dán, a finn, a lengyel, a portugál és az angol, korlátozott számú tolmács áll rendelkezésre. A tolmácsok megtalálásának nehézségei rendszeresen tapasztalhatók (2. interjú). Egy másik kérdés csak az angol nyelvű tartalmakat érinti a weboldalon, bár indokolt, hogy ez a nyelv a leggyakrabban tanított nyelv az iskolákban. Bár ez nem mindig elegendő, a gépi fordítást használják (7. Interviewee). Az utolsó és visszatérő kérdés az állandó időnyomás kihívása (11., 12.).

Online kommunikáció

Ami a honlap fordítását illeti, a legtöbb esetben a honlapok (különösen a fő felület) tartalmának lefordítása az EU valamennyi hivatalos nyelvére (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10). A szükségletektől és a rendelkezésre álló erőforrásoktól függően azonban még mindig vannak prioritások. Így néha automatizált (1., 5., 6., 8., 9.) és nem minden dokumentumot fordítanak le (10. Interviewee). Például a tartalomfordítással kapcsolatos döntések függhetnek a karbantartási igényektől (frissítési követelmények); a gyakran változó webes tartalmak esetében nagy igény van a fordításra és a fordítási erőforrásokra (8., 9. Intervízió). Egyes esetekben a tartalmat más nem uniós nyelvekre is lefordíthatják, például oroszra vagy kínaira. Azonban vannak olyan intézmények is, amelyek alapértelmezés szerint angol nyelven tartják fenn a weboldal tartalmát, és a más nyelvekre történő fordításokat csak bizonyos szakaszokra használják. (11., 12.) interjúk. Az intranet és a szervezeti egységek adminisztrációs tartalma elsősorban angol, francia és német nyelven érhető el; néha más nyelveken is (2. interjú).

A Twitter fordítását illetően két trend figyelhető meg a Twitteren való nyelvhasználat szempontjából. Az egyik a tweet angol, kivéve időről időre (1, 4, 5, 6, 8, 9), vagy kétnyelvűen – angolul és franciául (10. Interviewee). A második a többnyelvű tweetek használata, de alapértelmezés szerint nem minden nyelvre lefordítva (2, 7). Az első megközelítés mellett az érv az, hogy az angol a Twitter-felhasználók fő nyelve, és a lefordított tweetek kevesebb visszajelzést kapnak (1, 5, 6, 8, 9). A második megközelítést az indokolja, hogy a tweeteket egyébként is különböző nyelveken teszik közzé, és gyakran különböző nyelvi közösségekre és érdekcsoportokra vonatkoznak, a kontextustól függően (helyileg) (2., 7. interjúk).

A3.3 Fő trendek az elmúlt 5 évben

Az elmúlt öt év változást hozott mind a belső, mind a külső nyelvhasználat tekintetében az uniós intézményekben – ez a változás a 2004-ben kezdődött és az EU nyelvi színterét jelentősen átalakító hosszabb folyamatok eredménye volt (1, 2, 11, 12).

Belső kommunikáció

A legtöbb intézményen belül megfigyelhető különbség jelentős elmozdulás az angol nyelv felé, és (annak ellenére, hogy egyes rendeletek előírják, hogy a belső dokumentumokat is francia nyelvre kell lefordítani), annak megerősítése, mint a lingua franca (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10).

Külső kommunikáció

Míg az angol nyelv szerepe és használata növekszik a külső kommunikációban (3., 5., 6., 10. interjú), az EU más hivatalos nyelvein rendelkezésre álló információk mennyisége is sikeresen növekszik (2, 8, 9).

Egy másik tendencia, hogy a weboldalakon és a közösségi médián keresztül történő online kommunikációban több nyelven (gyakran egyértelmű nyelvezetet használók) nagyobb mértékben terjednek ki (2., 7., 8., 9. interjúk). Ez részben a gépi fordítás fokozott használatának (és elfogadásának) eredménye lehet (5., 6. interjú). Talán a leginkább „láthatóbb” változás az ír és a máltai nyelvnek az EU hivatalos nyelveinek listájára való felvétele volt, ami nyilvánvalóan bizonyos következményekkel járt az eljárásokban és a szervezésben (1., 10. interjú). Néhány interjúalany kiemelte a többnyelvűség előmozdításának fontosságát (10., 11. és 12. interjú), valamint azt a növekvő megértést, hogy az uniós intézmények és a polgárok közötti szakadék áthidalásához szükség van a hatékony többnyelvűségekre a világos nyelv és üzenetek használatával (4. interjú).

A közeljövőben várható főbb változások

A legjelentősebb változások már a 2004-es bővítés után történtek (2. interjú), és a jövőben a többnyelvűséget egyszerűen fenn kell tartani (10. interjú). Általánosságban elmondható, hogy nincs (11., 12.) vagy kevés változás várható (2., 4., 7.). Mindazonáltal hajlamosak arra, hogy belsőleg az angolt használják első nyelvként (1., 3., 5., 6., 10.), miközben nyomást gyakorolnak arra, hogy több franciát használjanak (4. interjú). Megjegyezték, hogy az ír nyelvre alkalmazandó eltérés megszűnésével várhatóan növekedni fog az ír nyelv használata (10. interjú). A gépi fordítás fokozott szerepével kapcsolatban is vannak elvárások (7., 8., 9. interjúk).

Külsőleg a mesterséges intelligencia fokozatosan egyre több segítséget nyújthat az emberi tolmácsolásnak (2. interjú), míg a gépi támogatás valószínűleg általánosan használatos lesz a fordításban (5, 6, 8, 9). A világjárvány azonban rávilágított a használt online eszközök néhány hiányosságára, például egy „értelmezési” gomb vagy egy szoftverben található opció hiányára (3. interjú).

Egyes intézmények inkább a folyamatos trendek folytatását várják – a szélesebb közönség (polgárok) elérését a honlapon keresztül, a közösségi média használatának további feltárását, a nemzeti média nagyobb mértékű bevonását, az „egyértelműbb nyelv” használatát, a vizuális kommunikációt, a dokumentumok lerövidítését, a szövegek rétegzését, a „hallgatás” folytatását és fokozott szerepét –, mint bármilyen jelentős változás. (8., 9.) interjúk. A jövőbeli bővítések esetén azonban további változások várhatók (1., 4. interjú).

Fordítás és tolmácsolás kiszervezése

A kiszervezéssel kapcsolatos megközelítésről az interjúkban a következők szerepelnek:

- A kiszervezés növelésére irányuló tendencia (1. interjú);
- Nagyobb mértékben támaszkodik a belső személyzetre (2. és 10. interjú);
- „nagyon támogatja a kiszervezést”; „külső szolgáltatások kb. 50%” (3. interjú)
- „nem, pillanatnyilag nem”; „a megbízások mintegy 30%-át kiszervezik, de e tekintetben nem várható növekedés” (4. interjú); A kihelyezett fordítások 35%-a, beleértve a fordításra nem kötelező szövegeket is (7. interjú);
- „nehéz megmondani, hogy ez a tendencia eddig nőtt – kb. 5%-ról 20%-ra” (5., 6.)
- „a jelenlegi működési mód szerint várhatóan folytatódni fog”; „a korábbiakhoz hasonlóan külső vállalkozók által biztosított értelmezés”; „fordítás – elsősorban házon belül, szabadúszó

vállalkozókkal, akik segítik a csúcsokat, vagy ha a belső fordítók nem állnak rendelkezésre” (8., 9. interjú).

Általánosságban elmondható, hogy nincs látható közös tendencia a kiszervezés megközelítésében. Ez a lefordított/értelmezett információ típusától függ, mivel például egyesek bizalmasak lehetnek, ami kizárja a külső személyzet felvételét. (2., 10.) interjú. A kiszervezést meghatározó másik tényező az intézmény saját forrásai (11., 12.) Ugyanakkor a házon belüli személyzet csökkentésére irányuló nyomás a nyelvi létesítmények fokozott kiszervezését eredményezheti (5. és 6. interjúalany) ideiglenes alapon, amikor a munkateher csúcsa (2., 3. Intervízió).

Az Egyesült Királyság távozásának hatása a fordítási és tolmácsolási munkaerő-felvételi politikákra

Az Egyesült Királyság távoása jelentősen csökkentette a potenciális személyzet létszámát (az anyanyelvű uniós polgárok), amely jelenleg az ír, a máltai és a ciprusi állampolgárokra korlátozódik. Ennek ellenére a legtöbb interjúalany nem tapasztalt semmilyen új nehézséget, tekintettel arra, hogy korábban is nehézségekbe ütközött a szakképzett személyzet megtalálása (1., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12. interjú). Néhány válaszadó azonban több nehézséget észlelt az angol anyanyelvűek megtalálásában (2., 10. interjú). Továbbá, vannak olyan esetek, amikor nem anyanyelvi státuszt fogadtak el arra a pozícióra, ahol anyanyelvi angolra van szükség (7., 8., 9. interjú).

Néhány interjúalany rámutatott arra, hogy az anyanyelvi szintű nyelv nem feltétlenül jelenti azt, hogy „az anyanyelvnek kell lennie” (3. interjú), és ami igazán számít, az a tényleges nyelvismeret (7. Interviewee). Az uniós polgárok nyelvi készségeire vonatkozó uniós szakpolitikák részben előmozdították, hogy az angol nyelvtudással rendelkező személyek egyre több olyan szinten vannak, amely elég jó a nem érzékeny dokumentumok elkészítéséhez (11. és 12. interjú). Az Egyesült Királyság távozásának hatását mérséklik azok a szabályok is, amelyek lehetővé teszik az Egyesült Királyság állampolgárai számára, hogy a BREXIT-et követően négy évig továbbra is az uniós intézményekben dolgozzanak, valamint a kettős állampolgárság rendelkezésre állása, amely lehetővé teszi a folyamatos foglalkoztatást az EU-ban (7, 8, 9, 10, 11, 12).

Kihívások egy olyan nyelven való kommunikációval kapcsolatban, amely nem az anyanyelvük

A legtöbb interjúalany nem tapasztalt kihívást, amikor olyan nyelven kommunikált, amely nem az anyanyelve. A fő ok az uniós intézményekben (különösen a nyelvi szolgálatoknál) dolgozókra vonatkozó nyelvi követelmények. Természetesen vannak problémák a nyelvi készségekkel kapcsolatban is. Mindazonáltal gondosan ellenőrzik az uniós intézményekben dolgozó személyek képesítését, és (ha felveszik őket) különböző tanfolyamokat kínálnak kommunikációs készségeik javítása érdekében. Továbbá minden kiadványhoz vannak képzett szerkesztők vagy lektorok (2., 7., 8., 9., 10.).

Ezenkívül egyértelmű, hogy a belső kommunikáció fő nyelve (az egyes nyelvi munkacsoportok stb. kivételével) az angol vagy néha francia (10. Interviewee). Alkalmanként kihívást jelent a nem anyanyelvi nyelvek használata, pl. pontosság, fonetika. A távoli munkavégzés néha megszakad a hangminőség miatt (Interviewee 3). A nyelvi szolgáltatásokat nyújtó személyzet számára egy másik probléma, amely alkalmanként előfordul, az a követelmény, hogy olyan személyek számára dolgozzanak, akik nem használják az anyanyelvüket (ami nem olyan ritka). Ez elsősorban a tolmácsok számára jelent problémát, akik az anyanyelvükön való munkavégzésre képzettek. (3. interjú). Néhány európai parlamenti képviselőt gyakran használnak arra, hogy informális kontextusban második nyelven beszéljenek, ahol gesztusokra és ismétlésekre is támaszkodhatnak; ezek a nem anyanyelvű beszélők azonban gyakran túlbecsülik nyelvi készségeiket formális kontextusban. Ezért amikor hivatalos kommunikációs kontextusban

beszélnek egy második nyelvet, nem fejezik ki világosan és pontosan az elképzeléseiket. Az ötletek pontossága nagy probléma azoknak a tolmácsoknak, akiknek értelmezniük kell őket (3. Interviewee). Ugyanakkor „minél tovább dolgozik az intézményben, annál inkább hozzászokik a többnyelvű környezethez, és nem használja az anyanyelvét” (11. és 12. interjú).

Mindazonáltal, amint azt az egyik interjúalany (2. interjúalany) megjegyezte – „a többnyelvű és multikulturális környezetben a kommunikáció mindig kihívást jelent”.

Az angol mellett más nyelvek használatának tendenciái

Az interjúalanyok kijelentették, hogy nem figyelhető meg az angolon túl más, széles körben beszélt nyelvek fokozott használata. Emellett egyesek növekvő szerepről és keresletről számoltak be az angol nyelv iránt – „a tendencia az, hogy egyre nagyobb a kereslet az angol nyelvű tolmácsok iránt” (2. interjú). Egyes esetekben az eljárások megkövetelik az angol, a francia és a német nyelvre történő fordítást, de a tendencia inkább az angol nyelv fokozott használatára irányul, nem pedig fordítva (5., 6. interjú). Mégis vannak olyan intézmények, ahol a francia, és nem az angol a fő nyelv (10, 11, 12).

A3.4 A digitális technológiák szerepe

Az interjúalanyok megjegyezték, hogy a digitális eszközöket gyakran használják a többnyelvűség elősegítésére, és szerepük növekszik. Mind a fordítás, mind a tolmácsolás terén egyre gyakoribb az online eszközök használata a belső napi munkában és a nyújtott szolgáltatásokban. Az irodai munka esetében az eszközök hasonlóak a fordítók és tolmácsok számára, bár a fordítási és tolmácsolási szolgáltatások némileg eltérő támogatást igényelnek. A fordítási szolgáltatásokban használt legnépszerűbb eszközök a következők:

- Gépi fordítás (1, 7, 4, 11, 22)
- E-fordítás (1., 7., 10., 11., 12.)
- Adatbázisok, pl. IATE, EURAMIS, SDL Trados, Eur-Lex (1, 5, 6, 10)
- Automatikus fordítás widgetek a weboldalakon (8, 9, 11, 12)
- Stúdió (1, 8, 9)
- Fordítást segítő szoftver, fordítási emlékek (Interviewees 7, 11, 12)
- Fordítási emlékek (1., 4. interjú)
- A kiterjesztett fordítási környezet (5., 6.)
- Intranslation (8., 9. interjú)
- Interactio (3. interjú)
- Számítógéppel támogatott fordítási (CAT) eszközök (Interviewee 4)
- Mérközés szintje (4. Interviewee)
- DeepL Pro (Interviewee 10) – Videó letöltés mp3-ban

A tolmácsolási szolgáltatásokban a legnépszerűbb eszközök a következők:

- Több intézményben bevezetett új eszközök: pl. beszéd-text technológiák (2., 5., 6. interjú)
- Automatizált keresés egy fülkében (2. interjú)
- Automatikus kifejezéskivonás (bizonyos szavak, pl. számok felvétele) (2. Interviewee)
- SIDP (Egyidejű Tolmácsolási Platformok): Kudo, Tolmácsolás stb. (2. interjú).

A főbb előnyök a következők:

- sebesség (1., 4., 8., 9., 10., 11., 12.)
- hatékonyság (1., 4., 10., 11., 12.)
- optimalizálás (4., 8., 9.)
- rendelkezésre állás (2. interjú)
- minőség (4. interjú)
- konzisztencia (10. interjú)
- elég jó a szövegezéshez (11., 12. Interjúk).

Hátrányok vagy kihívások a következők:

- a megbízhatóság emberi felügyeletet igényel (1., 4., 5., 6., 10., 11., 12.)
- a hibák állandósítása (1., 5., 6., 10.)
- gúnyolás minőség – ami azt jelenti, hogy a szöveg jól olvasható, de a jelentés a fordítás helytelen (Interviewees 1, 10)
- az idővel kapcsolatos magas elvárások megteremtése (1. interjú)
- hangminőség (2., 10. interjú)
- nem működik egyformán jól minden nyelv számára (4., 10.)
- a megfelelő eszközök fejlesztése és frissítése időigényes. (8., 9.)
- további felszerelésre van szükség (10. Interviewee).

Az EU már most is beruházik a digitális technológiákba, és további kiadások várhatók. Az interjúalanyok szerint a digitális eszközökbe történő további beruházások mindenképpen megkönnyítenék a többnyelvűséget. Ehhez azonban több fejlesztő bevonására és az eszközök jobb integrációjára kellene összpontosítani (8. és 9. interjú).

A digitális eszközök a nyelvi szolgáltatási környezetben való munkavégzés során váltak szükségessé. Fordítási szempontból ez a fordítói munkakör megváltozását jelentené – a fordítás helyett inkább az érvényesítésre való áttéréssel (1., 5., 6., 11., 10.); „az intellektuálistól a majdnem mechanikusig” (1. interjú). Egyes irodák komolyan mérlegelik a mesterséges intelligencia bevezetését a munkafolyamataikban, hogy optimalizálják a munka nagyon időigényes elosztási folyamatát (4. interjú). A tolmácsolás során azonban a digitális eszközöket lassabb ütemben alkalmazzák, mivel a folyamat összetettebb megoldásokat igényel, mint a fordítás. A digitális eszközök alkalmazása támogatja az ideiglenes tolmácsolást, és már elérhetővé tette a tolmácsolást (a konferenciatolmácsolás terén bekövetkezett hatalmas váltás) és a rendelkezésre álló tér korlátait egyre kevésbé problémássá vált (2. Interviewee).

Egyes intézmények digitális technológiákon alapuló saját eszközeiket fejlesztik a többnyelvűség megvalósításának támogatására. Példa erre a többnyelvű felmérési eszköz – amely lehetővé teszi a felmérés gyors beállítását és a bemenetek különböző nyelveken történő gyűjtését. (8., 9.) interjúk.

Több válaszadó is rámutatott a digitális eszközök használatára vonatkozó szabályozások hiányával kapcsolatos korlátozásokra, és hogy a többnyelvűségnek továbbra is vannak olyan követelményei, amelyeket a digitális eszközök nem tudnak biztosítani. Ez azonban biztosan javíthatja a helyzetet, ha a rendelkezésre álló erőforrások (emberek, idő, tér, források) állnak

rendelkezésre. Végezetül a válaszadók kiemelték a nyelvek immateriális jellemzőit, ami azt jelenti, hogy a gépi fordítás a belátható jövőben nem fogja helyettesíteni az embereket (1., 4., 5., 6., 10., 11., 12. interjú).

A3.5 Átláthatóság és elszámoltathatóság

Az interjúalanyok általánosságban úgy vélték, hogy szervezetük nyelvi rendszere kellően többnyelvű ahhoz, hogy ésszerű és kiegyensúlyozott átláthatóságot biztosítson az uniós polgárok számára, bár kismértékű javulásra is lehetőség volt. Megjegyezték, hogy a dokumentumok túlnyomó többségét (felhasználók) angolul nézik meg. Továbbá a dokumentumokat a nyilvánosság nem általánosan olvassa el, hanem a közvetlen érdekelt felek (1., 5., 6., 8., 9.) vagy a polgárok uniós ügyekhez fűződő általános érdeklődésétől (1., 2., 3. interjú).

Az átláthatóság fokozása érdekében a megkérdezettek hangsúlyozták, hogy biztosítani kell a magas színvonalú fordítást az EU valamennyi nyelvén (4., 5., 6., 8., 9.), és egyértelmű nyelvezetet kell használni (4., 8., 9. interjú).

Valamennyi megkérdezett válasza szerint nincs vagy alig érkezett panasz a többnyelvűség intézményeikben történő alkalmazásával kapcsolatban, mivel a nyújtott szolgáltatásokra vonatkozóan magas szintű normák vannak érvényben. A panaszok korlátozott esetei főként bizonyos nyelvek (szolgáltatásnyújtás) elérhetőségéhez kapcsolódnak, amely közvetlenül kapcsolódik az intézményben rendelkezésre álló erőforrásokhoz (2., 3., 8., 9., 10.). A világjárvány miatt nagy a kereslet az online szolgáltatások iránt, így azok néha kevésbé voltak elérhetők, különösen a kisebb nyelvek esetében (2. interjú). A panaszoknál gyakrabban fordulnak elő megkeresések (8., 9. interjú), illetve olyan polgárok vagy európai parlamenti képviselők (felhasználók) észrevételei, akik fordítási hibákat észleltek (1., 2., 4., 10. interjú). A panaszok általában akadémikusok, ügyvédek, aktivisták és polgárok keverékéből származnak (10. interjú).

4. MELLÉKLET: AZ EURÓPAI LAKOSOK NYELVI KÉSZSÉGEI

A4.1. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és ország szerint

Kommunikációs politika	Egynyelvűség (csak angol nyelven)		Kétnyelvűség (francia német)		Háromnyelvűség (angol francia német)		Hexalingualizmus (angol, francia, német, olasz, spanyol, lengyel)		Többnyelvűség (24 hivatalos nyelvjárás)		Népesség	
	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	%	Milliók
Ország												
Ausztria	26	68	90	97	92	98	92	98	94	99	2.0	4.83
Belgium	17	55	48	78	56	85	57	85	96	99	2.5	5.98
Bulgária	8	28	2	7	9	32	9	32	98	99	1.7	3.97
Horvátország	14	51	4	22	17	60	18	61	100	100	1.0	2.28
Ciprus	31	80	2	8	32	80	32	80	95	99	0.2	0.46
Csehország	6	34	2	23	8	47	9	48	99	100	2.4	5.84
Dánia*	28	55	4	14	31	60	32	61	95	98	1.2	2.95
Észtország	20	51	2	7	21	54	21	54	76	89	0.3	0.72
Finnország	28	82	2	5	28	83	29	83	97	99	1.2	2.83
Franciaország	9	38	95	98	95	98	96	98	96	99	13.5	32.37
Németország	15	60	92	98	93	99	94	99	95	99	18.7	44.77
Görögország	17	53	4	12	18	54	18	54	95	99	2.5	5.86
Magyarország	8	25	4	16	10	34	10	34	100	100	2.3	5.39
Írország	91	97	4	15	93	98	96	99	99	100	1.1	2.56
Olaszország	5	35	3	15	7	41	100	100	100	100	13.6	32.61

Lettország	8	45	1	7	9	51	9	52	75	95	0.5	1.06
Litvánia	10	33	1	6	11	38	17	49	96	99	0.7	1.55
Luxemburg §	24	41	73	90	79	93	81	94	90	97	0.1	0.30
Málta	61	90	1	6	61	90	63	91	99	100	0.1	0.24
Hollandia	29	79	7	33	33	82	33	82	96	99	3.7	8.95
Lengyelország	8	34	2	14	10	41	100	100	100	100	9.1	2.73
Portugália	12	40	5	20	15	48	17	52	100	100	2.3	5.58
Románia	4	21	1	9	4	24	5	26	100	100	4.6	11.06
Szlovákia	6	28	3	18	9	41	9	43	100	100	1.3	3.07
Szlovénia	20	48	5	19	23	57	25	60	95	98	0.5	1.16
Spanyolország	9	31	4	12	12	37	96	99	98	99	10.9	26.03
Svédország	48	85	3	16	49	86	51	87	93	97	2.1	4.98
EU-27	13	45	35	45	43	65	74	86	97	99	100	239.1

Forrás: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 uniós tagállam. Százalékban jelentett súlyozott eredmények. Az összes százalékos arány a 25–64 éves lakosságra vonatkozik. Észrevételek: 174 688, amely 239,1 millió felnőtt lakost képvisel (az utolsó két oszlopban a felnőtt lakosok száma országonként és az ország népességének aránya az EU-27-ben). App A = Approach A, App B=B jóváhagyás, a fogalommeghatározásokat lásd a 7. fejezetben.

* Dánia esetében a B. megközelítésben szereplő százalékos arányokat (a többnyelvű nyelvpolitika kivételével) alábecsülik, mivel az AES dán mintájában két AES változónak sok hiányzó értéke van, azaz „az anyán kívüli első legismertebb nyelv” és a „második legismertebb nyelv az anyán kívül”. Annak érdekében, hogy a minta teljes maradjon, a hiányzó értékeket egyenértékűnek tekintették: „Nem beszélek idegen nyelvet”, ezzel alábecsülve az országban élő többnyelvű embereket. Figyelembe véve Dánia viszonylag kis demográfiai méretét az EU többi részéhez képest, ez nem fogja jelentősen befolyásolni általános következtetéseinket. Ezt a módszertani választást minden táblázatban végrehajtják.

§ Luxemburg helyzete különösen a rendkívül soknyelvű lakosságnak köszönhető. Az AES csak a válaszadó anyanyelvén kívül ismert első és második idegen/egyéb nyelvre vonatkozóan tartalmaz információt a jártassági szintről. Luxemburg lakosságának nagy része azonban anyanyelvként beszél luxemburgiul, és a francia és a német (az ország mindkét közigazgatási nyelve) az első/második legismertebb idegen nyelv. Ha az angol a válaszadó harmadik legjobb beszélt nyelve, akkor az AES nem tudja rögzíteni.

A4.2. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és korcsoport szerint

Korcsoport		25–34	35–44	45–54	55–64
Kommunikációs politika	Megközelítés				
Egynyelvűség (csak angol nyelven)	A	20	15	10	7
	B	60	50	40	30
Kétnyelvűség (francia német)	A	35	32	37	36
	B	46	43	47	45
Háromnyelvűség (angol francia német)	A	48	42	42	40
	B	77	67	62	56
Hexalingualizmus (angol francia német olasz spanyol lengyel)	A	75	73	73	72
	B	90	87	85	82
Többnyelvűség (24 hivatalos nyelv)	A	97	97	97	98
	B	99	99	99	99
a 25–64 év közötti teljes népesség %-a korcsoportonként		23.1	25.4	27.3	24.3

Forrás: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 uniós tagállam. Százalékban jelentett súlyozott eredmények. Az összes százalékos arány a 25–64 év közötti népességre vonatkozik, amely a korcsoportba tartozik.

Észrevételek: 174,688. Az A. és a B. módszer fogalom meghatározásait lásd a 7. fejezetben.

Minden nyelvi politika – a többnyelvű és a kétnyelvűek kivételével – egyenlőtlenségeket teremt a generációk között a nyelvileg érintett felnőttek aránya tekintetében. A nyelvi befogadás aránya magasabb a fiatalabb generációban az egynyelvű, háromnyelvű és hexalingvális kommunikációs politikákban. Ez a növekedés elsősorban az angol nyelvnek az elmúlt évtizedekben az uniós országok oktatási rendszereiben való elterjedésének tudható be. Az eredmények azt sugallják, hogy az oktatási politikák eredményesen előmozdították legalább bizonyos nyelvi készségek elsajátítását, de csak egy kisebbség ért el jártas szintet. Ennek az a következménye, hogy az uniós kommunikáció fordításának szükségessége a belátható jövőben nem fog jelentősen megváltozni. Még a legfiatalabb kohorszok között is jelentős az egynyelvű vagy háromnyelvű nyelvpolitikai rendszer végrehajtásából eredő nyelvi kirekesztés.

A4.3. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa szerint, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és a sikeresen teljesített végzettség szintje

Kommunikációs politika	Megközelítés	Az iskolai végzettség sikeres befejezése		
		Alacsony	Közepes	Magas
Egynyelvűség (csak angol nyelven)	A	4	8	28
	B	16	40	74
Kétnyelvűség (francia német)	A	23	37	41
	B	30	46	55
Háromnyelvűség (angol francia német)	A	26	42	57
	B	39	64	87
Hexalingualizmus (angol francia német olasz spanyol lengyel)	A	69	71	81
	B	79	83	96
Többnyelvűség (24 hivatalos nyelv)	A	94	98	98
	B	98	99	100
<i>a 25–64 év közötti teljes népesség %-a, iskolai végzettség szerint</i>		22.2	47.6	30.0

Forrás: Eurostat, 2021, AES 2016. Az oktatási szinteket az ISCED 2011-es szintjeibe sorolják, és az Eurostat iránymutatásai szerint összesítik: Alacsony iskolai végzettség (ISCED-11 0–2 szint), Középfokú oktatás (ISCED-11 3–4. szint), Felsőoktatás (ISCED-11 5. vagy magasabb szint). Százalékban jelentett súlyozott eredmények. A 25 és 64 év közötti népességre vonatkozó összes százalékos arány. Észrevételek: 174,485. Lásd a 7. fejezetet az A. és B. módszer fogalom meghatározásait illetően. ISCED = az oktatás egységes nemzetközi osztályozása.

Köztudott, hogy az anyanyelv(ek)től eltérő nyelvek készségei korrelálnak az oktatási szinttel. Ez tükröződik az e táblázatban bemutatott eredményekben. A 25–64 év közötti, magas iskolai végzettséggel rendelkező uniós lakosokat például nagyobb valószínűséggel vonják be a nem multikulturális kommunikációs politikákba, mint az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosokat.

A4.4. táblázat: A 25–64 éves európai lakosok százalékos aránya, akik nyelvileg szerepelnek az EU kommunikációs politikájának típusa, a nyelvi befogadás meghatározásának megközelítése és foglalkozás szerint

Kommunikációs politika											
	Egynyelvűség (csak angol nyelven)		Kétnyelvűség (francia német)		Háromnyelvűség (angol francia német)		Hexalingualizmus (angol, francia, német, olasz, spanyol, lengyel)		Többnyelvűség (24 hivatalos nyelvjárás)		a pop. 25–64 évesek %-a foglalkozási csoportok szerint
	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	Ez az app. A	Ez az app. B	%
Foglalkozás											
1. Menedzserek	26	67	38	51	53	81	79	94	99	100	5.0
2. Szakemberek	32	78	38	53	57	87	81	96	99	100	20.6
3. Technikusok és társult szakemberek	15	61	51	60	59	82	82	94	99	100	16.8
4. Klerikus támogató munkások	13	58	39	50	47	76	80	92	99	100	9.8
5. Szerviz és értékesítési munkások	9	41	37	45	43	66	71	85	97	99	15.1
6. Szakképzett mezőgazdasági, erdészeti és halászati dolgozók	4	18	20	25	23	36	64	71	98	99	3.7
7. Kézműves és kapcsolódó szakmák dolgozói	4	28	32	39	35	53	68	79	97	99	12.2
8. Üzem- és gépkezelők és összeszerelők	4	25	29	37	32	52	63	76	96	99	7.8
9. Általános foglalkozások	4	20	35	45	39	55	70	81	93	99	8.3
10. Fegyveres erők megszállása	18	69	38	49	48	80	76	94	99	100	0.6

Forrás: Eurostat, 2021, AES 2016. A gazdasági tevékenységek kódolása az ISCO 2008 szerint történik. 27 EU-tagállam. A súlyozott eredményeket százalékban jelentik. Az utolsó oszlopban az egyes foglalkozási státuszok szerinti 25–64 év közötti foglalkoztatott népesség relatív százalékos aránya szerepel. Észrevételek: 117,543. App A =Approach A, App B=B jóváhagyás, a fogalom meghatározásokat lásd a 7. fejezetben.

Az AES a 2008-as Nemzetközi Szabványos Foglalkoztatási Osztályozás (ISCO) szerint besorolt, a válaszadók foglalkozási típusára vonatkozó adatokat tartalmaz. A táblázat azon felnőtt lakosok százalékos arányát mutatja be, akik a foglalkoztatott válaszadók foglalkozási státusza szerint nyelvíleg szerepelnek.

5. MELLÉKLET: GÉPI FORDÍTÁS

A5.1 Mi a gépi fordítás?⁹³

Különböző megközelítések léteznek a gépi fordításhoz (MT), mindegyiknek megvannak a maga előnyei és hátrányai (A5.1. táblázat). **A modern MT egyik legkorábbi megközelítése a szabályokon alapuló megközelítés**, amely szótárakon és nyelvtani szabályokon (pl. szintaxis és morfológia) alapul a szöveg egyik nyelvről a másikra történő átviteléhez (Castilho et al., 2017). Röviden, egy szabályalapú rendszer a forrásnyelvben kifejezett mondatot szavakra és szabályokra bontja, és azokat a célnyelv szavaihoz és szabályaihoz rendeli. A szabályokon alapuló rendszerek egyik előnye, hogy nincs szükségük kétnyelvű szövegekre a képzéshez, és ennek következtében nagyrészt függetlenek. Más szóval, egy szabályalapú rendszer ugyanolyan jó eredményeket fog eredményezni, függetlenül a szóban forgó szöveg tárgyától. Azonban a szabályokon alapuló rendszerek fenntartása költséges, és közismerten rosszak a nyelvi kétértelműségek és az idiomatikus kifejezések kezelésében (Charoenpornasawat et al., 2002).

Az MT-ben végzett kutatás és fejlesztés folyamatosan a szabályokon alapuló megközelítésektől az adatközpontúbb megközelítések felé mozdul el (Way, 2020). Valójában az MT második megközelítése a korpusz alapú megközelítés, amely párhuzamos kétnyelvű corporát alkalmaz a lefordítandó szoftver képzésére (azaz tanítására). Összességében ezeket a testeket kétféleképpen lehet használni. Vagy arra használhatók, hogy megtanítsák a szoftvert arra, hogy újra alkalmazza az eredeti testben rendelkezésre álló nyelvi mintákat, hogy lefordítsák az új szövegeket a megfelelő helyettesítések elvégzésével (ebben az esetben konkrétan a példa alapú megközelítésről beszélünk), vagy hogy a szoftver megtanulja bizonyos szövegláncok forrásnyelvben való valószínűsíthető eloszlását, mint bizonyos szövegek fordítását a célnyelvre, majd ennek megfelelően illeszkedjen hozzájuk (statisztikai gépi tanulás). Mindkét korpusz-alapú módszer az emberi erőforrások hatékonyabb felhasználását teszi lehetővé, és jobban teljesít a lexikális szelekcióban, mint a szabályalapú módszerek (Hutchins, 2007).

Ezek a megközelítések azonban erősen doménfüggőek, azaz fordítást csak akkor lehet létrehozni, ha a referenciakorpuszban létezik egy megfelelő példa (Carl, 2000). Más szóval, ezek a módszerek gyakran nem képesek lefordítani a mondatokat egy olyan tartományból, amely jelentősen eltér a képzéshez használt szövegek területétől. Továbbá nagyon rosszul teljesíthetnek, amikor nyelvtanilag hangos mondatokat strukturálnak.

Az utóbbi probléma megoldása érdekében olyan **hibrid rendszereket fejlesztettek ki, amelyek ötvözik a szabályalapú és a korpuszalapú megközelítéseket** (España-Bonet és Costa-jussà, 2016). E tekintetben az EU 2006 és 2012 között két projektet indított (EuroMatrix és EuroMatrixPlus), összesen 8,3 millió eurós költségvetéssel az EU valamennyi hivatalos nyelve közötti MT-rendszerek fejlesztésére és fejlesztésére. A projekt abból a felismerésből indult ki, hogy a fordítások jelentős költséget jelentenek az uniós intézmények és az európai vállalkozások számára, és célja az emberi fordítók életképes alternatívájának megteremtése volt. A legfontosabb eredmény a Moses, egy ingyenes SMT motor fejlesztése volt, amely statisztikai fordítási modelleket képezhet a forrásnyelvről a célnyelvre, és automatikus fordításokat készíthet a célnyelven.

Az MT-t uraló legújabb megközelítés a neurális gépi fordítás (NMT), amely mély tanulásra és mesterséges neurális hálózatokra támaszkodik, hogy megjósolja a szószekvenciák valószínűségét a hagyományos statisztikai megközelítésekhez szükséges memória töredékével (Bentivogli et al., 2016). Bár az NMT kezdeti felépítése nem tért el jelentősen a hagyományos statisztikai gépi tanulástól (SMT), a kódoló-dekódoló keretrendszer és a forrásnyelvi figyelemmodellek

93 A tanulmány szerzői köszönetet mondanak Dr. Marco Civico-nak (University of Geneva) a rész elkészítésében nyújtott értékes segítségéért.

bevezetésével a javulás meglehetősen jelentőssé vált (Sutskever, 2014; Bahdanau et al., 2014). A Rivera-Trigueros (2021) szerint a neurális rendszerek dominanciája olyan, hogy a világ legnagyobb MT-szolgáltatói, mint a Google, a Systran és a Microsoft, már régóta integrálták őket a rendszereikbe, míg csak a kis MT-szolgáltatók továbbra is leginkább az SMT-re támaszkodnak. A Google 2016 novemberében vezette be a „Google Neural Machine Translation” (GNMT) nevű neurális gépi fordítási rendszert, amely több millió példából tanul, és mesterséges neurális hálózatokat használ a pontosság és a folyékonyság javítása érdekében (Wu et al., 2016). Ennek következményei messze túlmutatnak azon az egyszerű lehetőségen, hogy a saját szövegeket (például egy e-mailt) pontosan lefordítsák a nyelvekre. Például Jackson és társai. (2019) azt mutatta, hogy a Google Translate megbízhatóan használható a más nyelveken közzétett orvosi dokumentumok angol nyelvre történő lefordítására a szisztematikus felülvizsgálatokhoz szükséges adatok absztrakciója céljából.⁹⁴ Az A5.1. táblázat összefoglalja a különböző típusú MT-rendszerek megvitátását.

A5.1. táblázat: A különböző gépi fordítási megközelítések erősségei és gyengeségei

	Szabályalapú	Adatvezérelt	Hibrid rendszer	Neurális
Erősségek	–Nincs szükség kétnyelvű szövegbevitelre –Domain független	Hatékonyagsnövekedés –Jobb teljesítmény a lexikális kiválasztásban	–Grammatikusan hang – Kevesebb domain függő	–A legkorszerűbb gépi tanulási technológiákra vonatkozó válaszok
Gyengeségek	–Költségesen Gyenge teljesítmény kétértelmű kifejezések kezelésében	–Domain függő –Nagy mennyiségű adatra van szükség	Jelentős pénzügyi befektetést igényel	–Nagy mennyiségű képzési adatra van szükség

A5.2 Gépi fordítási szolgáltatók

Jelenleg számos nagyméretű MT rendszer áll rendelkezésre, amelyek közül néhány szabadon elérhető online. Számos tanulmány hasonlítja össze a különböző MT rendszerek teljesítményét különböző nyelvi kombinációk és különböző feltételek mellett. A négy különböző online MT rendszer (Systran, SDL, WorldLingo és InterTran) összehasonlítása spanyolról angolra azt találta, hogy a Systran és a WordLingo általában jobb és érthetőbb mondatokat készített (Aiken és Wong 2006). Hampshire és Salvia (2010) úgy találta, hogy a Google Translate a legmagasabb a hivatalos regiszterrel rendelkező mondatok fordításában, de Babilon felülmúlja az idiomatikus kifejezések fordítását.

A közelmúltban Vanjani és Aiken (2020) javaslatot tett nyolc jelentős MT-szolgáltató, nevezetesen a Google Translate, a Bing Translator, a Systran, a PROMT, a Babylon, a WorldLingo, a Yandex és a Reverso szisztematikus összehasonlítására. A korábbi tanulmányokkal összehangban a Google Translate összességében pontosabbnak bizonyult a többi MT-rendszerhez képest, különösen akkor, ha a forrásnyelv és a cél nyelv genetikailag hasonló. Ugyanez nem mondható el nagyon különböző nyelvekből álló párokról. Ezért előfordulhat, hogy a Google Fordító nem a legjobb megoldás egyes nyelvpárok számára. Más MT rendszerekhez képest azonban a Google Translate

⁹⁴ A szerzők kilenc különböző nyelvről tesztelték a fordítást (kínai, francia, német, olasz, japán, koreai, román, orosz és spanyol).

több nyelvet is támogat (109 2021 novemberétől, plusz 126 fejlesztés alatt). A Google Translate valóban a leggyakrabban használt MT szolgáltató. A Way (2020) szerint a Google Translate naponta 143 milliárd szót fordított le 2016 májusától, és ez a szám csak az elmúlt öt évben nőtt. A DeepL, a Google Translate, az Amazon Translate, a Microsoft Translator, a Microsoft Translator által készített MT pontosságának emberi összehasonlítása 2020-ban jelent meg.⁹⁵

A lefordított uniós dokumentumok magánvállalatok, például a Google általi használata az MT-eszközök fejlesztése érdekében vitát eredményezett az uniós fordítási munkából származó magán- és közhasznok közötti egyensúlyról. 2010-ben Evelyn Regner európai parlamenti képviselő kérdést intézett a Bizottsághoz azzal kapcsolatban, hogy a Google, egy egyesült államokbeli magánvállalat, lefordított uniós dokumentumokat használ MT-rendszerének képzésére. Megjegyezve, hogy az uniós fordítói szolgáltatásokat az uniós adófizetők fizetik, rámutatott arra, hogy a Google közvetlenül versenylejőnyhöz jut, és pénzügyi haszonra tesz szert a lefordított uniós dokumentumok használatából.⁹⁶ A Bizottság azt válaszolta, hogy tudatában van annak, hogy a Google, valamint számos más magánjogi jogalany a lefordított dokumentumait kereskedelmi célokra használja fel, és hogy ezt a 2003/98/EK parlamenti és tanácsi irányelv lehetővé teszi.⁹⁷ Azt is megjegyezte, hogy a közszféra információinak és szolgáltatásainak szélesebb körű újrafelhasználását, amelyet később az ilyen további felhasználás hoz létre, olyan pozitívnak kell tekinteni, amely elősegíti a kulturális és gazdasági növekedést. Különösen azt írja elő, hogy „[a]z a tény, hogy egy továbbfejlesztett fordítási eszköz széles körben elérhető és használható, pozitív lépés a tudáshoz és a határokon átnyúló információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés nyelvi akadályainak leküzdése felé.”⁹⁸ Ebből kitűnik, hogy az uniós intézmények tisztában vannak azzal, hogy az MT milyen fontos szerepet játszik és fog játszani az elkövetkező években, ami meghatározza az MT fordítási tevékenységekbe való integrálásával kapcsolatos megközelítésüket.

A gépi fordítás használata az uniós intézményekben

Cadwell és mtsai. (2016) megjegyzi, hogy az eTranslationt (lásd a 8. fejezetet) kezdetben a fordítók „egy csipet sóval” használták. Azonban most már mélyen integrálódott a DGT munkafolyamatába,⁹⁹ és bár egyesek inkább nem veszik igénybe, a fordítók általában jól elfogadják (Rossi és Chevrot, 2019). Az MT-rendszer létrehozása óta a Bizottság mindig is arra ösztönözte a fordítókat, hogy jobban megismerjék az MT-rendszereket. Ez a stratégia megfelelőnek tűnik, figyelembe véve Rossi és Chevrot által az Európai Bizottságnál dolgozó fordítók körében végzett (2019) felmérés megállapításait a gépi fordítással kapcsolatos ismereteikről és az azokkal való kapcsolatukról. Jelentős negatív korrelációt találtak az MT-re vonatkozó ismeretek és az MT fenyegetésként való érzékelése között (azaz a fordítók bizonytalanak érzik magukat munkájukkal kapcsolatban). Ugyanakkor azt is megfigyelték, hogy azok, akik jobban megértik az MT-t, megfelelő és tudatosan használják azt, akár az MT által generált kimenet utószerkesztése,¹⁰⁰ akár egyszerűen inspirációt merít belőle. Ez megerősíti a

95 Elérhető itt: https://www.deepl.com/press.html#press_comparison_article

96 Írásbeli kérdés E-3436/10 Evelyn Regner (S & D) a Bizottsághoz (német nyelven). Elérhető itt: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436_DE.html

97 2003/98/EK irányelv: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0098>.

98 Kroes asszony által a Bizottság nevében (német nyelven) feltett E-3436/10. kérdésre adott válasz: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436-ASW_DE.html

99 Röviden, amikor más főigazgatóságok fordítás iránti kérelmet küldenek a DGT-nek, azt először az MT-rendszer dolgozza fel, majd elküldi egy fordításkezelőnek, aki átirányítja azt a fordítókhöz. Az utóbbi dönthet úgy, hogy utólag szerkeszti az MT kimenetet, vagy újakezdi a karcolásokat.

100 Az utószerkesztés az a folyamat, amelynek során az emberi fordító módosítja a géppel lefordított szöveget a minőség javítása érdekében. Különbséget tudunk tenni a „könnyű” utószerkesztés között, amelyben a módosítások csak az MT kimenet érthetővé tételét célozzák, és a „teljes” utószerkesztést, amelyben a fordító arra törekszik, hogy stilisztikai szempontból is megfelelővé és az

Cadwell et al. korábbi megállapításait. (2016), aki úgy találta, hogy azok a fordítók, akik MT-t alkalmaztak a munkafolyamatukban, hajlamosak voltak úgy tekinteni, hogy a technológia hasznos és képes megfelelni az igényeiknek.

Az MT uniós intézményi kontextusban történő alkalmazásának számos gyakorlati esete van, valamint az MT jövőbeli fejlesztésének támogatására irányuló kezdeményezések. Az első az egységes európai szabadalom. **Az egységes európai szabadalom** nagyon tanulságos eset a kiváló minőségű gépi fordítás szélesebb körű használatának szükségességéről. Az egységes európai szabadalom az egész EU-ra kiterjedő rendszer, amely lehetővé teszi a polgárok számára, hogy a kezdeményezést ratifikáló valamennyi országban egyidejűleg érvényes egységes szabadalmat kérlelmezzenek. Bár nem helyettesíti a nemzeti szintű lajstromozást, az egységes szabadalom többek között egységes megújítási díjat, egységes oltalmat és a szabadalmi ügyekben eljáró egyetlen bíróságot (az Egységes Szabadalmi Bíróságot) követel meg. Eredetileg 2018-ban kezdték volna meg működését, de különböző jogi okok miatt többször elhalasztották, és jelenleg 2022-ben lép hatályba. Az egységes szabadalom egyik kulcskérdése, hogy a bejelentéseket angol, francia vagy német nyelven, az Európai Szabadalmi Hivatal hivatalos nyelvein lehet benyújtani, és nincs szükség további fordításra. Az 1260/2012/EU tanácsi rendelet szerint ugyanis „az egységes joghatással bíró európai szabadalmakra vonatkozó fordítási szabályoknak egyszerűnek és költséghatékonyaknak kell lenniük”, ugyanakkor „biztosítaniuk kell a jogbiztonságot és ösztönözniük kell az innovációt” (Európai Tanács, 2012). A rendelet kimondja, hogy a gépi fordítás jelentősen támogathatja a tudás terjesztését. Úgy tűnik azonban, hogy a Tanács tisztában van azzal, hogy legalább a rendelet kidolgozásakor az MT-rendszerek nem voltak teljesen megbízható eszközök. A rendelet azt is kimondja, hogy „az ilyen gépi fordításoknak csak tájékoztatási célokat kell szolgálniuk, és semmilyen joghatással nem járhatnak”.

A rendelet rendelkezései előírják, hogy a fordítások pénzügyi terhe a polgárokra hárul. A kérelmek angol, francia vagy német nyelven történő benyújtásának előírása ugyanis azt jelenti, hogy a más anyanyelvű kérelmezőknek viselniük kell a fordítás költségeit (Gazzola, 2015). Emellett a rendelet előírja, hogy „[a]z egységes joghatással bíró európai szabadalommal kapcsolatos vita esetén jogos követelmény, hogy a szabadalom jogosultjának a feltételezett szabadalombitorló kérelmére a szabadalom teljes fordítását rendelkezésre kell bocsátania”, és hogy ezt a fordítást „nem automatizált eszközökkel kell végrehajtani, és azt a szabadalom jogosultjának költségére kell biztosítani”. Sok más körülmények között a bejelentőket felkérlik, hogy nyújtsák be a szabadalom teljes angol nyelvű fordítását,¹⁰¹ ami a Tanács szavai szerint „a nemzetközi technológiai kutatás és kiadványok területén szokásosan használt nyelv”. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezek a feltételek csak egy „átmeneti időszak” alatt alkalmazandók, amely homályosan „az Unió valamennyi hivatalos nyelvére történő kiváló minőségű gépi fordítások rendszerének rendelkezésre állásáig” vagy a rendelet alkalmazásának időpontjától (2014. január) számított 12 évnél nem hosszabb ideig tart.

Az MT alkalmazásának második példája az **európai nyelvi erőforrás-koordináció**. Fehér könyve szerint az európai nyelvi erőforrás-koordináció (ELRC) a Bizottság által 2015-ben indított¹⁰² együttműködési kezdeményezés, amelynek célja, hogy forrásokat gyűjtsön a nyelvi technológiák fejlesztésének támogatására valamennyi hivatalos európai nyelven, valamint a norvég Bokmål, a norvég Nynorsk és az izlandi (Európai nyelvi erőforrás-koordináció, 2019) számára. Abból kiindulva, hogy a nyelvi akadályok akadályozhatják az ötletek, a tudás, a kereskedelem, az emberek és a kommunikáció szabad áramlását, a kezdeményezés célja, hogy hozzájáruljon a gépi fordítás fejlesztéséhez. Míg az első szakaszban az ELRC egyetlen célja az volt, hogy támogassa az MT@EC (később, eTranslation) képzését, most támogatja az MT általános fejlődését azáltal,

---

ember által lefordított szöveghez hasonlóvá tegye.

101 Pontosabban, a rendelet előírja, hogy a fordítást angolra kell fordítani, ha az eredeti kérelem francia vagy német nyelven készült, vagy az EU bármely hivatalos nyelvére, ha az eredeti kérelem angol nyelvű.

102 AZ ELRC: <https://www.lr-coordination.eu/>.

hogy az ELRC-SHARE nevű nyilvános adattárban megosztja a szélesebb nyilvánossággal gyűjtött nyelvi erőforrások több mint 80%-át az MT kutatási és kereskedelmi alkalmazásai számára.¹⁰³

Az ELRC a közelmúltban népszerűsítette a Covid19 többnyelvű információkhoz való hozzáférésre (MLIA) vonatkozó kezdeményezést, amely a Kommunikációs Főigazgatóság hálózata, valamint a Fordítási Főigazgatóság és a nyelvi technológiában részt vevő különböző közösségek közös erőfeszítése a vírussal kapcsolatos, valamennyi uniós nyelven folytatott információcsere javítása érdekében.¹⁰⁴ A cél az információk könnyebb hozzáférhetővé tétele a nyilvánosság számára, valamint a kutatók és az egészségügyi személyzet támogatása, függetlenül az információ forrásnyelvétől. Az ELRC különösen úgy alakította át adatgyűjtési tevékenységeit, hogy a kifejezetten a Covid19-hez kapcsolódó többnyelvű forrásokra összpontosítson. Az ELRC adattár jelenleg több mint 260 ilyen nyelvi erőforrásnak ad otthont, mint például az európai oltási információs portál többnyelvű adatai, amelyek mind elengedhetetlenek a többnyelvű szemantikai keresés és a gépi fordítás optimalizálásához. Ez a rengeteg nyelvi erőforrás segít azonosítani és kategorizálni a releváns információkat, és pontosabban lefordítani azokat.

Végezetül érdemes megemlíteni az **EU Tanácsának észt és bolgár elnökségének NMT-rendszereivel kapcsolatos tapasztalatokat**. Az EU Tanácsának észt és bolgár elnöksége (2017 második félévében, illetve 2018 második félévében) mesterséges intelligencián alapuló fordítási rendszerrel rendelkezett, amelyet kifejezetten egy magánvállalat fejlesztett ki számukra, amely igénybe vette a Bizottság eTranslation rendszerét. Az NMT-rendszer felhasználói közé tartoztak az EU Tanács elnökségének személyzete, az elnökség fogadó országának közszektorbeli fordítói, uniós küldöttek és az eseményekről tudósító nemzetközi újságírók (Pinnis és Kalnis, 2018). A rendszert kifejezetten bolgár és észt nyelvre képezték ki. Leginkább szöveges kivonatok, dokumentumok és weboldalak fordítására használták egy reszponzív online fordítási weboldal és egy CAT eszköz plugin segítségével. A rendszer beépült az elnökségek hivatalos weboldalaiba. A cél az volt, hogy „az uniós küldöttek, újságírók és az EU Tanácsának elnökségére érkező látogatók számára lehetővé tegyék az angol, bolgár, német, francia és észt nyelvű szövegek, dokumentumok és honlapok automatikus fordítását.” A rendszer jelentősen felülmúlta mind az általános eTranslation rendszert, mind a Google Translate-et.

---

103 ELRC-SHARE Repository: <https://www.elrc-share.eu/>.

104 AZ MLIA: <http://eval.covid19-mlia.eu/>.

Ez a tanulmány a többnyelvűség uniós megközelítését értékeli kommunikációs politikájában. A többnyelvűségi kötelezettségeknek, valamint az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszereinek és gyakorlatainak való megfelelés vizsgálatára innovatív, vegyes módszereken alapuló megközelítést alkalmaznak, különösen az uniós weboldalakon. A 27 tagú EU-tagok nyelvi készségeinek megfelelőségét is vizsgálják. Szakpolitikai ajánlásokat fogalmazznak meg az uniós kommunikációs politika átláthatóságának és hozzáférhetőségének javítása érdekében, figyelembe véve a megvalósíthatósági korlátokat.

PE 699.648

IP/B/CULT/IC/2021–021

Nyomtatás	ISBN	978–92–846–9466–2	doi:10.2861/641182	QA-07–22–359-HU-C
Nyomtatás	ISBN	978–92–846–9467–9	doi:10.2861/049142	QA-07–22–359-HU-N